

Jaarstukken 2023

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE.....	- 1 -
1. ALGEMEEN	- 2 -
VOORWOORD	- 2 -
BELANGRIJKSTE RESULTATEN 2023	- 3 -
HOOFDLIJNEN FINANCIËEL RESULTAAT	- 9 -
2. REKENING IN ÉÉN OOGOPSLAG	- 15 -
3. PROGRAMMAVERANTWOORDING	- 19 -
PROGRAMMA 1 - OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID & ALGEMEEN BESTUUR....	- 19 -
PROGRAMMA 2 - RUIMTELIJKE ORDENING, WONEN & ECONOMIE	- 29 -
PROGRAMMA 3 - BUITENRUIMTE	- 35 -
PROGRAMMA 4 - FINANCIËN	- 43 -
PROGRAMMA 5 - EDUCATIE	- 47 -
PROGRAMMA 6 - SPORT	- 50 -
PROGRAMMA 7 - SOCIAAL DOMEIN	- 53 -
NIET IN VOORGAANDE PROGRAMMA'S VERANTWOORDE BATEN EN LASTEN ..	- 64 -
4. PARAGRAFEN	- 71 -
PARAGRAAF 1 – LOKALE HEFFINGEN	- 71 -
PARAGRAAF 2 - WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING	- 77 -
PARAGRAAF 3 - ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN	- 88 -
PARAGRAAF 4 - FINANCIERING	- 98 -
PARAGRAAF 5 – BEDRIJFSVOERING	- 104 -
PARAGRAAF 6 - VERBONDEN PARTIJEN	- 122 -
PARAGRAAF 7 - GRONDBELEID	- 135 -
PARAGRAAF 8 - WET OPEN OVERHEID	- 139 -
5. JAARREKENING	- 141 -
1 - GRONDSLAGEN	- 141 -
2 - BALANS	- 148 -
3 - TOELICHTING OP DE BALANS	- 150 -
4 - OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN	- 163 -
5 - INCIDENTELE BATEN EN LASTEN	- 165 -
6 - WNT VERANTWOORDING 2023	- 171 -
7 - RECHTMATIGHEIDSVERANTWOORDING	- 172 -
8 - TAAKVELDEN	- 174 -
9 - SISA-VERANTWOORDING	- 176 -
BIJLAGEN	- 188 -
BIJLAGE 1 - GEWAARBORGDE GELDLeningen	- 188 -
BIJLAGE 2 - GEGARANDEERDE GELDLeningen	- 190 -
BIJLAGE 3 - STAAT VAN KREDIETEN	- 191 -
BIJLAGE 4 - TOELICHTING RESERVES	- 195 -
BIJLAGE 5 - TOELICHTING VOORZIENINGEN	- 204 -
BIJLAGE 6 - AFGERONDE SPEERPUNTEN	- 209 -
BIJLAGE 7 – AFKORTINGENLIJST	- 215 -

1. ALGEMEEN

Voorwoord

In 2023 zette de gemeente Albrandswaard belangrijke stappen voorwaarts

Met de jaarrekening 2023 voor u blikken we terug op een jaar waarin belangrijke besluiten zijn genomen voor de toekomst van Albrandswaard. Gezien de impact van deze besluiten is een tienjarenperspectief geïntroduceerd in Albrandswaard. Dit betekent dat alle besluiten die zijn genomen, of die we nog gaan nemen, over een periode van tien jaar zijn doorgerekend. Zo kunnen we de aankomende jaren blijven werken aan onze ambities en doelstellingen, we onszelf blijven ontwikkelen en de dienstverlening naar onze inwoners hoog houden.

Om het veiligheidsgevoel en de veiligheid van onze inwoners te waarborgen, zijn er een aantal maatregelen genomen. Op de metrostations Rhoon en Poortugaal zijn camera's geplaatst en is invulling gegeven aan "het Actieplan Veilig". Immers de veiligheid en het veiligheidsgevoel van onze inwoners is een belangrijke voorwaarde voor fijn wonen en leven in Albrandswaard. En in het kader van de verkeersveiligheid zijn we aan de slag gegaan met het herzien van onze mobiliteitsvisie. Hiermee sorteren we voor op keuzes op het gebied van mobiliteit om Albrandswaard de komende jaren verkeersvriendelijker, aantrekkelijker, leefbaarder en bereikbaar te houden.

In 2023 zijn een aantal belangrijke besluiten genomen over grote projecten die van invloed zijn op de toekomst van Albrandswaard zoals de woningbouw De Omloop en de ontwikkeling van het sportpark De Omloop. Maar ook met betrekking tot de woningbouwprojecten zoals Hof van Poortugaal, de Vogelbuurt en de Schutskooiwijk, zijn weer belangrijke stappen gezet naar de uitvoering toe. Ook was 2023 een jaar waarin de voorbereidingen centraal hebben gestaan om te komen tot een nieuwe gemeentelijke organisatie per 1 januari 2024, als gevolg van de BAR-ontvlechting.

Ook onze schoolgaande kinderen krijgen met de uitbreiding van de Don Boscoschool meer ruimte voor gezonde en frisse lokalen en worden de andere delen van het integraal huisvestingsplan nog verder uitgewerkt. En zo zijn er nog een paar mijlpalen te noemen, zoals de opening van het Park Rhoon en het bestemmingsplan Buitenland van Rhoon. In 2023 vonden ook de verkiezingen voor de Tweede Kamer plaats. Gezien de onzekere situatie over de financiën van gemeenten zullen wij er ook bij het nieuwe kabinet op aandringen dat financiën passend bij het takenpakket van gemeenten essentieel zijn voor de toekomst.

Albrandswaard, 16 mei 2024

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Albrandswaard,

de burgemeester,

drs. Jolanda de Witte

Belangrijkste resultaten 2023

Inleiding

Albrandswaard heeft in 2023 belangrijke stappen gezet op vele onderdelen. In veel dossiers en projecten die al jaren lopen hebben college en gemeenteraad besluiten genomen en zijn knopen doorgehakt. Cijfers, want daar gaat een jaarrekening vaak over, zijn belangrijk en toch beginnen wij met in dit eerste hoofdstuk een opsomming te geven van een aantal belangrijke resultaten. Het is niet limitatief maar geeft volgens het college een beeld van de prestaties die in 2023 geleverd zijn. Hieronder treft u deze aan in volgorde van de programma's uit de begroting.

De vorming van een eigen ambtelijke organisatie Albrandswaard

Bouwen aan een robuuste ambtelijke organisatie. Met de vaststelling van het Organisatie en Formatieplan Albrandswaard (O&F plan) door het college van B en W lag er in mei een solide basis voor dit streven. De gemeenteraad nam hierop een positief besluit over de noodzakelijke extra financiële middelen om de nieuwe Albrandswaardse organisatie in te richten.

Er gebeurde van alles rondom de ontvlechting en vorming van de nieuwe organisatie. De huidige medewerkers met een vast dienstverband werden geplaatst en kwartiermakers startten om de nieuwe teams op te bouwen. Om alle vacatures te vervullen – om de dienstverlening aan onze inwoners onverminderd door te laten gaan vanaf 1 januari 2024 – werd hard gewerkt.

Per 1 januari 2024 bestaat de organisatie voor een groot deel ook uit medewerkers die vastgesteld beleid uitvoeren.

De organisatie is nog niet klaar. Er wordt nog volop gebouwd. De gemeente groeit naar een organisatie die in samenwerking met partners kwaliteit kan blijven leveren aan onze inwoners en ondernemers.

Streamer: Onze dienstverlening is persoonlijk, gemakkelijk en betrouwbaar.

Landelijke verkiezingen 2023

In november zijn er vervroegde verkiezingen voor de Tweede Kamer gehouden. Een onverwachte extra opgave voor de ambtelijke organisatie. Een compliment voor de medewerkers, die het voor elkaar kregen om de verkiezingen goed te laten verlopen in Albrandswaard. Nieuw was dat de stemmen op de verkiezingsavond alleen op lijstniveau geteld werden. Het centraal tellen gebeurde een dag later in Sporthal Rhoon. Voordeel van deze nieuwe wijze van tellen is dat er sneller een voorlopige uitslag is en minder kans op fouten.

Veiligheid: cameratoezicht

De metrostations Rhoon en Poortugaal hebben sinds september camera's. De camera's zijn er voor de veiligheid en het veiligheidsgevoel van omwonenden, bezoekers en voorbijgangers.

De beelden worden bekeken door Stadstoezicht Rotterdam. Dankzij de camera's bij de metrostations, heeft de politie actie kunnen ondernemen op verschillende incidenten. Denk aan bijvoorbeeld fietsdiefstallen.

Streamer: Met meer zichtbaar toezicht en handhaving in specifieke gebieden van onze gemeente wordt het veiligheidsgevoel van onze inwoners vergroot.

Veiligheid: wijkbrandweer

De gemeenteraad stelde in 2023 budget beschikbaar voor de pilot wijkbrandweer.

Een wijkbrandweerman zet zich actief in om het bewustzijn rondom brandveiligheid (bij onze inwoners) te vergroten. Het doel is om met de wijkbrandweer de (brand)veiligheid in de woonomgeving te verhogen.

Met een voorlichtingsprogramma, specifiek gericht op doelgroepen, moeten verder het veiligheidsbewustzijn, het veiligheidsgevoel én de zelfredzaamheid van onze inwoners verbeteren.

De wijkbrandweerman is gestart op 1 februari 2024. Zijn inzet wordt ieder kwartaal geëvalueerd. Het is de bedoeling om de wijkbrandweerman een vaste aanstelling te geven.

Veiligheid: Actieplan veilig

Vanuit het Actieplan Veilig zijn er diverse activiteiten gehouden voor verschillende doelgroepen, zoals ondernemers, jongeren en ouderen. Daarbij werden telkens actuele thema's aangekaart, om inwoners op de hoogte te brengen van trends, hen te voor te lichten en te voorzien van tips en adviezen. Thema's uit 2023 waren: Financieel ouderenmisbruik, Cybercriminaliteit in het MKB en Weerbaarheid. Ook was er in de landelijke Week van de Veiligheid de ouderenbijeenkomst Financiële Veiligheid, waar ruim 200 inwoners naartoe kwamen.

Streamer: Door de aanpak van ondermijning zorgen we ervoor dat onze samenleving veilig is en er bewustzijn is ten aanzien van de risico's.

Woningbouw Hof van Poortugaal

De gemeenteraad heeft de Nota van Uitgangspunten voor het Hof van Poortugaal vastgesteld. Deze nota is een belangrijk onderdeel van het totale haalbaarheidsonderzoek van het project. Met de woningbouw op deze locatie levert Albrandswaard een belangrijke bijdrage in de regionale opgave voor het realiseren van voldoende (sociale) woningen. Er komen in totaal 525 woningen, waarvan een derde sociaal.

Na de vaststelling van de nota, is door de gemeenteraad de volgende stap gezet, namelijk het vaststellen van de ontwikkelstrategie. Tegelijkertijd werd de zogenaamde "haakse variant" voor de ontsluiting van het woningbouwproject goedgekeurd (deze nieuwe weg loopt door de polder en sluit aan op de bestaande weg op het Antes-terrein). Tot slot stelde de raad een krediet beschikbaar voor de aanleg van deze ontsluiting en heeft het college met de Parnassiagroep een anterieure overeenkomst gesloten.

De gemeenteraad bespreekt het bestemmingsplan na het zomerreces van 2024.

Ontwikkeling De Omloop

In 2023 werd een belangrijke (vervolg)stap gezet voor het verplaatsen van sportpark De Omloop naar de Omloopseweg-zuid. Het ging om de nadere uitwerking van de omvang en inrichting van het sportpark. Samen met het besluit van december 2023 om 16,3 miljoen euro beschikbaar te stellen voor deze verplaatsing, betekent dit dat er over een paar jaar een eigentijds sportpark staat. Een sportpark waar alle inwoners van Albrandswaard gebruik van kunnen maken. En het betekent dat er op de plek van het huidige sportcomplex minimaal 300 woningen worden gebouwd.

Streamer: Een evenwichtige woningvoorraad, gericht op starters en ouderen.

Bestemmingsplan Buitenland van Rhooon

In 2023 werd ook het bestemmingsplan Buitenland van Rhooon vastgesteld. Het plan is gebaseerd op het in 2021 vastgestelde Streefbeeld. Dit Streefbeeld is een breed gedragen plan met inbreng van natuurorganisaties, boeren, recreatiedeskundigen, ondernemers en mensen die lokaal betrokken zijn.

Het bestemmingsplan zorgt ervoor dat de doelen van het Streefbeeld kunnen worden uitgevoerd.

Wijkregie: Dag van het park

Het park van Rhooen is in het voorjaar van 2023 heropend. Om tot de nieuwe inrichting te komen, werd er onder andere een participatietraject gevolgd. Op de dag van de officiële heropening ging de gemeente in gesprek met bezoekers over actuele thema's. Mensen konden bijvoorbeeld bij een stand in gesprek over het verduurzamen van hun woning of een wijkregisseur aanschieten. Zij waren (en zijn) er om inwoners verder op weg te helpen met het uitwerken van ideeën voor hun buurt.

Wijkregie: Buurtkastjes

Buurtkastjes, voor en door inwoners. Ook in Albrandswaard werd het initiatief genomen tot het plaatsen van buurtkastjes. Dit werd gedaan naar aanleiding van signalen in wijken.

Een buurtkastje is een kastje waarin iedereen verpakte, langer houdbare etenswaren kan zetten of pakken. Het doel is om mensen die minder geld te besteden hebben te helpen én voedselverspilling tegen te gaan.

Inmiddels staan er meer dan zes van dit soort voedselkastjes in de gemeente, die goed worden gevuld en gebruikt.

Wijkregie: Burenactie

'Organiseer samen met buurtgenoten een (straat)activiteit om elkaar te ontmoeten'.

Bewoners(groepen) konden een kleine financiële bijdrage vragen om rondom de feestdagen een ontmoeting op straat- of buurniveau mogelijk te maken. De achterliggende gedachte was, naast elkaar ontmoeten, behoeften en wensen te signaleren en eenzaamheid tegen te gaan. Met meer dan 25 deelnemende straten die hebben deelgenomen aan de actie, is deze een succes te noemen.

Streamer: Wij versterken de samenwerking met het cultuurrijke verenigingsleven en maatschappelijke initiatieven.

Groenbeleidsplan

Het groenbeheer is de laatste jaren aan veranderingen onderhevig. Klimaatverandering, een terugloop in biodiversiteit en meer druk op de openbare ruimte maakten het noodzakelijk de plannen opnieuw tegen het licht te houden. Tijd voor een nieuw Groenbeleidsplan, waar in februari 2023 mee werd gestart.

De inzet, ook benoemd in het raadsakkoord en collegewerkprogramma, is het bevorderen van biodiversiteit en duidelijk op papier zetten hoe wij de komende jaren met ons groen willen omgaan. Om helder te krijgen wat belangrijk is om op te nemen in het nieuwe Groenbeleidsplan, zijn in 2023 bijeenkomsten gehouden met (burger)raadsleden, natuurorganisaties en Bomenridders. De opgehaalde informatie gaf richting aan de ambities en doelen, die nu in het plan staan beschreven.

In december 2023 werd een definitief Groenbeleidsplan opgesteld.

Streamer: er zijn bijeenkomsten gehouden met (burger)raadsleden, natuurorganisaties en Bomenridders.

Begroting 2024 en toezicht provincie

Voor het opstellen van de begroting 2024, is in 2023 een traject gevolgd, waarbij de Provincie als toezichthouder nauw is betrokken. De ontvlechting van de BAR-organisatie verplichtte ons een geheel nieuwe begroting op te stellen. Onze eigen personeelsbegroting en nieuwe investeringen en projecten zetten een sluitende begroting onder druk. Om een goed beeld te krijgen van de financiën, ook op de lange(re) termijn, is een tienjarenperspectief opgesteld. Hierin staan alle ontwikkelingen van (toekomstige) inkomsten als uitgaven.

Streamer: Een gezonde financiële positie is nodig om de gemeentelijke voorzieningen op peil te houden.

Initiatiefvoorstel Verordening Starterslening

De Verordening Starterslening is in het derde kwartaal op initiatief van de gemeenteraad vastgesteld.

Nieuw is dat de doelgroep voor de starterslening is uitgebreid. Starters die nog niet in Albrandswaard wonen, maar er wel werken, kunnen voor de regeling in aanmerking komen. Verder is de procedure voor het verkrijgen van de lening geactualiseerd en is monitoring door de gemeenteraad in de regeling opgenomen.

Streamer: de doelgroep voor de starterslening is uitgebreid.

Op weg naar een nieuw mobiliteitsplan Albrandswaard

Albrandswaard groeit de komende jaren. Dat betekent naast een toename van het aantal inwoners ook meer woningen. Daarbij hebben we een klimaat- en duurzaamheidsopgave en zetten we steeds meer in op verkeersveiligheid. Alle deze ingrediënten bij elkaar opgeteld, vragen om een nieuw Mobiliteitsplan voor Albrandswaard.

De gemeenteraad maakte hiermee een start in 2023. Het document 'De Staat van Albrandswaard' is gebruikt als basis voor de vastgestelde mobiliteitsvisie in maart 2024.

Deze nieuwe Mobiliteitsvisie moet het mogelijk maken om adequaat in te kunnen springen op trends en ontwikkelingen. De visie moet ambities en doelen op het gebied van mobiliteit kunnen oppakken, geldend voor de gehele gemeente Albrandswaard. Centraal staat een goede balans tussen wonen, werken en recreëren in een verkeersvriendelijke en veilige omgeving, met de keuzevrijheid hoe wij als individu willen reizen.

Als vervolg op de mobiliteitsvisie worden nu de deelproducten en de uitvoeringsagenda uitgewerkt. Deze uitvoeringsagenda dient als start voor de daadwerkelijke uitvoering maar kan jaarlijks ook worden aangepast, waardoor de uitvoering dynamisch kan worden bijgestuurd of aangevuld. Dit om actueel te blijven en snel te kunnen insprijnen op wat er nodig is en wat er leeft onder onze bewoners, bedrijven en instellingen.

Streamer: We werken aan wegen waarbij fietsers en voetgangers centraal staan in het verkeer.

Integraal Huisvestingsplan 2023 – 2027

Het Integraal Huisvestingsplan werd in juni 2023 voor het eerst besproken in de gemeenteraad. De potentiële locaties in het plan voor uitbreiding van scholen konden toen (nog) niet rekenen op draagvlak bij alle fracties.

Hierop volgden discussies in Beraad en Advies om voor de twee beoogde locaties van de Julianaschool en Don Boscoschool een Quick scan te laten uitvoeren en deze te presenteren in Beraad en Advies. In december 2023 is gekozen voor een permanente locatie voor uitbreiding van de Don Boscoschool.

De keuze tot de definitieve locatie voor de Julianaschool volgt naar verwachting in 2024.

Locatie voor permanente uitbreiding Don Boscoschool

De gemeenteraad koos de Veerhuys locatie voor permanente uitbreiding van de Don Boscoschool. Kort na dit besluit is gestart met de voorbereidingen, zoals de aankoop van de grond en het opstellen van een programma van eisen. Het is de verwachting dat de nieuwe school (uitbreiding) begin 2027 wordt opgeleverd.

Streamer: Passend onderwijs is een belangrijk uitgangspunt in het collegewerkprogramma.

Woonzorgvisie

In 2023 werd gewerkt aan de wonen-welzijn-zorgvisie. Er werd informatie opgehaald bij de deelnemers van het WWZ Beraad (Wonen, Welzijn, Zorg), waarna een eerste concept volgde. Deze werd beeldvormend besproken in beraad en advies Welzijn in september 2023. Het college van b en w nam hierna een besluit over de visie.

De agendacommissie schoof de besluitvorming over de visie door. Inmiddels heeft de gemeenteraad de visie in februari 2024 vastgesteld. De gemeente en partners werken momenteel aan de uitvoeringsplannen. Deze worden de gemeenteraad na de zomer van 2024 ter kennisgeving toegestuurd.

De wonen-welzijn-zorg visie heeft veel raakvlakken met de woonvisie. Het is belangrijk dat de twee visies op elkaar aansluiten om daadkrachtig te kunnen zijn. Denk aan bijvoorbeeld woningen voor ouderen en mensen die zorg nodig hebben. In de wonen-welzijn-zorg visie komt naar voren dat er een tekort is aan geschikte woningen voor ouderen. De woonvisie gaat ook over die woningen.

Streamer: Inwoners zijn in staat om (langer) (veilig) thuis te (blijven) wonen.

Bestrijding eenzaamheid

Organisaties, verenigingen en ondernemers zijn de 'oren en ogen' van de samenleving. Zij kunnen eenzaamheid signaleren, verminderen en misschien net dat duwtje in de rug geven dat mensen zelf aanzet tot actie. Een aantal partijen heeft zich verenigd in de Coalitie tegen Eenzaamheid, om samen eenzaamheid te bestrijden.

In Albrandswaard wordt van alles gedaan om sociale contacten te bevorderen en om te zien naar elkaar. Ouderen kunnen bijvoorbeeld op verschillende plekken in de gemeente koffie drinken of meedoen aan activiteiten. Verder is er individuele zorg voor ouderen via huisbezoeken, zijn er maatjesprojecten en zijn er tal van vrijwilligers actief vanuit bijvoorbeeld de kerken of Welzijn Albrandswaard.

De Coalitie tegen Eenzaamheid heeft in 2023 wat extra mogelijkheden bedacht om eenzaamheid tegen te gaan. Zo is er intussen het laagdrempelige Signaalpunt Eenzaamheid. In 2024 wordt het Doe Mee boekje uitgebracht, waarin allerlei activiteiten voor ouderen, telefoonnummers en tips staan voor inwoners.

Streamer: Albrandswaard heeft een Signaalpunt Eenzaamheid.

Dementievriendelijke gemeente

Albrandswaard ontving eind 2022 het certificaat 'Dementie vriendelijke gemeente'.

Een dementie vriendelijke gemeente zet zich actief in om mensen met dementie en zijn/haar mantelzorger zo lang mogelijk mee te laten doen aan de samenleving.

Om ook in 2023 dementievriendelijk te blijven, is samen met partners ingezet dat zoveel mogelijk inwoners, partners, organisaties, winkeliers of andere betrokkenen:

1. Dementie kunnen herkennen;
2. Weten hoe ze iemand met dementie kunnen helpen;
3. Met elkaar oog hebben voor wat mensen met dementie nog wél kunnen;
4. Dementie bespreekbaar maken.

Streamer: Inwoners kunnen voor zichzelf zorgen en kijken naar elkaar om.

Voor een nader gedetailleerd overzicht verwijzen wij u naar bijlage 6 van deze jaarrekening, “Afgeronde speerpunten”.

Deze speerpunten zijn tevens terug te vinden bij de “begroting online” via de website van de gemeente Albrandswaard.

Hoofdpijnen financieel resultaat

Financieel resultaat 2023

Om duiding te geven aan het resultaat van de jaarrekening 2023 zullen wij u op hoofdpijnen meenemen in de opbouw van het resultaat en financiële ontwikkelingen in 2023. In het overzicht van baten en lasten staat op een gedetailleerd niveau toegelicht wat de financiële afwijkingen zijn ten opzichte van de begroting 2023 na de laatste wijziging.

Na de 2e tussenrapportage 2023 was de verwachting dat we een budgettair resultaat van **€ -/- 1.286.000** zouden realiseren, en een verwacht totaalresultaat (inclusief reservemutaties) van **€ -/- 2.412.800**.

Het uiteindelijke budgettaire resultaat over 2023 komt uit op een positief saldo van **€ 5.387.142**. Dit is het saldo van de uitputting op onze exploitatiebudgetten.

Het resultaat na alle reserve- en voorzieningenmutaties is eveneens positief, en komt uit op **€ 2.974.341**.

Ieder jaar wordt bij het aanbieden van de jaarrekening voorgesteld restantbudget voor projecten over te hevelen naar het volgende jaar. Wanneer dit niet gedaan wordt, komt de uitvoering van het project in gevaar omdat in het volgende jaar geen budget beschikbaar is. In totaal stellen wij voor om een bedrag van **€ 1.019.100** beschikbaar te stellen voor jaar overschrijdende projecten, en om **€ 2.916.300** te storten in onze reserves.

Financiële ontwikkelingen en voorstel resultaatbestemming 2023

In onderstaande tabel worden de afwijkingen ten opzichte van de 2e tussenrapportage 2023 op het niveau van taakvelden vermeld. Dit overzicht is **exclusief** de impact van de doorbelasting van de BAR-uren tussen de programma's. De impact van de BAR-uren op de begroting en jaarrekening is op totaalniveau € 0,00. Het weglaten van deze interne doorbelastingen zorgt voor een zuiverder beeld van de behaalde resultaten.

Specificaties van de taakvelden zijn te zien onder de desbetreffende programma's. Vervolgens worden de voorstellen voor de resultaatbestemming weergegeven.

Financiële ontwikkelingen 2023	Bedrag	Waarvan struct.	Programma
Saldo baten en lasten na 2e tussenrapportage	-1.286.000		
Saldo reservemutaties na 2e tussenrapportage	-1.126.800		
Totaal geraamd resultaat na 2e tussenrapportage	-2.412.800 A)		
Afwijkingen in exploitatie:			
Taakveld			
0.1 Bestuur	358.183		Programma 1
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	235.719		Programma 2
0.4 Overhead	-171.306		Programma 9
0.5 Treasury	-344.059		Programma 9
0.62 OZB niet-woningen	118.608		Programma 9
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen	1.312.437		Programma 9
Stelposten	798.400		Programma 4
Onvoorzien	75.000		Programma 9
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	57.334		Programma 1
2.1 Verkeer en vervoer	514.795		Programma 3
4.2 Onderwijshuisvesting	176.427		Programma 5
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	103.983		Programma 5
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	312.057		Programma 7
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	309.754		Programma 7
6.3 Inkomensregelingen	-645.344		Programma 7
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	107.684		Programma 7
6.71b Begeleiding (WMO)	110.988		Programma 7
6.71d Overige maatwerkarrangementen (WMO)	69.787		Programma 7
6.72a Jeugdhulp begeleiding	-403.908		Programma 7
6.72b Jeugdhulp behandeling	280.095		Programma 7
6.72c Jeugdhulp dagbesteding	47.883		Programma 7
6.72d Jeugdhulp zonder verblijf overig	129.744		Programma 7
6.82a Jeugdbescherming	39.167		Programma 7
7.2 Riolering	184.440		Programma 3
7.3 Afval	62.946		Programma 3
7.4 Milieubeheer	269.234		Programma 3
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	86.006		Programma 3
8.1 Ruimte en leefomgeving	318.610		Programma 2
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	1.105.439		Programma 2
8.3 Wonen en bouwen	510.451		Programma 2
Overige over- en onderschrijdingen	330.100		Diversen
Totaal afwijkingen in exploitatie	6.460.654 B)		
Afwijkingen in reservemutaties:			
Per saldo lagere onttrekking uit reserves	-56.558		Programma 1
Per saldo hogere storting in reserves	-805.954		Programma 2
Per saldo lagere onttrekking uit reserves	-147.100		Programma 3
Stortingen en onttrekkingen conform begroting	0		Programma 4
Per saldo lagere onttrekking uit reserves	-2.800		Programma 5
Per saldo lagere onttrekking uit reserves	-61.100		Programma 7
Totaal afwijkingen in reservemutaties:	-1.073.512 C)		
Totaal budgettair resultaat 2023	5.387.142 D) = B -/- C		Positief
Werkelijk resultaat 2023	2.974.341 E) = D -/- A		Positief

-/- is negatief

+/- is positief

Voorstel resultaatbestemming 2023		Bedrag	Dekking
<u>Overheveling budgetten</u>			
1.	Frictiekosten BAR	-187.800	
2.	Onderzoek RO Projecten	-169.600	
3.	Gebiedsprogramma's Omgevingsvisie	-60.000	
4.	Onderzoek Valckenstein	-45.000	
5.	Planmatig onderhoud wegen	-150.000	
6.	Planmatig onderhoud openbare verlichting	-60.000	
7.	Planmatig onderhoud openbare verlichting	-12.700	
8.	Opstellen mobiliteitsplan	-85.000	
9.	Geluid	-32.900	
10.	Gebouw Julianaschool Rhoon	-18.600	
11.	Gebouw BBS De Wegwijzer Sportlaan Rhoon	-90.000	
12.	Educatieve agenda	-76.400	
13.	Dak- en thuisloosheid	-31.100	
Totaal overheveling budgetten		-1.019.100	
<u>Mutaties in reserves</u>			
1.	Toevoegen overschot Rijksbijdrage in reserve Opvang	-2.706.300	
2.	Toevoegen overschot Duurzame energie in reserve Duurzaamheid	-210.000	
Totaal mutaties reserves		-2.916.300	
Totaal voorstellen resultaatbestemming		-3.935.400	Negatief

-/- is negatief

+/- is positief

Budgettair resultaat

Het budgettair resultaat geeft weer in welke mate de exploitatiebudgetten per programma zijn benut. Het programma "overzicht" in de tabel 'Financiële ontwikkelingen 2023' betreft de verantwoording van algemene baten en lasten ter ondersteuning van de uitvoering van alle programma's (nader toegelicht in het hoofdstuk 'Niet in voorgaande programma's verantwoorde baten en lasten'). Na de laatste wijziging van het begrotingssaldo zien wij een positief budgettair resultaat ontstaan.

Hoofdzakelijk komt dit door (incidentele) financiële meevallers bij de volgende onderdelen:

- Hogere ontvangen algemene uitkering uit het Gemeentefonds;
- Hogere baten uit WABO-vergunningen;
- Het niet hoeven terugbetalen van de nog niet uitgegeven ontvangen rijksmiddelen ten behoeve van de opvang van Oekraïense vluchtelingen;
- De verlaging van de verliesvoorzieningen voor de lopende grondexploitaties, en
- Nog niet benutte ruimte voor begrote tegenvallers (ruimte in stelposten).

Werkelijk resultaat

Om het werkelijke resultaat te bepalen kijken wij ook naar de afwijkingen in de mutaties van reserves (stortingen en onttrekkingen). Voor de mutaties van reserves gelden spelregels die vastgelegd zijn in raadsbesluiten. Zo geldt voor de reserve Ontwikkelingsprojecten vrije reserve de spelregel dat de aanvulling van verliesvoorzieningen van het grondbedrijf wordt verrekend met deze bestemmingsreserve. Ook liggen er raadsbesluiten om de kosten van projecten te dekken vanuit reserves.

Voor een aantal projecten geldt dat deze niet of deels zijn uitgevoerd in 2023. De beschikbare middelen worden dan uiteraard niet, of maar deels uit de reserve gehaald. Per saldo zien we dat er **€ 1.073.512** minder is onttrokken c.q. meer is gestort in onze

reserves dan we hadden verwacht. Deze ontwikkelingen hebben een negatieve invloed op het werkelijke resultaat.

Bovenstaande resulteert in een uiteindelijk, werkelijk behaald resultaat van **€2.974.341**.

Resultaat na resultaatbestemming

Het werkelijk behaald resultaat is dus € 2.974.341. De totale voorstellen voor resultaatbestemming bedragen € 3.935.400. Dit leidt tot een resultaat na resultaatbestemming van **€ -/- 961.058**.

Voorstellen resultaatbestemming 2023

Ieder jaar wordt bij het aanbieden van de jaarrekening voorgesteld restantbudget voor projecten over te hevelen naar het volgende jaar. Wanneer dit niet gedaan wordt, komt de uitvoering van het project in gevaar omdat in het volgende jaar geen budget beschikbaar is. In totaal stellen wij voor om een bedrag van **€ 1.019.100** beschikbaar te stellen voor jaar overschrijdende projecten, en om **€ 2.916.300** te storten in onze reserves. De jaar overschrijdende projecten bestaan uit:

1. Friciekosten BAR € 187.800

Dit budget is onderschreden doordat het traject eigenlijk pas na plaatsing van personeel (door de BAR-ontvlechting) in het 4e kwartaal gestart is. Veel frictiekosten verwachten we dan ook pas komend jaar (2024) te gaan maken, noodzakelijk om onze organisatie te laten draaien terwijl we nog volop personeel aan het werven zijn. We verzoeken dan ook om het restantbudget door te schuiven naar 2024.

2. Onderzoek naar bouwlocaties, woonvisie en flexwoningen € 169.600

Op onderdelen van dit budget is in 2023 vertraging ontstaan. Voor het onderzoek naar nieuwe bouwlocaties hangt dat samen met aanvragen die in 2023 zijn gedaan voor Subsidies vanuit de Vliegende Brigade van de provincie Zuid-Holland. De actualisatie van de Woonvisie is in 2023 wel opgestart, maar wordt naar verwachting pas afgerond in het 2e kwartaal van 2024.

Het complexe traject naar het realiseren van flexwoningen vordert gestaag, maar heeft in 2023 nog niet geleid tot een concreet plan en bijbehorende exploitatieberekening. Er is sprake van snel wisselende regelgeving, weinig draagvlak voor locaties en een businesscase waaraan de gemeente naar verwachting een flinke bijdrage zal moeten leveren. Voor de genoemde incidentele trajecten is in 2024 nog budget nodig. Wij stellen daarom voor het bedrag van € 169.600 over te hevelen naar 2024, en als volgt te verdelen: € 100.000 voor nieuwe bouwlocaties, € 19.600 voor actualiseren woonvisie en € 50.000 voor onderzoek naar flexwoningen.

3. Vaststellen Omgevingsvisie € 60.000

In 2023 is vertraging ontstaan bij het opstellen van de Omgevingsvisie. De reden daarvoor is dat 2023 in het teken heeft gestaan van besluitvorming over de belangrijkste woningbouwontwikkelingen in Albrandswaard, zijnde de Omloop en Hof van Poortugaal. Het betrof o.a. besluiten over (ruimtelijke) uitgangspunten, die mede van belang zijn voor de Omgevingsvisie. Het proces voor het vaststellen van een Omgevingsvisie wordt in 2024 verder opgestart. Daarom is het budget nog steeds nodig en verzoeken wij u het bedrag van € 60.000 over te hevelen naar 2024.

4. Onderzoek Valckenstein € 45.000

In verband met de organisatieontwikkeling is er in 2023 geen capaciteit geweest om het onderzoek te verrichten. Het zal daarom in 2024 worden uitgevoerd. Daarom willen we graag het incidentele budget doorschuiven naar 2024.

5. Onderhoud wegen € 150.000

Het asfalteren van de S. v.d Kolklaan is als gevolg van slechte weersomstandigheden (veel regen en lage temperaturen door vorst) doorgeschoven naar 2024. Als gevolg hiervan willen we het in 2023 incidenteel aangevraagde budget van € 150.000 doorschuiven naar 2024.

6. Omvorming openbare verlichting € 60.000

Het omvormen naar Ledverlichting heeft door leveringsproblemen vertraging opgelopen. In plaats van in 2023, worden de werkzaamheden nu in het eerste kwartaal van 2024 uitgevoerd, waardoor het aangevraagde budget voor deze werkzaamheden (€ 60.000) wordt doorgeschoven naar 2024.

7. Schilderwerk masten € 12.700

Door slechte weersomstandigheden is slechts een deel van het schilderwerk van de masten uitgevoerd. Het overige schilderwerk is uitgesteld tot 2024. Daarom wordt voorgesteld om het restantbudget van € 12.700 door te schuiven naar 2024.

8. Opstellen mobiliteitsplan € 85.000

Er staan veel 'projecten' gepland vanuit verkeer, maar bij andere afdelingen was er sprake van onderbezetting waardoor deze projecten niet konden worden uitgevoerd.

Het opstellen van het mobiliteitsplan wordt in 2024 uitgevoerd en afgerond. Hiervoor willen we het bijbehorende bedrag van € 85.000 doorschuiven.

9. Geluid € 32.900

Dit restant bedrag willen we doorschuiven naar 2024 Het gaat om incidenteel budget voor de basis geluid emissie (bge)/tellen/omgevingswet en voor het afronden van het Programma Geluid.

10. Constructiefout boeiborden Julianaschool Rhoon € 18.600

Door vertraging bij de aannemer zal de constructiefout van de boeiboorden in 2024 worden hersteld. Oorspronkelijk waren deze werkzaamheden eind 2023 gepland. Het incidentele onderhoudsbudget van € 18.600 kan worden doorgeschoven naar 2024.

11. Plaatsing noodlokalen BBS De Wegwijzer Rhoon € 90.000

De plaatsing van noodlokalen zal plaatsvinden in 2024, waar dit in eerste instantie in 2023 was gepland. De budgetten voor bouwrijp maken (€ 50.000) en huur van de lokalen (€ 40.000) dienen te worden doorgeschoven naar 2024.

12. Educatieve agenda € 76.400

Het overschot heeft betrekking op het project integrale huisvestingsonderzoek en uitvoering, dat in 2024 doorloopt. We willen het restant van dit incidentele budget graag doorschuiven naar 2024.

13. Dak- en thuisloosheid € 31.100

Het is niet gelukt om een pilot, gelijk aan de pilot in Ridderkerk, uit te breiden naar Albrandswaard. Hierdoor komt het overschot uit op € 31.100. Dit betreft een incidenteel overschot en dient meegenomen te worden naar 2024.

De voorgestelde mutaties in de reserves bestaan uit twee delen:

1. Storting in reserve Opvang van € 2.706.300.
2. Storting in reserve Duurzaamheid van € 210.000.

Reserve Opvang

Net als in 2022, willen we ook dit jaar het restant van de ontvangen Rijksbijdrage in de vorig jaar gevormde reserve Opvang storten. Hierdoor reserveren we het geld voor de opvang van specifieke doelgroepen, waardoor het niet 'verloren gaat' aan andere zaken. Bovendien vergroot het de financiële mogelijkheden van de gemeente voor toekomstige uitdagingen op dit gebied.

Reserve Duurzaamheid

Om de reserve Duurzaamheid aan te vullen, wordt voorgesteld om het overschot in de exploitatie in deze reserve te storten. De verwachting is dat er, vanwege de te ontvangen Rijkssubsidie in de komende jaren, minder een beroep zal worden gedaan op de reguliere budgetten. Door het overschot wat als gevolg van deze situatie ontstaat, te storten in de reserve, heeft de gemeente meer financiële slagkracht voor de uitdagingen op het gebied van Duurzaamheid in de toekomst.

2. REKENING IN ÉÉN OOGOPSLAG

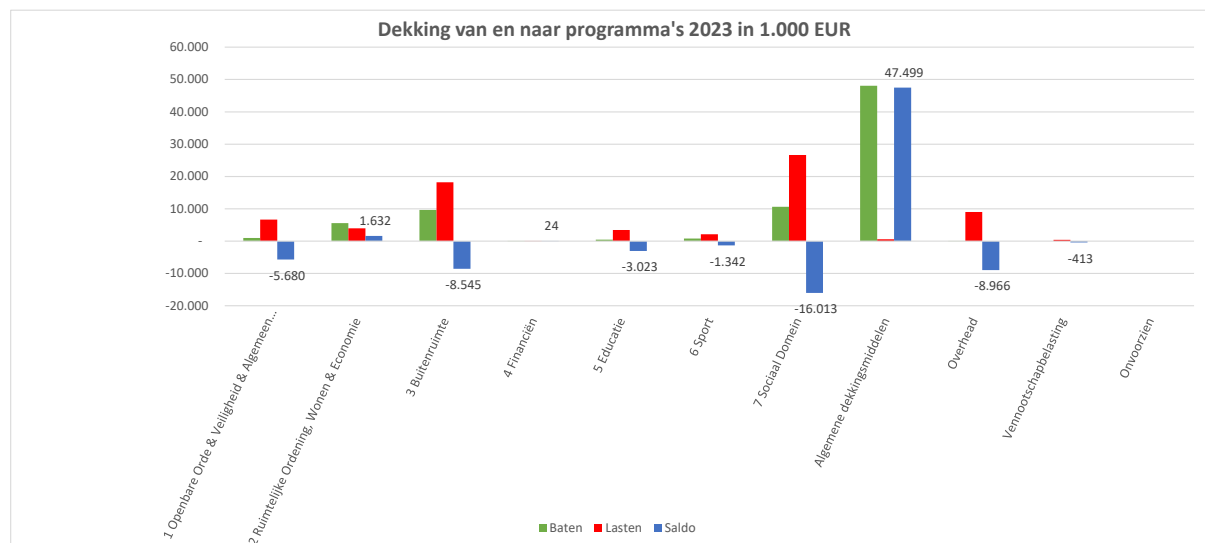
Baten per programma

Programma	Primaire begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Werkelijk 2023	Vershil (voordeel is + nadeel is -)
Baten				
1 Openbare Orde & Veiligheid & Algemeen Bestuur	605.200	616.500	969.178	352.678
2 Ruimtelijke Ordening, Wonen & Economie	7.446.800	2.568.200	5.577.896	3.009.696
3 Buitenruimte	8.691.300	8.906.700	9.635.774	729.074
4 Financiën	0	0	33.693	33.693
5 Educatie	175.000	568.900	452.469	-116.431
6 Sport	407.900	663.200	781.173	117.973
7 Sociaal Domein	4.792.700	8.953.600	10.618.458	1.664.858
Overige Baten en Lasten				
Algemene dekkingsmiddelen	44.876.900	46.524.900	48.091.117	1.566.217
Overhead	27.500	31.800	71.400	39.600
Totaal Baten	67.023.300	68.833.800	76.231.158	7.397.358
Onttrekkingen	1.021.100	2.655.300	3.127.119	471.819
Totaal baten	68.044.400	71.489.100	79.358.277	7.869.177

Lasten per programma

Programma	Primaire begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Werkelijk 2023	Vershil (voordeel is + nadeel is -)
Lasten				
1 Openbare Orde & Veiligheid & Algemeen Bestuur	5.308.600	6.652.900	6.648.761	4.139
2 Ruimtelijke Ordening, Wonen & Economie	8.752.500	3.148.700	3.945.975	-797.275
3 Buitenruimte	17.379.300	18.593.300	18.180.312	412.988
4 Financiën	819.800	798.400	9.409	788.991
5 Educatie	2.701.400	3.937.400	3.475.203	462.197
6 Sport	1.682.200	2.041.400	2.123.236	-81.836
7 Sociaal Domein	20.981.100	25.494.400	26.631.224	-1.136.824
Overige Baten en Lasten				
Algemene dekkingsmiddelen	140.400	125.100	591.794	-466.694
Overhead	7.855.700	8.826.800	9.037.706	-210.906
Vennootschapsbelasting	31.400	426.400	412.884	13.516
Onvoorzien	75.000	75.000	0	75.000
Totaal Lasten	65.727.400	70.119.800	71.056.505	-936.705
Storting	126.300	3.782.100	5.327.431	-1.545.331
Totaal lasten	65.853.700	73.901.900	76.383.936	-2.482.036

Saldo van programma's

Toelichting

In 2023 bedraagt het saldo van baten en lasten exclusief reservemutaties **€ 5.174.654 positief**. Het uiteindelijke positieve resultaat wordt in 2023 sterk beïnvloed door de reservemutaties.

In totaal wordt er € 3.127.119 onttrokken aan de reserves, en € 5.327.431 gestort in de reserves. Dit resulteert in een gerealiseerd resultaat inclusief reservemutaties van **€ 2.974.341 positief**.

Hieronder worden puntsgewijs de grote afwijkingen per programma toegelicht met betrekking tot het saldo van baten en lasten. Daarna worden de grootste afwijkingen in de reservemutaties per programma toegelicht.

Opvallende afwijkingen lastenkant

- De lasten van Openbare Orde en Veiligheid & Algemeen Bestuur (programma 1) zijn **€ 4.139** lager dan begroot, wat vooral veroorzaakt wordt door lagere uitgaven aan de frictiekosten m.b.t. de BAR-ontvlechting, dan begroot. Hier staan hogere lasten met betrekking tot de bestuurskosten tegenover (betreft onder meer een hogere onttrekking uit de voorziening wethouderspensioenen dan begroot).
- De lasten van Ruimtelijke Ordening, Wonen & Economie (programma 2) zijn **€ 797.275** hoger dan begroot, wat met name wordt veroorzaakt door hogere lasten van de marktinitiatieven en de verliesvoorzieningen van de lopende grondexploitaties, en het openen van de nieuwe grex De Omloop. Hier staan lagere lasten tegenover voor onder meer nog niet-, of nog niet afgeronde, onderzoeken naar het opstellen van een nieuwe Omgevings- en Woonvisie.
- Aan programma 3 (Buitenruimte) is in totaal **€ 412.988** minder uitgegeven dan begroot. Dit komt met name door lagere uitgaven aan het onderhoud van wegen en verlichting, en aan de duurzame energietransitie. Hier staan hogere lasten voor openbaar groen, onderhoud riolering en de storting in de voorziening bekleemde middelen afvalstoffenheffing tegenover.
- In programma 4 (Financiën) is **€ 788.991** minder uitgegeven dan begroot, wat voornamelijk komt door de overgebleven ruimte in de stelposten.
- In programma 5 (Educatie) is **€ 462.197** minder uitgegeven; dit wordt met name veroorzaakt door lagere uitgaven aan de SISA-regelingen OAB en NPO. Tevens is het noodlokaal voor basisschool De Wegwijzer nog niet geplaatst. Ook het Peuterwerk heeft beduidend minder gekost dan begroot. Het leerlingenvervoer heeft daarentegen meer gekost

dan vooraf verwacht.

- De lasten van Sport (programma 6) zijn **€ 81.836** hoger uitgevallen dan begroot; dit komt met name door hogere energielasten voor het zwembad, en door hogere lasten voor het onderhoud aan de velden van het sportcomplex Omloopseweg. Hier staat tegenover dat de lasten aan de sporthal in Rhoon lager zijn uitgevallen.
- Aan het Sociaal Domein (programma 7) is in totaal **€ 1.136.824** meer uitgegeven dan begroot. Dit komt voornamelijk door fors hogere uitgaven aan de Wet BUIG (de wet Werk en Bijstand), het Minimabeleid (energietoeslag) en jeugdhulp (GRJR), dan begroot. Aan de WMO is in totaliteit minder uitgegeven.
- De overige lasten, onderdeel van het programma 'Niet in voorgaande programma's verantwoorde baten en lasten', zijn **€ 589.084** hoger uitgevallen dan begroot. Dit komt met name door de lagere rentetoerekening vanuit de activa, als gevolg van een lager renteomslagpercentage. Hierdoor kon er minder rente doorberekend worden dan vooraf verwacht. Daarnaast zijn de lasten voor overhead hoger uitgekapt dan begroot, wat met name komt door een hogere doorbelasting van overhead vanuit de BAR.

Opvallende afwijkingen batenkant

- De baten van Openbare Orde en Veiligheid & Algemeen Bestuur (programma 1) zijn **€ 352.678** hoger uitgevallen dan begroot, wat met name komt door de vrijval van een deel van de voorziening voor wachtgeld van voormalig wethouders, en door een hogere doorbelasting van BAR-uren aan de BAR.
- De baten van Ruimtelijke Ordening (onderdeel van programma 2) zijn **€ 3.009.696** hoger uitgevallen dan begroot. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de gedeeltelijke vrijval van de verliesvoorzieningen voor de grex'en, het openen van de nieuwe grex De Omloop, de vrijval van de voorziening Overhoeken, hogere baten voor de WABO-vergunningen dan verwacht en door hogere baten van de marktinitiatieven.
- In programma 3 (Buitenruimte) zijn de baten **€ 729.024** hoger dan begroot. Dit komt onder meer doordat de afvalstoffenheffing en de begraafplaatsrechten meer hebben opgebracht dan vooraf verwacht. Tevens is de onttrekking uit de voorziening voor de riolering hoger dan begroot. De baten uit het de rioolheffing zijn daarentegen lager uitgevallen dan begroot.
- In programma 4 (Financiën) zijn de baten **€ 33.693** hoger dan begroot. Dit heeft alles te maken met diverse afwikkelingsverschillen en de gedeeltelijke vrijval van de voorziening dubieuze debiteuren.
- In programma 5 (Educatie) is er in totaal **€ 116.431** minder ontvangen, wat met name wordt veroorzaakt door lagere bijdragen van de SISA-regelingen OAB en NPO.
- In programma 6 (Sport) is er in totaal **€ 117.973** meer ontvangen dan begroot, wat voornamelijk kan worden verklaard door de ontvangsten uit de SPUK-regeling stimulering sport, die niet begroot was.
- Het Sociaal Domein (programma 7) heeft in totaal **€ 1.664.858** meer opgebracht dan begroot. Dit kan met name worden verklaard door de hogere Rijksbijdrage voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen, hogere ontvangsten voor de uitvoering van de wet BUIG, en meer baten vanuit de SPUK-regeling voor de Toeslagenaffaire.
- De overige baten, onderdeel van het programma 'Niet in voorgaande programma's verantwoorde baten en lasten', hebben in totaal **€ 1.605.817** meer opgeleverd dan begroot. Dit kan worden verklaard door de baten uit de algemene uitkering (vanuit de september- en decembercirculaire) m.b.t. Gemeentefonds vanuit het Rijk, en doordat het schatkistbankieren meer rente heeft opgeleverd dan vooraf verwacht. Ook de OZB-opbrengsten niet-woningen zijn hoger uitgevallen. Hier staan echter lagere dividendinkomsten tegenover.

Afwijkingen reservemutaties

Bij zowel de onttrekkingen als de stortingen zit de grootste afwijking in programma 2; Ruimtelijke ordening, Wonen & Economie.

- In programma 1, Openbare Orde en Veiligheid & Algemeen Bestuur, is er **€ 56.558** minder onttrokken aan de reserves dan begroot. Dit komt met name door lagere uitgaven aan de

overgehevelde jaarbudgetten uit 2022, waardoor er ook minder is onttrokken dan verwacht. De gedane stortingen zijn conform de begroting.

- In programma 2, Ruimtelijke Ordening, Wonen & Economie, is er **€ 749.413** meer onttrokken aan de reserves dan begroot. Hier staat tegenover dat er **€ 1.555.367** meer is gestort. De afwijkingen hebben nagenoeg alles te maken met het mutatieverloop van de lopende grex'en, die invloed hebben op de algemene reserve en de reserve 'ontwikkelingsprojecten vrije reserve'. De hoogte van de laatst genoemde reserve is aan spelregels onderhevig. Zie voor meer informatie de uitleg in de paragraaf Grondbeleid.

- In programma 3, Buitenruimte, is er **€ 147.100** minder onttrokken aan de reserves dan begroot. Dit komt door de lagere uitgaven aan de overgehevelde jaarbudgetten uit 2022. De gedane stortingen zijn conform de begroting.

- In programma 4, Financiën, zijn de onttrekkingen en stortingen conform de begroting verwerkt.

- In programma 5, Educatie, is er **€ 2.800** minder onttrokken aan de reserves dan begroot. Dit komt door de lagere uitgaven aan de overgehevelde jaarbudgetten uit 2022. In dit programma zijn er geen stortingen begroot en/of verwerkt.

- In programma 6, Sport, zijn geen onttrekkingen en/of stortingen in reserves van toepassing.

- In programma 7, Sociaal Domein, is er **€ 71.136** minder onttrokken, en **€ 10.036** minder gestort in de reserves dan begroot. De lagere onttrekking heeft te maken met lagere uitgaven aan de overgehevelde jaarbudgetten uit 2022, en door een lagere onttrekking uit de reserve innovatie- en preventiesubsidie. De lagere storting komt omdat er niet is gestort in reserve Sociaal deelfonds, omdat deze al de maximale stand heeft bereikt.

3. PROGRAMMAVERANTWOORDING

Programma 1 - Openbare Orde en Veiligheid & Algemeen Bestuur

1.1 Openbare Orde en Veiligheid

Missie

In Albrandswaard zorgen we samen met inwoners, ondernemers, organisaties en instellingen voor veilige buurten in de gemeente. We betrekken onze partners bij de totstandkoming van beleid en voeren het samen uit. Initiatieven van inwoners en ondernemers faciliteren we om de veiligheid in de gemeente te versterken. Samen gaan we voor een veilig(er) Albrandswaard!

Integraal veiligheidsbeleid

Wat willen we bereiken?				
Overlast en criminaliteit in Albrandswaard vroegtijdig signaleren, voorkomen en tegengaan.				
Wat gaan we doen		Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Extra kosten + FTE in 2023
1a	Samen met onze partners, ondernemers en inwoners een jaarlijks actieplan vaststellen.	Eind 2023	Inwoners voelen zich veilig in Albrandswaard.	Binnen begroting.
1b	Samen met onze partners, ondernemers en inwoners zorgen we dat het jaarlijks actieplan wordt uitgevoerd.	Continu	Inwoners voelen zich veilig in Albrandswaard.	Binnen begroting.
Wat hebben wij bereikt en wat hebben wij gedaan?				
1a	Op 20 december 2022 is het actieplan Veilig 2023 door het college vastgesteld.			
1b	Er is gestart met de uitvoering van het jaarplan waarbij de volgende acties zijn uitgevoerd: - de keyless entry actie (2x); - het burgemeestersontbijt ondermijning; - het burgemeestersontbijt digitale criminaliteit - integrale bedrijvencontroles (4x); - weesfietsenactie (2x); - escapeboot ondermijning; - integrale DOR/DOL controle; - jachthaven controle; - integrale jongerenactie (2x); - jongerenbijeenkomst; - bijeenkomst woningcoöperaties vastgoedcriminaliteit; - hennepcontainer; - ouderenbijeenkomst financiële veiligheid; - wapen inleveractie.			

Jeugd

Wat willen we bereiken?				
Overlast van jeugd in Albrandswaard voorkomen en tegengaan.				
Wat gaan we doen		Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Extra kosten + FTE in 2023
2a	Samen met politie en jongerenwerk de integrale aanpak (Jeugdoverlast) uitvoeren.	Continu	Vroegtijdig kunnen inspelen op ervaren overlast. Weten wat er speelt en dus gericht kunnen handelen.	Binnen begroting.
Wat hebben wij bereikt en wat hebben wij gedaan?				
2a	Er is in 2023 op structurele basis met de politie, jongerenwerk, boa's en buurtpreventie overlegd om in te zetten op de jongerenoverlast in de gemeente. In het maandelijks overleg worden signalen en meldingen besproken en afspraken gemaakt welke inzet nodig is. Deze inzet wordt continu gemonitord. Ook worden er afspraken gemaakt over de inzet van maatregelen die nodig zijn om de jongerenoverlast te beperken. Bijvoorbeeld de brieven die verzonden zijn vanuit de burgemeester, de inzet van de mobiele camera unit en het samenscholingsverbod.			

Inbraken & diefstallen

Wat willen we bereiken?				
Het gevoel van veiligheid vergroten door een betere (meer) zichtbaarheid van toezicht en handhavers op straat.				
Wat gaan we doen		Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Extra kosten + FTE in 2023
3a	We doen minimaal 4x per jaar preventieve acties om inwoners en ondernemers te informeren over het voorkomen van inbraken en diefstallen.	Continu	Inwoners weten hoe zij hun eigen veiligheid in en rondom hun woning kunnen vergroten.	Binnen begroting.
3b	Samen met de politie zetten we acties in op de hotspots in de gemeente.	Continu	Het aantal inbraken en diefstallen is blijvend lager.	Binnen begroting.
3c	Cameratoezicht bij metrostations.	Continu	Het aantal meldingen van fietsendiefstal verlagen.	Binnen begroting.
3d	Zichtbaarheid handhaving vergroten op basis van signalen; opstellen jaarplan, extra inzet BOA's en samenwerking partners versterken.	Continu	Vergroten zichtbaarheid handhavers voor inwoners.	Binnen begroting.
3e	We bespreken regelmatig de veiligheid en het veiligheidsgevoel rond de klinieken. We werken samen met Antes, Fivoor, politie en omwonenden o.a. via de klankbordgroepen.	Continu	Inwoners in de omgeving van de klinieken in Albrandswaard voelen zich voldoende veilig.	Binnen begroting.
Wat hebben wij bereikt en wat hebben wij gedaan?				
3a	In maart 2023 is de keyless entry actie gehouden waarbij inwoners keyless entry hoesjes konden ophalen bij de balie van de gemeente Albrandswaard. Deze hoesjes zorgen ervoor dat keyless autodiefstal wordt voorkomen. Tevens werden door de BOA's en de Politie flyers uitgedeeld om inwoners hierop te attenderen. In augustus 2023 is de buurtkaartenactie gehouden om inwoners te informeren hoe woninginbraak tegen te gaan. Buurtkaarten konden opgehaald worden bij de balie van de gemeente Albrandswaard en bij Buurtpreventie. Uit het Gezamenlijk Veiligheidsbeeld blijkt een daling van enkele categorieën misdrijven, namelijk: diefstal/inbraak bij bedrijven (van 12 in 2021 naar 7 in 2022) en diefstal/inbraak in garages, schuren en tuinhuisen (van 15 in 2021 naar 5 in 2022). In verband met de grote belangstelling voor de keyless entry hoesjes is een tweede actie gehouden tijdens de week van de veiligheid. Op 29 november 2023 is nog een bijeenkomst Veilig wonen gehouden waar de Politie een presentatie heeft gegeven over onder andere het voorkomen van woninginbraak. Tijdens deze bijeenkomst zijn er tijdsschakelaars uitgedeeld om woninginbraak te voorkomen.			
3b	De gemeentelijke toezichthouders hebben de hotspots dagelijks meegenomen in de reguliere surveillance. Deze hotspots worden in overleg met de politie bepaald en gemonitord. De gemeentelijke toezichthouders en de Politie werken samen in de integrale aanpak waarbij gericht wordt ingezet op (jeugd)overlastlocaties.			
3c	Het cameratoezicht bij de metrostations is in 2023 operationeel geworden. Uitkijken vindt plaats door Stadtoezicht Rotterdam. Het Aanwijzingsbesluit Cameratoezicht metrostation Rhooen en Poortugaal 2023-2024 is op 29 augustus 2023 vastgesteld.			
3d	Op 20 december is het Jaarplan 2023 team BOA door het college vastgesteld. In het eerste kwartaal van 2023 heeft een handhavingstraject nabij alle basisscholen in Albrandswaard plaatsgevonden. Deze actie heeft bijgedragen in de zichtbaarheid van de BOA's. Tevens hebben in het 1e en 2e kwartaal meelooprondes plaatsgevonden waarbij raadsleden inzicht kregen in het werk van de BOA's. In de week van de veiligheid zijn de BOA's aangesloten bij verschillende acties zoals de messen inleveractie en de ouderenbijeenkomst. Verder is door de BOA's een tweede weesfietsenactie gehouden. Deze acties dragen allemaal bij aan de zichtbaarheid van de BOA's in de gemeente Albrandswaard.			
3e	Zeer recent is heeft er vanuit de crisisbeheersing een gezamenlijk oefening plaatsgevonden met Fivoor en de hulpdiensten. Dit onderwerp is een vast agendapunt van het bestuurlijk overleg met Antes en Fivoor. In februari, april, juni en oktober 2023 heeft de gemeente deelgenomen aan de klankbordgroep van Antes. In deze klankbordgroep nemen zowel de Politie, Antes, omwonenden, alsmede de gemeente deel. In augustus 2023 heeft de gemeente deelgenomen aan een omwonendenbijeenkomst georganiseerd door Antes en Fivoor gezamenlijk. Op 11 oktober 2023 is een buurttent geplaatst om met inwoners in gesprek te gaan over de veiligheid en het veiligheidsgevoel rondom het Antesterrein. Hieraan namen deel: Antes, Fivoor, Politie en Woningbouwvereniging Poortugaal. Tijdens deze bijeenkomst hebben we een tiental omwonenden gesproken.			

Wat willen we bereiken?				
Perspectief bieden aan personen met multi-problematiek en overlast terugdringen van personen met complexe problematiek, waaronder verward gedrag.				
Wat gaan we doen		Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Extra kosten + FTE in 2023
4a	Bevorderen van de samenwerking tussen de zorg- en veiligheidspartners door actieve participatie en regie in netwerk.	Continu	Goed toegankelijke zorg en hulpverlening, vroegsignalering van problematiek en minimale overlast voor de Albrandswaardse samenleving.	Binnen begroting.
4b	Opstellen van een integrale aanpak waarin rollen, verantwoordelijkheden, taken en de wijze van samenwerking zijn vastgelegd. Opstellen van convenant tussen de partners.	Eind 2023	Terugdringen van overlast door personen met verward gedrag.	Binnen begroting.
Wat hebben wij bereikt en wat hebben wij gedaan?				
4a	Wij hebben in 2023 gesprekken met het netwerk van lokale en regionale zorg- en veiligheidspartners gevoerd om te zorgen voor tijdige signalering van problematiek en inzet van hulpverlening om veiligheid in de samenleving te waarborgen. Er is een intensieve samenwerking tussen Team Openbare Orde en Veiligheid, het Lokaal Zorgnetwerk, Politie en Antes om (dreigende) escalatie van complexe casuïstiek te voorkomen. Op 14 september heeft de VAR een leerhuis Zorg en Veiligheid georganiseerd op het gemeentehuis van Albrandswaard. De burgemeester was daar één van de sprekers vanwege haar regioportefeuille Zorg & Veiligheid.			
4b	Eind 2022 zijn we gestart met de integrale aanpak Zorg en Veiligheid en in 2023 is deze gecontinueerd. Dit houdt in dat we op diverse thema's cijfers en knelpunten inventariseren om verbeterpunten op onder andere het gebied van samenwerking te adviseren. Het doel is te komen tot een integrale aanpak Zorg en Veiligheid. Op 4 april is een inventarisatie verbeterpunten verbinding Zorg en Veiligheid aan het college aangeboden en is de raad middels een raadsinformatiebrief geïnformeerd. Op dit moment wordt uitvoering gegeven aan de adviezen om de aanpak Zorg & Veiligheid te verbeteren. Bovendien is er vanaf 1 november 2023 een regionale kwartiermaker Zorg en Veiligheid aangesteld door de Gemeente Albrandswaard. Deze kwartiermaker zal in de regio Rotterdam-Rijnmond de samenwerking op Zorg en Veiligheid in kaart brengen en borgen. Hiervoor zal hij een subsidieaanvraag doen namens de regio bij ZonMW.			

Ondermijning

Wat willen we bereiken?				
Zien en gezien worden is het motto bij ondermijning. We voorkomen dat criminelen of criminele organisaties (on)bewust worden gefaciliteerd bij criminele praktijken. We gaan verweving van de onder- en bovenwereld tegen.				
Wat gaan we doen		Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Extra kosten + FTE in 2023
5a	Door voorlichting vergroten we de bewustwording onder bewoners en ondernemers.	Continu	Bewustwording vergroten over ondermijning en het voorkomen van onbewuste verweving of onbewust faciliteren.	Binnen begroting.
5b	Kennisontwikkeling door, en samenwerking met, bijzondere partners zoals RIEC, Douane, DCMR en CCC.	Continu	Voldoende kennis en ervaring voor de lokale aanpak van ondermijning.	Binnen begroting.
Wat hebben wij bereikt en wat hebben wij gedaan?				
5a	Op 18 januari 2023 heeft een burgemeestersontbijt met als thema ondermijning plaatsgevonden. Tijdens deze bijeenkomst zijn ondernemers bijgepraat over wat ondermijning is, hoe ze ondermijning kunnen herkennen en hoe ze signalen van ondermijning kunnen melden. Op 16 juni 2023 is de escapeboot aangemeerd in de jachthaven van Rhoon. De escapeboot is ingezet om bij ondernemers en gebruikers van de jachthaven bewustwording te creëren en te leren hoe ze verdachte situaties kunnen herkennen en melden. In de week van de veiligheid zijn verschillende bijeenkomsten georganiseerd op het gebied van ondermijning. Op 9 oktober heeft een ouderenbijeenkomst plaatsgevonden met als thema Financiële Veiligheid. Verder heeft er op 11 oktober een tweede burgemeestersontbijt plaatsgevonden met als thema digitale criminaliteit. Tenslotte heeft op 12 oktober de Hennepcontainer onder het gemeentehuis gestaan om inwoners te informeren over de gevaarstelling van een hennepkwekerij.			
5b	Tussen de gemeente en het RIEC zijn werkafspraken gemaakt, welke in 2023 zijn vastgesteld. Deze afspraken zullen ieder jaar worden geëvalueerd. In verschillende overleggen wordt samengewerkt met deze bijzondere partners. Zo vindt op casusniveau kennisdeling plaats met het RIEC. Daarnaast zoeken we de samenwerking met onder andere de DCMR, Politie, ROBT, RDW etc. voor de voorbereiding en de uitvoering van de integrale bedrijvencontroles.			

1.2 Algemeen Bestuur

Missie

Albrandswaard levert dienstverlening aan inwoners, instellingen en bedrijven op de plekken en momenten waarop daar behoefte aan is. Moderne technologie wordt ingezet om de mogelijkheden van persoonlijke dienstverlening te vergroten.

Communicatie

Wat willen we bereiken?				
Heldere, duidelijke en herkenbare communicatie met onze inwoners.				
Wat gaan we doen		Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Extra kosten + FTE in 2023
1a	We zoeken inwoners op. We organiseren ontmoetingsmomenten, fysiek en digitaal. Inwoners worden voorafgaand aan besluitvorming betrokken, bij de start van elke ontwikkeling worden inwoners geïnformeerd.	Continu	Inwoners weten welke belangrijke ontwikkelingen er zijn in Albrandswaard en hebben het gevoel dat ze tijdig worden betrokken. Inwoners vinden dat ze actief en op tijd betrokken worden bij zaken die hen aangaan.	Binnen begroting.
1b	Bij de start van een participatieproces starten we een campagne gericht op de doelgroep, zodat inwoners tijdig op de hoogte zijn van de ontwikkeling en de mogelijkheid om te participeren.	Eind 2023	Ondersteunen participatie. Mensen weten wanneer ze op wat voor manier betrokken worden.	Binnen begroting.
Wat hebben wij bereikt en wat hebben wij gedaan?				
1a	Het college heeft in januari 2023 met een nieuwe en frisse blik gekeken naar de communicatiestrategie. Belangrijke kernwaarden die het college in deze bestuursperiode hanteert zijn: Nabijheid, Ondernemend, Integraliteit, Betrouwbaarheid en Samenwerking. De inzet van het college in deze bestuursperiode is om actief samen te werken met stakeholders zoals inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties. Vanuit drie belangrijke kernboodschappen te weten: In Albrandswaard is iedereen van waarde, samen werken wij aan een veilig Albrandswaard en we bouwen en investeren in een duurzaam en bereikbaar Albrandswaard en koesteren onze groene omgeving communiceren wij met onze inwoners. Bij het inrichten van de nieuwe website die in maart 2023 live gegaan is, is de mogelijkheid ingebouwd om over onderwerpen op een snelle en laagdrempelige manier inwoners te raadplegen.			
1b	Niet ieder onderwerp leent zich voor een intensief participatieproces. Bij ieder voorstel zullen wij in deze bestuursperiode aangeven op welke wijze het participatieproces wordt vormgegeven. Dit speerpunt heeft een relatie met de speerpunten die zijn genoemd onder het onderdeel "Wijkregie".			

Wijkregie

Wat willen we bereiken? Inwoners van Albrandswaard zijn bereid een bijdrage te leveren aan hun wijk of buurt. Inwoners zijn bereid om mee te praten over vraagstukken waarbij de gemeente om de mening van haar inwoners vraagt. Inwoners weten wijkregie te vinden.				
Wat gaan we doen		Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Extra kosten + FTE in 2023
2a	Onderzoek doen naar gelote dorpskernraad.	Eind 2023	Definitie bepalen en de meerwaarde communiceren van de participatiemogelijkheden. Daarnaast doen we onderzoek naar de onderwerpen die geschikt zijn voor deze vorm van participatie.	Binnen begroting.
2b	Meer Albrandswaarders doen mee, onder dit motto dagen we onze inwoners uit om een bijdrage te leveren aan de leefbaarheid in hun wijk.	Eind 2024	In 2024 zijn er minimaal zes bewonersinitiatieven geweest die (financieel) ondersteund zijn.	Binnen begroting.
Wat hebben wij bereikt en wat hebben wij gedaan?				
2a	In het eerste en tweede kwartaal van 2023 is er een behoefteanalyse geweest voor deelname aan een gelote dorpskernraad. Er zijn gesprekken geweest met organisaties en gemeenten die hier ervaring mee hebben. Ook is er in de burgerpeiling 'Waar staat je gemeente' vragen opgenomen over de manier waarop onze inwoners willen participeren. Uit de gesprekken en onderzoeken blijkt dat onze inwoners een bijdrage willen leveren aan maatschappelijke vraagstukken en beleid. Zij willen dit op een laagdrempelige manier doen waar weinig tijd in zit. Het onderzoek toont aan dat er momenteel geen draagvlak is voor het vormen van een gelote dorpskernraad. Hiermee stopt het onderzoek en is dit speerpunt voltooid.			
2b	Middels verschillende acties (zoals BuurTent en het bijwonen van overleggen van bewonersgroepen) dagen we onze inwoners uit om een bijdrage te leveren aan de leefbaarheid in de wijk. Dit kan door bijvoorbeeld een opschoonactie te houden, een buurtfeest te organiseren of een bewonersinitiatief in te brengen. In september hebben ongeveer 25 initiatiefnemers een bijdrage geleverd aan de Landelijke Burendag. Gezien het succes en de vraag naar 'kleine' acties ter bevordering van de leefbaarheid in de wijk sluiten we het jaar af met decemberacties. In de maand december kunnen inwoners een initiatief indienen rond de feestdagen om de sociale cohesie/leefbaarheid in de wijk te versterken.			

Dienstverlening

Wat willen we bereiken?				
Onze dienstverlening is persoonlijk, makkelijk en betrouwbaar.				
Wat gaan we doen		Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Extra kosten + FTE in 2023
3a	We bouwen een inspirerende en vitale gemeentelijke organisatie op die, naast de eigen deskundigheid, de expertise van samenwerkingspartners benut.	Eind 2024	Deskundige dienstverlening aan bestuur en inwoners tegen acceptabele kosten.	Aanvullend budget van € 1,7 mio wordt structureel vanaf 2024 meegenomen.
3b	Doorontwikkeling online dienstverlening	Continu	Wij leveren twee businesscases op die inzicht geven in verbetering van de online dienstverlening en de kosten daarvan.	Binnen begroting.
Wat hebben wij bereikt en wat hebben wij gedaan?				
3a	In april heeft het college het Organisatie en Formatieplan Albrandswaard (O&F plan) vastgesteld. Het totale plan is een solide basis voor een robuuste ambtelijke organisatie. In eerste instantie worden de huidige medewerkers met een vast dienstverband geplaatst. Hiervoor is een sociaalstatuut overeengekomen. Daarna kan ook met de werving van nieuwe medewerkers (nu vacatures) worden gestart. De BAR organisatie wordt in een afgeslankte vorm, vooral gericht op de bedrijfsvoeringsfuncties, voortgezet. De kosten die gemoeid zijn met het uitnemen en overdragen van activiteiten naar de drie gemeenten worden gedragen door Barendrecht en Ridderkerk. De toekomstige structurele meerkosten komen voor onze eigen rekening en hiervoor hebben wij van de raad een aanvullende budget gekregen van 1,7 miljoen structureel. Voor de uitvoering van de taken in de buitenruimte en het sociaal domein werken wij een samenwerkingsovereenkomst (SWO) met Ridderkerk uit. Hiermee hebben we tot doel om de kwaliteit van de bestaande samenwerking te borgen en kwetsbaarheden in de uitvoering, onze dienstverlening, te voorkomen. Op dit moment is ons nieuwe Managementteam bezig met de verdere concrete invulling van de organisatie, omdat er nu inzicht is wie er geplaatst is in Albrandswaard. Vacatures worden opengesteld en een interne en externe wervingscampagne is gestart. We doen er alles aan om ervoor te zorgen dat er op 1 januari een goed toegeruste organisatie staat.			
3b	Onze website is toegankelijker gemaakt om te voldoen aan de eisen van het Besluit digitale toegankelijkheid. Ook is het proces voor uittreksels uit de Basis registratie personen (BRP) en Burgerlijke Stand verbeterd door de implementatie van eDiensten. Dit maakt het aanvragen van aktes en uittreksels makkelijker en sneller. De eerste fase van Single Digital Gateway verordening (die verplicht stelt dat webteksten van belangrijke gemeentelijke producten zoals paspoort en rijbewijs ook in het Engels worden aangeboden) is geïmplementeerd. Bij livegang van de nieuwe website in maart 2023 wordt aan de verordening voldaan. In het kader van de Wet elektronische publicaties zijn alle ter inzage leggingen digitaal beschikbaar. De ontmechting van de BAR-organisatie heeft ook gevolgen voor het programma "Doorontwikkeling online dienstverlening". In 2023 is daarom vooral ingezet op verbeteringen van de bestaande (online) dienstverlening. De uitwerking van de twee businesscases wordt voorzien in het tweede kwartaal van 2024. Op basis van de uitkomsten zal een planning van de implementatie worden opgesteld. In het najaar van 2023 hebben wij ons geïntereerd op de ontwikkeling "Proeftuin MijnOmgeving". In dit openwebconcept is MijnOmgeving een persoonlijke digitale omgeving voor de inwoners waarin 24/7 proactief online persoonlijke relevante gemeentelijke (status)informatie geboden wordt inclusief de mogelijkheid om direct digitaal zaken te regelen met zo min mogelijk (dubbele) uitdraag van gegevens.			

Kerngegevens bestuurlijke structuur

Bestuurlijke structuur	Raadsleden	Wethouders
Echt voor Albrandswaard (EVA)	6	1 (1 fte)
Volkspartij voor Vrijheid en Democratie (VVD)	4	1 (1 fte)
Stem Lokaal	3	-
GroenLinks-PvdA	3	-
Christen Democratisch Appel (CDA)	3	1 (1 fte)
Leefbaar Albrandswaard	1	-
Nieuwe Albrandswaardse partij (NAP)	1	-
Totaal	21	3 (3,0 fte)

Wat heeft het gekost?

Programma 1 - Openbare Orde & Veiligheid & Algemeen Bestuur	Primaire begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Werkelijk 2023	Verschil (voordeel is + nadeel is -)
Lasten				
1.1 - Openbare orde & Veiligheid	2.262.300	2.616.800	2.558.603	58.197
1.2 - Algemeen Bestuur	3.046.300	4.036.100	4.090.158	-54.058
Totaal Lasten	5.308.600	6.652.900	6.648.761	4.139
Baten				
1.1 - Openbare orde & Veiligheid	68.800	68.800	123.060	54.260
1.2 - Algemeen Bestuur	536.400	547.700	846.118	298.418
Totaal Baten	605.200	616.500	969.178	352.678
Saldo van baten en lasten	-4.703.400	-6.036.400	-5.679.584	356.816
Onttrekkingen	55.200	246.000	189.442	-56.558
Stortingen	25.000	25.000	25.000	0
Mutaties reserves	30.200	221.000	164.442	56.558
Gerealiseerd resultaat programma 1	-4.673.200	-5.815.400	-5.515.142	300.258

Analyse financiële afwijkingen

Taakveld 0.1 Bestuur

FCL 600100 Bestuur € 67.637 nadelig

Het nadeel op dit budget wordt met name veroorzaakt door een hogere dotatie in de voorziening wethouderspensioenen, dan verwacht. Verder zijn de diverse verzekeringen zijn duurder uitgevallen dan begroot.

FCL 600120 Friciekosten BAR € 187.823 voordelig

Dit budget is onderschreden doordat het traject eigenlijk pas na plaatsing van personeel (door de BAR-ontvlechting) in het 4e kwartaal gestart is. Veel frictiekosten verwachten we dan ook pas komend jaar (2024) te gaan maken, noodzakelijk om onze organisatie te laten draaien terwijl we nog volop personeel aan het werven zijn. We verzoeken dan ook om het restantbudget door te schuiven naar 2024.

FCL 600520 BAR bijdrage (uren) € 243.758 voordelig

De onderschrijding komt met name omdat er meer uren (en dus meer kosten) op projecten zijn geschreven, en daarmee doorbelast konden worden naar projecten en/of taakvelden, dan begroot. Hier speelt onder meer de gemaakte uren ten behoeve van de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne een rol in. Het betekent dat de kosten in programma 1 voor dit onderdeel lager zijn.

Taakveld 0.2 Burgerzaken

FCL 600400 Secretarieleges Burgerzaken € 86.249 voordelig

In 2023 is het aantal aangevraagde reisdocumenten en rijbewijzen hoger dan oorspronkelijk begroot. Hierdoor zijn de afdrachten aan het rijk hoger, maar ook de inkomsten op gemeenteleges. Dit resulteert in een positief eind saldo.

Aan de hand van het VNG-model verlopen reisdocumenten en een prognose van de RDW worden de aantallen begroot. Hogere daadwerkelijke aantallen dan begroot kunnen diverse oorzaken hebben, zoals het weer vrij kunnen reizen na de corona periode en de Brexit, waardoor inwoners alleen nog met een paspoort naar Engeland kunnen en niet meer op een identiteitskaart.

Taakveld 1.1 Crisisbeheersing en brandweer

FCL 612000 Brandbestrijding € 54.194 voordelig

In 2023 hebben we een eerste begrotingswijziging en halfjaarnota van de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond ontvangen. Het budget is aangepast aan de ontvangen eerste begrotingswijziging. De ontvangst van de halfjaarnota was echter later dan de deadline van de 2e tussenrapportage, waardoor het budget niet nogmaals aangepast kon worden. Uit de halfjaarnota bleek dat de verwachte nacalculatie € 48.507 lager was dan voorheen werd aangenomen. Dit betekent dat het budget een onderschrijding laat zien.

Taakveld 1.2 Openbare orde en Veiligheid

FCL 614010 Veiligheidsvoorzieningen € 40.513 voordelig

De onderschrijding is het gevolg van de latere installatie van de camera's op de metrostations van Rhoon en Poortugaal, dan gepland. In 2022 is budget voor onderhoudskosten verstrekt, maar de camera's zijn pas in 2023 geplaatst. De operationele datum van de camera's was pas september 2023. Daardoor was in 2023 slechts gering sprake van onderhoudskosten, waardoor het budget een onderschrijding laat zien.

Taakveld 0.10 Mutaties reserves

FCL 698001 Mutaties reserves programma 1 € 56.558 nadelig

Het nadelig saldo wordt met name veroorzaakt doordat er minder is onttrokken uit de algemene reserve ten behoeve van diverse BAR-mutaties, dan was begroot.

Beleidsindicatoren

Nr.	Indicator	Beschrijving indicator	AW	NL*	Cijfers over
1	Diefstallen uit woningen (bron: CBS)	Het aantal diefstallen uit woningen per 1.000 inwoners.	1,2	1,4	2022
2	Vernielingen (bron: CBS)	Vernielingen en beschadigingen in de openbare ruimte, zoals brandstichting, opruiing, huis-, computer- en lokaalvredebreuk, openlijke geweldpleging en godslastering.	6,6	6	2022
3	Verwijzingen Halt (bron: Stichting Halt)	Het aantal verwijzingen Halt per 1.000 inwoners van 12 tot 18 jaar.	4	8	2022
4	Winkeldiefstallen (bron: CBS)	Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners.	0,6	2,3	2022
5	Geweldsmisdrijven (bron: CBS)	Het aantal geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners. Voorbeelden van geweldsmisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag, en dood en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling etc.)	5,2	4,5	2022

Waar staat je gemeente d.d. 5 maart 2024

* Klasse matig stedelijk

Programma 2 - Ruimtelijke ordening, Wonen & Economie

Inleiding

Ondernemers, bewoners, publiek en maatschappelijke instellingen maken de samenleving van Albrandswaard. Wij willen hen optimale condities bieden voor ondernemen, ontspannen, ontmoeten en ontwikkelen. Het behouden van een goede balans tussen aan de ene kant grote opgaven met een ruimtelijk beslag, zoals woningbouw en energietransitie, en aan de andere kant het behoud van groen en leefbaarheid in de dorpen is de grote uitdaging van de komende jaren. Ingezet wordt op kwaliteit van werken, wonen, recreëren en voorzieningen, in onderlinge samenhang. Centraal staat de vitaliteit van de samenleving in kleinschalige dorpskernen en een landelijke omgeving.

Missie

Albrandswaard is de 'groene long' voor de regio aan de zuidkant van Rotterdam. Wij willen 'de groene long' behouden en ook een 'passende' bijdrage leveren aan woningbouw en energie-transitie.

De gemeente zet bij ruimtelijke ontwikkelingen in op behoud en versterking van bestaande kwaliteiten. We werken niet alleen aan de omvang en toekomstbestendigheid van de woningvoorraad, maar faciliteren ook onze inwoners die langer thuis blijven wonen als zij zorg nodig hebben. We bouwen en wijzen primair toe met het oog op de lokale behoefte, maar verliezen onze rol in en bijdrage aan de regio niet uit het oog.

2.1 Ruimtelijke ordening

Omgevingswet

Wat willen we bereiken?				
Werken volgens de Omgevingswet die waarschijnlijk op 1-1-2023 in werking treedt.				
Wat gaan we doen		Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Extra kosten + FTE in 2023
1a	Uitwerking van de concept omgevingsvisie. Het gefaseerd opstellen van deel omgevingsplannen die tezamen voor 2030 één omgevingsplan voor het hele grondgebied van de gemeente vormen.	Continu	De concept omgevingsvisie verder uitwerken in beleidskaders (denk aan mobiliteit, groen, woon-zorg etc.).	Incidenteel budget van € 60.000.
1b	Herzien van de procedure marktinitiatieven, inclusief evaluatie.	Eind 2023	Het efficiënter inrichten van de marktinitiatieven procedure met een onderscheid tussen kleinschalige en grotere ontwikkelingen.	Binnen begroting.
Wat hebben wij bereikt en wat hebben wij gedaan?				
1a	De Omgevingswet treedt op 1 januari 2024 definitief in werking. Dit betekent dat de Omgevingsvisie uiterlijk 1 januari 2027 moet zijn vastgesteld. Het beeld van alle stappen die nodig zijn voor het definitief vaststellen van de Omgevingsvisie is nog niet compleet.			
1b	Het voorstel is eind 2022 in de commissie behandeld. Door uitstel van de invoering van de omgevingswet (ingang 1-1-2024) zal het voorstel begin 2024 terugkomen bij de gemeenteraad. In de tussentijd zijn marktinitiatieven die in aanmerking komen voor deze aangepaste procedure als pilot naar de gemeenteraad gebracht.			

Visie rand van Rhoo

Wat willen we bereiken?				
Keuzes maken voor de Rand van Rhoo op lange termijn.				
Wat gaan we doen		Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Extra kosten + FTE in 2023
2a	Scenario's uitwerken voor de Rand van Rhoo.	Eind 2023	Een vastgestelde visie op de Rand van Rhoo.	Binnen begroting.
Wat hebben wij bereikt en wat hebben wij gedaan?				
2a	In de raadsvergadering van 18 december 2023 zijn besluiten genomen over de grondexploitatie van de woningbouwlocatie de Omloop en over het voor het sportpark benodigde investeringskrediet. Het moment van opstarten van een visie op de Rand van Rhoo hangt sterk samen met deze besluiten en met de verdere ruimtelijke uitwerking van de projecten en is daarom op dit moment nog niet aan de orde.			

2.2 Wonen

Wonen

Een evenwichtige woningvoorraad, gericht op starters en ouderen. Dit met behoud van een goede balans tussen, groen en infrastructuur.				
Wat gaan we doen		Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Extra kosten + FTE in 2023
1a	Onderzoek doen naar de mogelijkheden van nieuwe bouwlocaties en van de transformatie van vastgoed in	Eind 2023	Realiseren van voldoende betaalbare woningen.	Incidenteel budget van € 100.000.
1b	Actualisatie van de woonvisie, inclusief het opstellen van een Woon-Zorgvisie.	Eind 2024	Een actuele woon-zorgvisie.	Incidenteel budget van € 40.000.
1c	Onderzoek doen naar de mogelijkheden voor alternatieve woonvormen (Tiny Houses, flexwoningen).	Eind 2023	Realiseren van tijdelijke huisvesting voor specifieke doelgroepen.	Incidenteel budget van € 50.000.
Wat hebben wij bereikt en wat hebben wij gedaan?				
1a	De aanvraag voor subsidie vanuit de zogenaamde Vliegende Brigade van de provincie is gehonoreerd voor het opstellen van een ontwikkelperspectief voor het gebied rondom het metrostation Poortugaal. Het onderzoek is in december 2023 opgestart.			
1b	Met de raadsinformatiebrief van 29 augustus 2023 (2023-015495) hebben wij u op de hoogte gesteld van de stappen die worden gezet om de Woonvisie 2016-2025 te actualiseren. Het proces is van start gegaan met het uitvoeren van onderzoeken door het externe bureau RIGO. Een analyse van de woonbehoefte in Albrandswaard is hier onderdeel van. Het participatietraject start met de 'Woonkeuken' op 14 november 2023. Wij verwachten u begin 2024 van de eerste opbrengsten beeldvormend op de hoogte te kunnen stellen en tegelijkertijd input bij u op te halen.			
1c	Met de raadsinformatiebrief van 12 september 2023 (878435) hebben wij u op de hoogte gesteld van de stand van zaken m.b.t. de realisatie van flexwoningen. Het traject met de woningcorporaties heeft nog niet geleid tot een concreet plan en bijbehorende exploitatieberekening.			

2.3 Economie

Economie en bedrijvigheid

Wat willen we bereiken? Albrandswaard heeft een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor ondernemers die vooruit willen, innovatief zijn, maar ook bijdragen aan de transitie naar een duurzame economie.				
Wat gaan we doen		Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Extra kosten + FTE in 2023
1a	Intensiver contact met ondernemers en winkeliers.	Continu	Bundeling van kracht om de kwaliteit te verbeteren van het bedrijfs-, werk-, woon- en verblijfsklimaat.	Binnen begroting.
1b	In gemeenschappelijke regelingen en andere netwerken pleiten voor de regionale betekenis van onze bijzondere woon- en groenkwaliteit.	Continu	Regionale erkenning van de betekenis van het Albrandswaards woon- en groenaanbod voor het regionale economische vestigingsklimaat.	Binnen begroting.
Wat hebben wij bereikt en wat hebben wij gedaan?				
1a	De gemeente is lid geworden van de winkeliersvereniging en heeft zo nog meer inzicht in de activiteiten van de lokale middenstand. Gezamenlijk zetten we dmv diverse activiteiten zoals de wintermarkt en de Sinterklaasintocht de winkeliers op de kaart. Ook zijn we onlangs aangesloten bij het burgemeestersontbijt waar we veel ondernemers hebben gesproken. Vanuit economie gaan we ook een netwerkbijeenkomst starten dmv 3 keer per jaar een ondernemersontbijt. Ook zijn we in 2023 gestart met Open coffee. Iedere 1e woensdag van de maand is er een vrije inloop voor ondernemers. Hier zien we ook een stijgend bezoekersaantal. Met de winkeliersverenigingen is er continue contact, we zijn met hun al in voorbereidende gesprekken over de Sinterklaasintocht.			
1b	Zoals overigens ook in het verleden, vraagt Albrandswaard in bovenlokale bestuurlijke en ambtelijke netwerken en organen voortdurend aandacht voor haar dorps- en groene kwaliteiten, en de grote betekenis die deze voor de regio schaarse waarden actueel en potentieel voor de regio heeft. Dit met het oogmerk om breed regionaal draagvlak te verkrijgen voor inzet om deze kwaliteiten en de bruikbaarheid ervan te versterken, en de uitzonderlijke positie te vrijwaren van verstedelijking en 'planologische nivellering'.			

Wat heeft het gekost?

Programma 2 - Ruimtelijke ordening, Wonen & Economie	Primaire begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Werkelijk 2023	Vershil (voordeel is + nadeel is -)
Lasten				
2.1 - Ruimtelijke ordening	8.546.400	2.928.400	3.648.491	-720.091
2.2 - Wonen	100.000	145.000	219.987	-74.987
2.3 - Economie	106.100	75.300	77.498	-2.198
Totaal Lasten	8.752.500	3.148.700	3.945.975	-797.275
Baten				
2.1 - Ruimtelijke ordening	7.019.300	1.975.700	4.375.450	2.399.750
2.2 - Wonen	385.700	550.700	1.136.138	585.438
2.3 - Economie	41.800	41.800	66.307	24.507
Totaal Baten	7.446.800	2.568.200	5.577.896	3.009.696
Saldo van baten en lasten	-1.305.700	-580.500	1.631.921	2.212.421
Onttrekkingen	0	177.000	926.413	749.413
Stortingen	25.000	2.485.000	4.040.367	-1.555.367
Mutaties reserves	-25.000	-2.308.000	-3.113.954	-805.954
Gerealiseerd resultaat programma 2	-1.330.700	-2.888.500	-1.482.034	1.406.466

Analyse financiële afwijkingen

Taakveld 0.3 Beheer overige gebouwen en gronden

FCL 631020 Gronden en landerijen € 34.892 voordelig

Er is sprake van voordeel op de rentelasten als gevolg van een lagere boekwaarde door een grondverkoop in 2022 en door een lager percentage van de omslagrente ten opzichte van de begroting. Tevens is er minder uitgegeven aan gemeentebelastingen dan begroot.

FCL 631060 Overige gebouwen € 31.180 voordelig

De onderhouds- en overige exploitatiekosten waren in 2023 lager dan begroot. Dat heeft geleid tot een voordeel op de exploitatie van € 31.200,-.

FCL 632000 Onderzoek RO Projecten € 169.647 voordelig

Op onderdelen van dit budget is in 2023 vertraging ontstaan. Voor het onderzoek naar nieuwe bouwlocaties hangt dat samen met aanvragen die in 2023 zijn gedaan voor Subsidies vanuit de Vliegende Brigade van de provincie Zuid-Holland. De actualisatie van de Woonvisie is in 2023 wel opgestart, maar wordt naar verwachting pas afgerond in het 2e kwartaal van 2024.

Het complexe traject naar het realiseren van flexwoningen vordert gestaag, maar heeft in 2023 nog niet geleid tot een concreet plan en bijbehorende exploitatieberekening. Er is sprake van snel wisselende regelgeving, weinig draagvlak voor locaties en een businesscase waaraan de gemeente naar verwachting een flinke bijdrage zal moeten leveren. Voor de genoemde incidentele trajecten is in 2024 nog budget nodig. Wij stellen daarom voor het bedrag van € 169.646,84 over te hevelen naar 2024.

Taakveld 8.1 Ruimte en leefomgeving

FCL 681000 Bestemmingsplannen € 64.287 voordelig

Begroot waren de kosten voor het in procedure brengen van het plan De Omloop. Door meerdere redenen (nog onvoldoende draagvlak, geen vorderingen op de grondaankoop, onduidelijkheid politieke besluiten, wisseling van projectleider) is het inzetten van de ruimtelijke plan procedure niet in 2023 gestart. De start, en dus ook de kosten, verwachten we nu in 2024.

Ook de procedure Poort van Buitenland heeft, omdat het onderzoek naar externe veiligheid

langer duurde dan gepland, vertraging opgelopen. Inmiddels is de procedure eind december 2023 gestart. Deze zal doorlopen in 2024, waarmee ook de kosten in 2024 gemaakt zullen worden.

FCL 681012 Gebiedsprogramma's Omgevingsvisie € 60.000 voordelig

In 2023 is vertraging ontstaan bij het opstellen van de Omgevingsvisie. De reden daarvoor is dat 2023 in het teken heeft gestaan van besluitvorming over de belangrijkste woningbouwontwikkelingen in Albrandswaard, zijnde de Omloop en Hof van Poortugaal. Het betrof o.a. besluiten over (ruimtelijke) uitgangspunten, die mede van belang zijn voor de Omgevingsvisie. Het proces voor het vaststellen van een Omgevingsvisie wordt in 2024 verder opgestart. Daarom is het budget nog steeds nodig en verzoeken wij u het bedrag van € 60.000 over te hevelen naar 2024.

FCL 681020 Kadaster en Vastgoed € 29.370 voordelig

Marginaal gerealiseerd budget als gevolg van prioritering werkzaamheden voor ontvlechting en geen noodzaak tot maken kosten voor dit product.

FCL 6810241 Slotvalckensteinsedijk 5 € 69.112 voordelig

Dankzij het doorgeschoven budget uit 2022, hebben we een ruim positief saldo behaald in 2023.

Door het verrichten van aanvullende archeologisch onderzoek op deze locatie loopt dit project in 2024 door. De verwachting was dat de kavels in 2023 verkocht zouden kunnen worden, maar was er destijds onvoldoende rekening gehouden met aanvullend archeologisch onderzoek. Naar verwachting wordt dit onderzoek voor de zomer (2024) afgerond en kunnen de kavels verkocht worden aan de aspirant kopers.

FCL 6810260 MI Mariput € 53.701 nadelig

Met de initiatiefnemer worden in 2024 afspraken, in de vorm van een anterieure overeenkomst, gemaakt waarbij het kostenverhaal wordt verzekerd. Hierdoor staan er in 2023 nog geen baten tegenover de gemaakte personeelskosten.

FCL 6810503 MI Hof van Poortugaal € 163.600 voordelig

De gemaakte kosten zijn geraamd, omdat er nog geen overeenkomst, begin 2024 is er een overeenkomst gesloten waarin deze kosten verhaalbaar zijn. Hierdoor ontstaat het voordeel ad € 163.600.

Taakveld 8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)

FCL 68300001 Grondbedrijf algemeen € 413.085 voordelig

Dit betreft aan de kostenkant met name algemene uren van het grondbedrijf die op basis van het BBV niet doorbelast kunnen worden aan de grondexploitaties.

Daarnaast zit er een bate in van € 493.478, betreffende de vrijval van de voorziening Overhoeken. Voor deze voorziening is geen uitvoeringsplan meer, waardoor besloten is om de voorziening vrij te laten vallen.

FCL 68300114 GREX Plan Spui € 287.698 voordelig

Baten betreffen de verlaging van de verliesvoorziening voor de te verwachten verliezen op dit project.

FCL 68300119 GREX Polder Albrandswaard € 153.550 voordelig

Baten betreffen de verlaging van de verliesvoorziening voor de te verwachten verliezen op dit project.

FCL 68300127 GREX Binnenland € 251.106 voordelig

Baten betreffen de verlaging van de verliesvoorziening voor de te verwachten verliezen op dit project.

Taakveld 8.3 Wonen en bouwen

FCL 682202 Onderzoek Valckensteijn € 45.000 voordelig

In verband met de organisatieontwikkeling is er in 2023 geen capaciteit geweest om het onderzoek te verrichten. Het zal daarom in 2024 worden uitgevoerd. Daarom willen we graag het incidentele budget doorschuiven naar 2024.

FCL 682300 WABO-vergunningen (baten) € 435.731 voordelig

In 2023 is een overschot van de legesinkomsten gerealiseerd. Waar € 523.500,- was geraamd is uiteindelijk € 959.231 gerealiseerd. Deels komt dit doordat inkomsten door de toename van bouwkosten hoger uitvielen dan de oorspronkelijke ramingen. Daarnaast zijn een aantal woningbouwprojecten, zoals projecten Mariput, Vogelbuurt, en een aantal vrije kavelwoningen eind 2023 ingediend, zodat zij onder oude regelgeving worden behandeld.

Taakveld 0.10 Mutaties reserves

FCL 698002 Mutaties reserves programma 2 € 805.954 nadelig

De afwijking wordt met name veroorzaakt door de stortingen in de algemene reserve en reserve vrije ontw. projecten vrije reserve, als gevolg van het mutatieverloop in de lopende grex'en.

Beleidsindicatoren

Nr.	Indicator	Beschrijving indicator	AW	NL*	Cijfers over
1	Functievermenging (bron: CBS BAG/LISA)	De functie mengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen woningen) en 100 (alleen werken). Bij de waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.	48,6%	53,8%	2022
2	Vestingen van bedrijven (bron: LISA)	Het aantal vestigingen van bedrijven per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 – 65 jaar.	126,7	174,1	2022
3	Nieuwbouw woningen (bron: BAG/ABF)	Het aantal nieuw gebouwde woningen, per 1.000 woningen, exclusief overige toevoegingen, zoals transformaties.	9,6	9,3	2022
4	Demografische druk (bron: CBS)	De som van het aantal personen van 0 tot 20 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar.	73,2%	70,3%	2023

Waar staat je gemeente d.d. 5 maart 2024

* Klasse matig stedelijk

Programma 3 - Buitenruimte

Inleiding

De gemeente streeft een kwalitatief hoge en duurzaam openbare ruimte na, waarbij aandacht is voor veiligheid en leefbaarheid die wij samen met onze inwoners realiseren.

Wijkregie zet zich in op het bevorderen van meer burgerparticipatie, gerichte communicatie en het verbreden van het netwerk. De werkwijze van Wijkregie kenmerkt zich met een bottom-up benadering, ofwel integraal werken en zoeken naar passende oplossingen en/of mogelijkheden. De speerpunten kenmerken zich door dichtbij de burger zijn en hen betrekken bij beleid en ontwikkelingen in de wijk.

Evenementen dragen bij aan een levendige gemeente, een positief imago van de verschillende dorpskernen. Meer evenementen die de plaatselijke economie en de sociale cohesie bevorderen.

Het realiseren van maatschappelijke doelstellingen is een belangrijke pijler in de gemeente Albrandswaard. De huisvesting om deze doelstellingen te kunnen bewerkstelligen, noemen we maatschappelijk vastgoed. De laatste jaren zijn er veel ontwikkelingen op dit gebied. Om deze ontwikkelingen goed te kunnen blijven managen is professionalisering en sturing hierop van groot belang.

Missie

Een kwalitatief hoge en duurzaam openbare ruimte, waarbij aandacht is voor veiligheid en leefbaarheid die wij samen met onze inwoners realiseren.

3.1 Buitenruimte

Duurzaamheid en milieu

Wat willen we bereiken?				
Inwoners, ondernemers, verenigingen en maatschappelijke organisaties nemen hun aandeel in het verduurzamen van onze gemeente. Iedereen in Albrandswaard is bewust van onze ambitie om voor 2050 een klimaatneutrale gemeente te zijn.				
Wat gaan we doen		Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Extra kosten + FTE in 2023
1a	Transparant maken van de afweging tussen verschillende aspecten m.b.t. de effecten van duurzaamheid.	Continu	Elke duurzaamheidsparagraaf is voorzien van een onderbouwd advies.	Binnen begroting.
1b	We stimuleren inwoners om bij te dragen aan klimaatadaptatie. Waar mogelijk vergroenen we de openbare ruimte. Hierbij stellen we onszelf als doel om 5% aan overbodige verharding in de openbare ruimte om te vormen naar groen.	Eind 2025	Bevorderen van de klimaatbestendigheid van de leefruimte. We gaan voor een klimaatrobuuste inrichting van de openbare ruimte om wateroverlast, droogte en hittestress te voorkomen.	Binnen begroting.
1c	We inventariseren welke initiatieven er zijn om het hergebruik van materialen te stimuleren. We verkennen de samenwerking met verschillende partners.	Eind 2024	We verminderen de afvalstroom en hergebruiken van grondstoffen in de gemeente.	Binnen begroting.
Wat hebben wij bereikt en wat hebben wij gedaan?				
1a	We blijven ons inzetten dat bij alle BBV besluiten de rubriek duurzaamheid goed en volledig wordt ingevuld en als de betreffende vakafdeling ermee niet helemaal uitkomt, ze hulp kunnen vragen bij team EKA om mee te denken. In welke mate duurzaamheid in de beleidsafweging gewogen is dient expliciet en transparant te zijn om de gemaakte keuzes ook op dit aspect te kunnen beoordelen, met name in de ter besluitvorming voorgelegde stukken.			
1b	Het omzetten van verharding in groen heeft betrekking op zowel particulier eigendom (tuinen) als openbare ruimte. Bewustwordingscampagnes zoals het kampioenschap Tegelwippen moeten inwoners er van overtuigen hier een eigen bijdrage te leveren ten voordele van het eigen verblijfsklimaat. In 2023 zijn de eerste acties uitgevoerd.			
1c	De komende periode wordt geïnventariseerd welke initiatieven er zijn om hergebruik van materialen te bevorderen. Met verschillende partners zoals de TweedekansWinkel Rhoon, verkennen we de mogelijkheden om op dit punt samen te werken.			

Groene gemeente

Wat willen we bereiken?				
We werken aan een duurzame en groene gemeente. Dit doen we o.a. door het versterken van het groene karakter van onze gemeente. Daarnaast dringen we de hoeveelheid restafval terug en stimuleren we bewoners te scheiden.				
Wat gaan we doen		Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Extra kosten + FTE in 2023
2a	Opstellen groenvisie en uitvoeringsplan waarin we de biodiversiteit stimuleren.	Eind 2025	Heldere kaders voor het groenbeheer.	€ 15.000 in 2023 en € 15.000 in 2024.
Wat hebben wij bereikt en wat hebben wij gedaan?				
2a	In februari zijn we begonnen met het opstellen van een nieuw groenbeleidsplan en uitvoeringsplan. Na het betrekken van de natuurverenigingen en een informele bijeenkomst met (burger)raadsleden zijn we bijna zover dat een een concept van het beleidsplan gereed is. Tijdens een beeldvormend beraad&advies ruimte op 10 oktober hebben we u het concept kunnen presenteren.			

Verkeersveiligheid

Wat willen we bereiken? Vergroten van de verkeersveiligheid en het veiligheidsgevoel bij onze inwoners. Hierbij staan de fietser en voetganger centraal in het verkeer. Wij realiseren veilige (school)omgevingen. Wij stimuleren duurzame mobiliteit en deelmobiliteit.				
Wat gaan we doen		Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Extra kosten + FTE in 2023
3a	Mobiliteitsvisie opstellen.	Eind 2024	Heldere kaders voor de toekomstige verkeersafwikkeling.	Binnen begroting.
3b	Een uitvoeringsagenda over de mobiliteitsvisie opstellen.	Eind 2024	Het hebben van een uitvoeringsplan.	Binnen begroting.
3c	Het verhogen van de verkeersveiligheid met als focus schoolroutes en omgevingen.	Continu	Vergroten van de verkeersveiligheid en het veiligheidsgevoel bij onze inwoners.	Met aanvulling van subsidies binnen begroting.
3d	Het stimuleren van deelmobiliteit en de bereikbaarheid van het openbaar vervoer.	Eind 2024	Het aanbod van alternatief vervoer i.p.v. de auto vergroten. In ieder geval het aanpassen van fietsenstallingen.	We hopen met de MRDH en RET subsidies voor cofinanciering aan te kunnen vragen.
3e	De realisatie van een snellaad netwerk binnen de gemeentegrenzen.	Eind 2025	Stimuleren van duurzaam vervoer.	Uitgangspunt is dat eventuele kosten voor rekening van externe partij zijn.
Wat hebben wij bereikt en wat hebben wij gedaan?				
3a	In juli is na een aanbesteding een bureau gecontracteerd wat gaat ondersteunen bij het opstellen van een nieuw mobiliteitsplan. De eerste stap is ondertussen gezet door te beginnen met het inventariseren van de huidige verkeerssituatie. Hiervoor wordt een o.a. een bureaustudie gedaan aangevuld met een enquête onder bewoners en ondernemers en een inloophmoment voor alle geïnteresseerden op het gebied van mobiliteit op 13 september. Met deze input is de huidige verkeerssituatie zowel positief als negatief in beeld gebracht, wat dient als 0-situatie. Van daaruit is de afgelopen maanden verder gewerkt aan een toekomstbestendig mobiliteitsplan welke in 2024 aan u zal worden voorgelegd.			
3b	Onderdeel van het nieuwe mobiliteitsplan is het opstellen van een uitvoeringsagenda om het nieuw vastgestelde beleid buiten ook vorm te kunnen gaan geven.			
3c	Als prioriteit heeft het college het verbeteren van de verkeersveiligheid op schoolroutes en schoolomgevingen. In dat kader is in januari de schoolomgeving rondom de Julianaschool in centrum Rhooen aangepakt door bijv. de invoering van 1-richtingsverkeer. Aanvullende maatregelen zorgen ervoor dat langzaam verkeer prioriteit heeft en het duidelijker wordt dat je je in een schoolomgeving bevindt. Eind 2023 zijn er ook aanpassingen gedaan aan de Dorpsdijk vanaf de kruising Tijsjesdijk richting de Don Boscoschool, deze wordt ingericht als fietsstraat. Dit alles met als doel om de Dorpsdijk voor fietsend verkeer nog veiliger te maken. Verder wordt in de komende periode de fietsbrug aangelegd bij de Gaarde het park in. Hiermee ontstaat een rechtstreekse veilige langzaam verkeer verbinding richting de Julianaschool aan de Sportlaan. Ook is de Welhoeksedijk eind 2023 afgesloten voor doorgaand verkeer. Dit zal bijdragen aan het verkeersluwer maken van dit deel van de dijk en de Albrandswaardsedijk en helpen bij het verkeersveiliger maken van deze omgeving.			
3d	We willen bewoners meer mogelijkheden geven om voor kortere afstanden alternatief vervoer te kunnen kiezen en daarmee hopen we dat de auto vaker blijft staan. Onderdeel hiervan is het aanpakken van de fietsenstallingen rondom de metro. Door dit beter in te richten en veiliger te maken hopen we inwoners te verleiden vaker met de fiets naar de metro te komen en ook vaker de metro als alternatief voor de auto te gebruiken. Hiervoor hebben we in 2023 al verkennende gesprekken gevoerd met de MRDH en de RET als partners bij de verdere uitwerking.			
3e	Het ligt in de bedoeling om in de loop van 2024 met externe partijen in gesprek te gaan en te onderzoeken of het haalbaar is om binnen de gemeentegrenzen een snellaad netwerk/locatie in te richten.			

3.2 Kunst & Cultuur

Kunst & Cultuur

Wat willen we bereiken?				
Cultuur in Albrandswaard verrijkt, verbindt en versterkt. Cultuur is een onmisbaar onderdeel van de Albrandswaardse samenleving. Wij koesteren het cultuurhistorische karakter van Albrandswaard en vragen aandacht voor culturele profilering.				
Wat gaan we doen		Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Extra kosten + FTE in 2023
1b	Uitdragen van de doelen en ambities in de kunst- en cultuurnota.	Continu	Zichtbaarheid en (h)erkenning van kunst en cultuur in Albrandswaard.	Binnen begroting.
1c	De Albrandswaardse monumenten (terug) onder de aandacht brengen. Meedoen aan Monumentendag.	Eind 2024	Zorg en aandacht voor onze monumenten.	Op dit moment nog onbekend.
1d	Het evenementenbeleid wordt herzien.	Eind 2024	Duidelijke kaders en subsidiemogelijkheden. Meer evenementen mogelijk maken en de aanvraagprocedure eenvoudiger maken.	Binnen begroting.
Wat hebben wij bereikt en wat hebben wij gedaan?				
1b	De afgelopen periode zijn er verschillende stappen gezet in de uitvoering van het uitvoeringsprogramma 2023. Zo is de culturele QR-route 'Blik op Albrandswaard' gelanceerd. De komende periode willen we de bekendheid van de routes vergroten. Deze culturele QR-route komt onder andere terug als activiteit in de Week tegen Eenzaamheid. Begin juni is er een culturele workshop gegeven op basisschool de Overkant. De deelnemers hebben via een doe-het-zelf-toolbox verschillende tips gekregen om op een makkelijkere en creatieve manier aan de slag te gaan met cultuur in de klas. Voor de komende periode wordt deze sessie nogmaals ingepland voor basisscholen die niet aanwezig waren bij de afgelopen workshop. Op deze manier willen we cultuureducatie op basisscholen stimuleren. Daarnaast is er een Cultuurparade geweest op vrijdag 24 november. Tijdens dit evenement zijn kunst- en cultuuractiviteiten georganiseerd op basisscholen om zo cultuurparticipatie te stimuleren en kinderen te laten genieten van kunst- en cultuur.			
1c	Het huidige monumenten beleid voldoet anno 2023 niet meer aan de wens. Het college gaat in 2024 kijken of er capaciteit ingezet kan worden om de monumenten in Albrandswaard (opnieuw) onder de aandacht te brengen.			
1d	Samen met een extern bureau is er inmiddels een begin gemaakt met het herschrijven/actualiseren van het beleid. Er hebben al diverse gesprekken plaats gevonden met stakeholders. Het eerste concept is eind juli opgeleverd aan de pfh. Momenteel worden er nog gesprekken gevoerd met diverse stakeholders en is er een beeldvormend raadsvoorstel in voorbereiding om bij de gemeenteraad op te halen wat de zienswijze is van de raad m.b.t. evenementen.			

Wat heeft het gekost?

Programma 3 - Buitenruimte	Primaire begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Werkelijk 2023	Vershil (voordeel is + nadeel is -)
Lasten				
3.1 - Buitenruimte	16.998.000	18.374.900	17.934.359	440.541
3.2 - Kunst & Cultuur	381.300	218.400	245.953	-27.553
Totaal Lasten	17.379.300	18.593.300	18.180.312	412.988
Baten				
3.1 - Buitenruimte	8.673.100	8.893.500	9.596.263	702.763
3.2 - Kunst & Cultuur	18.200	13.200	39.511	26.311
Totaal Baten	8.691.300	8.906.700	9.635.774	729.074
Saldo van baten en lasten	-8.688.000	-9.686.600	-8.544.538	1.142.062
Onttrekkingen	516.700	425.100	278.000	-147.100
Storting	21.500	21.500	21.500	0
Mutaties reserves	495.200	403.600	256.500	-147.100
Gerealiseerd resultaat programma 3	-8.192.800	-9.283.000	-8.288.038	994.962

Analyse financiële afwijkingen

Taakveld 2.1 Verkeer en vervoer

FCL 621000 Planmatig onderhoud wegen € 301.344 voordelig

Het asfalteren van de S. v.d. Kolklaan is als gevolg van slechte weersomstandigheden (veel regen en lage temperaturen door vorst) doorgeschoven naar 2024. Als gevolg hiervan willen we het in 2023 incidenteel aangevraagde budget van € 150.000 doorschuiven naar 2024. De onderschrijding van het budget wordt verder veroorzaakt door lagere kapitaallasten als gevolg van het doorschuiven van investeringen van 2022 naar 2023, en een lager gerealiseerd percentage van de omslagrente ten opzichte van de begroting.

FCL 621031 Planmatig onderhoud openbare verlichting € 75.861 voordelig

Het omvormen naar Ledverlichting heeft door leveringsproblemen vertraging opgelopen. In plaats van in 2023, worden de werkzaamheden nu in het eerste kwartaal van 2024 uitgevoerd, waardoor het aangevraagde budget voor deze werkzaamheden (€ 60.000) wordt doorgeschoven naar 2024.

Verder is door slechte weersomstandigheden slechts een deel van het schilderwerk van de masten uitgevoerd. Het overige schilderwerk is uitgesteld tot 2024. Daarom wordt voorgesteld om het restantbudget van € 12.700 door te schuiven naar 2024.

FCL 621045 Verkeersplan en -veiligheid € 89.691 voordelig

Er staan veel 'projecten' gepland vanuit verkeer, maar bij andere afdelingen was er sprake van onderbezetting waardoor deze projecten niet konden worden uitgevoerd. Hierdoor laat het budget een grote onderschrijding zien.

Het opstellen van het mobiliteitsplan wordt in 2024 uitgevoerd en afgerond. Hiervoor willen we het bijbehorende bedrag van € 85.000 doorschuiven, wat nu op de stelpost 900613 staat.

Taakveld 2.5 Openbaar vervoer

FCL 621200 Openbaar vervoer € 35.806 nadelig

In het resultaat van is de subsidie van de MRDH nog niet verwerkt. Deze subsidie is op 22 november 2023 aangevraagd, maar nog niet in 2023 ontvangen, en bedraagt afgerond € 48.403.

Taakveld 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie

FCL 656000 Openbaar groen planmatig € 51.841 nadelig

In de begroting is geen budget opgenomen voor hondenvoorzieningen. De kosten voor de hondenvoorzieningen in het Park Rhooen (€ 15.000) zijn daarom hier geboekt. Daarnaast is grondwerk uitgevoerd in het park Rhooen, wat duurder is uitgevallen dan begroot (ca. € 30.000).

Ook waren er meer onderzoeks- en inspectiekosten (ca. € 15.000) door onvoorzien meerwerk in het onderzoek van de nevengeul Oude Maas.

FCL 656010 Wijkregie € 25.213 voordelig

In 2023 is er extra budget (€ 20.000) gevraagd voor het verrichten van onderzoek naar gelote dorpskernraad. Dit onderzoek is uitgevoerd door maatwerkvrage toe te voegen aan de burgerpeiling 'Waar staat je gemeente 2023'. Het incidenteel budget voor dit speerpunt is hiermee echter niet gebruikt. Dit verklaart de onderschrijding van dit budget.

Taakveld 7.2 Riolering

FCL 672200 Riolering planmatig onderhoud € 135.418 voordelig

De uitgaven voor onderhouds- en reinigingskosten waren lager (- € 43,7k), omdat de inspecties goedkoper uitvielen dan begroot. Ook waren er minder onderzoeken nodig dan begroot. Het budget voor samenwerken in de afvalwaterketen is niet volledig benut, omdat er dit jaar geen gezamenlijke grote onderzoeksvragen aan de orde waren. De kapitaallasten zijn lager dan begroot (- € 40k) als gevolg van een lager percentage omslagrente.

Verder wordt er meer onttrokken aan de voorziening bekleemde middelen dan begroot (+ € 217k). Hier staat tegenover dat de toevoeging aan de voorziening vervanging riolering € 169k hoger is uitgevallen.

FCL 672201 Riolering dagelijks onderhoud € 35.979 voordelig

De kosten voor het dagelijks onderhoud zijn lager uitgevallen dan begroot, omdat er minder onderzoeken nodig waren dan vooraf gedacht.

FCL 672211 Hoofdrisoolgemaal Poortugaal € 62.921 nadelig

Door fors meer pompen vanwege veel regenval zijn de energielasten € 55.000 hoger uitgevallen, mede door de hogere energieprijzen. Daarnaast waren er hogere kosten (ca. € 7.000) door het vervangen van een grote afsluiter.

FCL 672215 Overige gemalen € 179.758 voordelig

In de begroting is uitgegaan van hogere tarieven van de energieleverancier. Later bleken die tarieven lager. Door vertraagde facturatie van de energieleverancier was dit helaas niet eerder bekend. Het gevolg is € 146.000 lagere energiekosten. Omdat er vervangingen gepland staan is er minder onderhoud uitgevoerd waardoor de onderhoudslasten dit jaar € 31.000 lager zijn.

Daarnaast is er een bedrag van ongeveer € 40.000 ontvangen van het waterschap voor renovatie gemaal Kerkstraat. Dit was niet in de begroting opgenomen.

Verder zijn de kapitaallasten lager dan begroot als gevolg van een lager percentage omslagrente.

FCL 672600 Baten rioolrecht € 72.187 nadelig

Naast de toekenning van meer bezwaren (€ 62.000) dan in de begroting was voorzien, zijn er in 2023 minder groot waterverbruikers die zijn betrokken in de rioolheffing niet-woningen. Het voorgaande heeft geleid tot incidenteel minder opbrengst rioolheffing.

Taakveld 7.3 Afval

FCL 672100 Planning reiniging en afval € 151.357 nadelig

De afwijking wordt veroorzaakt door de hogere opbrengst van de afvalstoffenheffing. Als gevolg hiervan is een bedrag van € 205.679 in de voorziening bekleemde middelen gestort,

waar geen begroot saldo tegenover stond. De kapitaallasten zijn ongeveer € 37.500 lager uitgevallen dan begroot, mede door nog niet afgeronde investeringsprojecten.

FCL 672102 Inzameling huishoudelijk afval € 80.601 nadelig

Zie verklaring onder FCL 672104.

FCL 672104 Afval brengstation / Aanbiedstation € 68.290 voordelig

Per saldo is er een nadeel van ongeveer € 12.000.

De verwerkingskosten van het GFT vielen lager uit dan begroot (- € 26k). Hier stonden hogere verwerkingskosten voor papier tegenover (+ € 25,3k).

De doorbelaste kosten voor de inzameling van huishoudelijk afval zijn hoger uitgevallen dan begroot (+ € 89,2k), terwijl de doorbelaste kosten voor het aanbiedstation juist lager zijn uitgevallen (- € 67,3k).

FCL 672161 Gemeentewerf Albrandswaard - Nijverheidsweg 3 € 61.757 voordelig

Als gevolg van de toegepaste indexatie waren de werkelijke huurinkomsten in 2023 € 34.800,- hoger dan begroot. Aan de lastenkant zijn de energiekosten (- € 18,8k) lager uitgevallen dan begroot. Ook de kapitaallasten zijn lager uitgevallen vanwege het lagere omslagpercentage t.o.v. de begroting (- € 17,5k).

FCL 672500 Baten reinigingsrecht en afvalstoffenheffing € 164.856 voordelig

In 2022 is het variabel tarief nieuw ingevoerd. Net als vorig jaar, zijn er ook in 2023 meer aanbiedingen en ledigingen van restafval, middels de minicontainers, geweest dan waar aanvankelijk bij de raming van was uitgegaan. Dit heeft geleid tot een fors hogere opbrengst van de afvalstoffenheffing.

Taakveld 7.4 Milieubeheer

FCL 672310 Geluid € 32.865 voordelig

Dit restant bedrag willen we doorschuiven naar 2024. Het gaat om incidenteel budget voor de basis geluid emissie (bge)/tellen/omgevingswet en voor het afronden van het Programma Geluid.

FCL 672315 Duurzame energietransitie € 352.175 voordelig

Als gevolg van het verkrijgen van de CODKE-subsidie worden veel kosten met betrekking tot duurzaamheid geboekt op deze subsidie, waardoor er een onderschrijding is van het exploitatiebudget. Alle gemaakte kosten in 2023 zijn, als gevolg van de subsidieregeling, naar de balans gebracht, en zullen in 2024 in de exploitatie terechtkomen.

Ook voor 2024 zijn gelden vanuit de CODKE regeling toegezegd waardoor het beroep op dekking uit de reserve Duurzaamheid afneemt.

We stellen echter wel voor om het overschot in de exploitatie op Duurzaamheid, € 210.000, te storten in de reserve Duurzaamheid.

FCL 672319 Windenergie Albrandswaard € 31.418 nadelig

Bij de ontwikkeling van de windturbinelocatie Beneluxplein door Rotterdam is inbreng en het volgen van het proces van essentieel belang. Ook de ondersteuning van de Albrandswaardse klankbordgroep is noodzakelijk. De kosten betreffen met name de inzet van extern personeel, wat niet begroot is.

FCL 672327 Energietransitie Thema Energie € 51.812 nadelig

De overschrijding is ontstaan door het specifiek toerekenen van diverse kosten naar deze post zonder dat er vanuit Duurzame Energietransitie hiervoor een bedrag was toegekend. Deze kosten horen eigenlijk op de duurzame energietransitie geboekt te worden.

FCL 672336 Thema Mobiliteit € 45.803 nadelig

De overschrijding is ontstaan door het specifiek toerekenen van diverse kosten naar deze post zonder dat er vanuit Duurzame Energietransitie hiervoor een bedrag was toegekend. Deze kosten horen eigenlijk op de duurzame energietransitie geboekt te worden.

Taakveld 7.5 Begraafplaatsen en crematoria

FCL 673200 Baten begraafplaatsrechten € 97.625 voordelig

De hogere opbrengsten komen onder meer door ontvangsten die betrekking hadden op 2022; o.a. de achterstallige betalingen die alsnog geïnd zijn. Ook is 2023 financieel volledig afgerond. Daarnaast zijn er meer uitvaarten geweest. Ook levert de uitgifte van enkele onbepaalde tijd graven een hogere opbrengst op.

Taakveld 0.10 Mutaties reserves

FCL 698003 Mutaties reserves programma 3 € 147.100 nadelig

Het nadelige saldo komt met name doordat er ook minder is uitgegeven aan de diverse doorgeschoven posten uit 2022 dan verwacht.

Beleidsindicatoren

Nr.	Indicator	Beschrijving indicator	AW	NL*	Cijfers over
1	Omvang huishoudelijk restafval (bron: CBS)	Aantal kilo niet-gescheiden ingezameld huishoudelijk afval per inwoner.	177	148	2022
2	Hernieuwbare elektriciteit (bron: RWS)	Percentage bekende hernieuwbare elektriciteit.	14,0%	33,1%	2021

Waar staat je gemeente d.d. 5 maart 2024

* Klasse matig stedelijk

Programma 4 - Financiën

Inleiding

Dit programma bevat speerpunten over de ontwikkeling van de financiële positie en risico's van de gemeente Albrandswaard. De Planning & Control cyclus is het instrument om zicht te houden op de voortgang van het gevoerde beleid en de financiële gezondheid van de gemeente.

Missie

Wij geven niet meer uit dan we ontvangen. Onze structurele lasten zijn in evenwicht met de structurele baten. Op deze wijze kunnen wij de voorzieningen voor onze inwoners duurzaam bekostigen en zijn wij financieel betrouwbaar voor onze maatschappelijke partners. De gemeentelijke belastingen voor inwoners en bedrijven worden zo laag mogelijk gehouden en waar mogelijk gematigd. Daarnaast blijven we verstandig omgaan met de reserve- en schuldenposities van Albrandswaard en trachten we deze in de komende jaren te verbeteren om zo onze toenemende risico's op te kunnen vangen.

4.1 Financiën

Maatschappelijke betrokkenheid

Wat willen we bereiken?				
Het maatschappelijk rendement van de uitgaven wordt vergroot. Scherpe keuzes maken wij met betrekking tot nut en noodzaak van voorgenomen investeringen. Dit doen wij ook bij vervolgbesluiten van eerder genomen besluiten.				
Wat gaan we doen		Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Extra kosten + FTE in 2023
1a	In het besluitvormingstraject het maatschappelijk rendement meer mee laten wegen bij de uiteindelijke beslissing.	Continu	Verhoogd maatschappelijk rendement en het voorkomen van onnodige (dubbele) investeringen.	Binnen begroting.
1b	Signalerende en acterende rol richting provincie en Rijk over gemeentefonds en kansen/bedreigingen voor onze gemeente.	Continu	Meer stabiliteit, continuïteit en evenredigheid in de inkomsten vanuit het Rijk.	Binnen begroting.
Wat hebben wij bereikt en wat hebben wij gedaan?				
1a	Onderzocht en overwogen wordt om in het besluitvormingstraject een vast onderdeel "maatschappelijk rendement" op te nemen en de systemen zo in te richten dat in alle voorstellen een weging van het maatschappelijk rendement wordt meegegeven. Om dit centraal in laten richten is, mede gezien de organisatieontwikkeling, nu een "struikelpunt". Na het opbouwen van de nieuwe ambtelijke organisatie Albrandswaard zal hier opnieuw naar gekeken moeten gaan worden.			
1b	De ontwikkelingen en fluctuaties in het gemeentefonds hebben direct gevolgen voor de financiële positie van Albrandswaard. Zo hebben wij diverse gesprekken met de provincie gevoerd over de ontwikkelingen rondom de begroting, opbouw nieuwe organisatie en de "ravijnjaren". Uiteindelijk heeft dit geleid tot een sluitende begroting voor Albrandswaard.			

Financiële positie

Wat willen we bereiken?				
Bij een goede en stabiele financiële positie van de gemeente, hoort ook een actueel financieel beleid. Dit draagt bij aan een goede (financiële) afweging bij de besluitvorming.				
Wat gaan we doen		Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Extra kosten + FTE in 2023
2a	Onderzoek naar inzet en noodzaak verhogen/verlagen van reserves en voorzieningen.	Continu	Een actueel en opgeschoond overzicht van de reserves en voorzieningen op basis van aangepaste beleidsvoornemens en maatschappelijke ontwikkelingen.	Binnen begroting.
2b	Frequenter bijstellen van het financieel beleid (nota's en verordeningen) naar aanleiding van wijzigingen in de wetgeving (jaarlijks bij wijziging wetgeving) en/of bedrijfsvoering (iedere 3 jaar).	Continu	Voldoen aan rechtmatigheid en doelmatigheid.	Binnen begroting.
Wat hebben wij bereikt en wat hebben wij gedaan?				
2a	Bij het opstellen van de begroting en de verwerking van (nieuwe) wensen en ontwikkelingen is tevens gekeken naar reserves en voorzieningen. In welke mate deze (nog) nodig zijn, ingezet kunnen worden of juist ingesteld moeten worden. Dit gaat een vast onderdeel vormen in het 10-jaars perspectief wat we telkens bij de voorjaarsnota gaan bijwerken en met de raad gaan delen.			
2b	Afgelopen jaren is een inhaalslag gemaakt. De ontwikkelingen rondom de BAR-organisatie en de opbouw van een eigen organisatie zullen ertoe leiden dat nota's en verordeningen opnieuw en wellicht versneld moeten worden aangepast. Hiervoor is er eerst juridische en organisatorische duidelijkheid rondom de ontwikkelingen nodig. Hieraan wordt hard gewerkt. Er is op onderdelen al een start gemaakt met het aanpassen van de nota's en verordeningen. Streven is dit in 2024 zoveel mogelijk af te ronden.			

Financiële risico's

Wat willen we bereiken?				
Een meer integrale aanpak van het kwalificeren en kwantificeren van de risico's die een gemeente loopt en vergroting van de sturing op- en beperking van deze risico's.				
Wat gaan we doen		Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Extra kosten + FTE in 2023
3a	Meer sturen op trends en ontwikkelingen met financiële consequenties aan de hand van de adviezen van de auditcommissie.	Continu	Een tijdige bijstelling en meer actueel overzicht van risico's ingaande de begroting 2024.	Binnen begroting.
3b	Een ruim voldoende financiële buffer houden om alle risico's te kunnen opvangen.	Continu	Een weerstandsvermogen met een ratio van minimaal 1,5.	Binnen begroting.
3c	Risico's van de ontwikkelingen van de GR BAR-organisatie voor onze gemeente in kaart brengen.	Eind 2025	Niet achteraf geconfronteerd worden met (financiële en personele) tekorten en beter kunnen anticiperen op toekomstige ontwikkelingen.	Binnen begroting.
Wat hebben wij bereikt en wat hebben wij gedaan?				
3a	Trends en ontwikkelingen, en de financiële consequenties, nader presenteren in de auditcommissie en adviezen van hieruit nader verwerken in de P&C cyclus. Onder andere wordt momenteel onderzocht in welke mate we het "gemeentemodel" hiervoor kunnen inzetten. Aangezien de financiële positie hier nu om vraagt, hebben we de raad hierin meegenomen op 4 september tijdens een informele besloten bijeenkomst door het presenteren van een nieuw 10-jaars perspectief om alle (mogelijke en wenselijke) ontwikkelingen en gevolgen zoveel mogelijk strategisch in beeld te krijgen. Hier gaan we mee door door telkens bij een tussenrapportage dit perspectief bij te werken/te actualiseren.			
3b	In de nota reserves en voorzieningen is een "richtlijn" opgenomen rondom de hoogte van het weerstandsvermogen van de gemeente Albrandswaard, wat tevens een directe relatie heeft met de reservepositie. In combinatie met het speerpunt "CWP 4.1.2a Onderzoek naar inzet en noodzaak verhogen/verlagen van reserves en voorzieningen", is in de begroting inzichtelijk gemaakt wat de risico's zijn en de benodigde financiële buffer is. Mede in relatie tot benodigde en gewenste investeringen op korte en lange termijn. Indien nodig zullen aanvullende maatregelen of keuzes worden gepresenteerd. Dit wordt periodiek gerapporteerd en geactualiseerd in de paragraaf Weerstandsvermogen.			
3c	In de begroting 2024 en het 10-jaars perspectief zijn alle bekende risico's weergegeven in de paragraaf risico en bedrijfsvoering. Budgetten zijn opgenomen voor de noodzakelijke onderdelen door de BAR-ontmechting. Risico's worden nu stap voor stap meer zichtbaar en hierop wordt zoveel als mogelijk ingespeeld. Dit zal voor 1-1-2024 nog niet gereed zijn, want de ervaring leert dat gaandeweg het bouwen van een nieuwe organisatie er toch nog wel onderdelen vooraf buiten beeld zijn gebleven. We doen er alles aan om alle ingeschatte risico's tot een minimum te beperken door gelijk erop in te spelen met structurele oplossingen.			

Rechtmatigheid

Wat willen we bereiken?				
De invoering van deze wetswijziging Rechtmatigheidsverantwoording goed voorbereiden en ervoor zorgen dat onze organisatie klaar is voor de verandering in de wijze van het afleggen van verantwoording bij de jaarrekening 2023.				
Wat gaan we doen		Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Extra kosten + FTE in 2023
4b	Rechtmatigheidsverantwoording invoegen/inbedden in de financiële verordening en actuele beleidsstukken.	Continu	Het op orde hebben van de (juridische) basis van de wetswijziging.	Binnen begroting.
Wat hebben wij bereikt en wat hebben wij gedaan?				
4b	De raad heeft 18 december 2023 alle benodigde en verplichte documenten vastgesteld om een rechtmatigheidsverantwoording door het college te kunnen opstellen en hiermee is het speerpunt afgehandeld voor nu. De ontwikkelingen rondom de BAR-ontmechting en het opbouwen van een eigen organisatie zullen ertoe leiden dat er ook een nieuwe financiële verordening moet worden opgesteld. Dit zal gebeuren vanuit het speerpunt 4.1.2.b.			

Wat heeft het gekost?

Programma 4 - Financien	Primaire begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Werkelijk 2023	Verschil (voordeel is + nadeel is -)
Lasten				
4.1 - Financien	819.800	798.400	9.409	788.991
Totaal Lasten	819.800	798.400	9.409	788.991
Baten				
4.1 - Financien	0	0	33.693	33.693
Totaal Baten	0	0	33.693	33.693
Saldo van baten en lasten	-819.800	-798.400	24.284	822.684
Onttrekkingen	432.500	432.500	432.500	0
Stortingen	10.800	10.800	10.800	0
Mutaties reserves	421.700	421.700	421.700	0
Gerealiseerd resultaat programma 4	-398.100	-376.700	445.984	822.684

Analyse financiële afwijkingen

Taakveld 0.8 Overige baten en lasten

FCL 692201 Stelposten € 798.400 voordelig

In 2023 is er voor in totaal € 20.000 een beroep gedaan op de stelposten.

Taakveld 0.10 Mutaties reserves

FCL 698004 Mutaties reserves programma 4 € 0 (geen voor- of nadeel)

De daadwerkelijke stortingen en onttrekkingen zijn conform de begroting geboekt.

Kerngegevens

Financiële structuur	Jaarrekening 2022	Begroting 2023 na wijziging	Jaarrekening 2023
Omvang totale begroting/exploitatieomzet	77.950.858	71.489.100	76.383.936
(Begrotings)resultaat	4.583.632	-2.412.800	2.974.341
Omvang algemene uitkering incl. stelpost Jeugd	37.807.893	38.452.400	39.764.837
Algemene reserve	11.107.725	10.914.685	15.055.705
Beklemd reserves en bestemmingsreserve	19.210.478	21.616.803	22.046.441
Weerstandscapaciteit	14.197.245	16.247.285	17.974.566
Voorzieningen	9.095.528	8.557.284	8.267.439

Programma 5 - Educatie

Inleiding

Het programma Educatie richt zich op het bevorderen van de ontwikkeling van alle kinderen, het bevorderen van de toeleiding naar specifieke activiteiten, de doorgaande leerlijn en doorgaande zorglijn. Daarnaast is een goede ouderbetrokkenheid een belangrijke succesfactor om kinderen optimaal te kunnen laten ontwikkelen. Het maatschappelijk middenveld is een sterke partner bij het behalen van de doelstellingen. Samenwerking zien wij als een belangrijke voorwaarde om succesvol te kunnen zijn.

Missie

Kinderen en jongeren moeten zich optimaal en naar vermogen kunnen ontwikkelen.

5.1 Educatie

Educatie

Wat willen we bereiken?				
Ieder kind krijgt les op zijn of haar eigen niveau. De samenwerking met de partners in het onderwijs- en maatschappelijk middenveld wordt geïntensiveerd en over de gehele gemeente is sprake van een netwerk van kwalitatief goede scholen.				
Wat gaan we doen		Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Extra kosten + FTE in 2022
1a	In samenwerking met de partners in het onderwijs stellen we een koersdocument op.	Eind 2023	Een vastgesteld koersdocument.	Binnen begroting.
1b	Een integraal huisvestingsplan vaststellen.	Eind 2023	Het toekomst bestendig maken van de onderwijshuisvesting in Albrandswaard.	Binnen begroting.
Wat hebben wij bereikt en wat hebben wij gedaan?				
1a	In 2023 is er gewerkt aan het Integraal huisvestingsplan waarin de koers uit het document wordt meegenomen. De 4 pijlers worden nu in samenwerking met de scholen verder uitgewerkt.			
1b	Op 5 juni 2023 is het raadsvoorstel voor het Integraal Huisvestings Plan (IHP) besproken met de gemeenteraad. De gemeenteraad heeft over dit voorstel geen besluit genomen. De portefeuillehouder heeft het voorstel terug genomen en de raad toegezegd aanvullend onderzoek te laten uitvoeren in de vorm van quick-scans. Over de locaties en de inhoud van de onderzoeken is de raad voor de zomer per RIB geïnformeerd. In de zomermaanden zijn bureaus gecontacteerd en zijn de quick-scan onderzoeken in gang gezet. De commissie is op 9 oktober geïnformeerd door middel van een presentatie. Naar aanleiding van de quick-scan onderzoeken over de locaties is het IHP ontdaan van locatie elementen. Hier volgen separate voorstellen voor zoals het voorstel voor de Don Bosco school op de Veerhuys locatie. Op 31-10 is het IHP behandeld in het college samen met het voorstel van de Don Bosco school. Deze voorstellen zijn tijdens de B&A Welzijn van 27 november besproken worden en vervolgens ter besluitvorming in de gemeenteraad van 18 december vastgesteld. Voor de locatiekeuze van de Julianaschool volgt nader onderzoek wat in 2024 verder wordt opgepakt.			

Wat heeft het gekost?

Programma 5 - Educatie	Primaire begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Werkelijk 2023	Verschil (voordeel is + nadeel is -)
Lasten				
5.1 - Educatie	2.701.400	3.937.400	3.475.203	462.197
Totaal Lasten	2.701.400	3.937.400	3.475.203	462.197
Baten				
5.1 - Educatie	175.000	568.900	452.469	-116.431
Totaal Baten	175.000	568.900	452.469	-116.431
Saldo van baten en lasten	-2.526.400	-3.368.500	-3.022.733	345.767
Onttrekkingen	16.700	31.700	28.900	-2.800
Stortingen	0	0	0	0
Mutaties reserves	16.700	31.700	28.900	-2.800
Gerealiseerd resultaat programma 5	-2.509.700	-3.336.800	-2.993.833	342.967

Analyse financiële afwijkingen

Taakveld 4.2 Onderwijshuisvesting

FCL 642138 Gebouw BBS De Wegwijzer Sportlaan Rhoon € 92.065 voordelig

De plaatsing van noodlokalen zal plaatsvinden in 2024, waar dit in eerste instantie in 2023 was gepland. De budgetten voor bouwrijp maken (€ 50.000) en huur van de lokalen (€ 40.000) dienen te worden doorgeschoven naar 2024.

Taakveld 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken

FCL 648010 Leerlingenvervoer € 84.512 nadelig

Het structureel tekort van € 84.512 wordt verklaard door een forse toename in het gebruik van het vervoer. Deze stijging was het hoogst in het tweede halfjaar. Vergeleken met dezelfde periode in 2022 waren er in 2023 gemiddeld 14 reizigers meer op een totaal van 101. De verwachting is dat deze toename zich zal voortzetten, waardoor onderzocht wordt hoeveel er in de 1e TURAP 2024 structureel bijgeraamd moet worden.

FCL 648025 Educatieve agenda € 66.839 voordelig

Het overschot heeft betrekking op het project integrale huisvestingsonderzoek en uitvoering, dat in 2024 doorloopt. We willen het restant van dit incidentele budget graag doorschuiven naar 2024.

FCL 665010 Peuterwerk algemeen € 106.899 voordelig

Er zijn minder peuters geplaatst dan verwacht. In 2024 wordt opnieuw bekeken in hoeverre dit budget nog nodig is bij de eerste tussenrapportage.

Taakveld 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie

FCL 667000 Jeugdwerk € 95.220 voordelig

In 2023 hebben we vanuit de specifieke uitkering GALA (Gezond Actief Leven Akkoord) middelen ontvangen. De buurtsportcoaches, die voor een deel uit het jeugdwerk worden bekostigd, doen werkzaamheden waarmee GALA doelen zijn/worden behaald. Een deel van de kosten is daarom uit de GALA middelen betaald, waardoor er incidenteel in 2023 een overschot is op dit budget.

Beleidsindicatoren

Nr.	Indicator	Beschrijving indicator	AW	NL*	Cijfers over
1	Absoluut verzuim (bron: DUO/Ingrado)	Er wordt gesproken van absoluut verzuim als een leerplichtige en/of kwalificatieplichtige jongere niet op een school of instelling staat ingeschreven. De periodeaanduiding '2021' staat voor schooljaar '2020/2021'. Aantal per 1.000 leerlingen.	6,0	4,2	2022
2	Relatief verzuim (bron: DUO/Ingrado)	Er is sprake van relatief verzuim als een jongere wel op een school staat ingeschreven, maar gedurende een bepaalde tijd de lessen/praktijk verzuimt. Ook veelvuldig te laat komen kan hiertoe worden gerekend. De periodeaanduiding '2021' staat voor schooljaar '2020/2021'. Aantal per 1.000 leerlingen.	25	24	2022
3	Voortijdig schoolverlaters (bron: DUO/Ingrado)	Het percentage van het totaal aantal leerlingen van het VO en MBO (12 - 23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat. De periodeaanduiding '2021' staat voor schooljaar '2020/2021'.	1,4%	2,4%	2022

Waar staat je gemeente d.d. 5 maart 2024

* Klasse matig stedelijk

Programma 6 - Sport

Inleiding

Binnen Albrandswaard kennen wij een zeer actief verenigingsleven, waardoor voor elke inwoner een passende hobby te vinden is. Wij koesteren onze verenigingen, omdat zij saamhorigheid brengen en een laagdrempelige ontmoetingsplek zijn voor veel mensen. Zo wordt de algemene gezondheid bevordert, leren kinderen samen te werken en door te zetten. Om dit te kunnen bewerkstelligen zijn gezonde en sterke verenigingen van groot belang. Zij verdienen aandacht en ondersteuning van de gemeente, waarbij wederkerigheid een uitgangspunt is. Wij trekken samen met elkaar op!

Missie

Het verenigingsleven vervult een belangrijke functie in de Albrandswaardse samenleving, zij zijn het cement van de maatschappij. Wij faciliteren en ondersteunen hen bij de uitvoering van hun verenigingsleven, waarbij samenwerking voorop staat.

6.1 Sport

Sport

Wat willen we bereiken?				
Iedereen in Albrandswaard doet mee met sporten en bewegen. Het is belangrijk voor een gezond gewicht en een gezonde leefstijl.				
Wat gaan we doen		Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Extra kosten + FTE in 2023
1a	Stimuleren in de uitvoering van het Akkoord van Albrandswaard.	Continu	Verenigingen vormen met elkaar een netwerkorganisatie en werken hierin effectief	Binnen begroting.
1b	Actief stimuleren rookvrije accommodaties.	Continu	Alle sportaccommodaties in Albrandswaard zijn rookvrij.	Binnen begroting.
1c	Actief stimuleren 'de gezonde kantine'.	Continu	Alle sportaccommodaties doen mee met het programma 'de gezonde kantine'.	Binnen begroting.
1d	Bewegen in de buitenruimte.	Continu	Albrandswaard investeert in voldoende mogelijkheden om te bewegen in de buitenruimte.	Binnen begroting.
1e	Actualiseren sportbeleid.	Continu	Een geactualiseerde beleidsnotitie 'blijje gezichten'.	Binnen begroting.
1f	Met de verenigingen een intentieovereenkomst sluiten over de toekomst van het sportpark De Omloop.	Eind 2023	Vastgestelde intentie-overeenkomst.	Binnen begroting.
Wat hebben wij bereikt en wat hebben wij gedaan?				
1a	De nationale sportweek in 2023 was erg geslaagd. Als gemeente hadden we een stimuleringssubsidie beschikbaar gesteld om te zorgen dat er zoveel mogelijk verenigingen mee deden. Meerdere verenigingen of sport initiatieven hebben hier gebruik van gemaakt. De inzet van de maatschappelijk makelaar is verlengd.			
1b	Het afgelopen jaar zijn TV Poortuaal, SV Poortugaal, WCR en RWA rookvrij geworden. LTC Rhon wordt ook rookvrij en daarnaast is VV Rhon intern in gesprek of ze ook rookvrij gaan worden in 2024.			
1c	Ondanks onze stimulans voor een gezonde kantine, is er nog weinig motivatie bij verenigingen. De komende periode gaan we kijken naar alternatieve manieren om dit voor elkaar te krijgen. Er wordt bij verschillende sportactiviteiten, zoals de sport- en speldagen, aangehaakt om gezonde voeding te stimuleren in het kader van JOGG.			
1d	SV Poortugaal is met een initiatief gekomen om een Athletic Skills Model Garden te plaatsen. Er worden veel activiteiten georganiseerd door de buurtsportcoaches en ook het naschools aanbod op Albrandswaard Actief krijgt een vervolg.			
1e	Eind juni is de herijking van het Sportakkoord II ingediend om de SPUK-gelden te kunnen ontvangen. Hierbij is stilgestaan bij de plannen voor de komende jaren op het gebied van sport. Dit wordt meegenomen in de actualisering van het sportbeleid.			
1f	In de raadsvergadering van 18 december 2023 is een investeringskrediet vastgesteld om tot verwerving en uitwerking van het nieuwe sportpark te komen. Na dit positief besluit en met het besluit van 2 oktober 2023 zijn de (financiële) kaders duidelijk die de gemeentelijke inzet vormen voor de intentieovereenkomst met de verenigingen.			

Wat heeft het gekost?

Programma 6 - Sport	Primaire begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Werkelijk 2023	Verschil (voordeel is + nadeel is -)
Lasten				
6.1 - Sport	1.682.200	2.041.400	2.123.236	-81.836
Totaal Lasten	1.682.200	2.041.400	2.123.236	-81.836
Baten				
6.1 - Sport	407.900	663.200	781.173	117.973
Totaal Baten	407.900	663.200	781.173	117.973
Saldo van baten en lasten	-1.274.300	-1.378.200	-1.342.063	36.137
Gerealiseerd resultaat programma 6	-1.274.300	-1.378.200	-1.342.063	36.137

Analyse financiële afwijkingen

Taakveld 5.2 Sportaccommodaties

FCL 653060 Sporthal Rhoon € 27.500 voordelig

Het voordeel op dit budget komt voornamelijk door lager dan verwachte kosten voor onderhoud en energie. Het betreft een incidenteel voordeel.

Beleidsindicatoren

Nr.	Indicator	Beschrijving indicator	AW	NL*	Cijfers over
1	Niet-sporters (bron: gezondheidsmonitor volwassenen, GGD' en, CBS en RIVM)	Het percentage niet-wekelijkse sporters t.o.v. bevolking van 19 jaar en ouder. Bevolking van 19 jaar en ouder dat niet minstens één keer per week aan sport doet.	42,5%	46,4%	2022

Waar staat je gemeente d.d. 5 maart 2024

* Klasse matig stedelijk

Programma 7 - Sociaal Domein

Inleiding

Ouderen, jeugd en gezinnen moeten in Albrandswaard, nu en in de toekomst, lang gelukkig kunnen leven. Daarom staat binnen het sociaal domein 'de mens' en de 'menselijke maat' voorop. We benutten de eigen kracht van mensen, betuttelen niet en bieden de hulp die echt nodig is. Hierbij werken de hulpverleners integraal en afgestemd op elkaar. Met name voor hulpbehoevenden die met een opstapeling van problemen te maken hebben, is integrale aanpak pure noodzaak. Wij investeren in preventie, omdat wij geloven dat voorkomen altijd beter is dan genezen. Wij sturen op het toepassen van de mogelijkheden die wij zien voor verbetering van de interne en externe samenwerking, kennisdeling en het inzetten van creatieve oplossingen. De afstemming tussen Wonen, Welzijn (en Werk) en Zorg zijn daarbij leidend.

Missie

Door de integrale transitie binnen het sociaal domein, wordt maatwerk geleverd en gaan wij uit van de kracht van onze inwoners.

7.1 Maatschappelijke ondersteuning

Maatschappelijke ondersteuning

Wat willen we bereiken?				
Iedereen krijgt mogelijkheden om mee te doen aan werk, onderwijs, activiteiten, sport en cultuur etc., om zijn/haar talenten te ontwikkelen en om plezier te hebben.				
Wat gaan we doen		Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Extra kosten + FTE in 2023
1b	Vergunninghouders en ontheemden zo spoedig mogelijk aan betaald werk helpen. Lokale beschermd wonen projecten verbinden met onze lokale verenigingen/organisaties/winkeliers en ondernemers.	Eind 2025	Percentage (arbeids)participatie onder nieuwkomers met 25% verhogen ten opzichte van 2022.	Binnen begroting.
1d	Inwoners die op dit moment geen betaald werk kunnen doen te stimuleren om vrijwilligerswerk te doen.	Continu	Iedere inwoners heeft een nuttige tijdsbesteding die voldoening geeft. Betaald werk blijft het uitgangspunt.	Binnen begroting.
Wat hebben wij bereikt en wat hebben wij gedaan?				
1b	Het blijft ingewikkeld om vergunninghouders en mensen uit beschermd wonen projecten aan betaald werk te helpen. In 2022-2023 is het wel gelukt om het merendeel van de Oekraïners in Albrandswaard aan werk te helpen. Het blijkt dan ook dat werk hen helpt bij het verbeteren van de taalvaardigheid en bij het integreren. Deze positieve ervaring van werk willen we inzetten om ook vergunninghouders en mensen uit bescherm wonen projecten snel aan het werk te helpen.			
1d	We willen via het vrijwilligerspunt van de SWA nog meer inzetten om inwoners, die op dit moment geen betaald werk kunnen doen, in te zetten bij vrijwilligerswerk. Dit willen we op basis van vrijwilligheid en op het gebied waar zowel de vrijwilliger als de vrijwilligersorganisatie baat bij hebben. Samen met de zorgaanbieders en overige deelnemers van het Wonen Welzijn Zorg beraad (WWZ) hebben we op 9 november 2023 een banenbeurs georganiseerd. Op de beurs waren ook mensen die op dit moment zonder werk zitten. Zij hebben zich aangemeld bij de zorgaanbieders voor een vervolgesprek en hopelijk leidt dat tot een geschikte (vrijwilligers) baan bij een van onze zorgpartners.			

Veilig thuis wonen

Wat willen we bereiken? Woningen en voorzieningen in Albrandswaard helpen inwoners om langer veilig thuis wonen mogelijk te maken.				
Wat gaan we doen		Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Extra kosten + FTE in 2023
2a	De processen bij Jeugdhulp onderzoeken om deze sneller en efficiënter te laten verlopen. Plan van aanpak opstellen en invoeren.	Eind 2025	Wachttijden verkorten, snel de best passende hulp bieden.	Binnen begroting.
2b	De processen bij WMO onderzoeken om deze sneller en efficiënter te laten verlopen. Plan van aanpak opstellen en invoeren.	Eind 2025	Wachttijden verkorten, snel de best passende hulp bieden.	Uitgaven binnend e Jeugdhulp zijn flink gestegen. Met de hervormingsagenda proberen we meer grip op te krijgen.
2c	Opstellen van een woonzorgvisie waarin de bijdrage van alle betrokken partijen is vastgelegd.	Eind 2023	Voldoende woningen waarin inwoners van Albrandswaard tot op hoge leeftijd zelfstandig kunnen blijven wonen.	Binnen begroting.
2d	Concrete (prestatie)afspraken maken met de woningcorporaties over wonen en zorg.	Continu	Bij nieuwbouw rekening houden met voorwaarden voor goede zorgverlening aan ouderen (geclusterd wonen).	Binnen begroting.
2e	De mogelijkheden van domotica stimuleren (technologie en diensten voor een betere kwaliteit van leven om langer thuis wonen mogelijk te maken).	Eind 2024	Langer zelfstandig gelukkig thuis wonen.	Binnen begroting.
Wat hebben wij bereikt en wat hebben wij gedaan?				
2a	Omdat er meer vraag is naar hulp, de vraag complexer is én er minder mensen zijn om de zorg te verlenen lopen de doorlooptijden en de wachttijden op. Als het ons lukt om de processen efficiënter te laten verlopen kunnen we daarmee kosten besparen en wachttijden voorkomen. Op dit moment zien we dat we de wachttijden bij de toegang van het wijkteam goed kunnen beheersen. Voor de preventie en ondersteuning fluctueren de wachttijden. Voor de gespecialiseerde jeugdhulp in de GRJR worden de wachttijden opgepakt via de hervormingsagenda. Door direct ook welzijn te betrekken bij een hulpvraag verwachten we zwaardere hulp te beperken en daarmee een positief effect op de wachttijden.			
2b	De zorgkosten lopen op en er is steeds minder personeel om de zorg te indiceren en/of te verlenen. Medio 2023 hebben we bij de WMO een plan van aanpak vastgesteld met 2 doelstellingen voor 2023: 1. Vóór 1 juli 2023 is de doorlooptijd van het Wmo meldingsproces stabiel teruggebracht naar 6 weken of lager; de afhandeling valt daarmee binnen de wettelijke termijn; 2. Vanaf 1 juli 2023 blijft de doorlooptijd van het Wmo meldingsproces structureel 6 weken of lager. Door de vele vacatures liepen de wachttijden weer op. Dat wordt opgelost door extra inhuur. De verwachting is dat de wachttijden eind 2023 geheel zullen zijn ingelopen.			
2c	Er is input voor de wonen-welzijn-zorgvisie opgehaald bij de deelnemers van het WWZ beraad (Wonen, Welzijn en Zorg). In september is de concept versie van de wonen-welzijn-zorgvisie beeldvormend besproken in beraad en advies Welzijn. De planning is dat de visie eind 2023 door de gemeenteraad wordt vastgesteld. Na vaststelling kan dit speerpunt als afgerond worden beschouwd. De wonen-welzijn-zorg visie heeft veel raakpunten met de woonvisie. De planning is dat de woonvisie in het 2e kwartaal van 2024 ter besluitvorming aan de raad voorgelegd.			
2d	Zie speerpunt 7.1.2c. Op basis van de vast te stellen woonvisie en woonzorgvisie (begin 2024) zullen concrete afspraken gemaakt worden met alle partners uit het Wonen Welzijn Zorg beraad (WWZ) inclusief de woningbouwverenigingen.			
2e	Domotica zijn ('elektronische') apparaten en hulpmiddelen waarmee je je huis "slimmer" kan maken en de zorg kan vereenvoudigen. Deze apparaten en hulpmiddelen kunnen ook voor preventie of zorg ingezet worden waardoor mensen langer gelukkig thuis kunnen blijven wonen. In het WWZ beraad (Wonen Welzijn en Zorg beraad) zijn de mogelijkheden van domotica besproken en gedeeld. Bij de zorgpartijen is domotica inmiddels 'ingeburgerd'. Daar waar mogelijk zal de gemeente het gebruik van (bewezen) hulpmiddelen samen met haar partners verder stimuleren.			

7.2 Kwetsbare groepen

Kwetsbare groepen

Wat willen we bereiken?				
In onze dorpse gemeenschap heeft iedereen oog voor elkaar en helpt elkaar. Wanneer iemand niet meer voor zichzelf kan zorgen en/of (externe) hulp nodig heeft, is die hulp goed vindbaar en bereikbaar.				
Wat gaan we doen		Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Extra kosten + FTE in 2023
1a	We voeren samen met onze partners een campagne gericht op herkenning, bewustwording, voorlichting van dementie en evalueren die. Trainingsbijeenkomsten voor ketenpartners.	Eind 2023	Een dementievriendelijke samenleving.	Binnen begroting.
1b	Ouderen: subsidieregels opnemen voor activiteiten die eenzaamheid verminderen/voorkomen.	Continu	Eenzaamheid onder inwoners voorkomen en bestrijden en vervreemding van de samenleving voorkomen.	Binnen begroting.
1d	We verbeteren de samenwerking tussen GGZ, wijkteam, woningbouwverenigingen en inwoners op het gebied van overlast door verward gedrag in de wijken.	Eind 2024	Iedereen moet gelukkig en veilig kunnen wonen in Albrandswaard.	Binnen begroting.
1e	Stimuleren dat Stichting Welzijn Albrandswaard en de wijkteams een communicatieplan opstellen om het loket Vraagwijzer van de Stichting Welzijn Albrandswaard en de functie daarvan te optimaliseren.	Eind 2024	De vindbaarheid van hulp, ondersteuning en zorg vergroten.	Binnen begroting.
Wat hebben wij bereikt en wat hebben wij gedaan?				
1a	De aanpak dementie is verlengd tot en met 31 december 2023. Samen met de Stichting Welzijn Albrandswaard en Argos hebben we diverse activiteiten georganiseerd om de herkenbaarheid van dementie te vergroten. Ook wordt via de mantelzorg ondersteuning geboden voor mensen wiens partner dementie heeft. Welzijn Albrandswaard heeft eind 2023 een training voor de WMO-klantmanagers geregeld zodat zij dementie nog beter herkennen.			
1b	Jaarlijks worden er activiteiten tegen eenzaamheid georganiseerd tijdens de week tegen de eenzaamheid. Door middel van deze subsidie willen we meer activiteiten verdeeld over het jaar. Op dit moment is deze subsidiemogelijkheid nog niet verankerd in de subsidieverordening maar zodra de subsidieregels worden aangepast wordt voorkomen van eenzaamheid daarin opgenomen.			
1d	De overlast van verward gedrag lijkt in 2023 toe te nemen. In het Wonen, Welzijn Zorg (WWZ) - beraad zoeken we de samenwerking om overlast van verwarde personen in de wijken zoveel mogelijk te voorkomen en als het wel gebeurt er adequaat op te reageren. Begin april 2023 is een inventarisatie van de verbeterpunten verbinding Zorg en Veiligheid in het college vastgesteld.			
1e	Wij zien als gemeente heel veel voordelen in het normaliseren van zorg en problemen. Daarom hebben we als doel om bij een "zware of complexe" zorgvraag direct 'Welzijn' in te zetten zodat er naast de zorgvraag ook veel aandacht is voor het 'normale' leven. Een communicatieplan kan de bewoners duidelijk maken dat een zorgvraag in Albrandswaard via de Vraagwijzer kan worden aangevraagd zodat we bovenstaand doel zo goed mogelijk kunnen bereiken. Omdat door de ontmanteling van de BAR nog niet geheel duidelijk is hoe de Albrandswaardse organisatie er volgend jaar uit ziet, en daarmee de samenwerking tussen wijkteam en Vraagwijzer, is de communicatieplan over het loket Vraagwijzer uitgesteld naar 2024.			

Gezond leven

Wat willen we bereiken?				
Inwoners van jong tot oud, zijn (langer) vitaal, gelukkig en gezond. Naast actief en gezond, passen mensen in Albrandswaard en Albrandswaard past bij de inwoners. Leef gezond en gelukkig met elkaar, maak plezier met elkaar, help elkaar.				
Wat gaan we doen		Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Extra kosten + FTE in 2023
2a	Onze partners stimuleren om een communicatieplan inclusief campagne uit te voeren, gericht op herkenning, bewustwording, voorlichting over gezondheid, bewegen, gezonde voeding en verminderen alcohol- en drugsgebruik.	Continu	Bevordering gezondheid en welbevinden van de Albrandswaarders.	Binnen begroting.
Wat hebben wij bereikt en wat hebben wij gedaan?				
2a	Niet bewegen/sporten, ongezonde voeding en alcohol en drugsgebruik hebben een negatieve invloed op de gezondheid en als gevolg daarvan op de zorgkosten. Iedere burger krijgt daardoor te maken met die hogere kosten. Samen met onze partners maken we onze bewoners hiervan bewust en voeren we campagne om mensen gezonder te laten leven. Met de partners van het akkoord van Albrandswaard zijn stappen gezet om roken bij sportaccommodaties te verminderen of zelf geheel te verbieden. Voor jongeren is een bijeenkomst georganiseerd door het jongerenwerk in samenwerking met team enkelband. Hier is o.a. mentale weerbaarheid aan de orde gekomen. De gemeente heeft vanuit het rijk SPUK GALA middelen ontvangen die ook ingezet worden voor preventie. Inmiddels zijn de diverse campagnes onderdeel van het reguliere werk, zowel van de gemeente als onze partners. Daarmee kan dit speerpunt als voltooid worden beschouwd.			

7.4 Jeugdzorg

Jeugdzorg

Wat willen we bereiken?				
Voor iedereen, zowel jongeren als ouderen, is er werk of een activiteit te vinden die voor de persoon zelf voldoening geeft, die bijdraagt aan zijn/haar welbevinden en die meerwaarde geeft aan de ontwikkeling van de persoon en samenleving.				
Wat gaan we doen		Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Extra kosten + FTE in 2023
1c	Jongeren: we verbeteren de verbinding onderwijs/jeugdhulp/welzijn om kinderen de mogelijkheid te bieden hun talenten te ontwikkelen.	Eind 2024	Kinderen en jongeren kunnen zichzelf optimaal ontwikkelen.	Binnen begroting.
Wat hebben wij bereikt en wat hebben wij gedaan?				
1c	In het raadsakkoord is aangegeven dat basisscholen, buitenschoolse opvang, kinderdagverblijven, sport en cultuur een netwerk moeten gaan vormen van voorzieningen. Ook welzijn en jeugdhulp maken hier deel van uit. Doel is om een optimale omgeving te creëren waarin jongeren zich kunnen ontwikkelen. Door de zorg zo laagdrempelig mogelijk te maken, de zorg te normaliseren en door welzijn te betrekken gaan wij vanuit het sociale domein ook deelnemen in dit netwerk. Organisaties zoals het onderwijs en de deelnemers van het akkoord van Albrandswaard worden ingezet voor de talentontwikkeling. Er heeft begin 2023 een geslaagd project plaats gevonden met naschoolse activiteiten. In samenwerking met Welzijn Albrandswaard, het akkoord van Albrandswaard en de buurtsportcoaches worden activiteiten georganiseerd op het gebied van sport en cultuur. Dit is inmiddels onderdeel van het reguliere werk waarmee we dit speerpunt als afgerond kunnen beschouwen.			

Wat heeft het gekost?

Programma 7 - Sociaal domein	Primaire begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Werkelijk 2023	Vershil (voordeel is + nadeel is -)
Lasten				
7.1 - Maatschappelijke Ondersteuning	4.156.800	5.904.200	5.691.832	212.368
7.2 - Kwetsbare Groepen	675.100	1.279.700	1.575.840	-296.140
7.3 - Participatie	7.623.200	8.284.200	9.364.898	-1.080.698
7.4 - Jeugdzorg	5.688.900	6.966.200	6.980.665	-14.465
7.5 - Zorg & Welzijn	568.300	823.700	858.017	-34.317
7.6 - Wijkteams	2.268.800	2.236.400	2.159.971	76.429
Totaal Lasten	20.981.100	25.494.400	26.631.224	-1.136.824
Baten				
7.1 - Maatschappelijke Ondersteuning	142.400	1.486.600	4.365.342	2.878.742
7.2 - Kwetsbare Groepen	0	2.151.000	220.971	-1.930.029
7.3 - Participatie	4.445.000	4.875.500	5.394.849	519.349
7.4 - Jeugdzorg	0	0	115.802	115.802
7.5 - Zorg & Welzijn	194.000	427.000	461.276	34.276
7.6 - Wijkteams	11.300	13.500	60.219	46.719
Totaal Baten	4.792.700	8.953.600	10.618.458	1.664.858
Saldo van baten en lasten	-16.188.400	-16.540.800	-16.012.766	528.034
Onttrekkingen	0	1.343.000	1.271.864	-71.136
Stortingen	44.000	1.239.800	1.229.764	10.036
Mutaties reserves	-44.000	103.200	42.100	-61.100
Gerealiseerd resultaat programma 7	-16.232.400	-16.437.600	-15.970.666	466.934

Analyse financiële afwijkingen

Taakveld 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie

FCL 661015 Dak- en thuisloosheid € 31.100 voordelig

Het is niet gelukt om een pilot, gelijk aan de pilot in Ridderkerk, uit te breiden naar Albrandswaard. Hierdoor komt het overschot uit op € 31.100. Dit betreft een incidenteel overschot en dient meegenomen te worden naar 2024.

FCL 662100 Vluchtelingen € 46.239 nadelig

De verleende subsidie voor Vluchtelingenwerk, waardoor zij onder meer Maatschappelijke Begeleiding kunnen bieden, is hoger dan het budget. Daarom is er een overschrijding te zien.

FCL 662101 Vluchtelingenwerk trajecten € 34.760 nadelig

Voor de trajecten die uitgevoerd worden in het kader van de Maatschappelijke Begeleiding door Vluchtelingenwerk, is geen bedrag begroot. Dit bedrag had in de 2e tussenrapportage bijgeraamd moeten worden. De hoogte van het bedrag is lager dan eerder verwacht, door het niet volledig realiseren van de huisvestingstaakstelling. Dit resulteert in een negatief resultaat van €34.760.

FCL 662110/112/114 Opvang Oekraïners € 362.456 voordelig

De kosten die gemaakt zijn voor alle zaken omtrent de opvang van mensen uit Oekraïne (huur van panden, gas/water/licht, personeel, beveiliging, etc.), komt nagenoeg overeen met hetgeen begroot is. Datzelfde geldt voor de inkomsten vanuit het Rijk.

We ontvangen normbedragen per beschikbaar bed, waarbij de normbedragen hoger zijn dan de daadwerkelijk gemaakte kosten. Hierdoor hebben we een restant van de Rijksbijdrage van € 2.706.300. Voorgesteld wordt om dit middels resultaatbestemming te storten in de

vorig jaar opgerichte reserve Opvang. Op die manier hebben we financiële middelen staan om toekomstige uitgaven voor de opvang van specifieke doelgroepen (deels) te kunnen dekken.

FCL 665000 Kinderopvang SMI € 32.788 nadelig

Er is een toename geweest van het aantal SMI-aanvragen. Deze toename was al in 2022 ingezet, maar het budget is nooit aangepast. Als gevolg hiervan is er sprake van een overschrijding.

FCL 667001 Oudenwerk € 28.620 voordelig

In 2023 heeft de gemeente vanuit de specifieke uitkering GALA (Gezond Actief Leven Akkoord) middelen ontvangen, waarvan een deel voor mantelzorg is bedoeld. Een deel van de subsidie aan Welzijn Albrandswaard, die voor de doelen uit het GALA zijn ingezet, zijn in 2023 bekostigd uit die specifieke uitkering. Incidenteel is er daardoor in 2023 een overschot op dit budget.

Taakveld 6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen

FCL 661415 Toeslagenaffaire ondersteuning gedupeerde € 164.995 voordelig

Het voordelig resultaat is voornamelijk ontstaan door een meevaller in de afrekening over voorgaand jaar.

FCL 667045 Lokaal Preventief Jeugd € 31.969 voordelig

Er zijn minder cursussen (zoals 'Liefdevol Opvoeden') en trainingen (zoals faalangsttraining) gegeven dan verwacht. Daarnaast is de verstrekte subsidie aan het CJG Rijnmond lager uitgevallen dan waar in de begroting rekening mee is gehouden.

FCL 667115 Inzet in Wijkteams € 108.756 voordelig

Het positieve resultaat kan worden verklaard door het feit dat we te maken hebben gehad met fors verzuim door ziekte en zwangerschapsverloven van medewerkers. Daarnaast is het vanwege doorstroom binnen de wijkteams lastig om vacante vacatures tijdig en passend op te vullen. Dit wordt veroorzaakt door de krapte op de arbeidsmarkt. Om deze redenen is het niet gelukt om het volledige budget uit te nutten.

Verder zitten in dit resultaat de gekregen DUVO-middelen 'Toekomstscenario' van € 13.103. Deze middelen zijn eind 2023 beschikbaar gesteld, maar konden niet tijdig en doelmatig ingezet worden. Er zijn in het kader van het Toekomstscenario en de nieuwe regiovisie HGKM, regionale afspraken gemaakt over het inzetten van ervaringsdeskundigen. Deze DUVO-middelen kunnen daarvoor ingezet worden.

Taakveld 6.3 Inkomensregelingen

FCL 661000 Wet BUIG uitkeringen € 206.067 nadelig

Het macro BUIG-budget is in 2023 oorspronkelijk naar beneden bijgesteld ten opzichte van 2022, vanwege de landelijke afname van het aantal uitkeringsgerechtigden. Per saldo is er uiteindelijk een overschrijding van € 206.067 te zien ten opzichte van de begroting. Zo zijn er meer loonkostensubsidies verstrekt dan begroot, en is er fors meer uitgegeven aan de Wet Werk en Bijstand. De overschrijdingen zijn met name toe te wijzen aan te lage ramingen. Daarentegen hebben we minder uitgegeven aan de IOAW dan begroot. Ook hebben we meer inkomensoverdrachten vanuit het Rijk gekregen.

FCL 661005 Besluit zelfstandigen € 57.759 voordelig

De post Besluit Zelfstandigen bestaat uit de leningen die worden verstrekt binnen het Besluit Zelfstandigen. In 2023 zijn er geen leningen verstrekt. De mate waarin het begrote bedrag wordt gebruikt is afhankelijk van 1 of 2 leningen. Het betreft dus een incidenteel overschot.

FCL 661400 Minimabeleid € 511.544 nadelig

Het tekort op het minimabeleid komt door de uitvoering van de eenmalige energietoeslag 2023. Dit kostte € 577.000 meer dan begroot. De bijbehorende Rijksbijdrage voor dit onderdeel is bekend gemaakt in de decembercirculaire 2023 en bedraagt € 804.246. Dit bedrag zal in 2024 nodig zijn omdat de uitvoering van de eenmalige energietoeslag nog doorloopt tot en met 30 juni 2024.

FCL 661405 Kwijtscheldingen € 45.919 nadelig

In 2023 zijn er ten opzichte van 2022 meer kwijtscheldingsverzoeken gehonoreerd aan belastingplichtigen. Dit heeft geleid tot een incidentele extra kosten aan kwijtscheldingen.

FCL 661410 Schuldhulpverlening € 65.064 voordelig

Voor schuldhulpverlening was een bedrag begroot van € 109.400. Het bedrag bedoeld voor de uitvoering van het Minimabeleid en Plan Schuldhulpverlening Albrandswaard 2021 – 2024, is niet volledig uitgegeven. Dit plan omvat een beschrijving van diverse taken inzake de schuldhulpverlening en preventie van schulden. De Nibud Geldkrant en het project Laaggeletterdheid zijn niet uitgevoerd wegens effecten van ontvlechting van de BAR-organisatie.

Facturen voor ingezette schuldregelingen worden bij de Kredietbank achteraf gefactureerd. In Albrandswaard zullen dus pas na afloop van de schuldregelingen facturen komen. Naar schatting gaat het om uitgestelde kosten van ongeveer €10.000, die dus in 2024 betaald zullen worden.

Taakveld 6.5 Arbeidsparticipatie

FCL 662301 Re-integratieprojecten € 65.936 voordelig

De onderschrijding van dit budget zit volledig in de kosten van uitstroomprojecten. Deze bestaan uit drie onderdelen. Als eerste de doelgroep Arbeidsbeperkten. Hier is de onderschrijding te verklaren door een te ruime inschatting van de noodzakelijke kosten voor Jobcoaching. Het vinden van een goede plek voor deze doelgroep is lastig en arbeidsintensief; pas nadat er een plek gevonden is, wordt Job-coaching ingezet. Met betrekking tot de werkervaringsplaatsen is de onderuitputting te verklaren omdat niet alle plekken zijn ingevuld, door verloop. De doelgroep beschutwerk is moeilijk te plaatsen op een goede werkplek, omdat deze in eerste instantie beperkt aanwezig was. Door de komst van het Leerwerkbedrijf Jong Vermogen hopen wij meer mensen met een beschut indicatie te kunnen plaatsen.

Taakveld 6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)

FCL 666100 Voorzieningen WMO gehandicapten € 38.285 voordelig

Het positieve resultaat van €38.285 wordt verklaard door een afvlakking van de stijging van het aantal rolstoelvoorzieningen in de tweede helft van 2023 (circa 3%), terwijl een lichte stijging was voorzien. De stijging in heel 2023 (circa 11%) was lager dan verwacht (circa 14%). De verwachting is dat afvlakking van de stijging echter incidenteel zal zijn.

FCL 666205 WMO / Collectief vervoer € 33.962 voordelig

Het aantal ritten is licht gestegen, maar vertoont een stabiele ontwikkeling. Naar verwachting blijft dit zo en wordt het oude niveau van vóór corona niet bereikt. Dit resulteert in een positief incidenteel resultaat van €33.962. Het advies is om vooralsnog niet af te ramen, omdat het geheel nog te speculatief is door de nieuwe tarieven van de aanbesteding. In de eerste helft van 2024 is meer bekend over de kostenontwikkeling.

FCL 666700 WMO Eigen bijdrage € 37.716 voordelig

Door de algemene toename in cliëntaantallen stijgen ook de inkomsten vanuit de eigen bijdrage. Dit resulteert in een positief resultaat van €37.716.

Taakveld 6.71A Hulp bij het huishouden (WMO)

FCL 666200 WMO Huishoudelijke verzorging ZIN € 27.753 voordelig

Door verhoging van het tarief in januari 2023 zijn de uitgaven met ca. 8% gestegen. Bij het vaststellen van de begroting en bij de bijraming tijdens de 2e tussenrapportage was juist rekening gehouden met een grotere toename van de uitgaven. Dit verklaart het lichte, incidentele, overschot van € 27.753.

Taakveld 6.71B Begeleiding (WMO)

FCL 666225 WMO Begeleiding € 110.988 voordelig

Het incidentele overschot kan worden verklaard door een daling van 14% van de beschikkingen. Daarnaast is er bij het vaststellen van de begroting rekening gehouden met een grotere impact van de tariefverhoging per 1 oktober 2023, ten opzichte van de realisatie.

Taakveld 6.71D Overige maatwerkarrangementen (WMO)

FCL 667215 WMO Begeleiding en overige PGB € 69.787 voordelig

Bij het vaststellen van de begroting is rekening gehouden met een grotere impact van de tariefverhoging. De indexatie was fors, maar deze is te hoog ingeschat. Dit resulteert in een incidenteel overschot van € 69.787.

Taakveld 6.72A Jeugdhulp begeleiding

FCL 667300 Perceel 1: Jeugdhulp begeleiding € 42.968 voordelig

FCL 667320 Perceel 3: Jeugdhulp begeleiding € 78.049 voordelig

FCL 667325 Perceel 3: Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf € 524.926 nadelig

Zie taakveld 6.72D.

Taakveld 6.72B Jeugdhulp behandeling

FCL 667305 Perceel 1: Jeugdhulp behandeling € 249.248 voordelig

FCL 667310 Perceel 2: Jeugdhulp behandeling € 81.442 voordelig

FCL 667330 Perceel 4: Jeugdhulp behandeling € 13.666 nadelig

Zie taakveld 6.72D.

FCL 668330 Opdracht E - Pakket thuis (ambulante hulp)-JH Behandel € 36.930 nadelig

Zie taakveld 6.82B.

Taakveld 6.72C Jeugdhulp dagbesteding

FCL 667315 Perceel 2: Jeugdhulp dagbesteding € 38.694 voordelig

Zie taakveld 6.72D

FCL 668325 Opdracht D - Steun, hulp, behandel overdag (daghulp) € 9.188 voordelig

Zie taakveld 6.82B.

Taakveld 6.72D Jeugdhulp zonder verblijf overig

FCL 667205 Lokale jeugdhulp PGB € 129.744 voordelig

Toelichting lokale jeugdzorg

In 2023 hebben we te maken gehad met een overgangsjaar bij de lokale inkoop van jeugdhulp, waardoor het niet mogelijk was om een goede begroting te maken per FCL/productcode. Er zijn in 2023 namelijk meerdere nieuwe productcodes bijgekomen naar aanleiding van de nieuwe aanbesteding in 2022. Daarnaast werden we in 2023 wettelijk verplicht om met meer en andere taakvelden (en productcodes) te werken.

De mutaties per FCL zijn daarom niet representatief, en om die reden rapporteren we over het totale zorgverbruik. Er is een positief resultaat van € 81.554 over het totale zorgverbruik ten opzichte van de begroting. Dit is het gecombineerde resultaat van Zorg in Natura (ZIN) en het persoonsgebonden budget (PGB).

Vanaf 2024 is de begroting op productniveau nauwkeuriger te maken op basis van het

zorgverbruik in 2023. De verwachting is daardoor dat de mutaties die we nu zien per FCL na 2024 niet of nauwelijks zullen voorkomen. Eventuele afwijkingen kunnen dan wel per FLC/productniveau verantwoord worden.

De verklaring voor het genoemde positieve resultaat heeft te maken met de nieuwe inkoop van jeugdhulp vanaf 1 januari 2023. Sinds deze inkoop werkt de gemeente met een 'p x q systematiek' waardoor er 'niet meer dan nodig' wordt gedeclareerd door zorgaanbieders. In voorgaande jaren werd er gewerkt met een 'arrangementen systematiek' waarin de beschikingswaarde en de bijbehorende verzilveringsgraad hoger lagen dan nu. De begroting 2023 was daarop afgesteld.

Taakveld 6.73A Pleegzorg

FCL 668310 Opdracht A - Gewoon opgroeien buiten gezin-Pleegzorg € 2.682 voordelig

Zie taakveld 6.82B.

Taakveld 6.73C Jeugdhulp met verblijf overig

FCL 668315 Opdracht B - Weer naar huis(opname)- JH en verblijf € 2.359 nadelig

Zie taakveld 6.82B.

FCL 668320 Opdracht C - Opgroeien met blijvende ondersteuning € 7.540 nadelig

Zie taakveld 6.82B.

FCL 668360 Opdracht I - Overige Buitenreg. plaatsingen € 876 voordelig

Zie taakveld 6.82B.

Taakveld 6.74B Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf

FCL 668335 Opdracht F - Crisishulp-JeugdH crisis/LTA/GGZ-verbl. € 17.239 voordelig

Zie taakveld 6.82B.

FCL 668355 Opdracht I - Overige-JeugdH crisis/LTA/GGZ-verbl. € 6.699 nadelig

Zie taakveld 6.82B.

Taakveld 6.82A Jeugdbescherming

FCL 668340 Opdracht G - Gecertificeerde Instelling Jeugdbescherming € 21.456 voordelig

Zie taakveld 6.82B.

FCL 668350 Opdracht H - Veilig Thuis R'dam Rijnmond Jeugdbescherming € 17.711 voordelig

Zie taakveld 6.82B.

Taakveld 6.82B Jeugdreclassering

FCL 668345 Opdracht G - Gecertificeerde Instelling Jeugdreclassering € 32.208 nadelig

Toelichting GRJR

De oorspronkelijke begroting van de GRJR (juli 2022) was gebaseerd op aannames over vermindering van de inzet van regionaal ingekochte hulp (meer lokaal inzetten i.p.v. regionaal). Uit de ontvangen toewijzingen was deze verschuiving naar lokale zorg vrijwel (nog) niet zichtbaar. De ontwerpbegrotingswijziging (april 2023) was een bijstelling, omdat die vermindering minder dan verwacht optrad in de eerste maanden, terwijl die voor de rest van het jaar nog wel werd verwacht. In de eerste burap GRJR (juli 2023) werd al geconcludeerd dat het resultaat voor 2023 lastig te voorspellen is. De eerste burap gaf wel genoeg aanleiding om de definitieve begrotingswijziging (sept 2023) op te hogen, maar was nog wel gebaseerd op inschattingen van gemeenten dat de dalende lijn alsnog door zou zetten.

In de realisatiecijfers tot en met juli 2023 was te zien dat met name de inzet van B (opname), D (daghulp), E (ambulant) en LTA hoger was dan voorzien. De aannames op basis van de

eerste rapportage, en de inschattingen per gemeente in de gewijzigde begroting, komen in de praktijk nog niet uit.

In november 2023 was de verwachting dat de aangepaste begroting GRJR met € 35 mln. overschreden zou worden. Dit is te verklaren dat in de kern de ambities te rooskleurig doorvertaald zijn in de begroting. De realisatiecijfers zijn daardoor gedurende het jaar steeds meer afgeweken van de begroting.

Uiteindelijk is het voorlopige resultaat van 2023 voor Albrandswaard, na alle begrotingswijzigingen, een tekort van € 167.637. Echter, door de eindafrekening van 2022 (+ € 151.053) is het totale tekort € 16.584.

Taakveld 0.10 Mutaties reserves

FCL 698007 Mutaties reserves programma 7 € 61.100 nadelig

Het nadelig saldo wordt veroorzaakt door een lagere onttrekking uit de overgehevelde jaarbudgetten dan verwacht, en door een lagere onttrekking uit de reserve Innovatie- en preventiesubsidies dan verwacht.

Beleidsindicatoren

Nr.	Indicator	Beschrijving indicator	AW	NL*	Cijfers over
1	Banen (bron: CBS/LISA)	Onder een baan wordt een vervulde positie verstaan. Dit betreffen zowel fulltimers, parttimers als uitzendkrachten. Betreft het aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 tot en met 64 jaar.	599,3	825,4	2022
2	Jongeren met een delict voor de rechter (bron: CBS)	Het percentage jongeren (12 t/m 21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen.	1%	1%	2022
3	Kinderen in uitkeringsgezinnen (bron: CBS)	Percentage kinderen tot 18 jaar die in een gezin leven dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen. Bijstandshuishouden is een huishouden waarvan minimaal één lid een bijstandsuitkering ontvangt.	3%	6%	2022
4	Netto arbeidsparticipatie (bron: CBS)	Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de (potentiële) beroepsbevolking.	75,6%	72,2%	2022
5	Jeugdwerkloosheid (bron: CBS)	Percentage personen van 16 t/m 22 jaar die als werkzoekende staan ingeschreven bij het UWV WERK bedrijf en tegelijkertijd geen baan hebben als werknemer volgens de Polis administratie.	1%	1%	2022
6	Personen met een bijstandsuitkering (bron: CBS)	Het aantal personen met een uitkering op grond van de Wet werk en bijstand (WWB, t/m 2014) en de Participatiewet (vanaf 2015), exclusief uitkeringen (leefgeld) aan personen in een instelling en dak- en thuislozen. Betreft het aantal personen per 10.000 inwoners.	236,2	344,8	2023
7	Aantal re-integratievoorzieningen (bron: CBS)	Het aantal re-integratievoorzieningen, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.	106,3	191,5	2023
8	Jongeren met jeugdhulp (bron: CBS)	Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar. Jeugdhulp is de hulp en zorg zoals deze bedoeld en beschreven is in de Jeugdwet (2014).	8,1%	11,1%	2023
9	Jongeren met jeugdbescherming (bron: CBS)	Betreft percentage jongeren tot 18 jaar die op enig moment in de verslagperiode een maatregel door de rechter dwingend opgelegd hebben gekregen. Dat gebeurt als een gezonde en veilige ontwikkeling van een kind of jeugdige wordt bedreigd en vrijwillige hulp niet of niet voldoende helpt.	0,5%	1,0%	2023
10	Jongeren met jeugdreclassering (bron: CBS)	Het percentage jongeren (12-23 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-23 jaar).	0,3%	0,3%	2022
11	Wmo-cliënten met een maatwerkarr. (bron: CBS)	Aantal per 10.000 inwoners in de betreffende bevolkingsgroep. Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo.	550	710	2022

Waar staat je gemeente d.d. 5 maart 2024

* Klasse matig stedelijk

Kerngegevens

Sociale structuur	Jaarrekening 2022	Begroting 2023	Jaarrekening 2023
Aantal inwoners	26.359	26.210	26.428
Aantal inwoners tot 20 jaar	6.284	6.237	6.168
Aantal inwoners 65 jaar en ouder	4.855	4.805	5.031
Aantal bijstandsgerechtigden	394	390	geen info

Niet in voorgaande programma's verantwoorde baten en lasten

Inleiding

Met ingang van het begrotingsjaar 2017 is het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (het BBV) gewijzigd. Een van de wijziging betreft het verantwoorden van algemene baten en lasten in de begroting en jaarrekening.

Baten en lasten die direct verbandhouden met activiteiten die gericht zijn op de externe klant, worden verantwoord in de programma's. Dus alleen de baten en lasten die betrekking hebben op het primaire proces worden in de programma's opgenomen. Baten en lasten die hier niet onder vallen, worden buiten de programma's gehouden. Het gaat hierbij om overheadkosten, algemene dekkingsmiddelen, Vennootschapsbelasting en onvoorzien.

Zo komt er meer inzicht in de omvang van de baten en lasten van het primaire proces in het algemeen en de overhead in het bijzonder.

1 - Algemene dekkingsmiddelen

Algemene dekkingsmiddelen zijn middelen die geen relatie hebben met een bepaalde activiteit.

Onder de algemene dekkingsmiddelen vallen de taakvelden 0.5 Treasury, 0.61 OZB woningen, 0.62 OZB niet-woningen, 0.64 Belasting overig en 0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds.

Wat heeft het gekost?

Algemene dekkingsmiddelen	Primaire begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Werkelijk 2023	Vershil (voordeel is + nadeel is -)
Lasten	140.400	125.100	591.794	-466.694
Baten	44.876.900	46.524.900	48.091.117	1.566.217
Gerealiseerd saldo baten en lasten	44.736.500	46.399.800	47.499.323	1.099.523
Gerealiseerd resultaat Algemene dekkingsmiddelen	44.736.500	46.399.800	47.499.323	1.099.523

Analyse financiële afwijkingen

Taakveld 0.5 Treasury

FCL 633015 Deelnemingen nutsbedrijven € 38.537 nadelig

Het incidentele nadeel wordt met name veroorzaakt door een lager uitgekeerd dividend van Stedin waarbij ook afwikkelingskosten van de Aandeelhouderscommissie Stedin zijn verrekend rond de overdracht en afwikkeling van de verkoop van de aandelen van Eneco.

FCL 691100 Financiering € 144.607 voordelig

De ontvangen rente op de schatkistrekening wordt per dag berekend op basis van het saldo en de op dat moment geldende dagrente. Dit maakt het lastig om vooraf een inschatting te maken van de te ontvangen rente. De rente is in 2023 gestegen van 1,89% per 1-1-2023 naar 3,88% per 31-12-2023.

FCL 691101 Rentetoerekening vanuit activa € 453.643 nadelig

Doordat er in 2023 veel renteopbrengst van het schatkistbankieren is geweest, moest het renteomslag percentage, en daarmee de doorberekende rente aan de diverse taakvelden, sterk verlaagd worden. Dat levert op deze post een nadeel op van € 400.500. Daarnaast was de boekwaarde van de investeringen per 1-1-2023 ruim € 4,5 miljoen lager dan begroot. Dat levert een lagere doorberekende rente van € 53.100 op. Dit komt vooral door onderuitputting

bij de investeringen (in de jaarrekening 2022 is er voor bijna € 3,3 miljoen aan investeringskredieten doorgeschoven). Daarnaast zijn in 2022 in de grondexploitatie 'Buitenland' gronden verkocht met een boekwaarde van € 1,4 miljoen.

Taakveld 0.62 OZB niet-woningen

FCL 693350 OZB Niet Woningen € 118.608 voordelig

In 2023 zijn er over de voorgaande jaren (2021 en 2022) aanslagen OZB niet-woningen opgelegd. Hiermee zijn nagekomen baten gerealiseerd. Daarnaast zijn er als gevolg van bezwaren minder OZB- verminderingen toegekend dan begroot. Dit heeft geleid tot een incidentele extra opbrengst voor de OZB niet-woningen.

Taakveld 0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds

FCL 692100 Algemene uitkering € 1.312.437 voordelig

Het grote voordeel wordt veroorzaakt door de incidentele ontvangen middelen bij de decembercirculaire 2023, met name voor de Energietoelage. Deze circulaire kon niet meer tijdig in de begroting worden verwerkt. Voor een nadere toelichting verwijzen wij naar de Raadsinformatiebrief Decemercirculaire 2023, van 9 januari 2024.

Beleidsindicatoren

Nr.	Indicator	Beschrijving indicator	AW	NL*	Cijfers over
1	Gemiddelde WOZ-waarde (bron: CBS)	De gemiddelde WOZ waarde van woningen in duizenden euro's.	431	368	2023
2	Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden (bron: COELO)	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.	1.000	860	2023
3	Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden (bron: COELO)	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten	1.188	942	2023

Waar staat je gemeente d.d. 5 maart 2024

* Klasse matig stedelijk

Uitsplitsing lokale heffingen

Lokale heffingen	Primaire begroting 2023	Begroting 2023 na wijziging	Werkelijk 2023	Vershil (voordeel is + nadeel is -)
Lasten	325.500	336.200	338.590	-2.390
Baten	7.596.900	7.751.900	7.885.183	133.283
Saldo van baten en lasten	7.271.400	7.415.700	7.546.593	130.893
Gerealiseerd resultaat lokale heffingen	7.271.400	7.415.700	7.546.593	130.893

Uitsplitsing algemene uitkering

Algemene uitkering	Primaire begroting 2023	Begroting 2023 na wijziging	Werkelijk 2023	Vershil (voordeel is + nadeel is -)
Lasten	0	0	0	0
Baten	37.067.400	38.452.400	39.764.837	1.312.437
Saldo van baten en lasten	37.067.400	38.452.400	39.764.837	1.312.437
Gerealiseerd resultaat algemene uitkering	37.067.400	38.452.400	39.764.837	1.312.437

Uitsplitsing dividend

Dividend	Primaire begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Werkelijk 2023	Verschil (voordeel is + nadeel is -)
Lasten	17.800	17.800	7.597	10.203
Baten	203.500	211.500	173.738	-37.762
Saldo van baten en lasten	185.700	193.700	166.141	-27.559
Gerealiseerd resultaat dividend	185.700	193.700	166.141	-27.559

Uitsplitsing saldo financieringsfunctie

Saldo financieringsfunctie	Primaire begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Werkelijk 2023	Verschil (voordeel is + nadeel is -)
Lasten	-202.900	-228.900	245.607	-474.507
Baten	9.100	109.100	267.360	158.260
Saldo van baten en lasten	212.000	338.000	21.752	-316.247
Gerealiseerd resultaat saldo financieringsfunctie	212.000	338.000	21.752	-316.247

2 - Overhead

Inleiding

Overheadkosten zijn alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces (BBV artikel 1 lid 2). In de notitie Overhead van de commissie BBV is aangegeven welke baten en lasten verantwoord worden onder overheadkosten.

In het kort komt het erop neer dat de volgende uitgangspunten gehanteerd kunnen worden.

- Directe kosten worden zoveel mogelijk direct toerekenen aan de desbetreffende taakvelden en programma's.
- Ondersteunende taken zijn niet direct dienstbaar aan de externe klant of het externe product en behoren daarom tot de overhead.
- Sturende taken vervuld door hiërarchische leidinggevende behoren tot de overhead.
- De positionering van een functie binnen de organisatie heeft geen invloed op de beoordeling of er sprake is van overhead.

De baten en lasten voor overhead zijn verantwoord op het taakveld 0.4 Overhead.

Wat heeft het gekost?

Overhead	Primaire begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Werkelijk 2023	Verschil (voordeel is + nadeel is -)
Lasten				
Overhead	7.855.700	8.826.800	9.037.706	-210.906
Totaal Lasten	7.855.700	8.826.800	9.037.706	-210.906
Baten				
Overhead	27.500	31.800	71.400	39.600
Totaal Baten	27.500	31.800	71.400	39.600
Saldo van baten en lasten	-7.828.200	-8.795.000	-8.966.306	-171.306
Gerealiseerd resultaat Overhead	-7.828.200	-8.795.000	-8.966.306	-171.306

Analyse financiële afwijkingen

Taakveld 0.4 Overhead

FCL 600200 Bestuursondersteuning € 64.988 nadelig

De overschrijding van de lasten worden met name veroorzaakt door diverse advieskosten (voor een totaal van € 43.000), die niet zijn begroot. Dit betreffen voornamelijk kosten voor ingehuurd adviesbureaus voor diverse projecten. Daarnaast zijn er ook nagekomen personele lasten geboekt, die eveneens niet zijn begroot.

FCL 600530 Overhead vanuit de BAR € 109.780 nadelig

Vanuit de BAR zijn er meer overheadkosten doorbelast dan vooraf verwacht. Hier staat tegenover dat de bijdrage aan de BAR-uren in programma 1 lager is dan begroot.

Uitsplitsing saldo Overhead

Hieronder is een gespecificeerd overzicht van de Overhead te zien.

Overhead	Begroting 2023	Begroting 2023 na wijziging	Werkelijk 2023	Vershil (voordeel is + nadeel is -)
Bestuursondersteuning	285.800	592.900	671.098	-78.198
Communicatie en voorlichting	64.000	74.000	66.168	7.832
Juridische zaken	22.600	22.600	7.708	14.892
Overhead vanuit BAR	7.242.200	7.899.400	8.035.497	-136.097
Doorbelasting kosten gemeentehuis	241.100	238.000	257.235	-19.235
Saldo lasten	7.855.700	8.826.900	9.037.706	-210.906
Bestuursondersteuning	0	0	13.210	13.210
Overhead vanuit BAR	0	0	26.316	26.316
Doorbelasting kosten gemeentehuis	27.500	31.800	31.874	74
Saldo baten	27.500	31.800	71.400	39.600
Gerealiseerd resultaat Overhead	-7.828.200	-8.795.100	-8.966.306	-171.306

-/- is negatief

+/+ is positief

3 - Vennootschapsbelasting (Vpb)

Inleiding

Door de inwerkingtreding van de Wet modernisering Vennootschapsbelastingplicht overheidsondernemingen zijn gemeenten met ingang van 1 januari 2016 Vpb-plichtig over hun (winstgevende) ondernemersactiviteiten. Doel van deze wet is het scheppen van een gelijk speelveld tussen overheidsondernemingen en private ondernemingen.

Omdat de Belastingdienst de gemeente in zijn geheel aanslaat voor de Vpb-heffing en deze heffing niet per overheidsonderneming uitsplitst, wordt de eventueel af te dragen Vpb-heffing van alle ondernemingsactiviteiten opgenomen als één bedrag in het programmaplan en het overzicht van baten en lasten. Het is niet nodig om per programma waarin ondernemingsactiviteiten zijn opgenomen een naar rato-deelbedrag Vpb-heffing te ramen.

De Vpb is verantwoord onder het taakveld 0.9.

Wat heeft het gekost?

Vennootschapsbelasting	Primaire begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Werkelijk 2023	Verschil (voordeel is + nadeel is -)
Lasten	31.400	426.400	412.884	13.516
Saldo van baten en lasten	-31.400	-426.400	-412.884	13.516
Gerealiseerd resultaat Vennootschapsbelasting	-31.400	-426.400	-412.884	13.516

Analyse financiële afwijkingen

Taakveld 0.9 Vennootschapsbelasting

FCL 694200 Heffing Vennootschapsbelasting € 12.276 voordelig

Het verschil is kleiner dan € 25.000 en daarom niet nader uitgezocht.

4 - Onvoorzien

Inleiding

In de begroting is een bedrag opgenomen voor onvoorziene lasten. Er is sprake van onvoorziene lasten wanneer deze onvoorzienbaar, onontkoombaar en onvermijdbaar zijn. Deze post is niet bedoeld om overschrijdingen op bestaande budgetten te dekken.

Wat heeft het gekost?

Onvoorzien	Primaire begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Werkelijk 2023	Verschil (voordeel is + nadeel is -)
Lasten	75.000	75.000	0	75.000
Saldo van baten en lasten	75.000	75.000	0	75.000
Gerealiseerd resultaat Onvoorzien	75.000	75.000	0	75.000

Analyse financiële afwijkingen

Taakveld 0.8 Overige baten en lasten

FCL 692200 Onvoorzien € 75.000 voordelig

In 2023 is geen gebruik gemaakt van de post onvoorzien.

4. PARAGRAFEN

Paragraaf 1 – Lokale heffingen

U leest in deze paragraaf informatie over het gevoerde beleid en de gerealiseerde opbrengsten van de gemeentelijke belastingen en heffingen. Het betreft zowel heffingen waarvan de bestedingen gebonden zijn (afvalstoffenheffing, rioolheffing, leges en lijkbezorgingsrechten) als heffingen waarvan de bestedingen ongebonden zijn (onroerende zaakbelastingen). Bij een onder- of overschrijding van meer dan € 50.000 wordt er een toelichting op gegeven.

Beleidskaders

Uitgangspunt bij het bepalen van de gewenste opbrengst van de gemeentelijke belastingen in 2023 is dat de gemeentelijke belastingen zo laag mogelijk worden gehouden en waar mogelijk gematigd. Daarnaast mogen de opbrengst van de gebonden heffingen niet meer zijn dan de kosten die we maken. In het overzicht van de gerealiseerde kostendekking is te zien in welke mate de gerealiseerde opbrengsten niet meer zijn dan de gerealiseerde kosten. Een algemeen uitgangspunt is een stijging van 3% en/of maximaal kostendekkende tarieven.

De woonlasten bestaan uit de onroerende zaakbelastingen, afvalstoffenheffing en rioolheffing. Verder in deze paragraaf, onder *lokale woonlasten*, wordt de ontwikkeling van de woonlasten en de tarieven in 2023 ten opzichte van 2022 weergegeven en beschreven.

Overzicht geraamde en gerealiseerde belastingen en heffingen

Hierna treft u een totaal overzicht aan van de geraamde en gerealiseerde opbrengsten van de gemeentelijke belastingen en de gebonden heffingen.

Ongebonden heffingen	Begroting 2023		Realisatie 2023	Afwijking	V/N
	primair	na wijziging			
Financiering/algemene dekkingsmiddelen					
Onroerende zaakbelasting	7.596.900	7.751.900	7.885.183	133.283	V
Gebonden heffingen	Begroting 2023		Realisatie 2023	Afwijking	V/N
	primair	na wijziging			
Afvalstoffenheffing	3.942.500	3.942.500	4.107.356	164.856	V
Rioolheffing	3.223.900	3.223.900	3.151.713	-72.187	N
Lijkbezorgingsrechten	214.400	214.400	312.025	97.625	V
Leges Burgerzaken	300.700	300.700	383.827	83.127	V
Leges Omgevingsvergunning & APV	358.500	523.500	959.231	435.731	V

Toelichting

Onroerende zaakbelasting

In 2023 zijn er over de voorgaande jaren (2021 en 2022) aanslagen OZB niet-woningen opgelegd. Hiermee zijn nagekomen baten gerealiseerd. Daarnaast zijn er als gevolg van bezwaren minder OZB- verminderingen toegekend dan begroot. Dit heeft geleid tot een incidentele extra opbrengst.

Afvalstoffenheffing

In 2022 is het variabel tarief nieuw ingevoerd. Net als vorig jaar, zijn er ook in 2023 meer aanbiedingen en ledingen van restafval, middels de minicontainers, geweest dan waar

aanvankelijk bij de raming van was uitgegaan. Dit heeft geleid tot een fors hogere opbrengst van de afvalstoffenheffing.

Rioolheffing

Naast de toekenning van meer bezwaren (€ 62.000) dan in de begroting was voorzien, zijn er in 2023 minder groot waterverbruikers die zijn betrokken in de rioolheffing niet-woningen. Het voorgaande heeft geleid tot incidenteel minder opbrengst rioolheffing.

Lijkbezorgingsrechten

De hogere opbrengsten komen onder meer door ontvangsten die betrekking hadden op 2022; o.a. de achterstallige betalingen die alsnog geïnd zijn. Ook is 2023 financieel volledig afgerond. Daarnaast zijn er meer uitvaarten geweest. Ook levert de uitgifte van enkele onbepaalde tijd graven een hogere opbrengst op.

Leges Burgerzaken

In 2023 is het aantal aangevraagde reisdocumenten en rijbewijzen hoger dan oorspronkelijk begroot. Hierdoor zijn de afdrachten aan het rijk hoger, maar ook de inkomsten op gemeentelleges. Dit resulteert in een positief eind saldo.

Aan de hand van het VNG-model verlopen reisdocumenten en een prognose van de RDW worden de aantallen begroot. Hogere daadwerkelijke aantallen dan begroot kunnen diverse oorzaken hebben, zoals het weer vrij kunnen reizen na de corona periode en de Brexit, waardoor inwoners alleen nog met een paspoort naar Engeland kunnen en niet meer op een identiteitskaart.

Leges Omgevingsvergunning & APV

In 2023 is een overschot van de legesinkomsten gerealiseerd. Waar € 523.500,- was geraamd is uiteindelijk € 959.231 gerealiseerd. Deels komt dit doordat inkomsten door de toename van bouwkosten hoger uitvielen dan de oorspronkelijke ramingen. Daarnaast zijn een aantal woningbouwprojecten, zoals projecten Mariput, Vogelbuurt, en een aantal vrije kavelwoningen eind 2023 ingediend, zodat zij onder oude regelgeving worden behandeld.

Kostendekking

De mate van kostendekking ziet er als volgt uit:

Kostendekkendheid gebonden heffingen	Rekening 2023		Dekking
	Lasten	Baten	
Afvalstoffenheffing	4.107.356	4.107.356	100%
Rioolheffing	3.151.713	3.151.713	100%
Lijkbezorgingsrechten	672.600	312.025	46%
Leges Burgerzaken	415.146	383.827	92%
Leges Omgevingsvergunning & APV	1.000.178	959.231	96%
Totaal	9.346.993	8.914.152	

Gemeentelijk kwijscheldingsbeleid

Indien de belastingplichtige niet, of slechts met veel moeite, de aanslag kan betalen, kan deze onder wettelijk vastgestelde voorwaarden in aanmerking komen voor geheel of gedeeltelijke kwijschelding. De behandeling van kwijscheldingen loopt via het SVHW.

In onderstaand overzicht is een vergelijking gemaakt tussen de geraamde en de gerealiseerde kwijschelding gemeentelijke belastingen.

Kwijtschelding lokale heffingen	Begroot 2023	Realisatie 2023	Afwijking	V/N
Rioolheffing	-100.000	-103.242	-3.242	N
Afvalstoffenheffing	-98.600	-140.236	-41.636	N

Uit het overzicht hieronder blijkt dat het aantal ingediende kwijtscheldingsverzoeken in 2023 ten opzichte van 2022 met 410 is gestegen, wat bijna een verdubbeling is van het aantal ten opzichte van 2022. Dit lijkt een landelijke ontwikkeling te zijn, die wordt veroorzaakt door de landelijk financieel-economische situatie, die behoorlijk impact heeft gehad op de financiële situatie van huishoudens. Het percentage toegekende kwijtscheldingsverzoeken is gestegen van 75% naar 77%. Het aantal steeg van 378 naar 706 toegekende kwijtscheldingsverzoeken.

Verzoeken kwijtschelding	2022	2023
Totaal	507	917
Gehonoreerd	378	706
Afgewezen	129	211

Lokale woonlasten

Het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (Coelo) van de Rijksuniversiteit Groningen brengt jaarlijks het niveau en de ontwikkeling van de lokale lasten in beeld. Bij het vergelijken van de woonlasten wordt onder andere gekeken naar de OZB, afvalstoffenheffing en rioolbelasting. Het Coelo brengt hierover jaarlijks de 'Atlas van lokale lasten' uit, met daarin informatie over alle gemeenten in Nederland. De bron van de hierna volgende grafieken is de 'Atlas van lokale lasten 2023'.

Hierna wordt de ontwikkeling van de woonlasten in 2023 ten opzichte van 2022 weergegeven. Daarna volgt een vergelijking tussen de lokale lastendruk van de gemeente Albrandswaard met die van omliggende gemeenten en een vergelijking met gemeenten met de laagste en de hoogste woonlasten landelijk gezien.

Er wordt onderscheid gemaakt tussen de volgende situaties:

- A. Woonlasten van huishoudens met een koopwoning (eigenaar-bewoner)
- B. Woonlasten van huishoudens met een huurwoning (huurder-bewoner)

De geselecteerde gemeenten zijn bedoeld om een beeld te geven van:

- (a) woonlasten van Albrandswaard in vergelijking met die van de aangrenzende gemeenten;
- (b) vergelijking met woonlasten in de goedkoopste en duurste gemeenten in het land.

Woonlastenontwikkeling in Albrandswaard

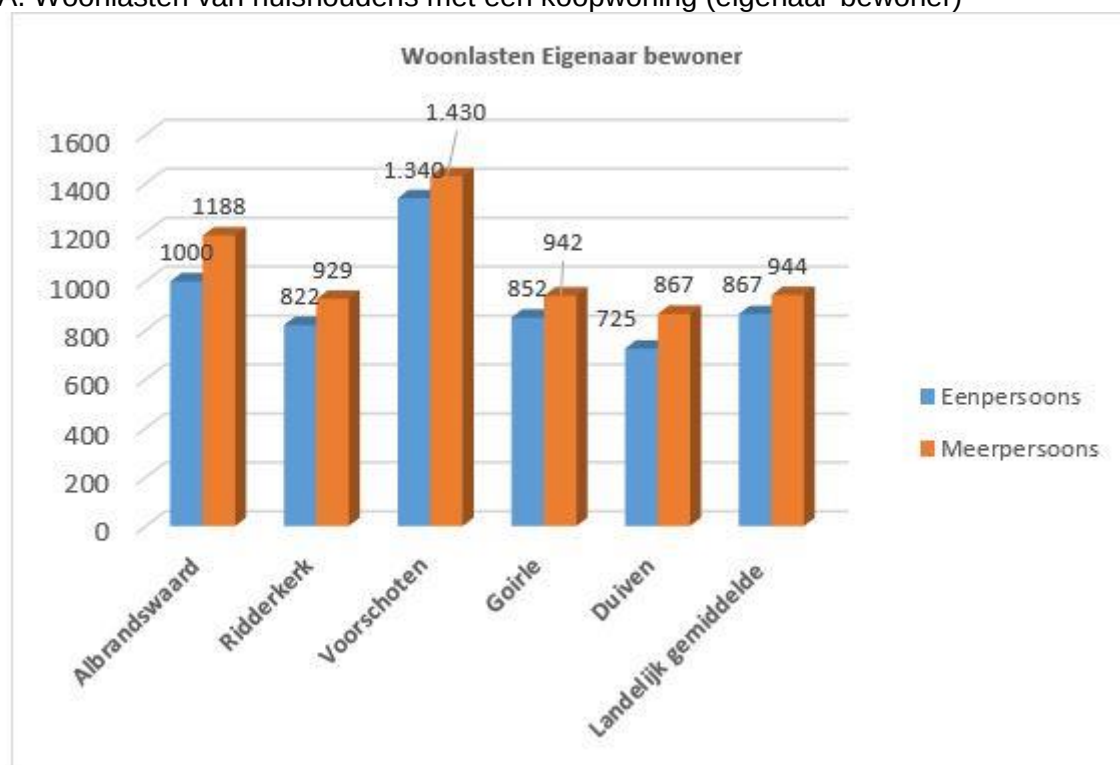
De woonlasten bestaan uit de onroerende zaakbelastingen woningen, afvalstoffenheffing en rioolheffing. De ontwikkeling van de woonlasten voor de verschillende huishoudens ziet er als volgt uit.

Woonlasten Albrandswaard	Tariefontw.	Woonlasten 2023	% t.o.v. 2022
Onroerende zaakbelasting woningen	-11,4%	€ 512,77	4,4%
Rioolheffing eenpersoonshuishouden	8,7%	€ 220,50	8,7%
Rioolheffing meerpersoonshuishouden	8,7%	€ 294,00	8,7%
Afvalstoffenheffing eenpersoonshuishouden vast	-11,6%	€ 266,88	-8,2%
Afvalstoffenheffing tweepersoonshuishouden vast	n.v.t.	€ 350,82	n.v.t.
Afvalstoffenheffing meerpersoonshuishouden vast	-9,2%	€ 380,75	-4,4%
Variabel tarief MC	53,3%		
Variabel tarief lediging	53,3%		
Totale woonlasten Eig-bewoner eenpersoonshuishouden		€ 1.000,15	1,6%
Totale woonlasten Eig-bewoner tweepersoonshuishouden		€ 1.157,59	n.v.t.
Totale woonlasten Eig-bewoner meerpersoonshuishouden		€ 1.187,52	2,4%
Totale woonlasten Huurder-bewoner eenpersoonshuishouden		€ 487,38	-1,3%
Totale woonlasten Huurder-bewoner tweepersoonshuishouden		€ 644,82	n.v.t.
Totale woonlasten Huurder-bewoner meerpersoonshuishouden		€ 674,75	0,9%

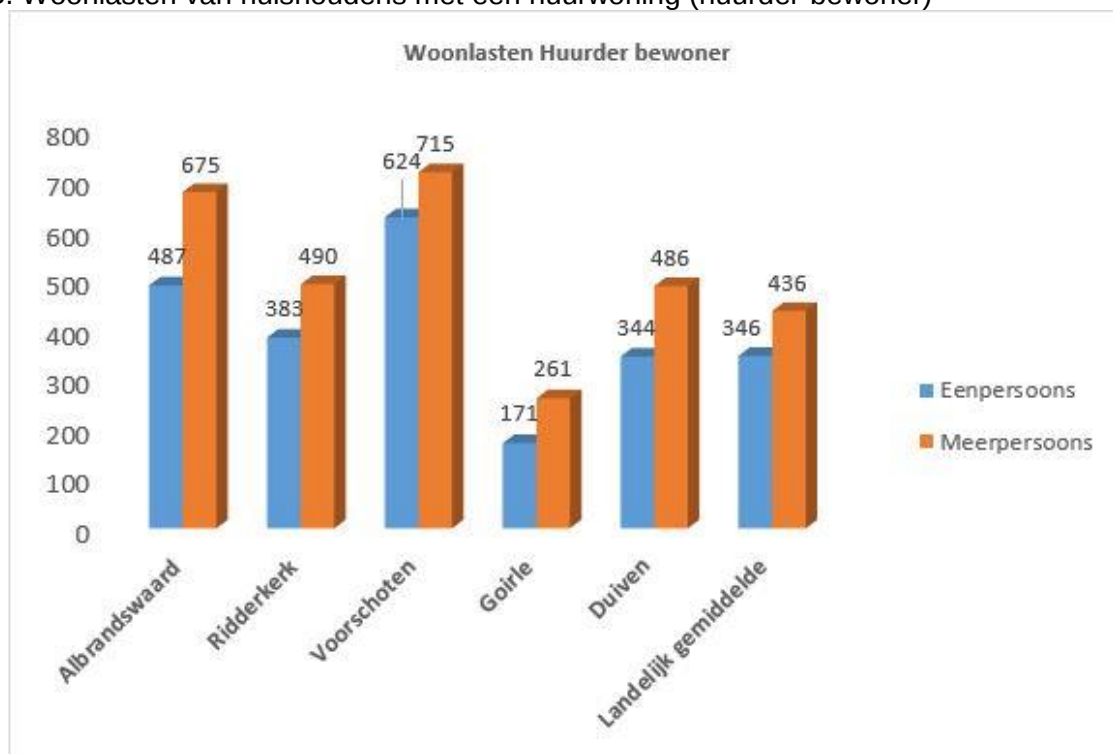
Vergelijking binnen de BAR-gemeenten en qua inwonerstal vergelijkbare gemeenten

In deze vergelijking betaalt een eigenaar-bewoner in de gemeente Duiven een van de laagste woonlasten. In de gemeente Voorschoten betalen ze in vergelijking met Albrandswaard meer aan woonlasten. Dit blijkt uit de volgende grafieken.

A. Woonlasten van huishoudens met een koopwoning (eigenaar-bewoner)

B. Woonlasten van huishoudens met een huurwoning (huurder-bewoner)

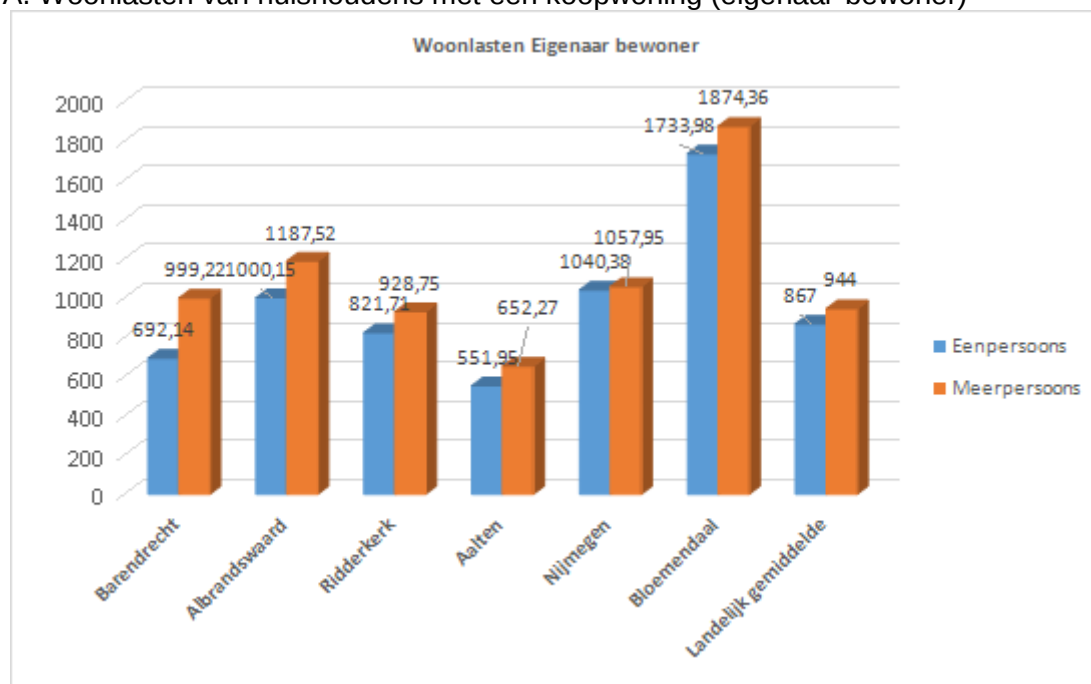

Landelijke woonlastenvergelijking

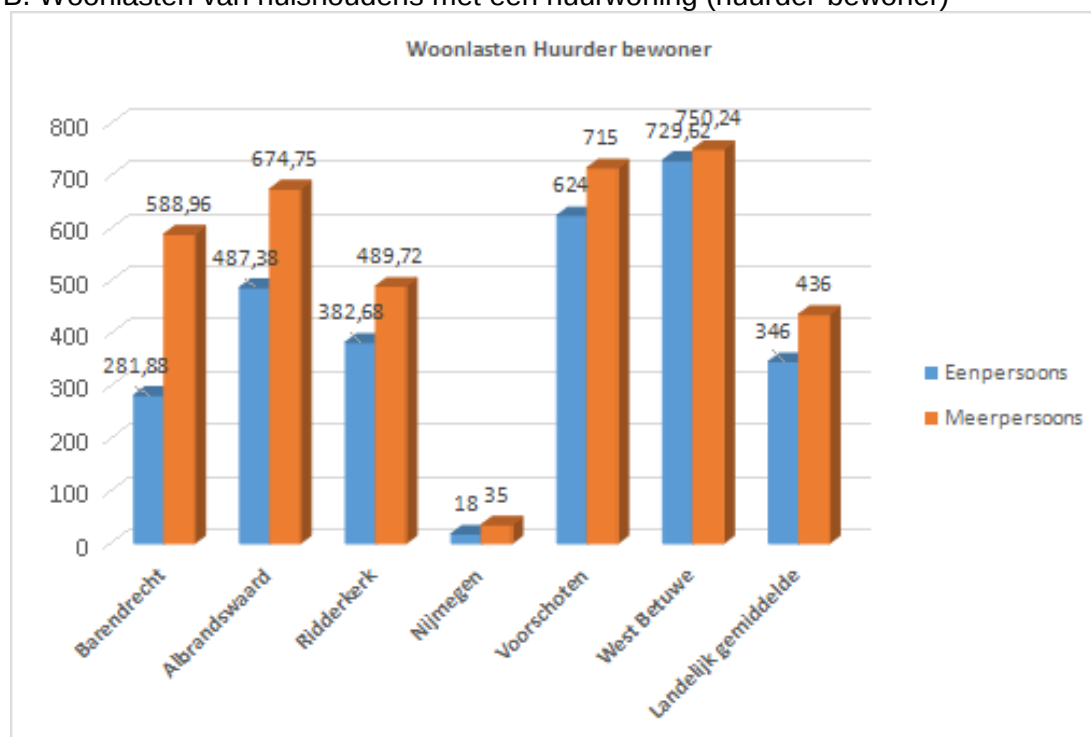
In de volgende vergelijking is landelijk gezien zowel de gemeente met de laagste woonlasten als de gemeente met de hoogste woonlasten opgenomen. Ten aanzien van de eigenaar-bewoner kent de gemeente Aalten de laagste woonlasten voor een eenpersoonshuishouden en voor een meerpersoonshuishouden. De hoogste woonlasten worden in de gemeente Bloemendaal betaald.

Met betrekking tot huurders blijft Nijmegen nog steeds een erg aantrekkelijke gemeente qua woonlasten; de woonlasten voor huurders zijn daar het laagst. West Betuwe is in 2023 de duurste gemeente voor huurders. De volgende grafieken laat dit zien.

A. Woonlasten van huishoudens met een koopwoning (eigenaar-bewoner)

B. Woonlasten van huishoudens met een huurwoning (huurder-bewoner)

Paragraaf 2 - Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Aanleiding en achtergrond

De Gemeente Albrandswaard voert actief beleid op de beheersing van de risico's die de gemeente loopt. Door een scherp inzicht in de actuele risico's wordt de organisatie in staat gesteld om op verantwoorde wijze besluiten te nemen. Ook wordt gekeken naar de maatregelen die worden getroffen om de risico's af te dekken. Voor de risico's waarvoor geen maatregelen getroffen kunnen worden, bijvoorbeeld omdat het verzekeren ervan te duur zou zijn, wordt ingeschat welke buffer noodzakelijk is. Deze buffer is het weerstandsvermogen.

In deze paragraaf wordt verslag gedaan van de resultaten van de meest recente herijking/inventarisatie van risico's en maatregelen. Op basis van de geïnterviewde risico's en de beschikbare financiële middelen (weerstandscapaciteit) is het weerstandsvermogen berekend.

Risicoprofiel concern Albrandswaard

Om de risico's van Gemeente Albrandswaard in kaart te brengen is in samenwerking met het regieteam Albrandswaard en de GR BAR-organisatie een risicoprofiel opgesteld. Dit risicoprofiel is tot stand gekomen met behulp van het softwareprogramma NARIS® (NAR Risicomanagement Informatie Systeem) waarmee risico's systematisch in kaart kunnen worden gebracht en beoordeeld.

Omdat binnen de GR BAR-organisatie een deel van de producten en diensten wordt geleverd voor de drie gemeenten en de GR BAR-organisatie zelf geen algemene reserve kent, dient de benodigde weerstandscapaciteit middels de afgesproken verdeelsleutel opgevangen te worden door de deelnemende BAR gemeenten.

In de gemeentelijke top 10 ziet u de verzameling aan BAR risico's terug als één geconsolideerd risico met als percentage 100%. Alle risico's worden 2 maal per jaar herijkt en er wordt continu geanticipeerd op nieuwe risico's. Alle onzekerheden dan wel risico's die niet in de begroting (kunnen) worden opgenomen, worden vanaf het moment dat zij kwantificeerbaar zijn opgenomen in het risicoprofiel.

Actuele ontwikkelingen

Decentralisaties/ nieuwe & aangepaste wettelijke taken

Het transformeren naar een uitgebalanceerde uitvoeringsorganisatie voor de vanuit het rijk gedecentraliseerde taken als wel het implementeren en ten uitvoer leggen van nieuwe en aangepaste wetten en regelgeving is en blijft een zeer complexe en uitdagende opgave en vormt een groot risico. Binnen het sociaal domein is in lijn met het landelijke beeld over 2023 een aanhoudende trend te zien van hoge en/of stijgende kosten als het gaat om de Wmo, de Jeugdwet en de participatiewet. De gemeente heeft hierdoor te maken met alsmaar groeiende uitgaven. De omvangrijke bezuinigingsplannen van het kabinet op de uitvoering van de Jeugdzorg zijn weliswaar vooruit geschoven maar zullen komende jaren uitgevoerd gaan worden. De toenemende hulpvraag onder jongeren is zorgelijk groot en de beperkte beschikbaarheid van passende hulpverlening dragen bij aan het aanhouden van een stevige risico's in het gemeentelijk risicoprofiel. In de uitvoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning zullen de netto kosten en de vraag zeker tot 2025 hoog blijven wanneer in 2019 van het ingevoerde abonnementstarief wordt afgestapt.

Bestuurlijke en financiële verhoudingen Rijk en decentrale overheden (risico Rijksbijdrage gemeentefonds)

Er is al langere tijd sprake van een (toegenomen) disbalans tussen financiële en bestuurlijke verhoudingen tussen Rijk en decentrale overheden. Het vooralsnog bevroren van de

bijdragen van het gemeentefonds en de onzekerheid over de toekomst van een nieuwe verdeel- en berekensystematiek van het gemeentefonds vormt een grote onzekerheid.

ICT/ Informatiebeveiliging

De bescherming van alle gevoelige informatie en het aanbieden van moderne en veilige digitale product- en dienstverlening ontkomt ook niet aan oplopende kosten van noodzakelijk onderhoud, beheer en doorontwikkeling. De kosten voor ICT en informatiebeveiliging lopen de laatste jaren sneller op. Burgers verwachten daarbij steeds meer op het gebied van digitale dienstverlening. Nieuwe/ aangepaste wetgeving op het gebied van informatiebeveiliging stelt harde toenemende eisen aan de beschikbare competenties en capaciteit om er invulling aan te geven. Over 2023 heeft dit invloed gehad op het prioriteren van activiteiten binnen diverse specialismen.

Risico's BAR organisatie (ontvlechting)

2023 is het jaar waarin de BAR-Organisatie is ontvlochten. In de 2e helft van het jaar is de plaatsing van het personeel afgerond. De (niet primaire) taken die vallen onder het technische beheer en het ondersteunen van de product- en dienstverlening van de gemeente(n) vormen het risicoprofiel voor de organisatie en bijbehorende dienstverlening die per 1 januari 2024 door De BedrijfsvoeringsPartner (DBP) zal gaan worden uitgevoerd. De bedrijfsvoering risico's worden dus het risicoprofiel van DBP. De risico's voor de uitvoering van de wetten en regels, het leveren van producten en diensten (primaire taken) door de gemeenten blijven dus ook in de nieuwe situatie de kern van het risicoprofiel van de gemeente met als belangrijk verschil dat de uitvoerende ambtenaren in de uitvoering van de product- en dienstverlening vanaf 1 januari bij de gemeente in dienst zijn. Het risico bestaat dat de krappe arbeidsmarkt niet volledig voorziet in geschikte kandidaten voor de diverse vacatures die hierdoor zijn ontstaan bij de gemeente en DBP. Het personeelsverloop is daarbij in 2023 hoog geweest. Het ziekteverzuim ligt over een langere periode al boven het landelijke gemiddelde maar is in de loop van 2023 wel flink afgenomen. De kans dat er meer kosten worden gemaakt voor inhuur blijft voorlopig aanwezig.

De oorlog in Oekraïne

Het realiseren van opvang en huisvesting voor de korte en langere termijn is van invloed op de benodigde weerstandscapaciteit. Er gaat ambtelijke capaciteit naar de opvang, begeleiden, huisvesten van vluchtelingen en de administratieve (financiële) organisatie hieromtrent. Aan de opvangtaak van de gemeente zijn vergoedingen gekoppeld. Vooralsnog geldt de insteek dat de gemeente geen financiële schade op mag lopen door de taken die hierin ontstaan. We houden er rekening mee dat de kans op financiële schade als gevolg van het lang aanhouden van de oorlog blijft bestaan.

Hoge energieprijzen, hoge inflatie

Niet alleen van brandstoffen, maar ook van voedingsmiddelen, ruwe grondstoffen en bouwmaterialen blijven de prijzen hoog. Dit zorgt ervoor dat de inflatie nauwelijks afneemt. De koopkracht neemt vooralsnog af en voor steeds meer huishoudens, bedrijven en instellingen levert dit problemen op. De gemeente heeft last van bovengenoemde ontwikkelingen als het gaat om bijvoorbeeld het assetmanagement (beheer en onderhoud van gemeentelijke eigendommen zoals gebouwen, gemalen etc.). Bouw- en onderhoudsbedrijven hebben veel werk terwijl personeel schaars is en grondstoffen en bouw materiaal veel duurder worden.

Schuldhelpverlening, bijzondere bijstand

De groep huishoudens die het risico loopt de vaste lasten niet meer te kunnen betalen neemt toe en beperkt zich niet tot alleen de lage inkomens. Een groeiende groep inwoners en ondernemers zal naar verwachting een beroep gaan doen op ondersteuning bij het voorkomen/beperken van schulden en/of faillissement.

Risico's

Belangrijkste financiële risico's

Nr.	Risicogebeurtenis	Gevolgen	Maatregelen	Kans	Financiële gevolgen	Invloed
R532	Risico's taakuitvoering GR-BAR (Nieuwe Stijl).	Geld - (Tijdelijk) extra (frictie)kosten/uren/ inhuur personeel.	Risicobewust handelen binnen BAR.	100% (BAR)	Max. € 503.000	14,91%
R1401	Risicocluster tekorten uitvoering gedecentraliseerde taken sociaal domein.	Geld - Opgenomen risico's 3D's in GR-BAR en andere overheidstaken die op lokaal overheidsniveau worden weggezet.	Continue sturing op processen.	100% (BAR)	Max. € 750.000	13,61%
R1441	Reserve grondbedrijf (MPO) is niet toereikend.	Geld - Bijstorting uit Algemene reserve door tekort in exploitatiejaar.	Sturing m.b.v. MPO-t.	30%	Max. € 1.000.000	7,13%
R385	Begrotingstekorten in gemeenschappelijke regelingen waardoor de gemeente financieel moet bijspringen.	Geld – Financieel.	Sturing op de ingediende begrotingen van gemeenschappelijke regelingen in samenspraak met de Raad.	60%	Max. € 500.000	7,07%
R1552	Integraal huisvestingsplan Onderwijs.	Geld – Onzekerheid hoeveel aan extra (tijdelijke) investeringen nodig zijn, ondanks opstelling integraal en strategisch Plan.	Uitwerking plan en planning; goede investeringsbegroting hiervoor opstellen.	50%	Max. € 500.000	5,92%
R1555	Onvoldoende woonruimte beschikbaar voor tijdelijke én uiteindelijke huisvesting statushouders en vluchtelingen.	Geld – Verhuurders vragen hoge huur; Woonruimte moet plotseling snel nieuw gebouwd worden.	Goede planning en communicatie met alle betrokken partijen.	50%	Max. € 500.000	5,91%
R1558	Toenemende inflatie.	Geld - Dekkingsproblemen bij de begroting.	Conjunctuurschommelingen i.c.m. prijsontwikkelverwachtingen tijdig bijsturen in tussenrapportages.	50%	Max. € 500.000	5,90%
R1442	Oplopende kosten in (wegen)bouwsector door stijgende conjunctuur(schaarste).	Geld – Financieel.	Rekening houden met onvoorziene extra kosten bij ramingen en offertes.	50%	Max. € 500.000	5,90%
R1440	Risicocluster uitvoering wet- en regelgeving beveiliging data/informatie/gegevens/privacy.	Geld - Financieel, juridische aansprakelijkheid.	Goede implementatie en uitvoering van de Wetgeving.	30%	Max. € 500.000	3,54%
R501	Algemene Uitkering wordt lopende het begrotingsjaar lager i.c.m. koppeling Rijksuitgaven en verwerking aanvullende kortingen.	Geld – Financieel.	Goede interpretatie van circulaire. Voorzichtig begroten van inkomsten Algemene Uitkering.	30%	Max. € 500.000	3,53%

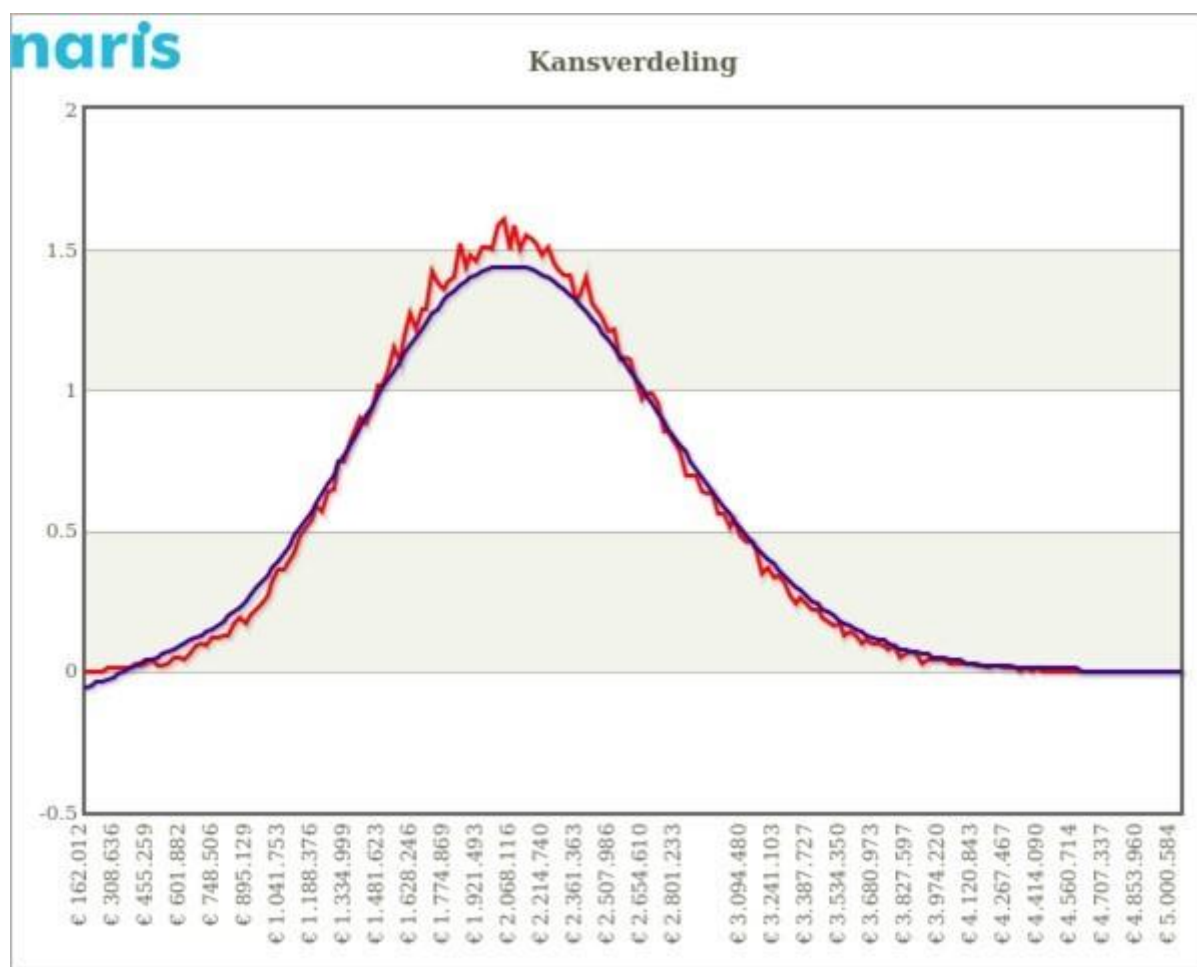
Totaal van alle risico's: € 5.753.000

Het overzicht toont risico's die incidenteel schade op kunnen leveren met daarbij het maximale financiële gevolg. De onderstaande tabel geeft aan hoe groot de kans is in lengte van tijd.

Kwantiteit	Referentiebeelden	Kans klasse	Toelichting kansklasse
10%	<0 of 1 keer per 10 jaar	1	Deze klasse wordt gehanteerd voor risico's waarvan het onwaarschijnlijk is dat deze zich in de komende jaren voordoen.
30%	1 keer per 5-10 jaar	2	Deze klasse wordt gehanteerd voor risico's waarvan het niet waarschijnlijk is dat deze zich in de komende jaren voordoen.
50%	1 keer per 2-5 jaar	3	Deze klasse wordt gehanteerd voor risico's die zich in het komende jaar wel maar ook niet kunnen voordoen.
70%	1 keer per 1-2 jaar	4	Deze klasse wordt gehanteerd voor risico's waarvan het waarschijnlijk is dat ze zich in de komende jaar zullen voordoen.
90%	1 keer per jaar of >	5	Deze klasse wordt gehanteerd voor risico's waarvan het zeer waarschijnlijk is dat ze zich in de komende jaar zullen voordoen.

Op basis van de ingevoerde risico's is een risicosimulatie uitgevoerd. De risicosimulatie wordt toegepast omdat het reserveren van het maximale bedrag niet nodig is omdat de risico's nooit allemaal tegelijk en in hun maximale omvang zullen optreden.

Onderstaande figuur en de bijhorende tabel tonen de resultaten van de risicosimulatie.

Uit de simulatie volgt dat 90% zeker is dat alle risico's van Albrandswaard kunnen worden afgedekt met een bedrag van **€ 2.955.118 (benodigde weerstandscapaciteit)**.

Benodigde weerstands- capaciteit bij verschillende zekerheidspercentages	
Percentage	Bedrag
10%	€ 1.323.560
25%	€ 1.674.577
50%	€ 2.092.782
75%	€ 2.531.751
90%	€ 2.955.118
95%	€ 3.216.352

Risicoprofiel grondbedrijf

Voor het berekenen van het risicoprofiel voor het grondbedrijf is aangesloten bij het Meerjaren Perspectief Ontwikkelprojecten (MPO) 2024. Voor het grondbedrijf wordt het risicoprofiel niet gesimuleerd, maar wordt de kans van optreden maal het effect van optreden opgenomen. Hierbij is rekening gehouden of het gewaardeerde risico binnen het resultaat van het project opgevangen kan worden. Wanneer dit niet het geval is, heeft dit een effect op het risicoprofiel.

Project	MPO 2024	MPO 2023	MPO 2024	MPO 2023	Verschil	Op te vangen in grondexploitatie	Niet op te vangen in grondexploitatie
	Risico's (ongewogen en gesaldeerd)	Risico's (ongewogen en gesaldeerd)	Risico's (gewogen en gesaldeerd)	Risico's (gewogen en gesaldeerd)			
			A	B	C=A-B	D	E=D-A
Spui	-275.000	-1.064.968	-42.500	-499.490	456.990	0	-42.500
Polder Albrandswaard	-80.000	291.000	-20.000	-105.500	85.500	0	-20.000
Binnenland	-200.000	-150.728	-50.000	-113.046	63.046	0	-50.000
De Omloop	-4.534.000	0	-1.360.000	0	-1.360.000	1.360.000	0
TOTAAL	-5.089.000	-924.696	-1.472.500	-718.036	-754.464	1.360.000	-112.500

Voor het grondbedrijf Albrandswaard kunnen op basis van bovenstaande doorrekening alle risico's worden afgedekt met een totaalbedrag van **€ 112.500** (benodigde weerstandscapaciteit).

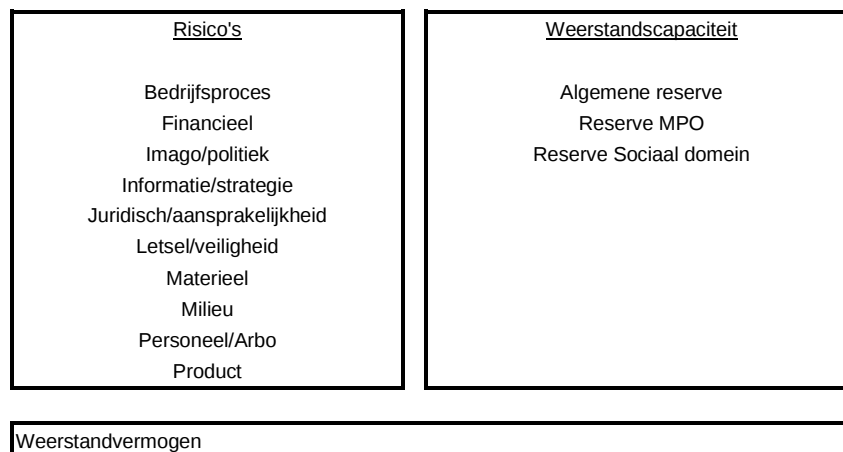
Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit van Gemeente Albrandswaard bestaat uit het geheel aan middelen dat de organisatie daadwerkelijk beschikbaar heeft om de risico's in financiële zin af te dekken.

Beschikbare weerstandscapaciteit per 1 januari 2024	
Weerstandsonderdelen	Huidige capaciteit
Algemene reserve	€ 15.055.705
Reserve MPO	€ 918.861
Reserve Sociaal domein	€ 2.000.000
Beschikbare weerstandscapaciteit	€ 17.974.566

Relatie benodigde en beschikbare weerstandscapaciteit

Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, dient de relatie te worden gelegd tussen de financieel gekwantificeerde risico's en de daarbij gewenste weerstandscapaciteit en de beschikbare weerstandscapaciteit. De benodigde weerstandscapaciteit die uit de risicosimulatie voortvloeit, kan worden afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst van die berekening vormt het weerstandsvermogen.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}} = \frac{\text{€ 17.974.566}}{(\text{€ 2.955.118} + \text{€ 112.500}) = \text{€ 3.067.618}} = 5,86$$

De normtabel is ontwikkeld in samenwerking met de Universiteit Twente. Het biedt een waardering van het berekende ratio. Het ratio van Albrandswaard valt in klasse A. Dit duidt op een uitstekend weerstandsvermogen.

Weerstandsnorm		
Waarderingscijfer	Ratio	Betekenis
A	>2	uitstekend
B	1.4-2.0	ruim voldoende
C	1.0-1.4	voldoende
D	0.8-1.0	matig
E	0.6-0.8	onvoldoende
F	<0.6	ruim onvoldoende

Risicokaart

Risico's waarvan de oorzaken en gevolgen in klassen ingedeeld zijn kunnen geplaatst worden in een risicokaart. Deze kaart toont in één oogopslag de spreiding van de risico's. Er wordt een onderscheid gemaakt in het bruto en netto risico. Het bruto risico geeft de situatie weer voordat er maatregelen zijn getroffen. Het netto risico geeft het resultaat na het nemen van maatregelen.

Geld

x > € 500.000

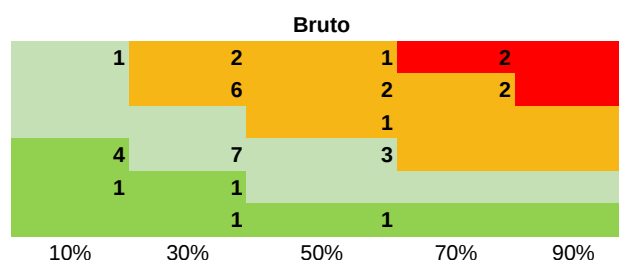
€ 250.000 < x < € 500.000

€ 100.000 < x < € 250.000

€ 25.000 < x < € 100.000

x < € 25.000

Geen geldgevolgen

Geld

x > € 500.000

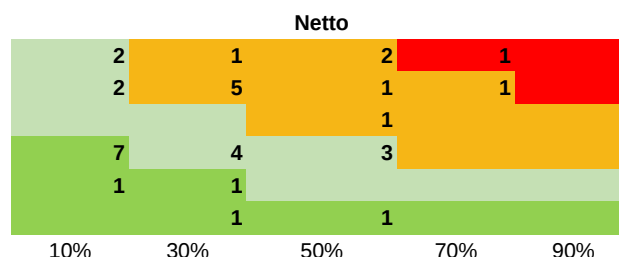
€ 250.000 < x < € 500.000

€ 100.000 < x < € 250.000

€ 25.000 < x < € 100.000

x < € 25.000

Geen geldgevolgen

Kengetallen

In dit onderdeel kengetallen geven wij duiding aan onze financiële positie.

Om een goed beeld te krijgen van de financiële positie kijken wij naar de ontwikkelingen aan de hand van een aantal belangrijke financiële kengetallen. Per kengetal geven wij de trend weer en de betekenis ervan voor onze financiële positie. Is de trend bijvoorbeeld risicovol, gunstig, of is het een directe dreiging voor de financiële gezondheid van onze gemeente? Ze hebben geen functie als normeringsinstrument in het kader van het financieel toezicht. Het reëel en structureel sluitend zijn van de begroting blijft het bepalende criterium.

Kengetallen	Realisatie	Begroting	Realisatie
	2022	2023	2023
1a. Netto schuldquote	47%	54%	34%
1b. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	45%	52%	32%
2. Solvabiliteitsratio	35%	32%	41%
3. Grondexploitatie	4%	4%	4%
4. Structurele exploitatieruimte	5,5%	-4,1%	3,6%
5. Gemeentelijke belastingcapaciteit	128%	126%	126%

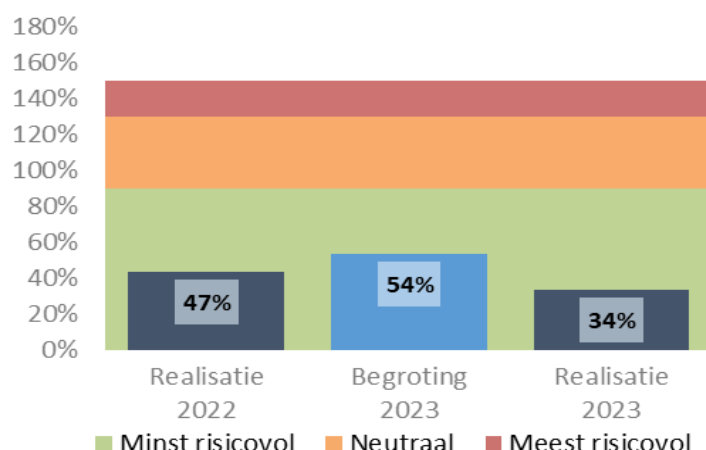
De waarden van de kengetallen zijn ingedeeld in 3 categorieën die aansluiten bij de landelijk vastgestelde signaleringswaarden (2016). Categorie A is het minst risicovol en C het meest risicovol.

Signaleringswaarden kengetallen	Categorie A	Categorie B	Categorie C
	Minst risicovol	Neutraal	Meest risicovol
1a. Netto schuldquote	< 90%	90 - 130%	> 130%
1b. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	< 90%	90 - 130%	> 130%
2. Solvabiliteitsratio	> 50%	20 - 50%	< 20%
3. Grondexploitatie	< 20%	20 - 35%	> 35%
4. Structurele exploitatieruimte	> 0%	0%	< 0%
5. Gemeentelijke belastingcapaciteit	< 95%	95 - 105%	> 105%

Schuldquote

Een belangrijke graadmeter voor de financiële positie is de omvang van onze schuldverplichtingen in relatie tot onze opbrengsten, oftewel de schuldquote. Onderstaande grafiek illustreert deze ontwikkeling.

1a. Netto schuldquote

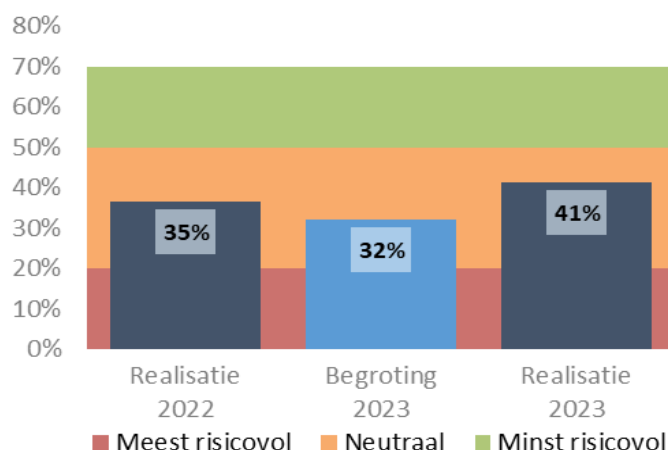
De netto schuldquote is gedaald ten opzichte van de realisatie van vorig jaar, en de begroting van dit jaar. Dit komt met name omdat onze schulden zijn afgenomen, en de opbrengst uit de baten is toegenomen. Ook het uitblijven van grootschalige investeringen speelt hierin een rol.

Toekomstige investeringen en eventuele risico's zullen hun invloed hebben op de schuldquote. Ook de stijgende rentestanden zullen hun invloed hebben. Het is niet alarmerend als onze schuldquote zou verslechteren, maar wel goed om de investeringen goed af te wegen en marktontwikkelingen in de gaten te houden.

Solvabiliteit

De solvabiliteit geeft aan welke gedeelte van je bezit met eigen vermogen is gefinancierd. Een woning bijvoorbeeld, deze is voor 80% gefinancierd bij de bank en 20% is betaald met eigen spaargeld. In dat geval is de solvabiliteit 20%. Onderstaande grafiek illustreert de ontwikkeling van dit kengetal voor onze gemeente.

2. Solvabiliteitsratio

Wij zien een verdere verbetering van de solvabiliteit. Deels veroorzaakt door continu en stabiel (financieel) beleid, waardoor het eigen vermogen toeneemt, en deels door niet al te grote nieuwe investeringen (waardoor de schulden niet of nauwelijks toenemen).

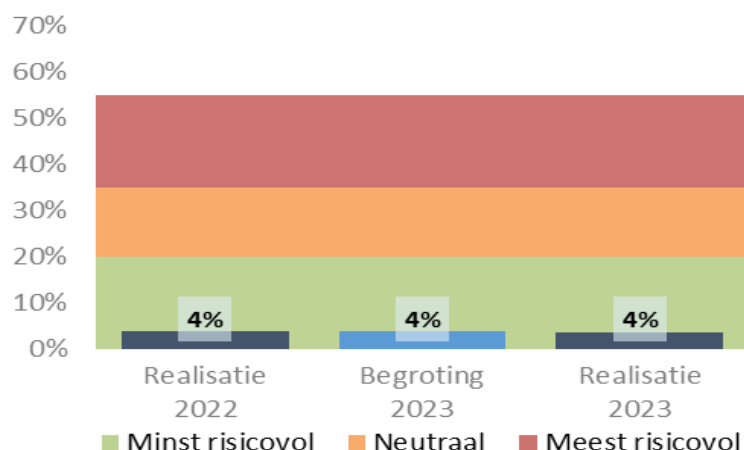
De landelijke norm is om de kritische grens van 20% aan te houden voor het eigen vermogen. Gelet op de schaalgrootte (omzet) van Albrandswaard blijven we kwetsbaar. Als een financieel risico zich manifesteert heeft dat grote impact op de stand van onze algemene

reserve. Nieuwe investeringen en eventuele risico's zullen hun invloed hebben op de solvabiliteit. Het is goed de solvabiliteit te blijven volgen, zodat bij een economisch minder goede periode er tijdig onderbouwde afwegingen gemaakt kunnen worden tussen inhoud en financiën.

Grondexploitaties

Afgelopen jaren is gebleken dat grondexploitaties een forse impact hebben op de financiële positie van een gemeente. Bij grondexploitaties volgen de inkomsten altijd pas na de uitgaven. Bijvoorbeeld voor een nieuw woningbouwproject moet de grond eerst gekocht en bouwrijp gemaakt worden voordat het weer verkocht kan worden. De financiering voor grondaankopen en bouwrijp maken leiden normaal gesproken (tijdelijk) tot hogere schulden. Onderstaande tabel geeft de ontwikkeling weer van de (financiële) waarden van onze grondposities ten opzichte van de totale opbrengsten (exclusief reservemutaties). Daarbij geldt dat hoe lager de (boek)waarden van onze grondposities (exploitaties) zijn in vergelijking met de totale opbrengsten, des te minder financiële risico's wij lopen. Als de waarden van de grondposities namelijk laag liggen hoeven de (grond)verkopen minder op te leveren om investeringen uit het verleden terug te verdienen.

3. Grondexploitatie

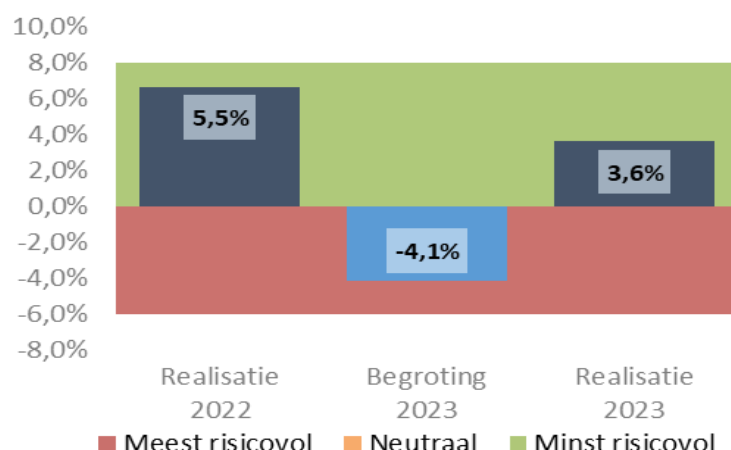
Afgelopen jaren is onze positie stabiel gebleven, onder de signaalgrens. Dit komt voornamelijk omdat de gerealiseerde grondopbrengsten worden gecompenseerd met een afname van de verliesvoorzieningen. Afhankelijk van ontwikkelingen op het gebied van woningbouw en grondexploitaties zal dit kengetal wijzigen. Nieuwe plannen en exploitaties zullen om investeringen en financiering vragen, en dat geeft inherente risico's bij het terugverdienen. Met als mogelijk risico dat de lijn omhoog schiet.

Structurele exploitatieruimte

De structurele exploitatieruimte is aanmerkelijk beter dan we op begrotingsbasis hadden verwacht. Dit is een positieve ontwikkeling. De structurele lasten en baten lagen dus beter in evenwicht.

De signaalgrens is 0%. Wanneer het cijfer negatief is, betekent het dat het structurele deel van de begroting onvoldoende ruimte biedt om de lasten te kunnen dragen. Voor de komende jaren wordt een verslechtering verwacht in de begrotingen. Mede door ontwikkelingen en opgaven die we op ons af zien komen, en daarbij de uitdaging om de structurele lasten en structurele baten in evenwicht te krijgen. Het blijft nodig om zeer kritisch te blijven kijken naar hoe structurele lasten in evenwicht kunnen blijven met structurele baten.

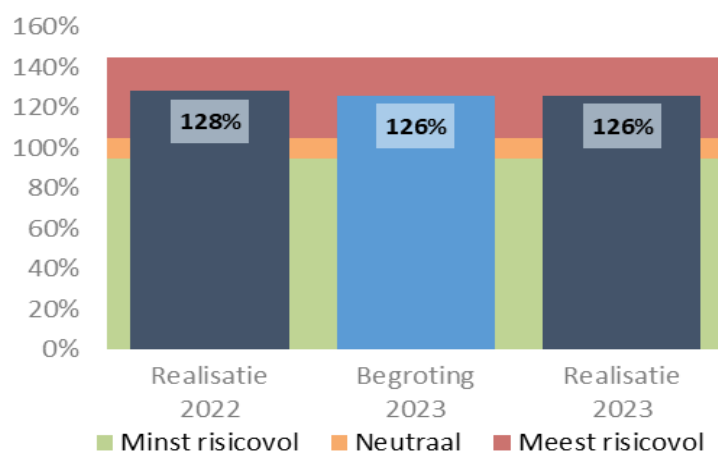
4. Structurele exploitatieruimte

Gemeentelijke belastingcapaciteit

De gemeentelijke belastingcapaciteit geeft de gemiddelde woonlasten van een inwoner van Albrandswaard weer ten opzichte van het landelijke gemiddelde. Onder woonlasten wordt hier bedoeld de rioolheffing, afvalstoffenheffing en onroerende zaakbelasting (ozb).

5. Gemeentelijke belastingcapaciteit

De gemeente moet belastingen heffen om voldoende inkomsten te genereren en kosten te dekken. Om de lasten voor de inwoner niet onnodig te laten stijgen is het daarom van belang om bedrijfsmiddelen doelmatig in te zetten en/of innovatieve, kostenbesparende maatregelen te nemen. Ook al zien we de kosten op deze gebieden toenemen, wordt hierbij ook lastenverlichting afgewogen met de inhoudelijke mogelijkheden. We zien een lichte verbetering van de belastingcapaciteit ten opzichte van vorig jaar, met name omdat de gemiddelde landelijke woonlasten harder zijn gestegen t.o.v. de stijging van woonlasten in Albrandswaard.

Conclusie over huidig risicoprofiel

In de voorgaande onderdelen is een relatie gelegd tussen het risicoprofiel van de gemeente en het benodigde weerstandsvermogen. Onze organisatie valt in klasse A (waarderingscijfer); een weerstandsvermogen dat uitstekend is. We kunnen derhalve stellen dat de organisatie er financieel uitstekend voor staat.

Investerings, de fluctuerende algemene uitkering en risico's hebben een negatieve uitwerking op enkele kengetallen. Daar tegenover staan ook positieve uitwerkingen. Het is noodzakelijk de kengetallen in de gaten te houden en financieel gezond te blijven door tijdig afwegingen en keuzes te maken indien nodig. Met name ook bij grote investeringen. De komende jaren moeten we ook blijven vasthouden aan een structureel sluitende begroting op basis van reële ramingen.

Paragraaf 3 - Onderhoud kapitaalgoederen

De gemeente beheert de kapitaalgoederen waarvoor zij verantwoordelijk is. De kapitaalgoederen verhardingen, riolering, civiele kunstwerken, groen, speelgelegenheden, openbare verlichting en watergangen vertegenwoordigen tezamen een vervangingswaarde van ruim € 190 miljoen. Zorgvuldig beheer van dit kapitaal is belangrijk. Hiermee wordt kapitaalvernietiging voorkomen en blijft de waarde zo hoog mogelijk. De waarde is afgestemd op de activiteiten die in de openbare ruimte plaatsvinden, zoals wonen, werken en recreëren. In de paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen wordt aangegeven wat de kaders zijn waarbinnen het onderhoud van deze goederen plaats vindt.

Aanwezige kapitaalgoederen

De gemeente Albrandswaard beheert binnen de openbare ruimte de volgende kapitaalgoederen:

- Verhardingen zoals wegen, straten, paden en pleinen binnen de bebouwde kom;
- Straatmeubilair;
- Openbare verlichting;
- Verkeer- en straatnaamborden;
- Gemeentelijke riolering;
- Waterbodems, beschoeiingen;
- Civiele kunstwerken;
- Openbaar groen;
- Speelvoorzieningen, en
- Gemeentelijke gebouwen.

Om de kapitaalgoederen goed te kunnen beheren, is halverwege 2020 het Beheerplan openbare ruimte 2020 - 2024 ambtelijk geactualiseerd. Het beheerplan geeft duidelijkheid over de kosten die gemaakt moeten worden om de openbare ruimte te onderhouden binnen de wettelijke kaders en de met de gemeenteraad afgesproken beleidskaders. Uitgangspunt daarbij is dat de planningen voor vervanging en groot onderhoud zijn gebaseerd op resultaatgericht beheer. Dit houdt in dat wordt onderhouden of vervangen wat daadwerkelijk nodig is, in plaats van onderhouden of vervangen op basis van technische levensduur. Gewerkt wordt aan een actualisatie van het beheerplan wegen en het beheerplan groen.

In 2023 is een nieuw Groenbeleidsplan opgesteld. Het Groenbeleidsplan zal in het 1ste kwartaal van 2024 ter besluitvorming worden voorgelegd aan de gemeenteraad. Zodra goedkeuring is gegeven zal gestart gaan worden met een Uitvoeringsplan Groen waarin het beleid uitgerold gaat worden in een 4-jarig uitvoeringsprogramma.

Het Programma Stedelijk Water (PSW) 2021 – 2025 vormt de basis voor het onderhoud en vervangingen aan riolering. Het PSW is de opvolger van wat voorheen het Gemeentelijk rioleringsplan (GRP) werd genoemd. Binnen dit programma staat beschreven op welke locatie welk onderhoud of vervanging noodzakelijk is. De rioolheffing wordt op basis van het PSW bepaald.

Zorg voor de openbare ruimte

Binnen het vastgestelde beheerplan zijn de beeldnormeringen van de CROW en de landelijke Standaard 2018 het uitgangspunt. Het beheerplan differentieert op basis van gebiedsindeling en kwaliteitsniveaus. Hierbij is kwaliteitsniveau B het uitgangspunt. De afgesproken kwaliteit wordt structureel bewaakt door de implementatie van een monitoringsplan.

In de beheerplannen zijn projecten en onderhoudsmaatregelen opgenomen om de gewenste kwaliteit te realiseren en te behouden. De planningen van de verschillende beheerdisciplines worden op elkaar afgestemd, zodat werkzaamheden gecombineerd worden uitgevoerd. Om deze integraliteit te borgen wordt het beheerplan regelmatig geactualiseerd.

De onderliggende beheerplannen en het integrale beheer heeft als doel:

- Het zorgen voor een veilige, comfortabele, leefbare en duurzame openbare ruimte voor de bewoners van Albrandswaard;
- De afgesproken kwaliteit van de openbare ruimte waarborgen door kwaliteitssturing;
- Het beleid en consequenties hiervan v.w.b. de vastgestelde kwaliteitsniveaus aan alle belanghebbenden communiceren, zodat gekozen beleid en daarmee keuzes in de dagelijkse praktijk duidelijk en uitlegbaar zijn;
- Voldoen aan wettelijke normen;
- Budgetbeheersing;
- Integrale afstemming tussen de verschillende beheeractiviteiten;
- Termijnplanning voorhanden, en
- Integrale aanpak van de taakvelden om hiermee een efficiëntieslag te behalen.

De beleidskaders waarbinnen het beheer en onderhoud wordt uitgevoerd is o.a. opgenomen in: Beheerkwaliteitsplan 2012 (BKP), de beleidsnota's Groenbeleidsplan 2009 – 2019 (nieuw in 2024 "Groenbeleidsplan en Uitvoeringsplan Groen"), Programma Stedelijk Water 2021 - 2025, het Gemeentelijke Verkeer-, en Vervoersplan 2012 (nieuw in 2024 het "Mobiliteitsplan"), Laadvisie, Speelruimteplan 2010 – 2020 (nieuw in 2024 "Speelruimteplan 2024"), Licht op Albrandswaard, beleidskader openbare verlichting 2016, Beleidsplan afval en grondstoffen 2019 en het Baggerplan. Dit beleid is vertaald in de genoemde beheerplannen en wordt zo ter uitvoering gebracht.

Wegen

De functie van het gemeentelijke wegennet is om het verkeer veilig, vlot en comfortabel te verwerken. Als wegbeheerder heeft de gemeente een zorgplicht om haar wegen te onderhouden en veilig te houden. Deze plicht is afgeleid van de Wegenwet. Onvoldoende zorg hiervoor leidt tot klachten van gebruikers van de buitenruimte en mogelijk tot schadeclaims. Door het opstellen van het beheerplan openbare ruimte 2020 - 2024 is de financiering van het onderhoud van het totale wegenbestand voor de komende jaren inzichtelijk en beheersbaar gemaakt. De onderhoudstoestand van de wegen in relatie tot het beschikbare budget is hierbij onderbouwd.

Vanaf 2023 ligt de focus op het renoveren van de straten in de omgeving van park Rhoon (Sering, Jasmijn, Rozenhof, Magnolia, Primulahof, Goudenregen, Perelaer, Prunus en deel van De Gaarde). Deze renovaties worden in 2023 met een doorloop in 2024 voorbereid en aanbesteed. De uitvoering en realisatie van de projecten zal plaatsvinden in laatste kwartaal van 2023 met doorloop naar voorjaar 2024. In het kader van de integrale aanpak wordt hierbij de hele openbare ruimte meegenomen waaronder groen, riolering en indien nodig openbare verlichting. Bij de planvorming wordt ook rekening gehouden met eventuele verkeerskundige aanpassingen om de verkeersveiligheid te verbeteren. Naast deze reconstructie vinden er aan de hand van wegininspecties buiten grotere onderhoudswerkzaamheden plaats. Deze locaties zijn pas bekend nadat de wegininspecties zijn uitgevoerd.

In 2023 zijn diverse onderhoudswerkzaamheden aan de wegen uitgevoerd. In het Bakkerspark zijn de halfverharding paden volledig vernieuwd, diverse trottoirs herbestraat in Portland, door de hele gemeente zijn oneffenheden door wortelopdruk in de bestrating verwijderd en zijn diverse levensduur verlengende reparaties uitgevoerd op ontsluitingswegen.

Kwaliteit

In 2023 beschikte Albrandswaard over circa 116 hectare aan diverse verharding met een vervangingswaarde van circa € 78 miljoen. Binnen deze discipline is kwaliteitsniveau A doorgevoerd in de centra gebieden, niveau B in de woonwijken en niveau C op industrieterreinen. Deze niveaus worden getoetst conform de CROW beeldnormeringen. De technische staat van de verharding op dit moment is goed. Het effect van de verlaagde kwaliteit op de industrieterreinen en de doorgevoerde bezuiniging in 2021 en 2022 zal pas na meerdere jaren effect hebben. Op termijn is dus wel extra onderhoud en daarmee budget noodzakelijk om opgelopen achterstanden in te halen. Dit wordt in de gaten gehouden door de wegen via jaarlijkse weginspecties te beoordelen.

Zettingsgebieden

De bodem onder de openbare ruimte van Albrandswaard bestaat nagenoeg overal uit klei. Klei is een middelmatig stabiele bodemondergrond en geeft doorgaans een gelijkmatige zetting. Echter, eind jaren '90 en beginjaren '00 is er infrastructuur aangelegd op een minder stabiele bodem dan klei. Dit betreft de (Vinex) wijken Parels en Diamant van Portland en een derde deel van de wijk Valckensteijn in Poortugaal. Hier zal eerder groot onderhoud nodig zijn door verzakkingen. Tot op heden zijn de verzakkingen voor de korte termijn aangepakt, komend jaar zal onderzoek verricht gaan worden om de aanpak en de kosten voor de komende periode te bepalen.

Straatreiniging

Binnen het onderdeel 'schoon houden van de openbare ruimte' valt ook de onkruidbestrijding op verhardingen. Binnen Albrandswaard worden hiervoor geen chemische bestrijdingsmiddelen gebruikt.

Kwaliteit

Een schone leefomgeving heeft in onze gemeente een hoge prioriteit. In de dorpscentra (winkelgebieden) wordt kwaliteitsniveau A als norm gehanteerd en voor het overige deel van de openbare ruimte kwaliteitsniveau B. Via visuele controles buiten en tussentijdse oplevermomenten van wijken waar het onderhoud is uitgevoerd zien we erop toe dat deze kwaliteit wordt behaald.

Openbare verlichting

Openbare verlichting speelt een belangrijke rol in de openbare ruimte. Als gemeente dragen we zorg voor een goed functionerende openbare verlichting waarmee de sociale veiligheid, de verkeersveiligheid en de leefbaarheid wordt gediend. Bij de toepassing of vervanging van openbare verlichting hanteren we de volgende uitgangspunten:

- De gemeente zorgt voor verlichting op maat daar waar het volgens de Nederlandse Praktijk Richtlijn NPR 13201 + A1:2018 nl noodzakelijk is of vanuit sociale veiligheid wenselijk is;
- De openbare verlichting is energiezuinig en afgestemd op de behoefte;
- Vervanging van masten/armaturen wordt zoveel mogelijk gecombineerd met geplande reconstructies en uitgevoerd in LED verlichting;
- Om de elektrotechnische veiligheid van de installaties te verbeteren voorzien we niet geaarde lichtmasten bij vervanging van dubbel geïsoleerde aansluitkastjes en/ of armaturen, en
- In het buitengebied en bij randen van natuurgebieden hanteren wij het uitgangspunt: 'er wordt niet verlicht, tenzij'.

In 2023 zijn er ca. 400 armaturen op diverse locaties in Rhooen en Poortugaal vervangen. Er zijn 9 lichtmasten vervangen. Daarbij was er nog enige uitloop van projecten die in 2022 zijn

uitgezet bij de onderhoudsaannemer maar een langere doorlooptijd hadden. Hierbij worden oude armaturen vervangen en gaan we over naar LED waardoor op energie bespaard wordt.

Op financieel gebied verwachten we nog wel een aantal afwijkingen omdat bepaalde lampen in 2024 niet meer geproduceerd worden en we hier een oplossing voor moeten zoeken.

Kwaliteit

In 2023 beschikte Albrandswaard over een areaal van circa 6.300 lichtmasten met een vervangingswaarde van circa € 5,7 miljoen. De gehele openbare verlichtingsinstallatie voor het preventieve en correctieve onderhoud is uitbesteed aan een daartoe gespecialiseerd bedrijf. Hiervoor heeft er in 2023 een nieuwe aanbesteding plaats gevonden. Storingen die gerelateerd zijn aan de ondergrondse infrastructuur zijn hoofdzakelijk voor verantwoordelijkheid van Stedin.

De verlichtingskwaliteit zelf is niet via wettelijke of bindende bepalingen geregeld. De Nederlandse Stichting voor Verlichtingskunde (NSVV) heeft wel richtlijnen opgesteld. De gemeente Albrandswaard volgt hierbij een tweesporen beleid ten aanzien van de te hanteren verlichtingsniveaus:

1. De openbare verlichting ten behoeve van nieuwe infrastructuur bij reconstructies binnen de bebouwde kom dient te voldoen aan de Nederlandse Praktijk Richtlijn NPR 13201 + A1:2018 nl, en
2. In het buitengebied en bij randen van natuurgebieden hanteren wij het uitgangspunt: 'er wordt niet verlicht, tenzij'.

Verkeer

Voor 2024 blijft de focus liggen op het verkeersveiliger maken van 30km zones en langzaam aan verbindingen en schoolomgevingen. Voor dit laatste is een goed afstemming met de scholen van groot belang om de omgeving rondom de scholen veiliger te maken. Hierbij wordt wel gekeken naar educatie/gedragsverandering in combinatie met fysieke aanpassingen buiten. Alleen fysieke aanpassingen lost doorgaans het gedragsprobleem niet op en zo blijft de overlast/onveiligheid.

Naast fysieke maatregelen is in 2023 gestart met het opstellen van een nieuwe mobiliteitsvisie, welke uiterlijk in 2024 gereed zal zijn. Dit plan dient handvatten te bieden hoe we als gemeente met alle toekomstige verkeersontwikkelingen, mobiliteitsvraag en nieuwbouw in de gemeente omgaan. Dit zal worden vertaald in een uitvoeringsplan voor 5 jaar waarmee we gericht eventuele problemen kunnen aanpakken en de verkeersveiligheid verder kunnen verbeteren.

Riolering

Riolering draagt bij aan de volksgezondheid. De gemeente is wettelijk verplicht een Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) vast te stellen. De gemeente heeft een zorgplicht met betrekking tot inzameling en transport van afvalwater, hemelwater en grondwater. Hiervoor mag de gemeente een rioolheffing innen. In het kader van de Omgevingswet is het GRP omgevormd naar een Programma Stedelijk Water (PSW) 2021 – 2025. De thema's duurzaamheid en klimaatadaptie krijgen in het PSW nadrukkelijk aandacht. Het PSW is vastgesteld in 2020. Het PSW geeft een actueel beeld van de benodigde onderhoudsbehoefte voor de riolering voor een periode van 5 jaar en voor de lange termijn.

In 2023 is gestart met het vervangen van riolering en verhardingen in de Jasmijn, Sering en een gedeelte van de Gaarde. Dit project wordt in 2024 afgerond. Het riool in de Akkerstraat is vernieuwd en op diverse locaties binnen de gemeente is het riool gerenoveerd, deze

werkzaamheden worden in 2024 afgerond. Daarnaast is een integraal beheerproject opgestart in de straten De Warneer, De Terp, De Meeting en De Heuvel. Binnen dit project wordt de riolering vervangen en worden de straten klimaatadaptief ingericht. Het jaar 2023 stond in het teken van het vastleggen van ambities en het opstellen van een schetsontwerp.

Kwaliteit

In 2023 beschikte Albrandswaard over circa 133 kilometer vrij verval riool en 49 kilometer drukriolering met een vervangingswaarde van circa € 89 miljoen. Volgens landelijke maatstaven wordt ten aanzien van de kwaliteit van rioolstelsels niet gesproken in termen van kwaliteitsnormen zoals bij wegen, groen en straatreiniging maar van schadeklassen. Voorbeelden van deze schadeklassen zijn: scheurvorming in buizen, wortel ingroei, verzakking en zandinloop. De beslissing tot vervanging of renovatie is gebaseerd op de uitkomsten van een rioolinspectie. Riolering gaat normaliter gemiddeld 60 tot 65 jaar mee. De riolering wordt eens in de 7 jaar gereinigd (ongeveer 19 km) en eens in de 14 jaar geïnspecteerd (ongeveer 9,5 km). Incidenteel worden extra inspecties uitgevoerd naar aanleiding van klachten (bijv. over wegverzakkingen).

Bij rioolvervangingsprojecten wordt zoveel als mogelijk integraal gewerkt. Daarbij streven we ernaar om de openbare ruimte robuust in te richten. Effecten van klimaatverandering, waaronder wateroverlast, kunnen op die wijze worden beperkt. Wateroverlast kan niet alleen met riolering verholpen worden. Het betekent ook iets voor de wegverharding en groeninrichting. We werken samen met onze inwoners, ondernemers en woningbouwverenigingen.

Groen en bomen

De bomen, beplanting en het gras in een gemeente zijn de aankleding van de openbare buitenruimte en belangrijk voor de beleving van onze buitenruimte. De gemeente hanteert het motto 'Albrandswaard: Dorpen tussen groen en stad'. De groene long in een verder verstedelijkte omgeving. Het ontwikkelen, opbouwen en onderhouden van het openbaar groen is daarom een belangrijk gegeven. Deze belangrijke uitgangspunten en nog vele andere punten zijn vastgelegd in een nieuw Groenbeleidsplan die in 2023 is opgesteld. Het Groenbeleidsplan zal in het 1ste kwartaal van 2024 ter goedkeuring worden gelegd aan de gemeenteraad. Zodra goedkeuring is gegeven zal gestart gaan worden met een Uitvoeringsplan Groen waarin het beleid uitgerold gaat worden in een 4-jarige uitvoeringsprogramma. De kaders voor het Uitvoeringsplan Groen zijn al voorbereid en bepaald.

Sinds 2016 wordt er stevig ingezet op een consequent boombeheer gericht op een optimale begeleiding en ontwikkeling van bomen en het uitvoeren van structurele boomveiligheidscontroles. In 2023 is weer 1/3e deel van het bomenbestand gecontroleerd conform de geplande cyclus en worden de noodzakelijke snoeimaatregelen uitgevoerd. In navolging daarop ontstaat inzicht in de bomen die gekapt dienen te worden vanwege veiligheid. Deze worden vervolgens ook in hetzelfde jaar gekapt en waar mogelijk vervangen. Door jaarlijkse herhaling van deze planning wordt er zorg gedragen voor een kwalitatief goed en veilig bomenbestand.

In 2023 zijn weer vele mooie groen successen behaald waarbij vele en verschillende boomsoorten en heestersoorten zijn aangeplant die bijdragen aan meer beleving en zorgen voor een hogere biodiversiteit. De grootste groenprojecten van het afgelopen jaar zijn:

- Groeninrichting Park Rhooen;
- Groenrenovatie Viaductweg t.h.v. Huis van Albrandswaard te Rhooen;
- Groeninrichting Rijdsdijk 172 te Rhooen;
- Groenrenovatie Hovenier te Rhooen;

- Groeninrichting Waalstraat te Rhoon;
- Groenrenovatie Agaatlaan te Portland;
- Boomvervanging Baljuw te Rhoon, en
- Boomvervanging Kwartslaan te Portland.

De groenprojecten dragen bij aan het groen houden van onze dorpen en het verhogen van de kwaliteit van het groen.

Kwaliteit

In 2023 beschikte Albrandswaard over circa 28 ha. beplanting, 110 ha. gras en ruim 13.600 bomen met een vervangingswaarde van circa € 14,5 miljoen. Binnen het groen is kwaliteitsniveau A het uitgangspunt in de centra gebieden en niveau B in de woonwijken en industrieterreinen. Via visuele controles buiten en tussentijdse oplevermomenten van wijken waar het onderhoud is uitgevoerd wordt erop toegezien dat de kwaliteit wordt behaald. Waar nodig wordt vervolgens bijgestuurd of extra onderhoud gepleegd om het buiten schoon, heel en veilig te houden.

Waterwegen en baggeren

De gemeente en het waterschap zijn verantwoordelijk voor het onderhoud van het oppervlaktewater en voor het op diepte houden van de sloten en waterwegen in de gemeente. Het onderhoud bestaat uit het verwijderen van waterplanten en riet (dagelijks onderhoud) en baggeren (planmatig onderhoud). Bij slecht beheer en onderhoud kunnen beide ervoor zorgen dat er een slechte doorstroming en afwatering ontstaat.

Van deze werkzaamheden is baggeren het meest ingrijpend. In alle wateren in ons gebied ligt op de bodem een laag bagger: een mengeling van plantenresten en bezonken slib. De aangroei van bagger is een natuurlijk proces. Gemiddeld groeit bagger met ongeveer een centimeter per jaar. Om te voorkomen dat onze wateren steeds minder diep worden, moeten we de bagger eens in de zoveel tijd weghalen. Met het baggeren komen de sloten en waterwegen weer op de oorspronkelijke diepte. Problemen met de waterhuishouding, waterkwaliteit en te ondiep water worden daarmee opgelost.

Daarnaast worden er binnen onze gemeente beschoeiingen onderhouden. Op basis van technische levensduur en visuele inspecties wordt beoordeeld waar beschoeiing aan vervanging toe is. Waar mogelijk wordt daarbij bekeken of beschoeiing vervangen kan worden door natuurvriendelijke oevers. Indien dit niet mogelijk blijkt zal nieuwe beschoeiing terug geplaatst worden. Indien uit de inspectie blijkt dat vervanging nodig is zal dit uitgevoerd worden, indien in goede staat zal vervanging worden uitgesteld.

Koedood

De Koedood is de grootste aaneengesloten waterplas in onze gemeente en neemt daardoor een bijzondere positie in qua waterbeheer. In 2017 is er een overeenkomst getekend met het Waterschap Hollandse Delta over het onderhoud van de Koedood bij Portland. Per 1 januari 2018 is daarmee het baggeronderhoud door het waterschap afgekocht en ligt het volledig beheer bij de gemeente. Om het waterbeheer van de Koedood alsmede het groenbeheer van de Noordrand goed vorm te geven en aan te laten sluiten bij de wensen van de bewoners, is in 2018 samen met een groep bewoners uitgangspunten voor beheer opgesteld. Er is vervolgens gekozen voor een Europese aanbestedingsprocedure volgens de 'mededingingsprocedure met onderhandeling', deze is in 2020 afgerond. Middels deze procedure is een aannemer gecontracteerd met de beste kennis van zaken, creatieve en innovatie oplossingsrichtingen en de volle motivatie om de komende 10 jaar aan de slag te gaan in dit gebied. Het beschikbare budget staat vast in deze aanbesteding. Binnen dit contract is vastgelegd dat de onderhoudsaannemer samen met bewoners, gemeente en overige belangrijke stakeholders in overleg treedt over de inrichting, wensen en het

onderhoud van het gebied. Hiermee moet een recreatief en aantrekkelijk gebied met ook voldoende natuur en biodiversiteit ontstaan.

Kwaliteit

De gemeente Albrandswaard beschikt over circa 46 ha. oppervlakte water (sloten en plassen). Baggeronderhoud wordt planmatig gedaan op basis van jaarlijkse inpeilingen en op basis van meldingen klachten. De hieruit voortkomende werkzaamheden worden in een onderhoudsbestek verwerkt en uitgevoerd door een aannemer. Bij uitvoering van het baggeren speelt de Wet Natuurbescherming en beperking van overlast een belangrijke rol. Daarom vindt uitvoering plaats tussen 1 oktober en 15 maart. Het dagelijks onderhoud van de oevers en het verwijderen van riet en waterplanten wordt jaarlijks uitgevoerd. Uitvoering van deze werkzaamheden vinden plaats vanaf 15 juli. Via toezicht zorgt de gemeente ervoor dat de juiste kwaliteit wordt behaald en voldaan wordt aan de wet- en regelgeving.

Vanaf 1 januari 2024 maken we voor het baggeronderhoud, planningen en baggerprognose gebruik van een specialistisch gis programma. In 2023 is er een inhaalslag gemaakt op het baggeronderhoud. In de afgelopen 4 jaar is er maar zeer beperkt gebaggerd als gevolg van de PFAS problematiek en ook tijdens corona is er minder werk uitgevoerd. Hierdoor is er een achterstand in het regulier baggeronderhoud. Ook in 2024 en mogelijk 2025 zal er extra baggerwerk moeten worden uitgevoerd om de achterstanden in te lopen.

Voor beschoeiing zijn er geen bijzonderheden. Er is plaatselijk op basis van inspecties, klachten en einde levensduur beperkt beschoeiing vervangen. Bij de renovatie van park Rhoon zijn grote delen beschoeiing vervangen door natuurvriendelijke oevers, alleen bij de nieuwe locatie van het hertenkamp is nieuwe beschoeiing aangebracht.

Civiele kunstwerken

De civiele kunstwerken in Albrandswaard bestaan uit bruggen, trappen, geluidsschermen, vlonders en visplaatsen. Voet /fiets bruggen vormen hiervan het grootste aandeel. Voor het beheren en onderhouden van de bruggen zal dit jaar het beheerplan (2016) geactualiseerd worden. Ten aanzien van de gemiddelde onderhoudskosten en de levensduur van bruggen zijn geen landelijke normen vastgesteld. Reden hiervoor is dat dit per brug sterk afhankelijk is van de ligging, omgevingsaspecten en de toegepaste constructie.

Met de huidige objectgegevens, technische inspecties gepland in dit jaar en de onderstaande uitgangspunten wordt het beheerplan opgesteld. Dit geeft inzicht in de onderhoudsaanpak. Het beheerplan 2023-2027, met daarin opgenomen het meerjarig vervangingsplan, geeft inzicht in het onderhoud en de benodigde vervangingen. Voor vervanging werkelijk plaatsvindt, wordt altijd eerst nog grondig gecontroleerd door maatregeltoets op locatie, of dit ook werkelijk aan de orde is of dat uitstel en onderhoud mogelijk is in plaats van vervanging.

In 2023 is de brug aan de Landjonker volledig vernieuwd. Ook zijn diverse bruggen gereinigd waarbij algen en mos aanslag zijn verwijderd en enkele daarvan geschilderd. In 2024 worden de bruggen in Albrandswaard door een extern bedrijf geïnspecteerd, de daaruit komende onderhoudsmaatregelen worden in 2024 uitgevoerd.

Kwaliteit

In 2023 beschikte Albrandswaard over circa 100 civiele kunstwerken met een vervangingswaarde van circa € 7,7 miljoen. Bij het opstellen van het beheerplan en het daarin ook opgenomen vervangingsplan dit jaar worden de hierna genoemde aspecten afgewogen:

- Veiligheid;
- Levensduur verlengend, en
- Schoonhouden.

Vanwege noodzakelijke bezuinigingen in 2021 en 2022 is er op het onderhoudsbudget voor civiele kunstwerken bespaard. Dit was mogelijk vanwege de (op dat moment) goede staat van de bruggen (schoon, heel en veilig). Nu, twee jaar later, is er onderhoud noodzakelijk t.a.v. het esthetische aspect schoon maar vooral t.a.v. het conserveren (o.a. schilderen). Bruggen zijn hierdoor op korte termijn niet minder veilig geworden maar minder fraai om te zien, en kwetsbaarder door ontbreken van conserverende laklaag. Voor herstel hiervan zullen in 2024 veel bruggen het nodige onderhoud krijgen. Daarnaast zullen onderhoudswerken uit eerdere inspecties worden uitgevoerd.

Spelen

In het 'Besluit Veiligheid van Attractie- en Speeltoestellen' (het Attractiebesluit) zijn de wettelijke bepalingen voor aansprakelijkheid en veiligheid vastgelegd. Indien er sprake is van een ongeval door een gebrek aan het speeltoestel of een onveilige ondergrond, dan is degene die het speeltoestel beheert altijd als eerste aansprakelijk.

Alle speelruimten en speeltoestellen zijn beoordeeld en afgezet tegen de demografische ontwikkelingen binnen de gemeente. Dit is verwoord in het Speelruimteplan 2010 - 2020. In 2023 heeft een evaluatie plaatsgevonden van het speelruimteplan. Hiermee is nieuw inzicht ontstaan in de locaties waar geïnvesteerd en waar vervangen moet worden en welke speellocaties mogelijk opgeheven kunnen worden. Hiermee voorkomen we dat investeringen op de verkeerde plek gedaan worden. De evaluatie uit 2023 zal in 2024 verder worden vertaald in een nieuw op te stellen Speelruimteplan.

In 2023 zijn conform het beheerplan openbare ruimte meerdere speellocaties in de gemeente heringericht. Het gaat hierbij om de locaties: Buitenhof, Topaaslaan, Polderstraat, Molenweg, Kobalt, Doen Beijenzlaan. Voor deze speellocaties geldt dat er pas vervangen wordt als dit vanuit veiligheid noodzakelijk is waarbij bij renovatie van volledige speellocaties altijd gekeken wordt of toestellen die herbruikbaar zijn eventueel te verplaatsen zijn.

Kwaliteit

In 2023 beschikte Albrandswaard over 129 speelplekken met een vervangingswaarde van circa € 2,3 miljoen. Op basis van de regelgeving worden de speeltoestellen vier keer per jaar gecontroleerd en geconstateerde afwijkingen en mankementen zo snel als mogelijk verholpen. De inspectieresultaten, reparaties en aanpassingen worden vastgelegd in een logboek. Tijdens het dagelijks onderhoud door de buitendienst wordt er op gelet dat alles schoon, heel en veilig is.

Gebouwen

In 2022 is voor alle gemeentelijke gebouwen een nieuwe meerjarenonderhoudsplan (MJOP) opgesteld. Op basis van deze MJOP's is een financiële doorrekening gemaakt met de te verwachten onderhoudskosten en hoe deze worden gedekt t/m 2036.

Kwaliteit

Ten aanzien van de kwaliteitsnorm voor gemeentelijke gebouwen worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- De gemeentelijke gebouwen bevinden zich op onderhoudsniveau 3.
- Het op planmatige wijze uitvoeren van het regulier onderhoud met materialen van gelijkwaardige kwaliteit.

Budgetten en kredieten onderhoud/vervanging kapitaalgoederen

Omschrijving	Begroting na wijziging excl. kapitaallasten	Realisatie excl. kapitaallasten
<i>Budgetten</i>		
Wegen	898.200	773.000
Riolering	1.494.200	1.285.339
Verkeersmiddelen	335.700	256.333
Groen, waterwegen en baggeren	2.304.700	2.370.840
Civiele kunstwerken	73.400	64.968
Spelen	73.900	73.832
Straatreiniging	458.900	471.252
Straatmeubilair	68.700	46.369
Openbare verlichting	506.100	427.378
	6.213.800	5.769.311
<i>Investerings</i>		
Wegen	902.400	449.701
Riolering	1.027.000	1.196.022
Bruggen	91.900	94.200
Beschoeiingen	47.600	16.973
Speelvoorzieningen	232.400	231.456
Openbare verlichting	182.000	194.857
	2.483.300	2.183.209

Relevante reserves

Naam Reserve	Saldo per 1-1-2023	Saldo per 1-1-2024	Saldo per 1-1-2025	Saldo per 1-1-2026	Saldo per 1-1-2027	Saldo per 1-1-2028
Reserve Baggeren	392.086	336.186	280.286	224.386	168.486	112.586
Reserve Grootonderhoud gebouwen	950.171	1.066.471	1.182.771	1.299.071	1.415.371	1.531.671
	1.342.257	1.402.657	1.463.057	1.523.457	1.583.857	1.644.257

Kerngegevens

Omschrijving	Aantal	Toelichting
<u>Groen</u>		
Bomen	13.678 stuks	
Natuurlijke beplanting	175.696 m2	bosplantsoen, etc.
Cultuurlijke beplanting	104.903 m2	heesters, rozen, etc.
Haag	21.446 m2	
Gras	1.019.092 m2	
<u>Openbare verlichting</u>		
Lichtmasten	6.231 stuks	
Armaturen	6.305 stuks	
Lichtbronnen	6.349 stuks	
<u>Speelvoorzieningen</u>		
Speel- en sporttoestellen	539 stuks	verspreid over 119 speelplekken en 9 schoolpleinen
Kunstmatige valondergronden	8.993 m2	waaronder kunstgras, rubber tegels, ecoscape, zand, boomschors en gietvloer
<u>Waterhuishouding</u>		
Watergang	461.687 m2	
Oeverbeschoeiing	24.142 m	
Natuurlijke oevers	38.388 m	
<u>Wegen</u>		
Asfalt	280.362 m2	
Bestrating	896.598 m2	
Overige verhardingen	14.909 m2	
Goot	1.482 m2	
Kolken	11.840 stuks	
<u>Verkeer</u>		
Markeringen	2.914 m2	
Verkeersborden	2.320 stuks	
Verkeersteken	1.680 stuks	
<u>Civiele kunstwerken</u>		
Fiets- en voetbruggen	68 stuks	
Overige kunstwerken	69 stuks	trappen, vlonders, visplaatsen
Verkeersbruggen	8 stuks	
<u>Riolering</u>		
Drukriolering	77.400 m	
Rioolvoorziening	9 stuks	
Vrijvervalleiding	143.199 m	
Rioolput	3.673 stuks	
<u>Gemalen</u>		
Gemalen	45 stuks	
Drukriool	234 stuks	
CVK	43 stuks	
Bergbezinkvoorziening	5 stuks	
Kunstwerk	1 stuks	

Paragraaf 4 - Financiering

In deze financieringsparagraaf beschrijven we in hoeverre de plannen en acties, die we in de begroting 2023 hebben beschreven, zijn uitgevoerd. Naast enkele onderwerpen die verplicht deel uit maken van de financieringsparagraaf, gaan we ook in op een aantal ontwikkelingen die van belang zijn voor een goede uitvoering van de treasuryfunctie.

In deze paragraaf gaan wij achtereenvolgens in op:

- Wettelijke kaders en treasurystatuut;
- Rentevisie en rentebeleid;
- Renterisicobeheer;
- Liquiditeitsplanning en Financieringsbehoefte;
- Renteomslag;
- Schatkistbankieren;
- Garantstelling, en
- Kas- en relatiebeheer.

Wettelijke kaders en treasurystatuut

De wettelijke kaders rondom de financieringsfunctie zijn vastgelegd in de Wet Financiering Decentrale Overheden (Fido). Beheersing van de financiële risico's speelt daarin een belangrijke rol. De uitwerking van deze kaders zijn vastgelegd in de financiële verordening en het treasurystatuut.

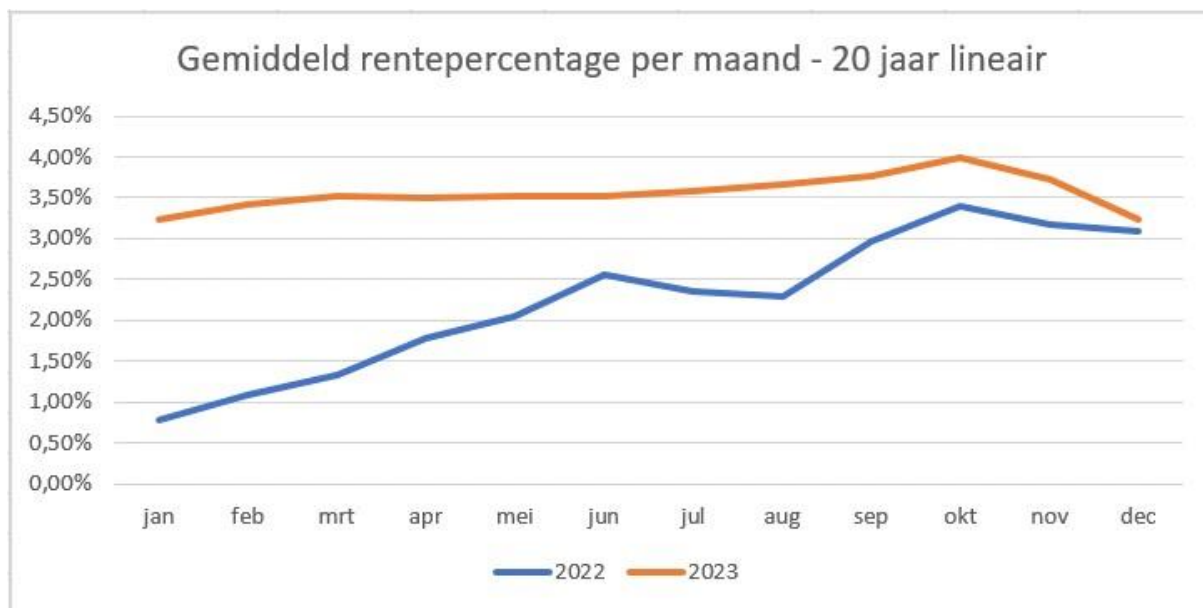
Deze vastgestelde kaders zijn door ons in 2023 gehanteerd.

Rentevisie en rentebeleid

Rente speelt een belangrijke rol in de begroting. Vooral door de omvang van deze bedragen, is het gewenst dit onderdeel van de begroting voor uw raad inzichtelijk te maken. Daarbij gaat het om factoren die invloed op de rente hebben en om inzicht te geven in de keuzemogelijkheden. Dit alles vatten wij gemakshalve samen onder de term 'rentebeleid'. Er wordt onderscheid gemaakt tussen korte rente en lange rente. We spreken van korte rente bij termijnen tot maximaal 1 jaar en van lange rente bij termijnen van 1 jaar of langer.

Renteontwikkelingen op de kapitaalmarkt zijn belangrijk vanwege de risico's die ze voor ons in kunnen houden. Wij volgen de renteontwikkelingen daarom nauwlettend. We maken hiervoor gebruik van de informatie van een aantal geldverstrekkers, waarbij we op ieder moment van de dag online de ontwikkelingen kunnen volgen.

In onderstaande tabel geven wij u inzicht in het renteverloop van lineaire leningen met een looptijd van 20 jaar in de jaren 2022 en 2023.

Renterisicobeheer

Risicobeheersing vormt één van de pijlers van de Wet Fido. Voor de bepaling van de renterisico's die verbonden zijn aan de uitvoering van de treasuryfunctie zijn twee normen verplicht gesteld: de rente-risiconorm heeft betrekking op leningen met een looptijd vanaf 1 jaar en de kasgeldlimiet op leningen met een looptijd tot maximaal 1 jaar. Het doel van deze normen is om de budgettaire risico's als gevolg van rentestijging te beperken.

Renterisiconorm

De renterisiconorm heeft als doel de risico's te beperken van een toekomstig stijgende kapitaalmarktrente bij herfinanciering (van aflossingen op bestaande leningen) en renteherzieningen op bestaande langlopende leningen.

Door toepassing van deze norm ontstaat een goede spreiding van de langlopende leningenpositie, waardoor dit renterisico gelijkmatig over de jaren wordt verdeeld. Jaarlijks komt maximaal 20% van het begrotingstotaal in aanmerking voor herfinanciering en/of renteherziening. Van renteherziening is sprake als in de leningsovereenkomst is bepaald dat de rente gedurende de looptijd in een bepaald jaar wordt aangepast. Onder herfinanciering verstaan we het afsluiten van nieuwe leningen ter vervanging van bestaande financieringen en/of aflossingen op de bestaande leningenportefeuille.

In 2023 zijn geen nieuwe langlopende leningen afgesloten.

In het volgende overzicht geven we u een beeld van de renterisico's voor de vaste schuld in relatie tot de renterisiconorm. Ook dit jaar zijn we onder de renterisiconorm gebleven.

Renterisiconorm en renterisico van de vaste schuld	
bedragen x € 1.000	
Renterisico op vaste schuld	2023
1. Netto renteherziening op vaste schuld	0
2. Betaalde aflossingen	4.165
3. Renterisico op vaste schuld (1+ 2)	4.165
Renterisiconorm	
4a. Begrotingstotaal 2023	65.853
4b. Het bij ministeriële regeling vastgestelde percentage	20%
4. Renterisiconorm	13.171
Toets Renterisiconorm	
5a Ruimte onder renterisiconorm (4 - 3)	9.006
5b Overschrijding renterisiconorm (4 - 3)	0

Kasgeldlimiet

Met het kasgeldlimiet heeft de wetgever een norm gesteld voor het maximum bedrag aan kortlopende middelen (looptijd tot maximaal een jaar) waarmee de gemeente haar activiteiten mag financieren. Het doel van deze limiet is het risico te voorkomen dat fluctuaties van de korte rente direct grote impact hebben op de rentelasten tijdens het boekjaar.

Wanneer in drie opeenvolgende kwartalen de kasgeldlimiet wordt overschreden, dient dit te worden gemeld bij de toezichthouder, de Provincie, inclusief een plan om weer te voldoen aan de kasgeldlimiet.

In onderstaand overzicht is de toetsing van de kasgeldlimiet voor het jaar 2023 opgenomen. Doordat we in 2023 geen kortlopende leningen hebben afgesloten zijn we het hele jaar binnen de norm gebleven.

Kasgeldlimiet Omvang begroting per 1 januari 2023 65.853.700 Kasgeldlimiet in procenten van de grondslag 8,50% Kasgeldlimiet in bedrag 5.597.565					
		Bedragen			
		1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
A	Vlottende schuld				
	maand 1	-	-	-	-
	maand 2	-	-	-	-
	maand 3	-	-	-	-
	Gemiddelde per kwartaal	-	-	-	-
B	Vlottende middelen				
	maand 1	3.728.884	1.850.438	9.710.020	9.208.985
	maand 2	3.912.062	6.629.621	10.461.796	7.342.334
	maand 3	1.875.696	11.470.105	10.659.993	6.701.980
	Gemiddelde per kwartaal	3.172.214	6.650.055	10.277.270	7.751.100
A-I-B	Saldo schuld (+) of overschot (-)				
	maand 1	-3.728.884	-1.850.438	-9.710.020	-9.208.985
	maand 2	-3.912.062	-6.629.621	-10.461.796	-7.342.334
	maand 3	-1.875.696	-11.470.105	-10.659.993	-6.701.980
C	Gemiddeld saldo schuld (+) of overschot (-)	-3.172.214	-6.650.055	-10.277.270	-7.751.100
D	Kasgeldlimiet	5.597.565	5.597.565	5.597.565	5.597.565
C-I-D	Ruimte onder kasgeldlimiet	8.769.779	12.247.619	15.874.834	13.348.664

Liquiditeitsplanning en financieringsbehoefte

Algemeen

De financieringsbehoefte van de gemeente is afhankelijk van diverse factoren welke de inkomende en uitgaande kasstromen beïnvloeden, zoals de investeringsplanning, de inkomsten en uitgaven van grondexploitatie en mutaties in de geldleningenportefeuille. We maken gebruik van een liquiditeitsplanning om zicht te krijgen en te houden op de financieringsbehoefte.

Leningenportefeuille

In 2023 hebben we geen langlopende leningen afgesloten. De totale omvang van onze leningenportefeuille is hierdoor afgenomen. In onderstaand overzicht is het verloop van de opgenomen langlopende leningen zichtbaar. Het gemiddelde van de rente op langlopende leningen (op basis van de stand per 1 januari) is gedaald naar 1,37% in 2023 ten opzichte van 1,46% in 2022.

Overzicht Langlopende Leningen					(bedragen x € 1.000)
	1-1-2023	1-1-2024	1-1-2025	1-1-2026	1-1-2027
Stand leningen	43.839	39.674	35.508	31.342	27.714
Nieuwe lening	0	0	0	0	0
Reguliere aflossingen	4.165	4.166	4.166	3.628	2.946

Verstrekte leningen

In onderstaand overzicht hebben wij voor u de leningen die aan derden zijn verstrekt in beeld gebracht. In 2023 zijn geen nieuwe leningen verstrekt en is door alle geldnemers op tijd voldaan aan de rente- en aflossingsverplichtingen van de lopende leningen.

Kredietrisico op verstrekte geldleningen				
bedragen x € 1.000				
Naam geldnemer	%	saldo uitzettingen 1 januari 2023	mutaties in 2023	saldo uitzettingen 31 december 2023
BAR-organisatie	n.v.t.	21	-21	0
Carnisse Mondzorg	3	183	-26	157
Totaal verstrekte gelden		204	-47	157

Renteomslag

In de paragraaf financiering van de begroting 2023 heeft u inzicht gekregen in de rentelasten en het verwachte renteresultaat. Ook de manier waarop rente wordt toegerekend aan investeringen, programma's en taakvelden hebben wij daarin beschreven.

Bij de begroting 2023 is de omslagrente vastgesteld op 1,17%. Het werkelijke percentage voor 2023 is 0,44%, zoals in onderstaand overzicht te zien is.

Schema rentetoerekening		2023
De externe rentelasten financiering	€	599.105
De externe rentebaten	-/- €	257.110
Saldo rentelasten en rentebaten	€	341.995
Rente die doorberekend wordt aan grondexploitaties	-/- €	81.436
Rente projectfinanciering	-/- €	14.399
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	€	-95.835
Rente over eigen vermogen	+/- €	0
Rente over voorzieningen	+/- €	0
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	€	246.160
De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	-/- €	287.471
Renteresultaat op het taakveld Treasury	€	-41.311
Toe te rekenen rente		246.160
Boekwaarde per 1 januari 1)		56.219.405
Renteomslagpercentage		0,44%

Garantstellingen

In het verleden zijn regelmatig garantstellingen geweest voor leningen aan derden. Met het oog op de financiële risico's die de gemeente hierbij loopt, gaan wij terughoudend om met het honoreren van deze aanvragen. Alleen als het maatschappelijk belang ermee gediend is en er voldoende zekerheden gesteld worden, wordt een garantie verleend.

Per 31 december 2023 is het totaal van de directe garantstellingen € 34.377.613. Het totaal van de garantstellingen met een achtervangfunctie via het Waarborgfonds Sociale Woningbouw was € 34.342.767.

Kas- en relatiebeheer

Wat betreft het kasbeheer hanteren we al een aantal jaren de volgende uitgangspunten:

- het aantal bankrelaties en bankrekeningen wordt tot een minimum beperkt, en
- maandelijks worden liquiditeitsoverzichten opgesteld.

Met onze huisbankier, de BNG, vindt periodiek overleg plaats. Hier worden nieuwe ontwikkelingen besproken. Verschillende kredietverstrekkers geven regelmatig adviezen over het aantrekken en uitzetten van gelden. Ook in 2023 is gebruik gemaakt van de verschillende adviserende instanties, om zodoende optimaal te kunnen profiteren van de beschikbare financiële instrumenten.

Paragraaf 5 – Bedrijfsvoering

Inleiding

In 2023 is besloten de GR-BAR organisatie niet in de bestaande vorm voort te zetten. Vanaf 1 januari 2024 is een deel van de bedrijfsvoering voortgezet in De BedrijfsvoeringsPartner. Daarmee heeft 2023 in het teken gestaan, en zal 2024 ook in het teken staan van, het inrichten van de taken die terug gekomen zijn naar de gemeente.

Met ingang van het boekjaar 2023 wordt de rechtmatigheidsverantwoording ingevoerd. Dan geeft de accountant niet langer een verklaring over de rechtmatigheid af in zijn accountantsverklaring bij de jaarrekening, maar legt het college verantwoording af over de rechtmatigheid in de jaarrekening. Het college is van mening dat er over 2023 niet rechtmatig gehandeld is. Voor een verdere uiteenzetting verwijzen wij naar het kopje 'Rechtmatigheidsverantwoording' in deze paragraaf.

Personeel

Door de verantwoording over 2023 is, worden hieronder gebruik gemaakt van cijfers uit de GR-BAR organisatie.

Bezetting in de organisatie, exclusief vacatureruimte

Per 31 december 2023 waren in de GR BAR 816,12 fte (903 werknemers) in dienst met een vast of tijdelijk dienstverband. Het instroompercentage (12,7%; in 2022 = 16,9%) is het percentage van de bezetting (fte) dat in 2023 in dienst is getreden bij de GR BAR. Het doorstroompercentage (9,1%; in 2022 = 8,5%) is het percentage van de bezetting (fte) dat via een interne sollicitatieprocedure een andere functie is gaan vervullen of duurzaam van functie is veranderd. Het uitstroompercentage (17,8%; in 2022 = 13,1%) is het percentage van de bezetting (fte) dat uit dienst is getreden.

Ziekteverzuim

In 2023 was het verzuimpercentage in de GR BAR gemiddeld 6,93% (2022: 6,94%). Hiermee is het ziekteverzuim nagenoeg gelijk aan vorig jaar. Ter vergelijking: in 2022 was het verzuimpercentage bij gemeenten met 50.000-100.000 inwoners 6,6%. De verzuimnorm - gebaseerd op een normstelling waarbij een kwart van de gemeenten een verzuim heeft dat lager ligt dan dit cijfer - is in 2022 voor gemeenten met 50.000-100.000 inwoners 5,8%. Er is gekozen voor een vergelijking met deze gemeentegrootteklasse omdat de omvang van onze GR BAR hier het beste bij past.

De verzuimcijfers van 2023 binnen de sector gemeenten zijn nog niet bekend.

Werknemers in de doelgroep banenafpraak

Voor het jaar 2023 is de norm voor het aantal arbeidsuren van werknemers die vallen binnen de doelgroep banenafpraak (voorheen genoemd "garantiebanen") 42.300 uur. In 2023 zijn voor de doelgroep 27.196 uren gerealiseerd. Onze GR BAR heeft daarmee de doelstelling niet behaald.

Beleidsindicatoren

In het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten zijn 5 verplichte beleidsindicatoren ingevoerd die betrekking hebben op de bedrijfsvoering. In de jaarrekening 2023 van de BAR-organisatie zijn deze beleidsindicatoren vermeld.

In 2023 voerden we weer de ENSIA-audit uit. De audit is tijdig uitgevoerd en vastgelegd in de ENSIA-tool van het Ministerie. De tool is de basis voor de verantwoording over informatiebeveiliging die het college, gelijktijdig met de jaarstukken, aflegt aan de raad. Hieronder volgt het rapport over de audit.

Totaaloverzicht getoetste normen ICT-beveiligingsassessment

DigiD-aansluiting Gemeente Albrandswaard – digitaal loket Burgerzaken met aansluitnummer 1003345

Gemeente Albrandswaard biedt de volgende functionaliteit aan waarvoor DigiD-aansluiting Gemeente Albrandswaard – digitaal loket Burgerzaken voor authenticatie wordt gebruikt:

- De eDienst Burgerzaken wordt door gemeenten aan inwoners beschikbaar gesteld. De eDienst Burgerzaken stelt de inwoners in de gelegenheid om informatie op te vragen uit de BRP en of door te geven binnen het burgerzaken domein. Zo is het onder andere mogelijk om uittreksels en afschriften aan te vragen en huwelijken of geboortes door te geven. Ook kunnen inwoners wijzigingen in hun situatie doorgeven aan de gemeente zoals verhuizingen en of emigraties.

Het object van onderzoek was de web omgeving van DigiD-aansluiting. Deze functionaliteit wordt geboden door de volgende webapplicatie:

- eDiensten Burgerzaken (versie 1.8.8).

Deze applicatie betreft een geheel standaardpakket en wordt onderhouden door Centric Netherlands B.V. De infrastructuur onderliggend aan de webapplicatie wordt beheerd door Centric DBS Hosting welke dient als een interne service organisatie ten opzichte van de Business Unit Persoonsinformatie Voorziening. Het beheer door Centric DBS Hosting wordt uitgevoerd conform een managed services contract op basis waarvan zij verantwoordelijk is voor het beheer, onderhoud en ontwikkeling van de infrastructuur, netwerkcomponenten en de hypervisor in scope van de eDiensten Burgerzaken webapplicatie.

Deze applicatie is extern benaderbaar via het volgende internetadres(sen):
<https://edienstenburgerzaken.albrandswaard.nl>.

DigiD-aansluiting Gemeente Albrandswaard – digitaal loket Burgerzaken bevindt zich in de Demilitarized Zone (DMZ). De infrastructuur waar deze applicatie op draait, wordt beheerd door Centric Netherlands B.V. in de vorm van SaaS.

Het object van zelfevaluatie is de web-omgeving van DigiD-aansluiting Gemeente Albrandswaard – digitaal loket Burgerzaken. De zelfevaluatie heeft zich gericht op de webapplicatie, de internetadressen waarmee deze kan worden benaderd, de infrastructuur (binnen de DMZ waar de webapplicatie zich bevindt) en een aantal ondersteunende processen conform de “Norm ICT-beveiligingsassessments DigiD” van Logius.

Gemeente Albrandswaard heeft een deel van de DigiD web-omgeving uitbesteed aan Centric Netherlands B.V.. Als gevolg hiervan is een aantal maatregelen belegd bij deze serviceorganisatie(s). Het onderzoeken van deze maatregelen is dan ook uitgevoerd door de IT-auditor van deze serviceorganisatie(s). De normen waar deze maatregelen betrekking op hebben maken geen onderdeel uit van de zelfevaluatie, tenzij sprake is van een gedeelde norm.

Een DigiD-aansluiting dient aan het gehele normenkader te voldoen. Deze zelfevaluatie ENSIA voor DigiD is toegepast op dat deel van het normenkader dat niet onder uitbesteding

aan de leverancier(s) van de gemeente valt. De overige normen worden afgedekt door onderstaande TPM / Assurance rapportage van de leverancier(s):

SaaS-leverancier	
Naam serviceorganisatie:	Centric Netherlands B.V.
Referentie/rapportnummer:	TPM 1: 23X00190221AVN-EDB TPM 2: N.v.t.
Afgiftedatum:	TPM 1: 18-10-2023 TPM 2: N.v.t.
Naam RE-auditor:	B. Beugelaar
Ondertekend door RE-auditor:	Ja

Onze IT-auditor heeft tevens getoetst of de zelfevaluatie en de TPM's / assurancerapportage(s) van onze leverancier(s) het gehele normenkader afdekken. Het kan voorkomen dat een norm deels bij een leverancier en deels bij de gemeente getoetst is (de zogenaamde 'gedeelde norm').

De uitkomst uit de zelfevaluatie is getoetst door onze RE-gecertificeerde IT-auditor. De conclusie van de auditor is opgenomen in het assurancerapport met kenmerk **ALB232528**.

Onderstaande tabel toont de uitkomsten van de zelfevaluatie per norm inclusief de normen die getoetst zijn bij leverancier(s).

DigiD-norm		Getoetst bij aansluithouder	Getoetst bij SaaS-leverancier	Totaaloordeel norm
B.01	Informatiebeveiligingsbeleid	Voldoet	Voldoet	Voldoet
B.05	Contractmanagement	Voldoet	Voldoet	Voldoet
U/TV.01	Identificatie en authenticatie	Niet van toepassing [1]	Voldoet	Voldoet
U/WA.02	Webapplicatiebeheerproces	Voldoet	Voldoet	Voldoet
U/WA.03	Automatische data-invoercontrole	Niet van toepassing	Voldoet	Voldoet
U/WA.04	Normaliseren uitvoer	Niet van toepassing	Voldoet	Voldoet
U/WA.05	Cryptografie/ Privacybevordering	Voldoet	Voldoet	Voldoet
U/PW.02	Garanderen webprotocollen	Niet van toepassing	Voldoet	Voldoet
U/PW.03	Configureren webserver	Niet van toepassing	Voldoet	Voldoet
U/PW.05	Toegang tot beheermechanismen	Niet van toepassing	Voldoet	Voldoet
U/PW.07	Hardening van platformen	Niet van toepassing	Voldoet	Voldoet
U/NW.03	DMZ	Niet van toepassing	Voldoet	Voldoet
U/NW.04	Protectie- en detectiemechanismen	Niet van toepassing	Voldoet	Voldoet
U/NW.05	Scheiding beheer- en productieomgeving	Niet van toepassing	Voldoet	Voldoet
U/NW.06	Hardening van netwerken	Voldoet	Voldoet	Voldoet
C.03	Vulnerability-assessments	Niet van toepassing	Voldoet	Voldoet
C.04	Penetratietesten	Niet van toepassing	Voldoet	Voldoet
C.06	Signaleringsfuncties	Niet van toepassing	Voldoet	Voldoet
C.07	Monitoringfuncties	Niet van toepassing	Voldoet	Voldoet
C.08	Wijzigingenbeheer	Voldoet	Voldoet	Voldoet
C.09	Patchmanagement	Niet van toepassing	Voldoet	Voldoet

[1] Ten aanzien van norm U/TV.01 worden geen aanvullende beheersmaatregelen van de gemeente Albrandswaard verwacht. Voor eDiensten Burgerzaken heeft de gemeente geen mogelijkheden om gebruikers aan te maken binnen de applicatie.

Suwinet

Dit vormt een afzonderlijk onderdeel van de collegeverklaring ENSIA 2023. Onderwerp van de verklaring is het gebruik van Suwinet. Deze verklaring heeft betrekking op de

Verantwoordingsrichtlijn GeVS 2022 die is gebaseerd op geselecteerde controls uit de Baseline Informatieveiligheid Overheid (BIO).

Suwinet-gegevens worden ten behoeve van de dienstverlening aan onze burgers wel door serviceorganisaties verwerkt. Hierbij is de eventuele aanwezigheid van IT serviceorganisaties in aanmerking genomen.

Het college van B & W is als opdrachtgever verantwoordelijk voor de kwaliteit en veiligheid van het gebruik van Suwinet, en legt hierover verantwoording af. De gemeente heeft een deel van de Suwinet taken uitbesteed aan de BAR-organisatie. Als gevolg hiervan zijn een aantal maatregelen belegd bij deze serviceorganisatie. In de navolgende tabellen is opgenomen of het onderzoeken over het al dan niet voldoen aan deze maatregelen is uitgevoerd door de IT-auditor van deze serviceorganisatie. De controls die betrekking hebben op de taken die belegd zijn bij de serviceorganisatie maken geen onderdeel uit van de zelfevaluatie van onze gemeente, tenzij sprake is van een gedeelde norm.

Gebruik van Suwinet voor SUWI-taken

Voor de volgende taken wordt Suwinet op de volgende plaatsen gebruikt:

Taak	Organisatie	TPM/AR
Participatiewet (Pw)	Binnen de gemeente en BAR-organisatie. De taken worden uitgevoerd door de BAR-organisatie.	Nee/Nee
Inkomensvoorziening voor Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte Werknemers (IOAW)	Binnen de gemeente. De taken worden uitgevoerd door de BAR-organisatie.	Nee/Nee
Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	Binnen de gemeente. De taken worden uitgevoerd door de BAR-organisatie.	Nee/Nee
Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (WGS)	Binnen de gemeente. De taken worden uitgevoerd door de BAR-organisatie.	Nee/Nee

Gebruik van Suwinet voor niet-SUWI-taken

Voor de volgende niet-SUWI-taken wordt Suwinet op de volgende plaatsen gebruikt:

Taak	Organisatie	TPM/AR
Hulp aan vroegtijdig schoolverlaters door Regionaal Meld- en Coördinatiecentrum (RMC)	Niet van toepassing.	Nee/Nee
Onderzoek loonbeslag door Gemeentelijke Belastingdeurwaarders	Niet van toepassing.	Nee/Nee
Adresonderzoek door Burgerzaken	Niet van toepassing.	Nee/Nee

Naleving BIO-maatregelen

Met uitzondering van de volgende maatregelen voldoen de interne beheersingsmaatregelen voor de SUWI-taken op 31 december 2023 in opzet en bestaan aan de doelstellingen uit de verantwoordingsrichtlijn GeVS 2022:

Organisatie	SUWI-taak	BIO-maatregel	Applicatie
Binnen de gemeente	- Participatiewet (PW) - Inkomensvoorziening voor Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte Werknemers (IOAW) - Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	5.1.1 Beleidsregels voor informatiebeveiliging 5.1.2 Beoordeling van het informatiebeveiligingsbeleid 6.1.1 Rollen en verantwoordelijkheden bij informatiebeveiliging 6.1.2 Scheiding van taken 7.2.2 Bewustzijn, opleiding en training ten aanzien van informatiebeveiliging 9.2.1 Registratie en afmelden van gebruikers 9.2.2 Gebruikers toegang verlenen 9.2.5 Beoordeling van toegangsrechten van gebruikers 9.2.6 Toegangsrechten intrekken of aanpassen 10.1.1 Beleid inzake het gebruik van cryptografische beheersmaatregelen 12.1.1 Gedocumenteerde bedieningsprocedures 12.4.1 Gebeurtenissen registreren 12.4.2 Beschermen van informatie in logbestanden 18.1.4 Privacy en bescherming van persoonsgegevens	DKD-Inlezen eDiensten
BAR-organisatie	Wet gemeentelijke schuldhelpverlening (Wgs)	5.1.1 Beleidsregels voor informatiebeveiliging 5.1.2 Beoordeling van het informatiebeveiligingsbeleid 6.1.1 Rollen en verantwoordelijkheden bij informatiebeveiliging 6.1.2 Scheiding van taken 7.2.2 Bewustzijn, opleiding en training ten aanzien van informatiebeveiliging 9.2.1 Registratie en afmelden van gebruikers 9.2.2 Gebruikers toegang verlenen 9.2.5 Beoordeling van toegangsrechten van gebruikers 9.2.6 Toegangsrechten intrekken of aanpassen 10.1.1 Beleid inzake het gebruik van cryptografische beheersmaatregelen 12.1.1 Gedocumenteerde bedieningsprocedures 12.4.1 Gebeurtenissen registreren 12.4.2 Beschermen van informatie in logbestanden 18.1.4 Privacy en bescherming van persoonsgegevens	Wgs-Inkijk

Rechtmatigheidsverantwoording

De rechtmatigheidsverantwoording heeft betrekking op drie criteria: begrotingscriterium, voorwaardencriterium en het misbruik en oneigenlijk gebruik criterium.

Begrotingscriterium

De begrotingsrechtmatigheid heeft betrekking op het financiële handelen binnen het kader van de geautoriseerde begroting. Dit wordt formeel als volgt omschreven:

“Financiële beheerhandelingen, die ten grondslag liggen aan de baten en lasten, alsmede de balansposten, dienen tot stand te zijn gekomen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting en hiermee samenhangende programma’s”.

Volgens het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) dienen de afwijkingen in de jaarrekening herkenbaar te worden opgenomen en van een toelichting te worden voorzien. Als blijkt dat de gerealiseerde uitgaven op programmaniveau hoger zijn dan geautoriseerd, is er sprake van begrotingsonrechtmatigheid. Er zijn verschillende typen begrotingsoverschrijdingen. Overschrijdingen die binnen de beleidskaders van de gemeente passen, worden in het collegeoordeel niet meegewogen.

De door de raad gestelde kaders zijn bepalend voor de invulling van het budgetbeheer door het college. Het systeem van budgetbeheer- en bewaking moet waarborgen dat de baten en de lasten binnen de begroting blijven en dat belangrijke wijzigingen of dreigende overschrijdingen tijdig worden gemeld aan de raad, zodat deze tijdig een besluit kan nemen.

Om de kaders te bepalen, is op 6 maart 2023 de nieuwe financiële verordening door de gemeenteraad vastgesteld (met ingangsdatum 1-1-2023). Hierin is, in artikel 22, aangegeven dat iedere afwijking van de begroting als onrechtmatig wordt beschouwd. Afwijkingen zijn enkel acceptabel in de volgende situaties (zie artikel 22 lid 4):

- a. Er is sprake van een overschrijding waarbij direct gerelateerde inkomsten de overschrijding compenseren.
- b. Er is sprake van een overschrijding op een open-einde regeling.
- c. De overschrijding is geautoriseerd door middel van vaststelling van een tussentijdse rapportage.

In artikel 20 lid 3 van de financiële verordening wordt aangegeven dat geconstateerde afwijkingen (fouten of onduidelijkheden) groter dan € 50.000 worden toegelicht in de paragraaf Bedrijfsvoering. Van elke afzonderlijke budgetafwijking wordt aangegeven of deze acceptabel of onrechtmatig is.

In de rechtmatigheidsverantwoording weegt de bruto overschrijding mee dus voor correctie van acceptabele overschrijdingen. De bruto-overschrijding betreft de totale overschrijding van de lasten van een programma. De financiële verordening geeft spelregels wanneer overschrijdingen als acceptabel worden aangemerkt. Na correctie van acceptabele overschrijdingen blijkt de netto overschrijding. Tot voorgaande jaren was dit de onrechtmatigheid die werd meegewogen in het rechtmatigheidsoordeel van de accountant. In de paragraaf bedrijfsvoering presenteren wij de bruto overschrijding en de netto overschrijding. Doordat de overschrijdingen grotendeels acceptabele verschillen zijn is er geen verbeterplan nodig.

Bovenstaande werkwijze leidt tot het volgende opsomming:

Categorie	Bruto-overschrijding van de lasten Basis oordeel rechtmatigheidsverantwoording.	Netto-overschrijding na correcties voor acceptabele overschrijdingen
Programmarekening	2.693.535	158.591
Investerings	Geen overschrijdingen boven de rapportagegrens	Geen overschrijdingen boven de rapportagegrens
Voorwaarde criterium	0	0
M&O criterium	0	0
Totaal onrechtmatig	2.693.535	158.591

Voor de analyse van de onrechtmatigheden verwijzen wij u graag naar het onderdeel volgend op onderstaande tabel.

Programmarekening (begrotingscriterium)

In de volgende tabel zijn de lasten van 2023 opgenomen, voor zowel de begroting na wijziging als de daadwerkelijke lasten.

Begrotingsrechtmatigheid (lasten)	Begroting na wijziging 2023	Werkelijk 2023	bruto overschrijding	Na correcties acceptabel
Lasten				
1 Openbare Orde & Veiligheid & Algemeen Bestuur	6.652.900	6.648.761	0	0
2 Ruimtelijke Ordening, Wonen & Economie	3.148.700	3.945.975	797.275	80.393
3 Buitenruimte	18.593.300	18.180.312	0	0
4 Financiën	798.400	9.409	0	0
5 Educatie	3.937.400	3.475.203	0	0
6 Sport	2.041.400	2.123.236	81.836	0
7 Sociaal Domein	25.494.400	26.631.224	1.136.824	0
Overige Baten en Lasten				
Algemene dekkingsmiddelen	125.100	591.794	466.694	0
Overhead	8.826.800	9.037.706	210.906	78.198
Vennootschapsbelasting	426.400	412.884	0	0
Onvoorzien	75.000	0	0	0
Totaal 9 Overige Baten en Lasten	9.453.300	10.042.384	589.084	78.198
Totaal lasten	70.119.800	71.056.505	2.693.535	158.591

De bruto overschrijdingen betreffen de volgende programma's:

- Ruimtelijk Ordening, Wonen & Economie: **€ 797.275**;
- Sport: **€ 81.836**;
- Sociaal Domein: **€ 1.136.824**;
- Algemene dekkingsmiddelen: **€ 466.694**, en
- Overhead: **€ 210.906**.

Totale bruto overschrijding alle programma's: **€ 2.693.535**. Dit is het bedrag wat meetelt in de rechtmatigheidsverantwoording.

Dit betekent dat de uitgaven in de hierboven programma's in principe onrechtmatig zijn, en er dus onrechtmatig is gehandeld. Niet alle gedane uitgaven zijn echter onrechtmatig. In artikel 22 lid 4 van de financiële verordening wordt aangegeven wanneer gedane uitgaven als acceptabel worden beschouwd (zie het onderdeel Begrotingscriterium). Hierdoor corrigeren

we de bruto overschrijdingen in de betreffende programma's, met de genoemde categorieën in de financiële verordening.

Deze werkwijze leidt tot een netto overschrijding van **€ 158.591**. Dit bedrag hebben we gebruikt om te beoordelen of er verbetermaatregelen nodig zijn omdat dit lager ligt dan de materialiteit van 1% van de totale lasten hebben wij dit als niet noodzakelijk geacht.

Uit bovenstaande tabel blijkt dat de programma's Ruimtelijke Ordening, Wonen & Economie, Sport, Sociaal Domein, Algemene dekkingsmiddelen en Overhead overschrijdingen laten zien die verklaard dienen te worden. De overige programma's laten geen overschrijdingen zien. De uitgaven van deze programma's zijn daarmee acceptabel.

Programma 2 Ruimtelijke Ordening, Wonen & Economie

De totale overschrijding in dit programma bedraagt **€ 797.275**.

We noemen hieronder de belangrijkste afwijkingen per taakveld, voor significante, over- en onderschrijdingen.

Voor de verdere financiële analyse van de afwijkingen verwijzen wij u naar programma 2 Ruimtelijke ordening, Wonen & Economie.

Taakveld 0.3 Beheer overige gebouwen en gronden

In dit taakveld zitten de gronden en landerijen (FCL 631020). Hier zit een onderschrijding van de lasten van **€ 57.818** met name vanwege een lagere omslagrente dan begroot. Hierdoor is er minder rente toegerekend dan begroot. Ook zijn de gemeentelijke belastingen fors lager dan begroot. Verder zit in dit taakveld ook het onderzoek van RO-projecten (FCL 632000), waar een onderschrijding van **€ 169.647** waarneembaar is. Dit betreft incidentele budgetten voor diverse doeleinden, die nog niet zijn benut.

Conclusie: We kwalificeren de onderschrijdingen niet als een budgetafwijking, en tellen derhalve niet mee in het oordeel.

Taakveld 8.1 Ruimte en leefomgeving

In dit taakveld vallen alle marktinitiatieven. De totale overschrijding van de marktinitiatieven bedraagt **€ 394.360**. Hier staan echter **€ 468.847** meer direct gerelateerde inkomsten tegenover, dan begroot. De overschrijding van de lasten classificeren we daarom als een categorie a budgetafwijking, en is daarmee acceptabel.

Daarnaast is er een overschrijding op FCL 681050; Uitkoop woningen onder hoogspanningsleidingen, van **€ 115.347**. Tegenover deze kosten staan direct gerelateerde baten voor hetzelfde bedrag. De overschrijding van de lasten classificeren we daarom als een categorie a budgetafwijking, en is daarmee acceptabel.

Verder zitten in dit taakveld ook de bestemmingsplannen (FCL 681000). Dit budget is onderschreden met **€ 64.287**, wat komt omdat de bestemmingsplannen voor De Omloop en Poort van Buitenland nog niet, respectievelijk pas in december 2023 zijn gestart. Ook zit het opstellen van de Omgevingsvisie (FCL 681012) in dit taakveld. De onderschrijding voor deze FCL bedraagt **€ 60.000**, omdat het opstellen van de Omgevingsvisie is doorgeschoven naar 2024. Tot slot zit de onderschrijding op Slot Valckensteinsedijk (FCL 6810241) van **€ 68.286** op dit taakveld, wat voornamelijk komt door het doorgeschoven budget uit 2022.

Conclusie: We kwalificeren de afwijkingen binnen dit taakveld voor € 509.708 als een categorie a budgetafwijking, en zijn daarmee acceptabel. De onderschrijdingen kwalificeren we niet als een budgetafwijking, en tellen derhalve niet mee in het oordeel.

Taakveld 8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)

Binnen dit taakveld vallen de grex'en Plan Spui, Polder Albrandswaard, Binnenland en De Omloop.

Dit betreft respectievelijk de volgende FCL's: 68300114, 68300119, 68300127 en 68300175.

FCL 68300114 Plan Spui; totale overschrijding € 143.150.
FCL 68300119 Polder Albrandswaard; totale onderschrijding € 103.748.
FCL 68300127 Binnenland; totale overschrijding € 178.090.
FCL 68300175 De Omloop; totale overschrijding € 401.093.

Totale overschrijding grex'en: **€ 618.585**. Tegenover deze kosten staan direct gerelateerde inkomsten, ter waarde van **€ 2.143.040**.

Conclusie: We classificeren de afwijkingen binnen dit taakveld als een categorie a budgetafwijking, en zijn daarmee acceptabel.

FCL 68300001 Grondbedrijf algemeen; overschrijding **€ 80.393**. Deze overschrijding classificeren we als onrechtmatig.

Conclusie: We kwalificeren de afwijkingen binnen dit taakveld voor € 618.585 als een categorie a budgetafwijking, en zijn daarmee acceptabel. Het restant (€ 80.393) betreft een onrechtmatige budgetafwijking. Er telt derhalve € 80.393 mee in het oordeel.

Taakveld 7.4 Milieubeheer

In dit taakveld zit de SPUK Verlaging energierekening, op FCL 672339. De overschrijding bedraagt **€ 154.051**. De lasten van deze regeling worden volledig gecompenseerd door de baten, waardoor het budgetneutraal door het programma loopt.

Conclusie: We kwalificeren de afwijking binnen dit taakveld als een categorie a budgetafwijking, en is daarmee acceptabel.

Dummy rekeningen

De dummy rekeningen lopen door alle programma's heen, en hebben te maken met de interne doorbelasting van de BAR-kosten (uren) vanuit programma 1 naar de diverse taakvelden en programma's. Deze doorverdeling leidt tot verschillen in de programma's en de taakvelden. Omdat er minder uren zijn geschreven op de BAR in programma 1, kunnen er ook minder uren doorbelast worden naar de overige programma's. Het totaal van alle dummy rekeningen, voor alle programma's samen, komt echter op € 0,00 uit. Hierbij lopen de saldi van de programma's 2 t/m 9, als gevolg van de doorbelasting, weg tegen de totale mutatie uit programma 1. Zie hiervoor het onderdeel 'Impact BAR uren 2023' in het deelhoofdstuk Rechtmatigheid.

In programma 2 zorgen de dummy's voor een totale onderschrijding van **€ 21.014**.

Conclusie: We kwalificeren de afwijkingen niet als een budgetafwijking, en tellen derhalve niet mee in het oordeel.

Programma 6 Sport

De totale overschrijding in dit programma bedraagt **€ 81.836**.

We noemen hieronder de belangrijkste afwijkingen per taakveld, voor significante over- en onderschrijdingen.

Voor de verdere financiële analyse van de afwijkingen verwijzen wij u naar programma 6 Sport.

Taakveld 5.2 Sportaccommodaties

In dit taakveld zit FCL 653005 Exploitatie zwembad. De overschrijding bedraagt **€ 61.533**, wat met name veroorzaakt wordt door de hogere energielasten. Hier is een compensatie voor ontvangen vanuit het Rijk.

Conclusie: we kwalificeren de afwijking binnen dit taakveld als een categorie a budgetafwijking, en is daarmee acceptabel.

Dummy rekeningen

De dummy rekeningen lopen door alle programma's heen, en hebben te maken met de interne doorbelasting van de BAR-kosten (uren) vanuit programma 1 naar de diverse taakvelden en programma's. Deze doorverdeling leidt tot verschillen in de programma's en

de taakvelden. Omdat er minder uren zijn geschreven op de BAR in programma 1, kunnen er ook minder uren doorbelast worden naar de overige programma's. Het totaal van alle dummy rekeningen, voor alle programma's samen, komt echter op € 0,00 uit. Hierbij lopen de saldi van de programma's 2 t/m 9, als gevolg van de doorbelasting, weg tegen de totale mutatie uit programma 1. Zie hiervoor het onderdeel 'Impact BAR uren 2023' in het deelhoofdstuk Rechtmatigheid.

In programma 6 zorgen de dummy's voor een totale onderschrijding van **€ 4.146**.

Conclusie: We kwalificeren de afwijkingen niet als een budgetafwijking, en tellen derhalve niet mee in het oordeel.

Er blijft na bovenstaande analyse nog een bedrag van **€ 16.158** over, en bestaat uit diverse verschillen die individueel allen kleiner zijn dan € 50.000. Daarom zijn ze niet nader geanalyseerd.

Programma 7 Sociaal domein

De totale overschrijding in dit programma bedraagt **€ 1.136.824**.

We noemen hieronder de belangrijkste afwijkingen per taakveld, voor significante over- en onderschrijdingen.

Voor de verdere financiële analyse van de afwijkingen verwijzen wij u naar programma 7 Sociaal domein.

Taakveld 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie

De kosten voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen op de locatie Kleidijk (FCL 662112) zitten in dit taakveld. De overschrijding van de kosten bedraagt **€ 57.916**. De kosten van de opvang van Oekraïense vluchtelingen worden volledig gecompenseerd door het Rijk. De overschrijding van de lasten classificeren we daarom als een categorie a budgetafwijking, en is daarmee acceptabel.

Conclusie: We kwalificeren de afwijking binnen dit taakveld als een categorie a budgetafwijking, en is daarmee acceptabel.

Taakveld 6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen

In dit taakveld zit FCL 661415 Toeslagenaffaire Ondersteuning gedupeerden. De overschrijding bedraagt **€ 61.979**. Deze uitgaven worden gecompenseerd door direct gerelateerde baten uit de bijbehorende specifieke uitkering. De overschrijding van de lasten classificeren we daarom als een categorie a budgetafwijking, en is daarmee acceptabel. Verder zit in de taakveld ook FCL 667115 Inzet in Wijkteams. Hier bedraagt de onderschrijding **€ 62.802**, wat met name komt door het niet volledig kunnen invullen van het personeelsbestand.

Conclusie: We kwalificeren de afwijking van € 61.979 binnen dit taakveld als een categorie a budgetafwijking, en is daarmee acceptabel. De onderschrijding van € 62.802 kwalificeren we niet als een budgetafwijking, en telt derhalve niet mee in het oordeel.

Taakveld 6.3 Inkomensregelingen

In dit taakveld zit de overschrijding op de Wet BUIG uitkeringen van **€ 749.590**. Dit wordt met name veroorzaakt door hogere uitgaven aan de Wet Werk en Bijstand. De uitvoering van deze wet betreft een open einde regeling, waardoor de overschrijding acceptabel is.

Daarnaast zit ook het Minimabeleid (FCL 661400) in dit taakveld. Hier heeft een overschrijding van **€ 500.012** plaatsgevonden, wat volledig is toe te schrijven aan de gemaakte kosten voor de uitvoering van de energietoeslag. Voor de uitgaven aan de energietoeslag worden we volledig gecompenseerd door het Rijk, waardoor er direct gerelateerde baten tegenover staan.

Verder zit in dit taakveld een onderschrijding op FCL 661005 Besluit Zelfstandigen van **€ 56.700**. Dit budget is niet gebruikt, omdat er geen leningen zijn verstrekt. Ook is er een onderschrijding op de Schuldhulpverlening van **€ 65.064**, omdat vanwege de BAR-ontvlechting niet alle projecten volledig zijn uitgevoerd.

Conclusie: We kwalificeren de afwijking van € 749.590 binnen dit taakveld als een categorie b budgetafwijking, en is daarmee acceptabel. De afwijking van € 500.012 kwalificeren we als een categorie a budgetafwijking, en is daarmee eveneens acceptabel. De onderschrijdingen van € 56.700 en € 65.064 kwalificeren we niet als een budgetafwijking, en tellen derhalve niet mee in het oordeel.

Taakveld 6.5 Arbeidsparticipatie

Op FCL 662301 Re-integratieprojecten is een onderschrijding van **€ 62.837**, met name omdat de begroting te ruim was ingeschat.

Conclusie: De onderschrijding kwalificeren we niet als een budgetafwijking, en telt derhalve niet mee in het oordeel.

Taakveld 6.71B Begeleiding (WMO)

In de WMO zit op FCL 666225 WMO Begeleiding een onderschrijding van **€ 110.988**, wat met name verklaard kan worden door een daling van de beschikkingen.

Conclusie: De onderschrijding kwalificeren we niet als een budgetafwijking, en telt derhalve niet mee in het oordeel.

Taakveld 6.71D Overige maatwerkarrangementen (WMO)

In de WMO zit op FCL 667215 WMO Begeleiding en overige PGB een onderschrijding van **€ 69.787**, wat met name komt omdat de tariefindexatie minder hoog heeft uitpakkt dan begroot.

Conclusie: De onderschrijding kwalificeren we niet als een budgetafwijking, en telt derhalve niet mee in het oordeel.

Lokale jeugdhulp

De verantwoording van de lokale jeugdhulp is dit jaar samen genomen (zie de toelichting in programma 7 voor meer informatie hierover), en bestaat uit de volgende FCL's:

667205 Lokale jeugdhulp PBG --> onderschrijding van € 129.743

667300 Perceel 1: Jeugdhulp begeleiding --> onderschrijding van € 42.968

667305 Perceel 1: Jeugdhulp behandeling --> onderschrijding van € 249.248

667310 Perceel 2: Jeugdhulp behandeling --> onderschrijding van € 81.442

667315 Perceel 2: Jeugdhulp dagbesteding --> onderschrijding van € 74.414

667320 Perceel 3: Jeugdhulp begeleiding --> onderschrijding van € 78.049

667325 Perceel 3: Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf --> overschrijding van € 524.926

667330 Perceel 4: Jeugdhulp behandeling --> overschrijding van € 13.666

668200 Lokale jeugdhulp ZIN --> geen over- of onderschrijding

Totale onderschrijding op lokale jeugdhulp: **€ 117.272.**

De overschrijdingen zitten in taakveld 6.72A Jeugdhulp begeleiding (voor FCL 667325) en taakveld 6.72B Jeugdhulp behandeling (voor FCL 667330), en hebben te maken met het opnieuw inrichten van de administratie. De uitgaven aan jeugdhulp betreffen een open-einde regeling.

Conclusie: De diverse onderschrijdingen kwalificeren we niet als een budgetafwijking, en tellen derhalve niet mee in het oordeel. De afwijkingen van € 524.926 en € 13.666, binnen respectievelijk taakvelden 6.72A en 6.72B, betreffen een open-einde regeling, en kwalificeren we daarom als een categorie b budgetafwijking, en zijn daarmee acceptabel.

Taakveld 7.1 Volksgezondheid

Voor de SPUK IZA bedraagt de overschrijding **€ 110.893**. Deze lasten worden volledig gecompenseerd door direct gerelateerde baten.

Conclusie: we kwalificeren de afwijking van € 110.893 als een categorie a budgetafwijking,

en is daarmee acceptabel.

Dummy rekeningen

De dummy rekeningen lopen door alle programma's heen, en hebben te maken met de interne doorbelasting van de BAR-kosten (uren) vanuit programma 1 naar de diverse taakvelden en programma's. Deze doorverdeling leidt tot verschillen in de programma's en de taakvelden. Omdat er minder uren zijn geschreven op de BAR in programma 1, kunnen er ook minder uren doorbelast worden naar de overige programma's. Het totaal van alle dummy rekeningen, voor alle programma's samen, komt echter op € 0,00 uit. Hierbij lopen de saldi van de programma's 2 t/m 9, als gevolg van de doorbelasting, weg tegen de totale mutatie uit programma 1. Zie hiervoor het onderdeel 'Impact BAR uren 2023' in het deelhoofdstuk Rechtmatigheid.

In programma 7 zorgen de dummy's voor een totale onderschrijding van **€ 47.055**.

Conclusie: We kwalificeren de afwijkingen niet als een budgetafwijking, en tellen derhalve niet mee in het oordeel.

Programma Algemene dekkingsmiddelen

De totale overschrijding in het onderdeel Algemene dekkingsmiddelen bedraagt **€ 466.694**. We noemen hieronder de belangrijkste afwijkingen per taakveld, voor significante over- en onderschrijdingen.

Voor de verdere financiële analyse van de afwijkingen verwijzen wij u naar het programma 'Niet in voorgaande programma's verantwoorde baten en lasten'.

Taakveld 0.5 Treasury

De belangrijkste oorzaak voor de overschrijding betreft de toerekening van rente vanuit de activa aan de diverse taakvelden, op FCL 691101. De toerekening is een stuk lager uitgevallen dan begroot (nadelig effect is € 453.642), als gevolg van een lagere omslagrente en uitgestelde investeringen.

Conclusie: We kwalificeren de afwijking niet als een budgetafwijking, en telt derhalve niet mee in het oordeel, doordat het nadeel in dit taakveld leidt tot voordelen in andere taakvelden.

Dummy rekeningen

De dummy rekeningen lopen door alle programma's heen, en hebben te maken met de interne doorbelasting van de BAR-kosten (uren) vanuit programma 1 naar de diverse taakvelden en programma's. Deze doorverdeling leidt tot verschillen in de programma's en de taakvelden. Omdat er minder uren zijn geschreven op de BAR in programma 1, kunnen er ook minder uren doorbelast worden naar de overige programma's. Het totaal van alle dummy rekeningen, voor alle programma's samen, komt echter op € 0,00 uit. Hierbij lopen de saldi van de programma's 2 t/m 9, als gevolg van de doorbelasting, weg tegen de totale mutatie uit programma 1. Zie hiervoor het onderdeel 'Impact BAR uren 2023' in het deelhoofdstuk Rechtmatigheid.

In programma 9 zorgen de dummy's voor een totale onderschrijding van **€ 1.236**.

Conclusie: We kwalificeren de afwijkingen niet als een budgetafwijking, en tellen derhalve niet mee in het oordeel.

Er blijft na bovenstaande analyse nog een bedrag van **€ 11.812** over, en bestaat uit diverse verschillen die individueel allen kleiner zijn dan € 50.000. Daarom zijn ze niet nader geanalyseerd.

Programma Overhead

De totale overschrijding in het onderdeel Overhead bedraagt **€ 210.906**.

We noemen hieronder de belangrijkste afwijkingen per taakveld, voor significante over- en

onderschrijdingen.

Voor de verdere financiële analyse van de afwijkingen verwijzen wij u naar het programma 'Niet in voorgaande programma's verantwoorde baten en lasten'.

Taakveld 0.4 Overhead

De belangrijkste oorzaak voor de overschrijding betreft de doorbelaste overhead vanuit de BAR (FCL 600530) ; hier is **€ 136.096** meer aan uitgegeven dan begroot. In programma 1 is een voordeel op de doorbelasting van de BAR-uren van € 105.445. Verder zit er in dit taakveld een overschrijding op FCL 600200 Bestuursondersteuning, van **€ 78.198**. Dit komt met name door diverse advieskosten en nagekomen personele lasten, waarvan de hoogte pas na het kalenderjaar bekend is geworden. Dit had echter wel begroot kunnen worden, omdat al wel bekend was dat er nog zaken na zouden komen.

Conclusie: We kwalificeren de afwijking binnen dit taakveld van € 136.096 niet als een budgetafwijking, en telt derhalve niet mee in het oordeel. De afwijking van € 78.198 betreft een onrechtmatige budgetafwijking. Er telt derhalve € 78.198 mee in het oordeel.

Er blijft na bovenstaande analyse nog een bedrag van **€ 3.388** over, en bestaat uit diverse verschillen die individueel allen kleiner zijn dan € 50.000. Daarom zijn ze niet nader geanalyseerd.

Investerings (begrotingscriterium)

In bijlage 3 "Staat van kredieten" zijn alle beschikbaar gestelde kredieten opgenomen. De investeringen waarbij de grens van € 50.000 overschreden is, betreffen onderstaande projecten waarbij dekkredieten zijn gesaldeerd tot de volledige projecten.

Investerings	Totaal beschikbaar gesteld krediet	Beschikbaar 2023	Werkelijke uitgaven 2023	Beschikbaar ultimo 2023
Welhoeksedijk Fietsstraat + poller	250.000	250.000	26.000	224.000
Welhoeksedijk Fietsstraat + poller (bate)	-128.000	-128.000	-	-128.000
Subtotaal	122.000	122.000	26.000	96.000
Dorpsdijk Fietsstraat	170.600	170.600	21.800	148.800
Dorpsdijk Fietsstraat (bate)	-139.000	-139.000	-	-139.000
Subtotaal	31.600	31.600	21.800	9.800
Herinrichting F. v.d. Poest Clementlaan	365.000	365.000	43.600	321.400
Herinrichting F. v.d. Poest Clementlaan (bate)	-182.000	-182.000	-	-182.000
Subtotaal	183.000	183.000	43.600	139.400
Ventilatie scholen Don Bosco	455.000	210.000	-	210.000
Ventilatie scholen Don Bosco (bate)	-210.000	-210.000	-	-210.000
Subtotaal	245.000	-	-	-
Totaalsaldo	581.600	336.600	91.400	245.200

Welhoeksedijk Fietsstraat + poller

Als de bate in de Welhoeksedijk fietsstraat + poller wordt meegerekend, vallen we binnen het totale krediet, en zijn de uitgaven rechtmatig.

Dorpsdijk Fietsstraat

Als de bate in de Dorpsdijk Fietsstraat wordt meegerekend, vallen we nog binnen het totale krediet, en zijn de uitgaven rechtmatig.

Herinrichting F. v.d. Poest Clementlaan

Als de bate in de herinrichting F. v.d. Poest Clementlaan wordt meegerekend, vallen we nog binnen het totale krediet, en zijn de uitgaven rechtmatig.

Ventilatie scholen Don Bosco

Het budget voor dit project is in 2023 bijgesteld. De uitvoering ervan is doorgeschoven naar 2024, door gebrek aan installateurs en materialen.

De Rijksdienst voor ondernemend Nederland heeft het uitstel verleend.

In totaal classificeren we **€ 0,00** aan uitgaven als onrechtmatig in 2023.

Voorwaardencriterium

Het voorwaardencriterium heeft betrekking op de eisen die worden gesteld bij de uitvoering van de financiële beheers handelingen. De eisen/voorwaarden zijn afkomstig uit diverse wet- en regelgeving, zowel intern als extern.

Met onze interne controles sluiten we aan bij de goedkeurings- en rapporteringstoleranties die de accountant hanteert. In nauwe samenspraak met de accountant hebben we de omvang van de steekproeven en de uit te voeren controles bepaald.

Op de volgende gebieden hebben controles plaatsgevonden:

- Inkoop en aanbestedingen;
- Treasury;
- Facturen;
- Memorialen;
- Waarderen, activeren en afschrijven;
- Personeel;
- Subsidieverlening en vaststelling;
- Grondexploitaties;
- Participatiewet (incl. IOAW, IOAZ en BBZ);
- WMO;
- Jeugdwet, en
- Lokale hulpverlening.

Rechtmatigheidsfouten moeten in de verantwoording opgenomen en toegelicht worden indien zij boven het door de raad vastgestelde verantwoordingspercentage uitkomen. Wij hanteren de rapporteringstolerantie die ook met de accountant is afgesproken.

Conclusie uit controles

Bij de uitgevoerde Verbijzonderde Interne Controle zijn op alle hierboven genoemde onderdelen geen financiële rechtmatigheidsfouten geconstateerd.

Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium

Misbruik en oneigenlijk gebruik is een van de criteria waarop de jaarrekening van de gemeente wordt getoetst. Dit criterium dekt samen met het begrotingscriterium en voorwaardencriterium de financiële rechtmatigheid af. In de financiële verordening wordt aangegeven dat het college verantwoordelijk is voor het vastleggen van beleid en interne regels op deze gebieden. Met de Nota Misbruik en Oneigenlijk gebruik, die op 5 juni 2023 door de raad is vastgesteld, wordt invulling gegeven aan een van deze gebieden.

Het begrip misbruik en oneigenlijk gebruik wordt door de Commissie BBV in de Kadernota rechtmatigheid 2023 als volgt omschreven:

Misbruik

Het opzettelijk niet, niet tijdig, onjuist of onvolledig verstrekken van gegevens met als doel ten onrechte overheidssubsidies of -uitkeringen te verkrijgen of niet dan wel een te laag bedrag aan heffingen aan de overheid te betalen.

Oneigenlijk gebruik

Het door het aangaan van rechtshandelingen, al dan niet gecombineerd met feitelijke handelingen, verkrijgen van overheidsbijdragen of het niet dan wel tot een te laag bedrag betalen van heffingen aan de overheid, in overeenstemming met de bewoordingen van de regelgeving maar in strijd met het doel en de strekking daarvan.

Misbruik en oneigenlijk gebruik gaat zowel over mogelijkheden voor fraude, diefstal of andere vormen van zelfverrijking in de organisatie, ambtelijk en bestuurlijk, als over misbruik van regelingen door burgers, bedrijven en instellingen. In de praktijk zal vaak sprake zijn van samenspanning door externe partijen met één of meerdere personen binnen de gemeente. Bij alle processen waar sprake kan zijn van misbruik en oneigenlijk gebruik moeten in de kaders voor deze regelingen waarborgen zijn opgenomen om misbruik en oneigenlijk gebruik te voorkomen.

Extern geldt dat geen middelen de deur uitgaan zonder toetsing aan geldende regelgeving. De gemeente Albrandswaard vindt het belangrijk dat o.a. de uitkeringen, subsidies en

vergunningen naar de inwoners of bedrijven gaan die daar recht op hebben. Het is belangrijk dat ook de duur en hoogte van het bedrag juist is.

Om misbruik te voorkomen moeten we niet alleen naar buiten kijken, maar ook naar ons eigen handelen. Intern gelden integriteitsregelingen, de ambtseed, functiescheiding in (financiële) processen, maar ook aanspreekgedrag en collegiale toetsing.

Conclusie

Uit de uitgevoerde Verbijzonderde Interne Controle zijn geen gevallen van misbruik en oneigenlijk gebruik bekend geworden.

Aanbevelingen

Begrotingscriterium

Binnen de bestaande processen voor het budgetbeheer en de planning & control cyclus is veel aandacht voor de budgetoverschrijdingen. Het verder ontwikkelen van de rapportages en het verbeteren van de informatie met prognoses moet bijdragen aan een eerdere signalering van begrotingsonrechtmatigheden door overschrijdingen. Hier zal de komende tijd meer aandacht aan worden besteed.

Impact BAR-uren 2023

Programma	Taakveld	Effect doorverdeling naar taakvelden
1 Openbare Orde & Veiligheid en Algemeen Bestuur	0.1 Bestuur	-184.539
	0.2 Burgerzaken	9.577
	1.1 Crisisbeheersing en brandweer	388
	1.2 Openbare orde en veiligheid	12.605
	Subtotaal	-161.969
2 Ruimtelijke Ordening, Wonen & Economie	0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	7.670
	3.1 Economische ontwikkeling	1.123
	3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	135
	3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	121
	3.4 Economische promotie	0
	8.1 Ruimte en leefomgeving	11.964
	Subtotaal	21.014
3 Buitenruimte	0.2 Burgerzaken	407
	1.2 Openbare orde en veiligheid	1.288
	2.1 Verkeer en vervoer	18.888
	2.2 Parkeren	462
	2.3 Recreatieve havens	22
	2.4 Economische havens en waterwegen	196
	2.5 Openbaar vervoer	328
	3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	242
	5.3 Cultuurpresent., cultuurprod. en cultuurpart.	603
	5.4 Musea	339
	5.5 Cultureel erfgoed	316
	5.6 Media	105
	5.7 Openbaar groen en recreatie	17.939
	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	23
	7.2 Riolering	7.534
	7.3 Afval	5.359
	7.4 Milieubeheer	6.107
	7.5 Begraafplaatsen en crematoria	7.467
	8.3 Wonen en bouwen	9.386
	Subtotaal	77.011
4 Financiën	0.8 Overige baten en lasten	0
	Subtotaal	0
5 Educatie	4.1 Openbaar basisonderwijs	3.657
	4.2 Onderwijshuisvesting	1.998
	4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	897
	5.6 Media	4.833
	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	123
	Subtotaal	11.508
6 Sport	5.1 Sportbeleid en activering	300
	5.2 Sportaccommodaties	3.846
	Subtotaal	4.146
7 Sociaal domein	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	322
	6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	12.478

Programma	Taakveld	Effect doorverdeling naar taakvelden
	6.3 Inkomensregelingen	14.062
	6.4 WSW en beschut werk	2.337
	6.5 Arbeidsparticipatie	5.950
	6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	8.631
	6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	0
	6.71a Hulp bij het huishouden (WMO)	388
	6.71b Begeleiding (WMO)	388
	6.71c Dagbesteding (WMO)	388
	6.71d Overige maatwerkarrangementen	388
	6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	0
	6.72a Jeugdhulp begeleiding	237
	6.72b Jeugdhulp dagbehandeling	237
	6.72c Jeugdhulp dagbesteding	237
	6.72d Jeugdhulp zonder verblijf overig	237
	6.73a Pleegzorg	85
	6.73b Gezinsgericht	85
	6.73c Jeugdhulp met verblijf overig	85
	6.74a Jeugdhulp behandeling GGZ	85
	6.74b Jeugdhulp crisis	85
	6.74c Gesloten plaatsing	85
	6.81 Geëscaleerde zorg 18+	0
	6.81a Beschermd wonen (WMO)	-14
	6.81b Maatschappelijke- en vrouwenopvang	-14
	6.82 Geëscaleerde zorg 18-	0
	6.82a Jeugdbescherming	66
	6.82b Jeugdreclassering	66
	7.1 Volksgezondheid	164
	Subtotaal	47.055
9 Overige baten en lasten	0.5 Treasury	252
	0.61 OZB woningen	151
	0.63 Parkeerbelasting	0
	0.64 Belastingen overig	834
	0.8 Overige baten en lasten	0
	Subtotaal	1.236
Totaal		0

-/- is negatief

+/+ is positief

Paragraaf 6 - Verbonden partijen

In deze paragraaf wordt eerst de gemeentelijke visie op verbonden partijen beschreven. Vervolgens wordt per verbonden partij specifieke informatie aangegeven. De verbonden partijen zijn daarbij gerangschikt naar de soorten:

- gemeenschappelijke regelingen;
- vennootschappen en coöperaties;
- stichtingen en verenigingen, en
- overige verbonden partijen.

Achtergrondinformatie

De gemeente Albrandswaard heeft de kadernota verbonden partijen vastgesteld voor de periode 2016 – 2020. Het doel van deze nota is een methodiek te ontwikkelen waarmee de bestaande verbonden partijen kunnen worden beoordeeld en aangestuurd. De nota sluit aan bij de nieuwe Wet gemeenschappelijke regelingen die per 1 januari 2015 van kracht is en tot doel heeft de democratische legitimatie te versterken. Als de uitvoering van een publieke taak aan een verbonden partij is overgedragen, is het onvermijdelijk dat (volledige) directe invloed/sturing door de gemeente niet langer aan de orde is. Dit omdat de verbonden partij een eigen bestuur heeft waarin meerdere gemeenten zijn vertegenwoordigd.

Om de invloed van de gemeente op verbonden partijen te optimaliseren is in de nota een methodiek opgenomen die deze optimalisatie van invloed moet bewerkstelligen. De invloed van het gemeentebestuur op een verbonden partij is het grootst als deze zich richt op de voorkant van de processen van de verbonden partij. De methodiek die kan worden ingezet om de invloed passend te laten zijn bij de situatie bestaat uit: het proces van positiebepaling, een governance-scan, het bepalen van een passend aansturingsscenario en het daarbij passende instrumentarium.

Gemeenschappelijke regeling DCMR Milieudienst Rijnmond (DCMR)		Vestigingsplaats Schiedam		Gemeenschap- pelijke regeling
Deelnemende partijen	15 Rijnmondgemeenten en de provincie Zuid-Holland.			
Stemverhouding	1,8%			
Openbaar belang	Advisering en ondersteuning van gemeentelijke milieutaken. De DCMR heeft een algemene adviestaak met betrekking tot milieu, adviseert ten aanzien van vergunningverlening en handhaving in het kader van de wettelijke taken als gevolg van de Wet Milieubeheer en ondersteunt de gemeenten t.a.v. de uitvoering van Besluit Bodemkwaliteit.			
Bestuurlijk belang	1 lid dagelijks bestuur en daarmee 1 lid algemeen bestuur.			
Actuele ontwikkelingen	De invoering van de Omgevingswet is vastgesteld op 1 januari 2024. Dit vraagt steeds om nadenken en anticiperen op kosten, voorbereiding en uitvoering. Samen met alle participanten bereidde DCMR zich voor op de naderende wetswijziging, o.a. door inzicht te krijgen in de (milieu)kwaliteit van het gebied op basis van toegankelijke data. De DCMR ontwikkelt zich steeds meer tot een datagedreven organisatie. Het toezicht wordt weer gebiedsgericht georganiseerd, met behulp van steeds meer innovatie rond meldkamer en toezichtinstrumenten.			
Financiële positie - verbonden partij			Financieel belang - gemeente	
	1 januari 2023	31 december 2023		
Eigen vermogen	4.403	4.410	Aandelen kapitaal	
Vreemd vermogen	12.414	22.019	Leningen/garantstellingen	
Resultaat 2023	607		Bijdrage gemeente 2023	456
Risico's	Controle over en sturing op het financieel resultaat. De komst van de Omgevingswet zorgt voor wat onzekerheid in deze.			
Sturingsscenario	Hoog			

bedragen x € 1.000

SvWrR			Stichting	
Deelnemende partijen	Albrandswaard, Barendrecht, Brielle, Capelle aan den IJssel, Hellevoetsluis, Krimpen aan den IJssel, Lansingerland, Maassluis, Nissewaard, Ridderkerk, Rotterdam, Schiedam, Vlaardingen en Westvoorne.			
Stemverhouding				
Openbaar belang	Beleid en producten op het gebied van wonen binnen regio in gezamenlijkheid opstellen.			
Bestuurlijk belang				
Actuele ontwikkelingen	Stafbureau, monitor Regioakkoord, actualisatie Regioakkoord, regionale Woonvisie, intranet.			
Financiële positie - verbonden partij			Financieel belang - gemeente	
	1 januari 2023	31 december 2023		
Eigen vermogen	0	0	Aandelen kapitaal	0
Vreemd vermogen	0	0	Leningen/garantstellingen	0
Resultaat 2023			Bijdrage gemeente 2023	13
Risico's	-			
Sturingsscenario	In theorie kunnen een of meerdere gemeenten hun financiële verplichtingen niet nakomen. Deze kans is heel klein.			

bedragen x € 1.000

Gemeenschappelijke regeling voor het natuur- en recreatiegebied IJsselmonde (NRIJ)		Vestigingsplaats Schiedam		Gemeenschap- pelijke regeling
Deelnemende partijen	Albrandswaard, Barendrecht, Ridderkerk, Zwijndrecht, Hendrik-Ido-Ambacht, Rotterdam en provincie Zuid-Holland.			
Stemverhouding	20%			
Openbaar belang	Ontwikkeling en in stand houden van intergemeentelijke buitenstedelijke recreatie en bescherming van natuur en landschap op IJsselmonde. Beheer, ontwikkeling en onderhoud van recreatieve groengebieden op IJsselmonde.			
Bestuurlijk belang	2 algemeen bestuursleden waarvan 1 in het dagelijks bestuur.			
Actuele ontwikkelingen	Bezuinigingen vormgegeven i.v.m. verwachte afname budget n.a.v. uittreden PZH en vermindering inbreng Rotterdam.			
Financiële positie - verbonden partij			Financieel belang - gemeente	
	1 januari 2023	31 december 2023		
Eigen vermogen	4.398	4.404	Aandelen kapitaal	0
Vreemd vermogen	319	274	Leningen/garantstellingen	0
Resultaat 2023		98	Bijdrage gemeente 2023	200
Risico's	Substantiële afname inkomsten na 2025 n.a.v. uittreden PZH en vermindering inbreng Rotterdam.			
Sturingsscenario	Nog vast te stellen.			

bedragen x € 1.000

Gemeenschappelijke regeling Jeugdhulp Rijnmond		Vestigingsplaats Rotterdam	Gemeenschap- pelijke regeling
Deelnemende partijen	Gemeenten: Albrandswaard, Barendrecht, Brielle, Capelle aan den IJssel, Goeree-Overflakkee, Hellevoetsluis, Krimpen aan den IJssel, Lansingerland, Maassluis, Nissewaard, Ridderkerk, Schiedam, Vlaardingen, Westvoorne en Rotterdam.		
Stemverhouding	6,25%		
Openbaar belang	Doel: Het beschikbaar houden van specialistische zorg en van 7/24 crisisopvang. Het realiseren van schaalvoordelen. Het delen van kennis en expertise. De GR heeft tot taak de gemeenschappelijke inkoop van jeugdhulp zodanig vorm te geven dat lokale ambities kunnen worden gerealiseerd. De visie en doelen van de GR zijn daarmee een optelsom van de beleidsvoornemens van de deelnemende gemeenten.		
Bestuurlijk belang	De gemeente heeft bestuurlijke inbreng als lid van het algemeen bestuur (AB).		
Actuele ontwikkelingen	Over de afgelopen jaren inclusief 2023 is er een sterke stijging te zien in de weektarieven (in bijna alle opdrachten van de GRJR behalve bij A en C).		
Financiële positie - verbonden partij		Financieel belang - gemeente	
	1 januari 2023	31 december 2023	
Eigen vermogen	0	0	Aandelen kapitaal 0
Vreemd vermogen	0	0	Leningen/garantstellingen 0
Resultaat 2023			Bijdrage gemeente 2023 3.837
Risico's	Alle deelnemende gemeenten zijn volledig risicodragend. Het zorgverbruik wordt echter per gemeenten afgewikkeld. Er zijn stappen gezet om de stuurinformatie over het zorgverbruik en wachttijden te verbeteren waardoor er gedurende het jaar steeds beter inzicht is in het zorgverbruik. Met ingang van 2023 is de vlaktax afgeschaft waardoor gemeenten de werkelijke zorgkosten over het jaar krijgen toegerekend.		
Sturingsscenario	Gemiddeld		

bedragen x € 1.000

Samenwerkingsverband Vastgoedinformatie, Heffing en Waardebepaling (SVHW)		Vestigingsplaats Klaaswaal		Gemeenschap- pelijke regeling
Deelnemende partijen	Een waterschap, RAD en 20 gemeenten.			
Stemverhouding	3,3%			
Openbaar belang	Het SVHW houdt zich bezig met de heffing en invordering van gemeentelijke belastingen en de waardebepaling, in het kader van de wet WOZ.			
Bestuurlijk belang	Bevoegdheden van het College m.b.t. heffing en invordering belastingen, WOZ is overgedragen aan de VP. Het Algemeen Bestuur is het hoogste bestuursorgaan van het SVHW. De gemeente is vertegenwoordigd in de Ambtelijke Commissie: 1 lid (accounthouder VP) en het Algemeen Bestuur: 1 lid (portefeuillehouder Financiën).			
Actuele ontwikkelingen	Het landelijk beeld van moeilijk in te vullen vacatures en stijging van aantallen bezwaren door no-cure-no-pay bureaus is ook te merken bij SVHW.			
Financiële positie - verbonden partij			Financieel belang - gemeente	
	1 januari 2023	31 december 2023		
Eigen vermogen	847	765	Aandelen kapitaal	0
Vreemd vermogen	1.451	1.357	Leningen/garantstellingen	0
Resultaat 2023		684	Bijdrage gemeente 2023	275
Risico's	Uittreding van deelnemers en nieuwe ontwikkeling op gebied van de wetgeving kunnen leiden tot stijging van de deelnemersbijdrage voor de overgebleven deelnemers.			
Sturingsscenario	Gemiddeld			

bedragen x € 1.000

Centrum Jeugd & Gezin Rijnmond (CJG)		Vestigingsplaats Rotterdam		Stichting	
Deelnemende partijen	Albrandswaard, Barendrecht, Brielle, Goeree-Overflakkee, Hellevoetsluis, Krimpen aan den IJssel, Lansingerland, Maassluis, Nissewaard, Ridderkerk, Rotterdam, Schiedam, Vlaardingen en Westvoorne.				
Stemverhouding	3,6%				
Openbaar belang	CJG Rijnmond treedt op als uitvoerder van de wettelijke gemeentelijke taken op het gebied van de jeugdgezondheidszorg. Het CJG is de plek waar ouders en verzorgers, kinderen, jongeren en professionals terecht kunnen voor ondersteuning en advies over opgroeien, opvoeden en gezondheid.				
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging in de Raad voor Publiek Belang.				
Actuele ontwikkelingen	Stabiel.				
Financiële positie - verbonden partij			Financieel belang - gemeente		
	1 januari 2023	31 december 2023			
Eigen vermogen	2.884	3.168	Aandelen kapitaal	0	
Vreemd vermogen	6.902	8.154	Leningen/garantstellingen	0	
Resultaat 2023		284	Bijdrage gemeente 2023	894	
Risico's	Onzekerheid over de kostenstijgingen door inflatie, macro-economische ontwikkelingen of overheidsmaatregelen, en ontwikkelingen op de arbeidsmarkt die hun impact kunnen hebben op de financiën.				
Sturingsscenario	Nog vast te stellen				

bedragen x € 1.000

Veiligheidsregio Rotterdam Rijnmond (VRR)		Vestingsplaats Rotterdam	Gemeenschap-pelijke regeling	
Deelnemende partijen	15 gemeenten uit het Rijnmond gebied.			
Stemverhouding	7,7%			
Openbaar belang	(Brand)veiligheid, vervoer van zieken en ongevalslachtoffers, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen, rampenbestrijding en crisisbeheersing met inbegrip van de multidisciplinaire samenwerking en de gemeenschappelijke meldkamer. De vorming van veiligheidsregio's heeft als doelstelling de versterking van de bestuurlijke aansturing van de rampenbestrijding en crisisbeheersing op regionaal en nationaal niveau, alsmede de versterking van de geneeskundige hulpverlening en het regionale			
Bestuurlijk belang	Burgemeester is lid van dagelijks bestuur en algemeen bestuur (+ 1 plaatsvervangend lid). Bij het nemen van besluiten door het algemeen bestuur brengen de leden voor de gemeente die zij vertegenwoordigen ieder één stem uit, met uitzondering van de leden die een gemeente vertegenwoordigen met een inwonersaantal van boven 50.000. Zij brengen voor elk volgende 50.000-tal, of gedeelte daarvan, één stem meer uit toe een maximum van elf stemmen per gemeente.			
Actuele ontwikkelingen	Verschuiving van de klassieke branden, hulpverleningen en ander onheil, naar 'nieuwe crises'. Nieuwe crises vragen om een andere aanpak. Een aanpak vanuit meerdere disciplines, die met spoed samen aan de slag moeten.			
Financiële positie - verbonden partij			Financieel belang - gemeente	
	1 januari 2023	31 december 2023		
Eigen vermogen	5.181	7.303	Aandelen kapitaal	
Vreemd vermogen	107.479	99.080	Leningen/garantstellingen	
Resultaat 2023		2.361	Bijdrage gemeente 2023	1.362
Risico's	Vrijwaring van gemeenten voor aansprakelijkheid van niet verzekerbare risico's. Het gaat hier om juridische gevolgrisico's, zoals claims. Wegvallen en niet toereikend zijn van LEC-gelden. Inwerkingtreding Omgevingswet. Spreiding en beschikbaarheid ambulancezorg. Gevolgen van (veranderde) wet- en regelgeving niet tijdig op kunnen vangen. Vertraagd tempo en/of onvoldoende aanpassing bijdragen van stakeholders van de VRR t.b.v. kostenontwikkeling. Deeltijdregeling brandweervrijwilligers. Alarmering bevolking. Personele capaciteit brandweer. Bestaansrecht organisatie / Ontwikkelagenda VRR. Duurzame Piketorganisatie Vakbekwaamheid Effecten en kosten als gevolg van grote crises (bv. Grieppandemie) Financiële gevolgen van schade die niet meer of beperkt verzekeraar is.			
Sturingsscenario	Gemiddeld			

bedragen x € 1.000

Gemeenschappelijke regeling Gemeentelijke Gezondheidsdienst Rotterdam-Rijnmond (GGD Rotterdam-Rijnmond)		Vestigingsplaats Rotterdam	Gemeenschap- pelijke regeling
Deelnemende partijen	15 gemeenten uit de regio Rijnmond.		
Stemverhouding	7,7%		
Openbaar belang	Gezamenlijke uitvoering wettelijke verplichtingen van gemeenten in het kader van de wet Publiek Gezondheid. De doelstelling: een evenwichtig productenaanbod zoveel mogelijk gericht op lokale problematiek. In zijn algemeenheid het verbeteren van de volksgezondheid van de bevolking.		
Bestuurlijk belang	De gemeente heeft bestuurlijke inbreng als lid van het algemeen bestuur (AB).		
Actuele ontwikkelingen	De meerkosten voor de meerjarenbegroting 2024-2027 zijn onvermijdbaar om als GGD alle basistaken die bij de GGD belegd zijn conform wet- en regelgeving en geldende kwaliteitskaders uit te kunnen voeren per 2024 en verder. Daarnaast vindt er een indexering plaats.		
Financiële positie - verbonden partij		Financieel belang - gemeente	
	1 januari 2023	31 december 2023	
Eigen vermogen	0	0	Aandelen kapitaal 0
Vreemd vermogen	0	0	Leningen/garantstellingen 0
Resultaat 2023			Bijdrage gemeente 2023 208
Risico's	In tegenstelling tot andere gemeenschappelijke regelingen zijn op dit moment niet de deelnemende gemeenten risicodragend voor de GGD-RR, maar is dit de gemeente Rotterdam. De GGD-RR is onderdeel van de gemeentelijke organisatie van Rotterdam en legt verantwoording af aan het college van de gemeente Rotterdam. Hoewel op dit punt momenteel geen veranderingen verwacht worden blijven wij hier alert op.		
Sturingsscenario	Gemiddelde		

bedragen x € 1.000

Gemeenschappelijke regeling Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH)			Vestigingsplaats Den Haag	Gemeenschappelijke regeling
Deelnemende partijen	23 gemeenten.			
Stemverhouding	4,35%			
Openbaar belang	Samenwerking in de Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH) op het gebied van verkeer en vervoer en het verbeteren van het economisch vestigingsklimaat. De MRDH moet leiden tot het verbeteren van het economisch vestigingsklimaat en van de bereikbaarheid van de regio.			
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging in het algemeen bestuur door de burgemeester.			
Actuele ontwikkelingen	De afname van het aantal reizigers herstelt zich langzaam. Verder zijn er problemen met het werven van voldoende personeel voor de OV-vervoerders. Hierdoor kan dienstregeling niet volledig worden uitgevoerd. OV-vervoerders blijven hierdoor zitten met tekorten. Voor MRDH als concessieverlener kan dit leiden tot een kredietrisico.			
Financiële positie - verbonden partij			Financieel belang - gemeente	
	1 januari 2023	31 december 2023		
Eigen vermogen	32.844	32.844	Aandelen kapitaal	0
Vreemd vermogen	156.595	156.595	Leningen/garantstellingen	0
Resultaat 2023			Bijdrage gemeente 2023	73
Risico's	Een te kleine risicobuffer binnen een bepaald project, kan leiden tot vertraging of een lagere bijdrage voor andere projecten. Door Corona is het aantal reizigers in het OV afgenomen, wat voor de vervoersondernemingen op termijn kan leiden tot minder opbrengsten, met indirecte gevolgen voor de MRDH.			
Sturingsscenario	Hoog			

bedragen x € 1.000

BV Gemeenschappelijk Bezit Evides (water)		Vestigingsplaats Rotterdam	Besloten vennootschap
Deelnemende partijen	Gemeenten (21 stuks in Zuid Holland zuid) en Provincies.		
Stemverhouding	0,28%		
Openbaar belang	Zorg dragen voor de watervoorziening binnen het voorzieningsgebied. De gemeente neemt deel in het aandelenkapitaal van deze instelling voor nutsvoorzieningen, omdat deze nut heeft voor de inwoners van de gemeente, en dus niet uit een oogpunt van geldbelegging.		
Bestuurlijk belang	Aandeelhouder (portefeuillehouder Financiën).		
Actuele ontwikkelingen	Voor drinkwater is sprake van een gebonden klantenmarkt met monopolie. Daarnaast is voor industriewater sprake van een concurrerende markt.		
Financiële positie - verbonden partij		Financieel belang - gemeente	
	1 januari 2023	31 december 2023	
Eigen vermogen	583.100	593.300	Aandelen kapitaal
Vreemd vermogen	798.800	877.000	Leningen/garantstellingen
Resultaat 2023	31.200		Bijdrage gemeente 2023
Risico's	Drinkwater en de tarieven worden gereguleerd. Met name de Autoriteit Consument & Markt (ACM) heeft een grote invloed op de tariefstelling en daarmee op de resultaten. Vervuiling van drinkwater kan zorgen voor hogere reinigingskosten. Hierdoor kunnen tijdelijk activiteiten stilvallen, kunnen (lopende) projecten vertragen en in specifieke segmenten kan sprake zijn van vervuiling		
Sturingsscenario	Laag		

bedragen x € 1.000

Stedin Groep			Naamloze vennootschap	
Deelnemende partijen	53 Nederlandse gemeenten			
Stemverhouding	0,42%			
Openbaar belang	Stedin Groep (Netwerkbedrijf) draagt zorg voor de gas- en elektriciteitsnetten binnen haar voorzieningsgebied. Onze gemeente neemt deel in het aandelenkapitaal omdat deze maatschappelijk nut heeft. Daarnaast zorgt ze voor financiële opbrengsten (dividend). Door de splitsing van Eneco en Stedin per 31 januari 2017 is geen discussie ontstaan over een verkoop van Stedin. Uiteraard mag je als gemeente je aandelen te koop aanbieden, maar uitsluitend aan publieke partijen en niet aan private partijen.			
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging/stemrecht in de Algemene vergadering van aandeelhouders door de wethouder Financiën. Als aandeelhouder wordt op deze manier invloed uitgeoefend.			
Actuele ontwikkelingen	Om de versnelling van de energietransitie mogelijk te maken, de economische groei te faciliteren en de kwaliteit van het huidige netwerk te borgen, zal tot en met 2030 fors geïnvesteerd worden in de netten.			
Financiële positie - verbonden partij		Financieel belang - gemeente		
	1 januari 2023	31 december 2023		
Eigen vermogen	2.589.000	3.221.000	Aandelen kapitaal	607
Vreemd vermogen	4.916.000	5.063.000	Leningen/garantstellingen	0
Resultaat 2023	170.000		Bijdrage gemeente 2023	0
Risico's	Stedin heeft een laag risicoprofiel als gevolg van een gereguleerde markt. Er is echter sprake van sterk gereguleerde nettarieven waarin de gemaakte kosten niet direct of gedurende een langere periode aan de klant mogen worden doorgerekend. Door toename investeringsvolume, geopolitieke onrust en flink stijgende energieprijzen, stijgen de kosten en staan financiering en dividenduitkering onder druk.			
Sturingsscenario	Laag			

bedragen x € 1.000

NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)			Vestigingsplaats Den Haag	Naamloze vennootschap
Deelnemende partijen	354 gemeenten			
Stemverhouding	0.006%			
Openbaar belang	BNG is de bank van en voor overheden en voor instellingen met een maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Ze verstrekt krediet tegen lage tarieven aan of onder garantie van Nederlandse overheden. De klanten zijn overwegend overheden en instellingen op het gebied van volkshuisvesting, gezondheidszorg, onderwijs en openbaar nut. Onze gemeente neemt deel in het aandelenkapitaal van de BNG vanwege dit maatschappelijk belang en dus niet primair uit een oogpunt van geldbelegging.			
Bestuurlijk belang	Aandeelhouder. Vertegenwoordiging in de Algemene vergadering van aandeelhouders via de wethouder Financiën.			
Actuele ontwikkelingen	BNG Bank heeft haar strategie aangescherpt om zich exclusief te richten op de publieke sector. Daarbij ligt de focus op vier Sustainable Development Goals (SDG's).			
Financiële positie - verbonden partij			Financieel belang - gemeente	
	1 januari 2023	31 december 2023		
Eigen vermogen	4.615.000	4.700.000	Aandelen kapitaal	10.752
Vreemd vermogen	107.459.000	110.800.000	Leningen/garantstellingen	0
Resultaat 2023	254.000		Bijdrage gemeente 2023	0
Risico's	Er is sprake van onvoorspelbare bewegingen op de financiële markten. De BNG heeft voldoende buffers en een AAA-rating. Voor verliesmakende klanten treft de BNG jaarlijks een voorziening, maar op het totale krediet is het percentage oninbare leningen erg laag. De kredietportefeuille blijft kwalitatief sterk.			
Sturingsscenario	Laag			

bedragen x € 1.000

NV BAR Afvalbeheer		Vestingsplaats Rhoon		Naamloze vennootschap	
Deelnemende partijen	Barendrecht, Albrandswaard en Ridderkerk				
Stemverhouding	33,33%				
Openbaar belang	Inzameling van de huishoudelijke afvalstoffen.				
Bestuurlijk belang	Collegelid als aandeelhouder in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.				
Actuele ontwikkelingen	De verwerkingsprijzen van afval en de opbrengsten van grondstoffen fluctueren. Daarnaast hebben we te maken met stijgende prijzen voor brandstof, energie en materialen.				
Financiële positie - verbonden partij			Financieel belang - gemeente		
	1 januari 2023	31 december 2023			
Eigen vermogen	300	300	Aandelen kapitaal	100	
Vreemd vermogen	2.750	1.684	Leningen/garantstellingen	-	
Resultaat 2023	108		Bijdrage gemeente 2023	2.598	
Risico's	Risico's zijn beperkt. Het eigendom van het afval en dus risico op extra verwerkingskosten ligt bij de gemeente. De NV kent vooral bedrijfsvoeringaangelegenheden.				
Sturingsscenario	Gemiddeld.				

bedragen x € 1.000

Essendael Beheer BV				Besloten vennootschap
Deelnemende partijen	Gemeente Albrandswaard en Bouwfonds Property Development BV (BPD BV)			
Stemverhouding	50%			
Openbaar belang	Essendael Beheer BV fungeert als beherend vennoot in GEM Essendael CV.			
Bestuurlijk belang	Wethouder RO, Economie, Milieu & Duurzaamheid en wethouder Buitenruimte & Wonen zijn lid van de raad van commissarissen.			
Actuele ontwikkelingen	Momenteel stabiel voor de afronding van de locatie.			
Financiële positie - verbonden partij			Financieel belang - gemeente	
	1 januari 2023	31 december 2023		
Eigen vermogen	273	347	Aandelen kapitaal	18
Vreemd vermogen	10	30	Leningen/garantstellingen	0
Resultaat 2023	74		Bijdrage gemeente 2023	0
Risico's	Momenteel geen aparte risico's meer begroot, kosten en opbrengsten zijn goed begroot.			
Sturingsscenario	Nog vast te stellen.			

bedragen x € 1.000

GEM Essendael CV				Commanditaire vennootschap
Deelnemende partijen	Gemeente Albrandswaard, Essendael Beheer BV en BPD BV			
Stemverhouding	33%			
Openbaar belang	De CV is een samenwerking tussen de gemeente, BPD BV en Essendael Beheer BV. Deze BV is beherend vennoot. De gemeente en BPD BV zijn de commanditaire vennoten. De CV heeft onder andere als doel locatie-			
Bestuurlijk belang	Het bestuur van de CV berust bij Essendael Beheer BV.			
Actuele ontwikkelingen	-			
Financiële positie - verbonden partij			Financieel belang - gemeente	
	1 januari 2023	31 december 2023		
Eigen vermogen	3.860	2.684	Aandelen kapitaal	0
Vreemd vermogen	2.712	1.230	Leningen/garantstellingen	0
Resultaat 2023	68.689		Bijdrage gemeente 2023	0
Risico's	Verliezen komen tot maximaal € 96.000 voor rekening van de gemeente. De jaarlijkse winst komt voor 49% ten gunste van de gemeente.			
Sturingsscenario	Nog vast te stellen.			

bedragen x € 1.000

Gemeenschappelijke regeling BAR-organisatie		Vestigingsplaats Barendrecht		Gemeenschap- pelijke regeling
Deelnemende partijen	Barendrecht, Albrandswaard en Ridderkerk			
Stemverhouding	33,33%			
Openbaar belang	Doel van de regeling is het bewerkstelligen van een kwalitatief hoogwaardige en doelmatige uitvoering door het openbaar lichaam van de door de deelnemende gemeenten opgedragen taken. - In samenwerking ten behoeve van de drie gemeenten het werkgeverschap en de inkoopfunctie uit te voeren. - Het doel van de samenwerking is om door het samenvoegen van grote delen van de ambtelijke organisaties de burgers van de drie gemeenten kwalitatief hoogstaande dienstverlening te bieden. - Er wordt invulling gegeven op de zeven inhoudelijke verbindende thema's van de drie gemeenten. Deze thema's zijn: duurzaamheid, veiligheid, economie, maatschappij, voorzieningen, ruimte en mobiliteit.			
Bestuurlijk belang	Het Algemeen Bestuur is het hoogste bestuursorgaan van de BAR-organisatie en bestaat uit de drie colleges van de 3 BAR-gemeenten (Barendrecht, Albrandswaard en Ridderkerk). Dit bestuur vergadert vier keer per jaar. Het Dagelijks bestuur bestaat uit zes leden (van het algemeen bestuur), twee van elke deelnemende gemeente, te weten één wethouder en de burgemeester, de voorzitter meegerekend.			
Actuele ontwikkelingen	Ontvlechting verder uitwerken en PDC opstellen iom gemeenten.			
Financiële positie - verbonden partij			Financieel belang - gemeente	
	1 januari 2023	31 december 2023		
Eigen vermogen	0	0	Aandelen kapitaal	
Vreemd vermogen	14.077	16.299	Leningen/garantstellingen	
Resultaat 2023		1.847	Bijdrage gemeente 2023	19.038
Risico's	Uitvoering/implementatie van nieuwe wet- en regelgeving, informatie beveiliging, ver(der)gaande digitalisering van de werkprocessen en dienstverlening. Voldoende en gekwalificeerd personeel om de opdrachten en (wettelijke) taken en opgaven uit te voeren.			
Sturingsscenario	Hoog			

bedragen x € 1.000

Paragraaf 7 - Grondbeleid

Inleiding

In deze paragraaf wordt beschreven op welke wijze de gemeente Albrandswaard het grondbeleid toepast om de gewenste ruimtelijke ontwikkelingen te realiseren, zoals bijvoorbeeld woningbouw, bedrijvigheid, recreatie en natuur. Daarnaast wordt enerzijds ingegaan op de actuele prognose van de resultaten en de geraamde winstneming van de gemeentelijke grondexploitaties en anderzijds op de reserve Ontwikkelingsprojecten in relatie tot de risico's die behoren bij de uitvoering van het grondbeleid.

Grondbeleid

De meest recente Nota Grondbeleid komt uit 2018. Deze is in februari door de gemeenteraad vastgesteld. In deze nota is het beleidskader voor de toepassing van het grondbeleid voor de ruimtelijke ontwikkelingen vastgelegd. De huidige nota loopt tot en met 2022, wat betekent dat er in principe in 2023 een nieuwe nota grondbeleid moest worden opgesteld. Hierbij moet tevens rekening worden gehouden met het kostenverhaal onder de nieuwe omgevingswet. Deze nota zal in 2024 worden opgesteld en aan uw raad aangeboden voor vaststelling.

Als uitgangspunt in het huidige grondbeleid geldt dat de gemeente de markt(partijen) ruimte biedt om ontwikkelingen zelf op te pakken. Dit noemen wij passief facilitair grondbeleid. Ontwikkelingen die bijdragen aan een gemeentelijke ambitie hebben bestuurlijke prioriteit. Deze initiatieven omarmen en ondersteunen wij door het voeren van een actief facilitair grondbeleid voor deze projecten. In de praktijk wordt er voornamelijk situationeel grondbeleid toegepast. In het nieuwe grondbeleid zal dit uitgangspunt ook worden opgenomen. Situationeel grondbeleid speelt beter in op de dynamiek en de behoefte aan flexibiliteit. Per situatie wordt afgewogen welk type grondbeleid de gemeente toepast.

Onder het huidige faciliterende grondbeleid is het van belang het gemeentelijk kostenverhaal zo goed mogelijk geregeld te hebben. Om vanuit de verschillende faciliterende rollen te kunnen sturen heeft de gemeente Albrandswaard een nota Kostenverhaal vastgesteld. Deze nota vormt beleidsmatig het kader waarmee zowel de gemeentelijke proceskosten kunnen worden verhaald, als een fondsbijdrage gevraagd kan worden. Vanuit de desbetreffende fondsen zijn middelen beschikbaar om onrendabele investeringen/extra voorzieningen binnen de ruimtelijke projecten te dekken.

Gewenste ontwikkelingen die ook met actieve steun van de gemeente niet van de grond komen, kunnen (alsnog) worden gerealiseerd door de gemeente. In dat geval kan de gemeente zelf de grond aankopen en ontwikkelen. Hierbij wordt dan een actief grondbeleid gevoerd en een grondexploitatie vastgesteld door de raad. Dit geldt ook voor projecten waarbij grond die, veelal om historische redenen in eigendom is van de gemeente, tot ontwikkeling wordt gebracht.

Actuele prognose

Te verwachten resultaten

Voor de grondexploitaties Spui, Polder Albrandswaard en Binnenland wordt gezamenlijk een negatief resultaat verwacht van in totaal ca. € 6.260.000,-, op basis van eindwaarde. Dit verlies kan worden gedekt uit de reeds ingestelde voorziening negatieve grondexploitaties. De ontwikkeling Essendael, uitgevoerd door een CV/BV constructie, wordt hier buiten beschouwing gelaten. Dit is namelijk geen actieve grondexploitatie van de gemeente maar een samenwerking met een marktpartij.

In de raadsvergadering van 18 december 2023 is de grondexploitatie voor de

woningbouwlocatie De Omloop vastgesteld. Deze exploitatie kent een positief verwacht resultaat van € 9.822.000 op basis van eindwaarde.

Winstneming

Voor gemeentelijke grondexploitaties met een positief geprognosticeerd eindresultaat worden er tussentijds winstnemingen gedaan. Hiervoor wordt de methode Percentage of Completion (POC) toegepast, waarbij de gerealiseerde kosten en opbrengsten worden afgezet tegen het totaal van de kosten en opbrengsten van het betreffende project. Op basis hiervan wordt bij het opmaken van de jaarrekening de hoogte van de tussentijdse winstneming vastgesteld. De drie verlieslatende grondexploitaties kennen in 2023 geen winstneming. De winstgevende exploitatie voor De Omloop is zodanig recent dat er nog geen winstneming kan plaatsvinden. Er zijn immers nog nauwelijks activiteiten geweest sinds de vaststelling.

Nieuwe grondexploitaties

In 2023 is het voorbereidingskrediet voor de Schutskooiwijk verhoogd. De in 2023 verrichte werkzaamheden zullen naar verwachting leiden tot het vaststellen van een grondexploitatie in 2024.

Af te sluiten grondexploitaties

Na de levering van de gronden vanuit de grondexploitatie Binnenland en Polder zal uw raad in 2024 een voorstel voor het afsluiten van deze grondexploitatie ontvangen.

Gemeentelijke grondexploitaties

Een inhoudelijke toelichting van de grondexploitatieprojecten is opgenomen in het projectenboek en het meerjarenperspectief ontwikkelingsprojecten (MPO) 2024.

Geprognosticeerd resultaat

In onderstaande tabellen zijn de geprognosticeerde financiële resultaten van de grondexploitaties opgenomen.

Geprognosticeerde resultaten grondexploitaties, op eindwaarde (afgerond op € 1.000)								
Project	Jaarrekening 2023			Jaarrekening 2022			Verschil	
	Eindwaarde	per		Eindwaarde	per			
Spui	-3.256.000	N	2026	-3.562.000	N	2025	306.000	V
Polder Albrandswaard	-442.000	N	2024	-629.000	N	2025	187.000	V
Binnenland	-2.562.000	N	2024	-2.991.000	N	2026	429.000	V
De Omloop	9.822.000	V	2031				9.822.000	V
TOTAAL	3.562.000	V		-7.182.000	N		10.744.000	V

De eindwaarde betreft het geprognosticeerde saldo van uitgaven en inkomsten aan het einde van de looptijd, rekening houdend met rente en inflatie.

Geprognosticeerde resultaten grondexploitaties, op NCW (afgerond op € 1.000)						
Project	Jaarrekening 2023		Jaarrekening 2022		Verschil	
	NCW per 01-01-2024		NCW per 01-01-2023			
Spui	-3.068.000	N	-3.356.000	N	288.000	V
Polder Albrandswaard	-433.000	N	-586.000	N	153.000	V
Binnenland	-2.512.000	N	-2.763.000	N	251.000	V
De Omloop	8.383.000	V			8.383.000	V
TOTAAL	2.370.000	V	-6.705.000	N	9.075.000	V

Het geprognosticeerde resultaat op basis van netto contante waarde is in totaal ten opzichte van vorig jaar met € 9.075.000 toegenomen. Dit komt met name door de invloed van de nieuwe grondexploitatie De Omloop, die geopend is per 18 december 2023, en een positief resultaat heeft van € 8.383.000. De risico's bij Spui en Binnenland zijn een stuk kleiner geworden, nu de contracten voor de verkoop van respectievelijk de kavels en gronden er liggen. Bovendien zullen de grondexploitaties van Binnenland en Polder in 2024 afgesloten worden. De grondexploitatie Spui zal nog langer doorlopen.

Verliesvoorzieningen verliesgevende grondexploitaties

Voor de grondexploitaties met een negatief geprognosticeerd resultaat zijn verliesvoorzieningen gevormd.

Verloop voorziening verliesgevende grondexploitaties (afgerond op € 1.000)						
Project	Jaarrekening 2023		Jaarrekening 2022		Verschil	
Spui	-3.068.000	N	-3.356.000	N	288.000	V
Polder Albrandswaard	-433.000	N	-586.000	N	153.000	V
Binnenland	-2.512.000	N	-2.763.000	N	251.000	V
TOTAAL	-6.013.000	N	-6.705.000	N	692.000	V

De stand van de voorziening is gebaseerd op de netto contante waarde per 1 januari 2024. Hierdoor dient de voorziening jaarlijks te worden opgehoogd met rente (discontovoet van 2%) zodat deze aan het einde van de looptijd toereikend is.

Verloop voorziening verliesgevende grondexploitaties						
Project	NCW	Toevoeging rente aan voorzieningen				Eindwaarde
		2024	2025	2026	Totaal	
Spui	-3.068.410	-61.368	-62.596	-63.847	-187.811	-3.256.221
Polder Albrandswaard	-432.937	-8.659	-	-	-8.659	-441.596
Binnenland	-2.511.897	-50.238	-	-	-50.238	-2.562.135
TOTAAL	-6.013.244	-120.265	-62.596	-63.847	-246.708	-6.259.952

Reserve Ontwikkelingsprojecten

Voor het grondbedrijf is een afzonderlijke reserve gevormd, namelijk de Reserve Ontwikkelingsprojecten. De positieve resultaten worden, zowel tussentijds als bij afsluiten van een grondexploitatie, toegevoegd aan deze reserve, die (administratief) is opgedeeld in twee delen:

- Afdekking risico's van de gemeentelijke grondexploitaties, en
- Vrije reserve.

Volgens de spelregels moet het vrije deel van de reserve Ontwikkelingsprojecten minimaal 5% van het totaal aan voorzieningen en risico's van de grondexploitaties bedragen. Indien de vrije reserve minder bedraagt wordt een aanvullende storting gedaan vanuit de algemene reserve. Bij een stand van de vrije reserve groter dan 15% van het totaal aan voorzieningen en risico's wordt het meerdere 'afgeroomd' en toegevoegd aan de algemene reserve.

In het proces van de jaarlijkse herziening van de grondexploitaties heeft het risicomanagement een vaste plaats gekregen. Iedere herziening of nieuwe grondexploitatie bevat een (actualisatie van de) risicoanalyse, waarbij volgens een vast format per risico de mogelijke financiële consequenties worden aangegeven. Dit wordt gekwantificeerd tot een gewogen risicoprofiel door het principe "kans" maal "gevolg". Hierbij wordt ook aangegeven of er in het weerstandsvermogen een reservering moet worden gemaakt en/of er beheersmaatregelen kunnen worden getroffen.

Het financiële effect van alle risico's bij elkaar vormen de basis voor het bepalen van de benodigde weerstandscapaciteit van het grondbedrijf. Deze risicoanalyses én het bepalen van de weerstandscapaciteit worden geactualiseerd bij het opstellen van het (tussentijds) MPO (Meerjaren Perspectief Ontwikkelprojecten).

Doel reserve Ontwikkelingsprojecten

Deze reserve heeft in eerste instantie het doel de risico's van de grondexploitaties op te kunnen vangen, voor zover dit niet kan binnen de grondexploitatie zelf. In de praktijk komt dat neer op de risico's van de verliesgevende grondexploitaties. Daarnaast kunnen niet in alle gevallen, mede door verplichte tussentijdse winstnemingen, de risico's van de winstgevende grondexploitaties in het positieve resultaat worden opgevangen. Verder dient deze reserve als dekking bij het ophogen van de voorzieningen verliesgevende grondexploitaties. Daardoor bestaat de reserve Ontwikkelingsprojecten uit twee delen, zoals blijkt uit onderstaande tabel.

Reserve Ontwikkelingsprojecten	Jaarrekening 2023	Jaarrekening 2022
Afdekking risico's BIE	112.500	718.036
Vrije deel	806.361	371.484
Reserve Ontwikkelingsprojecten	918.861	1.089.521

Het vrije deel van de reserve bedraagt minimaal 5% van het totaalbedrag van de voorzieningen verliesgevende grondexploitaties en het risico van de grondexploitaties. Indien het vrije deel lager is dan 5% wordt er bijgestort vanuit de algemene reserve. Bedraagt het vrije deel van de reserve echter meer dan 15%, dan wordt het meerdere toegevoegd aan de algemene reserve. Ultimo 2023 bedraagt het vrije deel ruim 27%, waardoor een bedrag van € 863.000 afgestort kan worden naar de algemene reserve.

Paragraaf 8 - Wet Open Overheid

Inleiding

De Wet Open Overheid (Woo), ingangsdatum 1 mei 2022, legt aan bestuursorganen een aantal verplichtingen op. Eén van deze verplichtingen betreft het geven van een impuls aan openbaarheid door in het verantwoordingsverslag in de jaarstukken aan te geven hoe rekening wordt gehouden met de bepalingen uit de Woo. Deze paragraaf is de invulling van deze verplichting in de jaarrekening 2023.

De Wet Open Overheid kent, samengevat, een viertal belangrijke aspecten:

1. de verplichting voor ieder bestuursorgaan om een Woo-contactfunctionaris aan te wijzen;
2. verplichtingen gericht op passieve openbaarmaking;
3. verplichtingen gericht op actieve openbaarmaking, en
4. het op orde brengen van de (digitale) informatiehuishouding.

Woo contactfunctionaris

In mei 2023 hebben we de wettelijk verplichte functie 'woo-contactfunctionaris' ingevuld met een interne medewerker ter vervanging van de extern ingehuurde medewerker die deze rol vervulde. Vanuit het oogpunt van laagdrempelige toegang voor de inwoner, hanteren wij zowel extern als intern de titel 'informatiecontactpersoon' in plaats van het zwaarder klinkende woo-contactfunctionaris.

De ervaring leert dat deze rol bij het publiek nog scherper onder de aandacht moet komen.

Passieve openbaarmaking

De werkwijze en doorlooptijd van verzoeken tot (passieve) openbaarmaking van informatie onder de Wet open overheid zijn in 2023 deels gewijzigd. Mede naar aanleiding van een aanbeveling van de Commissie bezwaarschriften is ingezet op de verbetering van de kwaliteit van besluitvorming, onder meer door het verbeteren van sjablonen en een intensievere juridische beoordeling. Vanwege de druk op de ambtelijke organisatie in 2023 wordt de inzet op verkorting van de doorlooptijden in 2024 opgepakt.

Actieve openbaarmaking

Nadat wij in 2022 via de gemeentelijke website raadsstukken en organisatiegegevens zijn gaan publiceren, hebben we conform planning, in februari 2023 daaraan toegevoegd de informatie categorieën: *convenanten* en *woo-verzoeken*.

In de openbaarheidsparagraaf van de begroting 2023 was sprake van 'aansluiten op het landelijke PLOOI platform (PLatform Open OverheidsInformatie) voor publicatie. Op advies van het Adviescollege ICT-toetsing heeft de minister van BZK eind 2022 gekozen voor een eenvoudiger en sneller te realiseren oplossing: een verwijzindex (de 'Woo-index') met zoekfunctie. Deze index is vanaf 19 juni 2023 beschikbaar gekomen via het ROO (Register van OverheidsOrganisaties). Onze gemeente is hierbij direct aangesloten en publiceert via dit mechanisme (Woo-index Gemeente Albrandswaard) sinds juli 2023 de volgende informatie categorieën:

Bereikbaarheidsgegevens; Convenanten; Organisatie & Werkwijze; Overige besluiten van algemene strekking; Vergaderstukken; Wetten en algemeen verbindende voorschriften; Woo-verzoeken en –besluiten.

Daarnaast vragen we intern bij onze medewerkers regelmatig aandacht voor het belang van openheid en transparantie. Dit is in 2023 onder meer gedaan door middel van een themasessie over “de kracht van openheid” met als gastspreker de Ombudsvrouw van de gemeente Rotterdam en een dialoog met onze bestuurders.

Ook landelijk zijn we actief, onder meer door samenwerking met andere gemeenten met als doelstelling met elkaar te zorgen voor kosteneffectieve publicatie methoden. Dit heeft onder meer geleid tot een artikel op de VNG-website (Actief openbaar maken met Openpub | VNG) en een filmpje met achtergrond informatie over deze technologie.

Informatiehuishouding op orde

De Woo verplicht dat de digitale informatiehuishouding binnen acht jaar volledig op orde wordt gebracht. In 2022 is hiervoor een eerste meerjarenplan opgesteld, daaruit volgend een jaarplan mei'23 – apr'24. In 2023 zijn we begonnen met het uitvoeren van een deel de maatregelen uit dit plan. Niet alle voor 2023 geplande activiteiten hebben plaatsgevonden ten gevolge van de ontvlechting van de BAR-Organisatie. In 2023 is onder meer gewerkt aan:

- het opstellen van archief- of vernietigingsprotocollen voor applicaties;
- vooronderzoek aansluiten eDepot;
- begeleiden van ontvlechttingsprojecten en migratietrajecten;
- inrichten kwaliteitssysteem en Informatiebeheerplan, en
- 1e conceptbeleid m.b.t. archiveren social media.

5. JAARREKENING

1 - Grondslagen

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

- De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn.
- Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als baat genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar wordt gesteld. Personeelslasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Hierbij zijn ook opgenomen de ziektekosten die worden gemaakt voor gepensioneerden.
- Winsten uit grondexploitaties worden slechts genomen indien en voor zover die met voldoende mate van betrouwbaarheid als gerealiseerd aangemerkt kunnen worden. Zolang daarvan geen sprake is, worden de verkregen verkoopopbrengsten ten volle op de vervaardigingskosten in mindering gebracht.
- Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld reorganisaties) dient wel een verplichting opgenomen te worden.

Rechtmatigheid

Rechtmatigheidsverantwoording

Het normenkader wat is gebruikt voor het voorwaarden criterium is op 5 juni 2023 door de raad vastgesteld. De overige bepalingen die ten grondslag liggen aan de totstandkoming van de rechtmatigheidsverantwoording zijn opgenomen in de Kadernota Rechtmatigheid 2023 van de commissie BBV van november 2023, de financiële verordening 2023 (vastgesteld op 6 maart 2023) en de controleverordening 2023.

Balans

Hieronder volgt een uiteenzetting van de verschillende onderdelen van de balans, en de wijze van waardering.

Activa

Vaste activa

Vaste activa zijn te onderscheiden in:

1. Immateriële vaste activa;
2. Materiële vaste activa, en
3. Financiële vaste activa.

Immateriële vaste activa

De kosten voor immateriële activa zijn te onderscheiden in:

- Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio- en disagio. Conform de verordening ex art. 212 GW worden deze kosten direct ten laste van de exploitatie gebracht, en
- Kosten van onderzoek en ontwikkeling en bijdragen in activa van derden worden gewaardeerd tegen de uitgavenprijs verminderd met de afschrijvingen, ontvangsten en beschikkingen over de reserves. Conform de verordening ex art. 212 GW is de afschrijvingstermijn van deze kosten gesteld op maximaal 4 jaar waarbij alleen geactiveerd mag worden als voldaan is aan de vier genoemde criteria in artikel 60 van het BBV.

Materiële vaste activa

De kosten voor materiële activa zijn te onderscheiden in:

- Investerings met een maatschappelijk nut in de openbare ruimte. Deze investeringen worden gewaardeerd op grond van de aanschafwaarde, verminderd met ontvangsten van derden die in een directe relatie met de investering staan en indien van toepassing onttrekkingen aan de daartoe bestemde reserves.
- Onder activa met een meerjarig maatschappelijk nut, zoals bedoeld in art. 35 BBV worden verstaan investeringen in aanleg van (inrichting) wegen, straten, fietspaden, bruggen, viaducten, tunnels, verkeerslichtinstallaties, openbare verlichting, straatmeubilair, reconstructie openbare ruimte, waterwegen, civiele kunstwerken, parken en overig openbaar groen.
- Investerings met een economisch nut, welke zijn onder te verdelen in:

1) In erfpacht uitgegeven gronden die worden gewaardeerd tegen de eerste uitgifteprijs (= de waarde die bij eerste uitgifte als basis voor canonberekening als uitgangspunt is genomen);

2) Gronden in eeuwigdurende erfpacht worden gewaardeerd tegen registratiewaarde, en

3) Overige investeringen met economisch nut, die worden gewaardeerd op grond van de aanschafwaarde verminderd met ontvangsten van derden die in een directe relatie met de investering staan en afschrijvingen.

Afschrijvingen

De afschrijvingen zijn gebaseerd op de verwachte levensduur waarbij geen rekening wordt gehouden met restwaarden. Op grondbezit met economisch nut wordt niet afgeschreven. Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is.

Over het algemeen wordt afgeschreven op basis van de lineaire methode. Investeringskosten die worden gedaan voor de reiniging en riolering worden annuïtair afgeschreven.

Afschrijvingen starten altijd op 1-1 in het boekjaar volgend op het jaar van de investering, zoals vastgelegd in de nota activabeleid uit 2021.

Een belangrijke voorwaarde is dat de gereed melding tijdig plaatsvindt en dat de afschrijvingsperiode de economische of technische levensduur niet gaat overschrijden doordat de uitvoering over meerdere jaren wordt verdeeld.

De afschrijvingsduur van de diverse soorten activa is conform de voorschriften en de geldende afschrijvingsverordening toegepast.

Conform besluitvorming van 17 december 2007 zijn op de uitgevoerde investeringen tot en met het investeringsplan 2015 de toegepaste afschrijvingsmethodieken en termijnen gehandhaafd.

In 2016 is het oude activabeleid herzien en conform besluitvorming van 12 januari 2016 uitgevoerd. In 2021 is het activabeleid opnieuw herzien en conform besluitvorming van 8 november 2021 vastgesteld. Deze laatst vastgestelde nota uit 2021 vormt momenteel de basis voor het huidige beleid, en is van toepassing voor nieuwe investeringen vanaf het boekjaar 2022.

Voor de bestaande activa, of al reeds gestarte investeringen, blijft het oude activabeleid van kracht.

In de tabel hieronder zijn de afschrijvingstermijnen op de diverse activa te zien, waarbij het huidige en het vorige activabeleid met elkaar worden vergeleken.

Soort	Termijnen oud activabeleid	Termijnen nieuw activabeleid
Gronden en terreinen	-	0-20
Woonruimten	40-50	25
Bedrijfsgebouwen (incl. noodgebouwen)	15-50	5-50
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	15-50	5-50
Vervoersmiddelen	5-15	5-15
Machines en installaties	5-25	4-15
Overige materiële vaste activa	5-25	10-25

Financiële vaste activa

Onder de financiële vaste activa worden opgenomen:

- Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in NV's of BV's gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de actuele waarde structureel daalt tot onder de verkrijgingsprijs zal een afwaardering plaatsvinden. Verder zijn opgenomen kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen of overige verbonden partijen die worden gewaardeerd tegen nominale waarde;

- Verstrekte leningen aan woningbouwcorporaties, gemeenschappelijke regelingen of overige verbonden partijen gewaardeerd tegen de nominale waarde minus de aflossingen;
- Overige uitgezette langlopende geldleningen gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met de aflossingen, en
- Overige uitzettingen met rentelooptijd van langer dan één jaar gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met de aflossingen.

Vlottende activa

Vlottende activa zijn te onderscheiden in:

1. Voorraden;
2. Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar;
3. Liquide middelen, en
4. Overlopende activa.

Voorraden

De voorraden zijn onderverdeeld in:

- Grond- en hulpstoffen worden gewaardeerd tegen de verwervingsprijs;
- De als onderhanden werken opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs, dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijp maken), alsmede een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten. Winsten uit de grondexploitatie worden slechts genomen indien en voor zover die met voldoende mate van betrouwbaarheid als gerealiseerd aangemerkt kunnen worden. Zolang daarvan geen sprake is, worden de verkregen verkoopopbrengsten ten volle op de vervaardigingskosten in mindering gebracht;
- Gerede producten worden gewaardeerd tegen de kostprijs of tegen de marktwaarde indien de marktwaarde lager is dan de kostprijs. Dat laatste doet zich met name voor indien voorraden incourant worden. De kostprijs bestaat uit de verrekenprijzen van grond- en hulpstoffen en de loon- en machinekosten die aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend, en
- Vooruitbetalingen worden gewaardeerd tegen de verwervingsprijs.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De kortlopende vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde, onder vermindering van de voorziening dubieuze debiteuren en zijn onder te verdelen in:

- Vorderingen op openbare lichamen zoals gemeenten, gemeenschappelijke regelingen of het Rijk);
- Verstrekte kasgeldleningen;
- Rekening-courantverhoudingen met niet-financiële instellingen zoals SVHW en SVn
- Overige vorderingen waaronder voornamelijk de nog openstaande debiteuren vallen, en
- Overige uitzettingen waaronder beleggingen die anders dan langlopende effecten op korte termijn kunnen worden omgezet in liquide middelen.

De voorziening dubieuze debiteuren wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn vrij ter beschikking en hieronder vallen:

- Kassaldi die worden gewaardeerd tegen nominale waarde, en
- Banksaldi, zijnde de creditstanden op de lopende rekening-courantrekeningen.

Overlopende activa

Onder deze post worden opgenomen:

- De nog te ontvangen bedragen voor het jaar 2023 waarbij de definitieve ontvangst in 2024 zal plaatsvinden. De waardering wordt gedaan tegen de nominale waarde;
- De vooruitbetaalde bedragen in boekjaar 2023 die ten laste van het begrotingsjaar 2024 komen, en
- De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel.

Passiva

Vaste passiva

Vaste passiva zijn te onderscheiden in:

1. Eigen vermogen;
2. Voorzieningen, en
3. Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar en langer.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen wordt gewaardeerd tegen de nominale waarde, waarbij zijn opgenomen:

- Algemene reserve. Dit is de reserve waarvan de gemeenteraad de bestemming nog vrij kan bepalen;
- Bestemmingsreserves. Dit zijn reserves waarvan de gemeenteraad de bestemming reeds heeft bepaald, en
- Saldo van rekening van baten en lasten. Dit is het jaarrekeningresultaat van het jaar waarover de jaarrekening is opgemaakt.

Voorzieningen

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, waar onder zijn opgenomen:

- Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's voor zover bij het opmaken van de jaarrekening de omvang hiervan is in te schatten;
- Onderhoudsegalisatievoorzieningen. Met deze voorzieningen worden de onderhoudskosten van bijvoorbeeld gebouwen en wegen gedurende de meerjarenraming geëgaliseerd om schommelingen in de uitgaven te voorkomen. Deze voorzieningen zijn gebaseerd op vastgestelde onderhoudsplannen;
- Door derden bekleemde middelen met een specifieke aanwendingsrichting waarvan uitgezonderd voorschotbedragen van de Europese en Nederlandse overheidslichamen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren, en
- De voorziening voor de pensioenverplichting van wethouders vormt hierop een uitzondering, omdat deze is gewaardeerd tegen de contante waarde van (reeds opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar en langer

De vaste langlopende schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met de gedane aflossingen. De specificatie van deze post is als volgt:

- Uitgegeven obligatieleningen;
- Onderhandse leningen van voornamelijk binnenlandse banken en overige financiële instellingen of binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen;
- Waarborgsommen voor o.a. fietskluisen en volkstuinen, en
- Verplichtingen uit hoofde van Financial lease overeenkomsten.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde en zijn onder te verdelen in:

1. Netto vlottende passiva met een rentetypische looptijd korter dan één jaar, en
2. Overlopende passiva.

Netto vlottende passiva met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Deze post kan worden gespecificeerd in:

- Kasgeldleningen zijn leningen die worden aangetrokken via bijvoorbeeld binnenlandse banken of overige financiële instellingen;
- Banksaldi, zijnde de debet standen op de lopende rekening-courantrekeningen, en
- Overige schulden zijn o.a. de nog te betalen posten aan crediteuren.

Overlopende passiva

Onder deze post worden opgenomen:

- Nog te betalen bedragen voor het jaar 2023 waarbij de definitieve betaling in boekjaar 2024 zal plaatsvinden. De waardering wordt gedaan tegen de nominale waarde, en
- De van EU, Rijk en provincies ontvangen voorschotbedragen voor specifieke uitkeringen die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.

Gewaarborgde geldleningen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten de balanstelling het totaalbedrag van de gewaarborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen. De waardering vindt plaats tegen de nominale waarde onder verminderingen van de gedane aflossingen en voor het percentage dat de lening wordt geborgd.

2 - Balans

Inleiding

In dit hoofdstuk presenteren wij de balanspositie van de gemeente. Per 1 januari 2004 gelden de in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) opgenomen regels voor de opstelling van de balans.

Activa

Balans per 31 december 2023	Ultimo 2023	Ultimo 2022
Bedragen x € 1.000		
Activa		
Vaste activa		
Inmateriële vaste activa	602	732
- Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio	-	-
- Kosten van onderzoek en ontwikkeling	577	702
- Bijdrage aan activa in eigendom van derden	25	30
Materiële vaste activa	66.574	67.517
- Investerings met een economisch nut		
- overige Investerings met een economisch nut zonder tariefheffing	42.994	43.962
overige investeringen met een economisch nut met tariefheffing	11.386	11.911
- Investerings met een maatschappelijk nut	12.194	11.643
Financiële vaste activa	3.183	3.213
- Kapitaalverstrekking aan:		
- deelneming	1.556	1.556
- gemeenschappelijke regelingen	205	205
- overige verbonden partijen	-	-
- Leningen aan:		
- openbare lichamen	-	-
- woningbouwcorporaties	-	-
- deelnemingen	-	-
- overige verbonden partijen	-	21
- Overig langlopende leningen u/g	1.422	1.431
- Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	-	-
Totaal vaste activa	70.359	71.462
Uitlopende activa		
Voorraden	3.228	2.655
- Grond- en hulpstoffen	-	-
- Onderhanden werk, waaronder gronden in exploitatie	3.228	2.655
- Gereed product en handelsgoederen	-	-
- Vooruitbetalingen	-	-
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	15.517	17.128
- Vorderingen op openbare lichamen	141	957
- Verstrekte kasgeldleningen aan openbare lichamen		
- Overige verstrekte kasgeldleningen		
- Uitzettingen in Rijks schatkist	6.435	7.342
- Rekening-courantverhoudingen met het Rijk		
- Rekening-courantverhoudingen met niet financiële instellingen	384	331
- Uitzettingen in vorm van Nederlands schuld papier met rentetypische looptijd < één jaar		
- Overige vorderingen	8.556	8.497
- Overige uitzettingen	-	-
Liquide middelen	276	261
- Kassaldi	9	8
- Banksaldi	267	253
Overlopende activa	7.141	3.813
- De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel		
- Europese overheidslichamen	-	-
- het Rijk	4.280	2.526
- overige Nederlandse overheidslichamen	246	70
- overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	2.615	1.217
Totaal uitlopende activa	26.162	23.857
Totaal activa	96.520	95.318

Passiva

Balans per 31 december 2023	Ultimo 2023	Ultimo 2022
Bedragen x € 1.000		
Passiva		
<u>Vaste passiva</u>		
Eigen vermogen	40.076	34.902
- Algemene reserve	15.056	11.108
- Bestemmingsreserves		
- Grondexploitatie	1.415	1.585
- Voor equalisatie van tarieven	59	59
- Overige bestemmingsreserves	20.573	17.566
- Gerealiseerd resultaat	2.974	4.584
Voorzieningen	8.267	9.096
- Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	1.618	1.665
- Onderhoudsegalisatievoorzieningen	388	369
- Door derden beklemde middelen met een specifieke aanwendingsrichting	6.261	7.061
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	39.683	43.849
- Obligatieleningen	-	-
- Onderhandse leningen van:		
- binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	-	-
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	39.674	43.839
- binnenlandse bedrijven	-	-
- openbare lichamen	-	-
- overige binnenlandse sectoren	-	-
- buitenl. Instell., fondsen, banken, bedrijven en over.sectoren	-	-
- Waarborgsommen	9	9
- Verplichtingen uit hoofde van financieel-lease overeenkomsten	-	-
Totaal vaste passiva	88.027	87.846
<u>Viottende passiva</u>		
Netto viottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar	3.029	3.276
- Kasgeldleningen aangegaan bij openbare lichamen	-	-
- Overige kasgeldleningen	-	-
- Banksaldi	-	-
- Overige schulden	3.029	3.276
Overlopende passiva	5.464	4.196
- De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van de lasten van volgende begrotingsjaren, uigesplits naar de bedragen die zijn ontvangen van:	1.634	1.367
- Europese overheidslichamen		
- het Rijk		
- Overige Nederlandse overheidslichamen		
- Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van het volgende begrotingsjaar komen	839	
- Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten en daaraan gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	2.991	2.829
Totaal viottende passiva	8.493	7.473
Totaal passiva	96.520	95.318
Gewaarborgde geldleningen	34.343	34.872
Garantstellingen	35	50

3 - Toelichting op de balans

In onderstaande balansspecificaties wordt een vergelijking gemaakt met de balanspositie per 31 december 2022.

Vaste activa

Immateriële vaste activa

Het BBV laat slechts beperkte ruimte voor opname van immateriële vaste activa op de balans. Voorbereidingskosten voordat een grondexploitatie wordt vastgesteld mogen op basis van BBV art. 34b worden geactiveerd als immateriële activa.

De post immateriële activa wordt onderscheiden in:

	Boekw aarde 31-12-2023	Boekw aarde 31-12-2022
Kosten afsluiten geldleningen / saldo agio en disagio	-	-
Kosten onderzoek en ontwikkeling	577	702
Bijdrage aan activa in eigendom van derden	25	30
Totaal	602	732

De bijdrage aan activa in eigendom van derden betreft een bijdrage aan de Rhoonse Ruiters voor de uitbreiding van de paardrijdbak. Het hierna opgenomen overzicht geeft het verloop weer van de immateriële vaste activa gedurende het jaar 2023.

	Boekw aarde 31-12-2022	Investeringen	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afw aaderingen	Boekw aarde 31-12-2023
Kosten afsluiten geldleningen, agio/disagio	-	-	-	-	-	-	-
Kosten onderzoek en ontwikkeling	702	285	401	9	-	-	577
Bijdrage aan activa in eigendom van derden	30			5	-	-	25
Totaal	732	285	401	14	-	-	602

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

	Boekw aarde 31-12-2023	Boekw aarde 31-12-2022
1. Investeringen met een economisch nut	42.994	43.962
2. Investeringen met een economisch nut, w aarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	11.386	11.911
3. Investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut	12.194	11.643
Totaal	66.574	67.517

Ad 1 - De investeringen met een economisch nut kunnen als volgt worden onderverdeeld:

	Boekw aarde 31-12-2023	Boekw aarde 31-12-2022
Gronden en terreinen	7.788	7.806
Gronden in erfpacht	44	44
Woonruimten	11	13
Bedrijfsgebouwen	26.149	27.240
Grond-, weg- en waterbouw kund.w erk	4.041	4.396
Vervoermiddelen	-	-
Machines, apparaten en installaties	4.058	3.475
Overige materiële vaste activa	902	987
Totaal	42.994	43.962

Het onderstaand overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de overige investeringen met economisch nut weer:

	Boekw aarde 31-12-2022	Investeringen	Desinvestering	Afschrijvingen	Afw aardingen	Bijdragen derden	Boekw aarde 31-12-2023
Gronden en terreinen	7.806	111	-	109	-	19	7.788
Gronden in erfpacht	44	-	-	-	-	-	44
Woonruimten	13	-	-	3	-	-	11
Bedrijfsgebouwen	27.240	-	-	1.091	-	-	26.149
Grond-, weg- waterbouw k.w erk	4.396	-	-	355	-	-	4.041
Vervoermiddelen	-	-	-	-	-	-	-
Machines,apparaten installaties	3.475	1.126	-	322	-	221	4.058
Overige materiële vaste activa	987	-	-	85	-	-	902
Totaal	43.962	1.237	-	1.965	-	241	42.994

Ad 2 – De investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven kunnen als volgt worden onderverdeeld:

	Boekw aarde 31-12-2023	Boekw aarde 31-12-2022
Gronden en terreinen	3	3
Woonruimten	-	-
Bedrijfsgebouwen	-	-
Grond-, weg- en waterbouw kund.w erk	8.824	9.197
Vervoermiddelen	-	-
Machines, apparaten en installaties	1.145	1.242
Overige materiële vaste activa	1.414	1.470
	11.386	11.911

Het hierna opgenomen overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven weer:

	Boekw aarde 31-12-2022	Investeringen	Desinvestering	Afschrijvingen	Afw aardingen	Bijdragen derden	Boekw aarde 31-12-2023
Gronden en terreinen	3	-	-	-	-	-	3
Woonruimten	-	-	-	-	-	-	-
Bedrijfsgebouwen	-	-	-	-	-	-	-
Grond-, weg- waterbouw k.w erk	9.197	-	-	373	-	-	8.824
Vervoermiddelen	-	-	-	-	-	-	-
Machines,apparaten installaties	1.242	-	-	97	-	-	1.145
Overige materiële vaste activa	1.470	44	-	100	-	-	1.414
	11.911	44	-	569	-	-	11.386

Ad 3 - De investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut kunnen als volgt worden onderverdeeld:

	Boekw aarde 31-12-2023	Boekw aarde 31-12-2022
Gronden en terreinen	-	-
Woonruimten	-	-
Bedrijfsgebouwen	-	-
Grond-, weg- en waterbouw kund.w erk	9.355	9.186
Vervoermiddelen	-	-
Machines, apparaten en installaties	1.263	968
Overige materiële vaste activa	1.577	1.489
Totaal	12.194	11.643

Om inzicht te geven in het deel van de activa dat wel vergelijkbaar is qua systematiek wordt in het verloopoverzicht een scheiding aangebracht tussen welk bedrag volgens de nieuwe systematiek is verantwoord en welk deel volgens een andere systematiek.

De boekwaarde van de investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut had het volgende verloop:

	Boekw aarde 31-12-2022	Investeringen	Desinvestering	Afschrijvingen	Afw aaderingen	Bijdragen derden	Boekw aarde 31-12-2023
Maatschappelijk nut voor 2017							
Grond-, weg- en waterbouw kundige werken	4.203	-	-	260	-	-	3.944
Machines, apparaten en installaties	118	-	-	7	-	-	111
Overige materiële vaste activa	711	-	-	96	-	-	614
Subtotaal	5.032	-	-	363	-	-	4.669
Maatschappelijk nut vanaf 2017							
Grond-, weg- en waterbouw kundige werken	4.982	791	-	231	-	132	5.411
Machines, apparaten en installaties	850	353	-	51	-	-	1.152
Overige materiële vaste activa	779	231	-	48	-	-	962
Subtotaal	6.611	1.376	-	330	-	132	7.525
Totaal maatschappelijk nut	11.643	1.376	-	693	-	132	12.194

Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa gedurende het jaar 2023 wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

	Boekw aarde 31-12-2022	Investeringen	Desinvestering	Afschrijvingen aflossingen	Afw aaderingen	Boekw aarde 31-12-2023
Kapitaalverstrekingen						
- Deelnemingen	1.556	-	-	-	-	1.556
- Gemeenschappelijke regelingen	205	-	-	-	-	205
Leningen						
- BAR organisatie	21	-	-	21	-	-
- Overige langlopende leningen	1.431	71	-	80	-	1.422
Totaal	3.213	71	-	101	-	3.183

Vlottende activa

Voorraden

De in de balans opgenomen voorraden betreffen de gronden in exploitatie.
Het verloop in de boekwaarde van de lopende bouwgrondexploitaties is als volgt:

(bedragen x €1)

Grondexploitatie	Boekw aarde 31-12-2022	Investerings	Desinvesterings	Verlies/w inst neming	Boekw aarde 31-12-2023	Prognose afsluitingsjaar
Polder Albrandsw aard	1.202.085	91.049	728.352	-	564.783	2024
Ontw ikkeling 6ha Portland/Binnenland	3.607.067	151.564	178.090	-	3.580.541	2024
Voormalig terrein Ringelberg plan Spui	4.551.313	143.150	-	-	4.694.463	2026
De Omloop	-	401.093	-	-	401.093	2031
Totaal	9.360.465	786.857	906.442	-	9.240.880	
Minus voorziening grondexploitaties	6.705.599		692.354	-	6.013.244	
Totaal voorziening	6.705.599	-	692.354	-	6.013.244	
Totaal inclusief getroffen voorziening	2.654.866	786.857	214.088	-	3.227.635	

Prognose	Boekwaarde 31- 12-2023	Geraamde kosten	Geraamde opbrengsten	Geraamd eindresultaat
Bouwgronden in exploitatie	9.240.880	15.713.753	28.516.188	-3.561.556

In de prognose is rekening gehouden met een kostenstijging van 5% voor de plankosten en 3% voor bouw- en woonrijp maken, Daarnaast is er een opbrengstenstijging van 1%. Het rentepercentage is 0,87%. Het geraamde eindresultaat is op basis van eindwaarde, het negatief bedrag geeft in dit geval winst weer.

Voorzieningen grondexploitaties

Naam Voorziening (op mindering grexen)	2023				
	Saldo per 31-12-2022	Toevoegingen	Vrijval	Onttrekkingen	Saldo per 31-12-2023
Voorzieningen verliesgevende grondexploitaties					
Plan Spui	3.356.109	-	287.698	-	3.068.410
Polder Albrandsw aard	586.487	-	153.550	-	432.937
Binnenland	2.763.003	-	251.106	-	2.511.897
Totaal Vz verliesgevende grondexploitaties	6.705.599	-	692.354	-	6.013.244

Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar paragraaf 7 - Grondbeleid, vanaf pagina 121.

Uitzettingen korter dan één jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder zijn als volgt gespecificeerd:

	Boekw aarde 31-12-2023	Boekw aarde 31-12-2022
Vorderingen op openbare lichamen	141	957
Uitzettingen in Rijks schatkist	6.435	7.342
Rekening-courant verhoudingen met niet-financiële instellingen	384	331
Overige vorderingen	8.618	8.593
Voorziening oninbaarheid	61-	96-
Totaal	15.517	17.128

De Rekening-courant verhoudingen betreffen SVHW en SVn (startersleningen).

Bepaling voorziening

Van de reguliere debiteuren worden vorderingen ouder dan 1 jaar voor 100% in de voorziening opgenomen tenzij er een grote zekerheid bestaat dat de vordering nog inbaar is..

Voor de inning van de openstaande vorderingen wordt door de Afdeling Financiën een actief invorderingsbeleid gehanteerd.

De saldi van de voorzieningen voor dubieuze debiteuren (€ 28.497) en dubieuze debiteuren SVHW (€ 32.774) zijn in mindering gebracht op de kortlopende vorderingen.

(bedragen x €1)

Naam Voorziening (op mindering vorderingen)	2023				
	Saldo per 31-12-2022	Toevoegingen	Vrijval	Onttrekkingen	Saldo per 31-12-2023
Voorzieningen dubieuze debiteuren					
Dubieuze debiteuren	95.593	-	9.854	24.468	61.271
Totaal Vz dubieuze debiteuren	95.593	-	9.854	24.468	61.271

De overige vorderingen inclusief de vorderingen openbare lichamen zijn als volgt gespecificeerd:

Specificatie overige vorderingen:

	2023	2022	Verschil
Debiteuren incl. vorderingen openbare lichamen	900	1.880	-981
Heffingen SVHW	410	536	-127
Belastingdienst	7.030	6.727	303
Vorderingen Sociale Zaken	419	406	12
Overige posten	1	1	-
Totaal	8.759	9.550	-791

Van de openstaande debiteuren incl. vorderingen openbare lichamen per 31-12-2023 is in de eerste maanden van 2024 inmiddels € 357.556 ontvangen.

De vordering op de belastingdienst betreft voornamelijk compensabele BTW 2023 (€ 6.837). Dit bedrag wordt op 1 juli 2024 uitbetaald door de belastingdienst.

Uitzettingen in Rijks schatkist

Drempelbedrag schatkistbankieren	
Begrotingstotaal 2023	65.727.400
Het bij ministeriële regeling vastgestelde percentage	2,00%
Drempelbedrag	1.314.600

Omschrijving	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Op dagbasis buiten de Rijks schatkist gehouden middelen	228.902	220.604	247.042	249.299
Derempelbedrag	1.314.600	1.314.600	1.314.600	1.314.600
Ruimte onder drempelbedrag	1.085.698	1.093.996	1.067.558	1.065.301
Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2022
Kassaldi	9	8
Banksaldi	267	253
Totaal	276	261

Het aanwezige kasgeld wordt tot een minimum beperkt, en burgers worden gestimuleerd zo veel mogelijk te pinnen.

Overlopende activa

De overlopende activa kan als volgt onderscheiden worden:

	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2022
Vooruitbetaalde bedragen	68	73
Nog te ontvangen bedragen	7.073	3.740
Totaal	7.141	3.813

De nog te ontvangen bedragen worden hieronder nader gespecificeerd.

Specificatie nog te ontvangen	31-12-2023	31-12-2022
Subsidies waarvan de besteding reeds heeft plaatsgevonden	4.526	2.597
Diverse nog te ontvangen posten	367	352
COA	218	-
Bouwleges	702	43
SVHW - afvalstoffenheffing	940	624
Nog te ontvangen faciliterend grondbedrijf	320	-
Totaal	7.073	48.542

De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkering met een specifiek bestedingsdoel zijn:

Omschrijving	Saldo 31-12-2022	Verminderen	Vermeerderingen	Saldo 31-12-2023
Min.VWS - SPUK sport	207	323	234	118
Min.SoZaWe - Hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	56	56	497	497
MvJ - Opvang Oekraïners	2.215	2.215	3.495	3.495
Min.SoZaWe - Vangnetuitkering	48	48	-	-
Rijksdienst Ondern.Ned.	-	435	505	70
Rijksdienst Ondern.Ned.- Uitkoopregeling	-	-	100	100
Totaal rijk	2.526	3.077	4.830	4.280
MRDH - subsidie buslijn	57	29	-	29
MRDH - subsidie fietsverbinding	13	-	61	75
Gemeente Rotterdam - WEB trajecten 2023	-	-	33	33
Gemeente Nissewaard - SPUK IZA	-	-	111	111
Totaal overige overheden	70	29	204	246
Totaal	2.597	3.105	5.035	4.526

Specificatie nog te ontvangen bijdrage faciliterend grondbedrijf:

Omschrijving	Saldo 31-12-2022	Verminderen	Vermeerderingen	Saldo 31-12-2023
MI Albrandsw aardsew eg 88	4	4	-	-
MI Maasstraat 27 Rhon	4	4	-	-
MI Hof van Poortugaal (Antes-loc)	88	23	173	238
MI Vogelbuurt	29	30	30	29
MI Locatie garage Palsgraaf	-	-	52	52
MI Albrandsw aardsew eg 105	-	-	0	0
Totaal	125	60	255	320

Vaste passiva

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten en het verloop is in onderstaand overzicht per soort reserve weergegeven:

	Boekw aarde 31-12-2022	Toevoeging	Onttrekking	Bestemming resultaat vorig boekjaar	Vermindering ter dekking van afschrijvingen	Boekw aarde 31-12-2023
Algemene reserve	11.108	863	1.499	4.584	-	15.056
<u>Bestemmingsreserves</u>						
- reserves grondexploitatie	1.585	692	863	-	-	1.415
- overige bestemmingsreserves	17.566	3.772	651	-	115	20.573
- reserve tarief egalisatie	59	-	-	-	-	59
Totaal reserves	30.318	5.327	3.013	4.584	115	37.102
Gerealiseerd resultaat	4.584					2.974
Totaal	34.902					40.076

Structurele mutaties in reserves

Deze structurele onttrekkingen betreffen reserves ten behoeve van de dekking afschrijvingslasten.

(bedragen x €1)

Naam reserve	stortingen	onttrekkingen
Reserve ruimen begraafplaats Poortugaal		-7.500
Reserve ruimen begraafplaats Rhon		-11.800
Reserve nieuw bouw sportzaal Portland		-36.100
Reserve nieuw bouw buitendienst		-42.400
Reserve nieuw bouw school Don Bosco		-9.200
Reserve nieuw bouw school Valckesteijn		-7.500
Totaal	-	-114.500

Staat van reserves 2023

Naam Reserve	2023					
	Boekwaarde per 31-12-2022	Toevoegingen	Onttrekkingen	Bestemming resultaat vorig boekjaar	Vermindering ter dekking van afschrijvingen	Boekwaarde per 31-12-2023
Algemene reserves						
Algemene Reserve	11.107.725	863.013	1.498.664	4.583.632	-	15.055.705
Totaal algemene reserves	11.107.725	863.013	1.498.664	4.583.632	-	15.055.705
Reserves Grondbedrijf						
Reserve Ontwikkelingsprojecten vrije reserve	1.089.520	692.354	863.013	-	-	918.861
Reserve Strategisch verbinden	321.368	-	-	-	-	321.368
Reserve Vitaal Albrandswaard	84.315	-	-	-	-	84.315
Reserve Ondernemend Albrandswaard	89.980	-	-	-	-	89.980
Totaal reserves grondbedrijf	1.585.183	692.354	863.013	-	-	1.414.524
Overige bestemmingsreserves						
Reserve Baggeren	392.086	-	55.900	-	-	336.186
Reserve Grootonderhoud gebouwen	956.217	116.300	-	-	-	1.072.517
Bestemmingsreserve Wethouderspensionen	489.608	-	65.042	-	-	424.566
Reserve Sociaal deelfonds	2.000.000	-	-	-	-	2.000.000
Reserve betaalbare en bereikbare woningen	3.016.952	960.000	-	-	-	3.976.952
Reserve duurzaamheid	2.592.003	-	141.500	-	-	2.450.503
Reserve rentelasten	956.000	-	354.000	-	-	602.000
Reserve negatieve prognose de Omloop	3.700.000	-	-	-	-	3.700.000
Reserve innovatie en preventiesubsidie	669.000	-	34.500	-	-	634.500
Reserve rekenkamer	10.600	-	-	-	-	10.600
Reserve hoogspanningsleiding Poortugaal	-	1.500.000	-	-	-	1.500.000
Reserve Opvang	-	1.195.764	-	-	-	1.195.764
Totaal overige bestemmingsreserves	14.782.465	3.772.064	650.942	-	-	17.903.588
Overige bestemmingsreserves kapitaallasten						
Reserve nieuw bouw school Don Bosco	202.566	-	-	-	9.200	193.366
Reserve nieuw bouw Sportzaal Portland	1.134.464	-	-	-	36.100	1.098.364
Reserve nieuw bouw buitendienst	932.531	-	-	-	42.400	890.131
Reserve nieuw bouw school Valckesteyn	165.136	-	-	-	7.500	157.636
Reserve ruiming begraafplaats Poortugaal	67.283	-	-	-	7.500	59.783
Reserve ruiming begraafplaats Rhooen	281.750	-	-	-	11.800	269.950
Totaal overige bestemmingsreserves kapitaallasten	2.783.729	-	-	-	114.500	2.669.229
Bestemmingsreserve tarief egalisatie						
Reserve afvalstoffenheffing	59.100	-	-	-	-	59.100
Totaal bestemmingsreserve tarief egalisatie	59.100	-	-	-	-	59.100
Totaal Reserves	30.318.202	5.327.431	3.012.619	4.583.632	114.500	37.102.146

Het verschil tussen de reserves van de gemeente, per 31 december 2022 ad € 30.318.202 en de reserves per 31 december 2023 ad € 37.102.146 is niet gelijk aan het rekeningresultaat 2023. Bij de gemeente worden, anders dan bij het bedrijfsleven, al lopende het dienstjaar mutaties in reserves verwerkt. Deze mutaties kunnen geraamd zijn in de primaire begroting, maar kunnen ook het gevolg zijn van raadsbesluiten zoals bijvoorbeeld bij de tussenrapportages. Dit is wettelijk toegestaan. In de overzichten “Wat heeft het gekost” bij de programma’s is vermeld wat het geraamde bedrag van de mutaties is en het werkelijke bedrag.

Bij het bedrijfsleven daarentegen wijzigt het eigen vermogen alleen door de verwerking van het rekeningresultaat en worden lopende het jaar geen mutaties in het eigen vermogen verwerkt.

Voorzieningen

Het verloop van de voorzieningen in 2023 is in onderstaand overzicht weergegeven.

Naam Voorziening	2023				
	Saldo 31-12-2022	Toevoegingen	Vrijval	Onttrekkingen	Saldo 31-12-2023
Voorzieningen verplichtingen, verliezen en risico's					
Wethouderspensioenen	1.321.581	150.223	-	17.169	1.454.635
Wachtgeld vmw ethouders	308.316	-	79.004	130.951	98.361
Afwikkeling Centrum ontwikkeling Poortugaal	20.013	-	-	738	19.275
Afwikkeling Portland	15.452	-	-	15.452	-
R.V.U.	-	45.822	-	-	45.822
Totaal Vz verplichtingen, verliezen en risico's	1.665.362	196.045	79.004	164.310	1.618.093
Vz middelen 3den met bestedingsverplichting					
Riolering	6.317.215	-	509.436	-	5.807.779
Vervanging riolering	-	1.236.353	1.236.353	-	-
Afvalstoffenheffing	247.768	205.679	-	-	453.447
Project Overhoeken	496.464	-	493.478	2.986	-
Vz middelen 3den met bestedingsverplichting	7.061.447	1.442.032	2.239.267	2.986	6.261.226
Voorzieningen onderhoud egalisatie					
Onderhoud Sporthal Portland	368.720	19.400	-	-	388.120
Totaal Vz onderhoud egalisatie	368.720	19.400	-	-	388.120
Totaal Voorzieningen	9.095.528	1.657.477	2.318.271	167.295	8.267.439

Vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar

De onderverdeling van de in de balans opgenomen langlopende schulden is als volgt:

	Boekw aarde 31-12-2023	Boekw aarde 31-12-2022
Obligatieleningen	-	-
<u>Onderhandse leningen</u>		
- binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	-	-
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	39.674	43.839
Waarborgsommen	9	9
Totaal	39.683	43.849

De waarborgsommen betreffen waarborgen voor fietskluizen en volkstuinen.

Verloop langlopende schulden:

	Saldo 31-12-2022	Vermeerderingen	Aflossingen	Saldo 31-12-2023
Onderhandse leningen	43.839	-	4.165	39.674
Waarborgsommen	9	-	-	9
Totaal	43.849	-	4.165	39.683

De rentelasten over 2023 bedragen € 599.105 met een gemiddelde rente van 1,435%.

Vlottende passiva

Kortlopende schulden

De specificatie van de kortlopende schulden is als volgt:

	Boekw aarde 31-12-2023	Boekw aarde 31-12-2022
Schulden < 1 jaar	3.029	3.276
Overlopende passiva	5.748	4.197
Totaal	8.777	7.473

De overige schulden kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	Boekw aarde 31-12-2023	Boekw aarde 31-12-2022
Kasgeldleningen	-	-
Bank- en girosaldi	-	-
Overige schulden	3.029	3.276
Totaal	3.029	3.276

Overige schulden	31-12-2023	31-12-2022
Crediteuren	2.636	3.070
Af te dragen loonbelasting	54	51
Overige posten	12	9
Sociale Zaken diverse posten	327	145
Totaal	3.029	3.276

Overlopende passiva

De specificatie van de overlopende passiva is als volgt:

	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2022
Vooruitontvangen bedragen subsidies	1.634	1.307
Vooruitontvangen faciliterend grondbedrijf	89	60
Vooruitontvangen overige posten	750	1
Nog te betalen bedragen	2.991	2.829
Totaal	5.464	4.197

Specificatie vooruit ontvangen bedragen

De vooruit ontvangen bedragen bestaan uit subsidies die in volgende jaren worden besteed en reeds ontvangen bijdragen voor marktinitiatieven in het kader van het faciliterend grondbedrijf waarvoor de kosten pas in het volgend jaar gemaakt gaan worden.

Subsidies:

Omschrijving	Saldo	Verminderen	Vermeerderingen	Saldo
Onderw ijs achterstanden beleid	137	216	363	284
Nationaal programma onderw ijs (NPO)	152	65	89	176
Duurzaamheidsproject RRE	14	14	-	-
Toeslagenaffaire ondersteuning gedupeerden	-	-	7	7
SPUK Onderw ijsroute	22	27	23	18
SPUK Preventieakkoord	21	35	20	6
SPUK Leefstijlinterventies	38	38	-	-
SUVIS21 Don Bosco	210	-	-	210
SUVIS21 De Grote Reis	210	210	-	-
SPUK Inburgering	146	83	263	326
Uitkoop w oningen onder hoogspanningsleidingen	16	16	-	-
SPUK energiearmoede	212	154	105	163
SPUK Nationaal Isolatie Programma	-	4	204	200
SPUK Breed Hoofdthema G/SB	-	156	220	63
SPUK Breed Hoofdthema S/B/C	-	106	121	15
SPUK Breed Hoofdthema OO	-	3	13	11
SPUK MEOZ	-	102	180	78
Gemeente Hendrik Ido Ambacht/Blauw e verbinding	13	-	-	13
Project Sonneheerdt	9	-	38	48
CMK middelen	14	14	-	-
Corona Toegangs Bew ijsen	93	93	-	-
Project Jong Vermogen	-	25	42	17
Totaal	1.307	1.361	1.689	1.634

Specificatie vooruit ontvangen bijdrage faciliterend grondbedrijf

Omschrijving	Saldo 31-12-2022	Verminderen	Vermeerdering en	Saldo 31-12-2023
Dorpsdijk 30, 40 en 40a	27	6	-	20
Achterdijk 11	31	2	3	32
Oud Rhoonsedijk 33, Rhoon	1	5	7	4
Villa Maja	-	-	17	17
Smitshoek 7	-	1	8	7
Ambachtsstraat 9 Poortugaal	-	6	14	8
	60	20	50	89

Specificatie nog te betalen bedragen

Nog te betalen bedragen	31-12-2023	31-12-2022
BAR organisatie	245	542
Belastingdienst	49	39
NV BAR afvalbeheer	65	80
GRJR	98	153
Diverse ministeries	43	335
Rente langlopende geldleningen	406	476
Diverse crediteuren	2.085	1.204
Totaal	2.991	2.829

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Gewaarborgde geldleningen

Als gevolg van ontwikkelingen in de woningbouwmarkt en het beroep dat binnen afgesloten overeenkomsten (Waarborgfonds Sociale Woningbouw) door woningbouwcorporaties en/of particulieren wordt gedaan op de gemeente ten behoeve van borgstellingen, bedraagt het totale saldo aan gewaarborgde geldleningen per ultimo 2023 € 34.377.613.

Het overzicht van de gewaarborgde geldleningen Verenigingen en Stichtingen en het overzicht van gewaarborgde geldleningen Particulieren is als bijlage 2 en 3 opgenomen.

Vennootschapsbelasting

Vanaf 2016 moeten gemeenten en gemeenschappelijke regelingen vennootschapsbelasting (Vpb) betalen over de winst die met ondernemingsactiviteiten wordt behaald. De Vpb moet jaarlijks worden bepaald op basis van de fiscale grondslag. Hierbij zijn standpunten van de belastingdienst betreffende het wel of niet in aanmerking mogen nemen van baten en lasten voor de fiscale winstbepaling van groot belang. De aanslagen 2016 tot en met 2022 zijn inmiddels ontvangen. Deze aanslagen zijn conform de door ons ingediende definitieve Vpb-aangiften voor die jaren. Jaarlijks wordt bij het opstellen van de jaarrekening de VPB-positie voor dat betreffende boekjaar bepaald. Zo ook voor het jaar 2023. De hieruit voortvloeiende financiële gevolgen zijn verwerkt. Voor het belastingjaar 2023 wordt in de loop van 2024 de definitieve Vpb-aangifte opgesteld en ingestuurd. Hiervoor is de uiterste inleverdatum 1 mei 2025.

4 - Overzicht van baten en lasten

Overzicht van baten en lasten

Exploitatie	Primaire begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Werkelijk 2023	Vershil (voordeel is + nadeel is -)
Lasten				
1 Openbare Orde & Veiligheid & Algemeen Bestuur	5.308.600	6.652.900	6.648.761	4.139
2 Ruimtelijke Ordening, Wonen & Economie	8.752.500	3.148.700	3.945.975	-797.275
3 Buitenruimte	17.379.300	18.593.300	18.180.312	412.988
4 Financiën	819.800	798.400	9.409	788.991
5 Educatie	2.701.400	3.937.400	3.475.203	462.197
6 Sport	1.682.200	2.041.400	2.123.236	-81.836
7 Sociaal Domein	20.981.100	25.494.400	26.631.224	-1.136.824
Overige Baten en Lasten				
Algemene dekkingsmiddelen	140.400	125.100	591.794	-466.694
Overhead	7.855.700	8.826.800	9.037.706	-210.906
Vennootschapsbelasting	31.400	426.400	412.884	13.516
Onvoorzien	75.000	75.000	0	75.000
Totaal Overige Baten en Lasten	8.102.500	9.453.300	10.042.384	-589.084
Totaal Lasten	65.727.400	70.119.800	71.056.505	-936.705
Baten				
1 Openbare Orde & Veiligheid & Algemeen Bestuur	605.200	616.500	969.178	352.678
2 Ruimtelijke Ordening, Wonen & Economie	7.446.800	2.568.200	5.577.896	3.009.696
3 Buitenruimte	8.691.300	8.906.700	9.635.774	729.074
4 Financiën	0	0	33.693	33.693
5 Educatie	175.000	568.900	452.469	-116.431
6 Sport	407.900	663.200	781.173	117.973
7 Sociaal Domein	4.792.700	8.953.600	10.618.458	1.664.858
Overige Baten en Lasten				
Algemene dekkingsmiddelen	44.876.900	46.524.900	48.091.117	1.566.217
Overhead	27.500	31.800	71.400	39.600
Totaal Overige Baten en Lasten	44.904.400	46.556.700	48.162.517	1.605.817
Totaal Baten	67.023.300	68.833.800	76.231.158	7.397.358
Saldo van baten en lasten	1.295.900	-1.286.000	5.174.654	6.460.654
Onttrekkingen				
1 Openbare Orde & Veiligheid & Algemeen Bestuur	55.200	246.000	189.442	-56.558
2 Ruimtelijke Ordening, Wonen & Economie	0	177.000	926.413	749.413
3 Buitenruimte	516.700	425.100	278.000	-147.100
4 Financiën	432.500	432.500	432.500	0
5 Educatie	16.700	31.700	28.900	-2.800
7 Sociaal Domein	0	1.343.000	1.271.864	-71.136
Totaal Onttrekkingen	1.021.100	2.655.300	3.127.119	471.819
Stortingen				
1 Openbare Orde & Veiligheid & Algemeen Bestuur	25.000	25.000	25.000	0
2 Ruimtelijke Ordening, Wonen & Economie	25.000	2.485.000	4.040.367	-1.555.367
3 Buitenruimte	21.500	21.500	21.500	0
4 Financiën	10.800	10.800	10.800	0
5 Educatie	0	0	0	0
7 Sociaal Domein	44.000	1.239.800	1.229.764	10.036
Totaal Stortingen	126.300	3.782.100	5.327.431	-1.545.331
Mutaties reserves	894.800	-1.126.800	-2.200.312	-1.073.512
Gerealiseerd resultaat	2.190.700	-2.412.800	2.974.341	5.387.141

Verwijzing analyses financiële afwijkingen

Voor de analyses van de financiële afwijkingen wordt verwezen naar de diverse programmaverantwoordingen, die onderdeel zijn van de jaarstukken. Zie onderdeel 3. Programmaverantwoording.

Per programma worden hier de afwijkingen > € 25.000 geanalyseerd.

EMU-saldo

EMU Saldo		Realisatie 2022	Begroting 2023	Realisatie 2023
1.	(+) Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c).	366	1.296	5.175
2.	(-) Mutatie (im)materiële vaste activa	-3.347	892	-1.072
3.	(+) Mutatie voorzieningen	-213	-239	-828
4.	(-) Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	-2.758	0	571
5.	(-) (Verwachte) boekwinst bij verkoop effecten en (im)materiële vaste activa	0	0	0
Berekend EMU-saldo		6.258	165	4.848

5 - Incidentele baten en lasten

Incidentele baten en lasten programma 1

nr. Omschrijving	Primair 2023	Na wijziging 2023	Werkelijk 2023
1 ICT burgerzaken basis beheer online	36.900	36.900	36.900
2 Nacalculatie inwonersbijdrage VRR 2023	-	92.700	44.412
3 Verschuiving Tweede Kamerverkiezingen	-	25.000	25.910
Totaal incidentele lasten	36.900	154.600	107.222
4 Uitgestelde investering 'camera's metrostations'	-	27.100	27.100
Totaal incidentele baten	-	27.100	27.100
Saldo incidentele lasten en baten	36.900	127.500	80.122
Reservemutaties			
5 Onderhoud gebouwen	25.000	25.000	25.000
Totaal incidentele stortingen	25.000	25.000	25.000
6 Reserve wethouderspensioenen	55.200	55.200	65.042
7 Mutatie algemene reserve door resultaatbestemming 2022	-	190.800	124.400
Totaal incidentele onttrekkingen	55.200	246.000	189.442
Saldo incidentele reservemutaties	-30.200	-221.000	-164.442
Totaal incidenteel programma 1	6.700	-93.500	-84.320

Incidentele baten en lasten programma 2

nr. Omschrijving	Primair 2023	Na wijziging 2023	Werkelijk 2023
1 Mutaties grondexploitaties (grex'en)	6.893.200	832.100	1.450.685
2 Marktinitiatieven	-	186.100	580.462
3 Onderzoek RO projecten	-	190.000	20.353
4 Gebiedsprogramma's Omgevingsvisie	-	60.000	-
5 Slot Valckensteinsedijk 5	-	97.000	28.714
6 Onderzoek Valckenstein	-	45.000	-
Totaal incidentele lasten programma 2	6.893.200	1.410.200	2.080.214
7 Mutaties grondexploitaties	-6.893.200	-832.100	-2.143.040
8 Marktinitiatieven	-	-22.500	-491.347
9 Vrijval voorziening Overhoeken	-	-	-493.478
10 Winstuitkering Essendeal	-	-960.000	-960.000
Totaal incidentele baten programma 2	-6.893.200	-1.814.600	-4.087.865
Saldo incidentele lasten en baten	-	-404.400	-2.007.651
11 Onderhoud gebouwen	25.000	25.000	25.000
12 Betaalbare en bereikbare woningen	-	960.000	960.000
13 Hoogspanningsleiding Portugaal	-	1.500.000	1.500.000
14 Storting vanuit vrije reserve ontw. Projecten	-	-	863.013
Totaal incidentele stortingen programma 2	25.000	2.485.000	3.348.013
15 Storting naar algemene reserve	-	-	-863.013
16 Mutatie algemene reserve door resultaatbestemming 2022	-	-177.000	-63.400
Totaal incidentele onttrekkingen programma 2	-	-177.000	-926.413
Totaal saldo incidentele reservemutaties	25.000	2.308.000	2.421.600
	25.000	1.903.600	413.949

Incidentele baten en lasten programma 3

nr. Omschrijving	Primair 2023	Na wijziging 2023	Werkelijk 2023
1 Mobiliteitsvisie/-plan	85.000	85.000	-
2 Geluid	-	35.800	-
3 Diverse <25.000	-	20.000	10.975
Totaal incidentele lasten	85.000	140.800	10.975
4 Verkoop gronden en terreinen (snippergroen)	-	30.000	46.475
5 Diverse <25.000	-	-	24.486
Totaal incidentele baten	-	30.000	70.961
Saldo incidentele lasten en baten	85.000	110.800	-59.986
Reservemutaties			
6 Onderhoud gebouwen	21.500	21.500	21.500
Totaal incidentele stortingen	21.500	21.500	21.500
7 Reserve baggeren	55.900	55.900	55.900
8 Reserve Duurzaamheid	441.500	141.500	141.500
9 Mutatie algemene reserve door resultaatbestemming 2022	-	208.400	61.300
Totaal incidentele onttrekkingen	497.400	405.800	258.700
Saldo incidentele reservemutaties	-475.900	-384.300	-237.200
Totaal incidenteel programma 3	-390.900	-273.500	-297.186

Incidentele baten en lasten programma 4

nr. Omschrijving	Primair 2023	Na wijziging 2023	Werkelijk 2023
	-	-	-
Totaal incidentele lasten	-	-	-
	-	-	-
Totaal incidentele baten	-	-	-
Saldo incidentele lasten en baten programma 4	-	-	-
Reservemutaties			
1 Onderhoud gebouwen	10.800	10.800	10.800
Totaal incidentele stortingen	10.800	10.800	10.800
	-	-	-
Totaal incidentele onttrekkingen	-	-	-
Saldo incidentele reservemutaties	10.800	10.800	10.800
Totaal incidenteel programma 4	10.800	10.800	10.800

Incidentele baten en lasten programma 5

nr. Omschrijving	Primair 2023	Na wijziging 2023	Werkelijk 2023
1 Bouwrijp maken noodlokaal BBS De Wegwijzer	41.500	50.000	-
2 Huur noodlokaal BBS De Wegwijzer	40.000	40.000	-
3 Herstel pannendak BBS De Parel	-	24.500	32.149
4 Diverse posten <25.000	-	18.600	-
Totaal incidentele lasten	81.500	133.100	32.149
Totaal incidentele baten	-	-	-
Saldo incidentele lasten en baten	81.500	133.100	32.149
Reservemutaties			
Totaal incidentele stortingen	-	-	-
5 Mutatie algemene reserve door resultaatbestemming 2022	-	15.000	12.200
Totaal incidentele onttrekkingen	-	15.000	12.200
Saldo incidentele reservemutaties	-	-15.000	-12.200
Totaal incidenteel programma 5	81.500	118.100	19.949

Incidentele baten en lasten programma 6

nr. Omschrijving	Primair 2023	Na wijziging 2023	Werkelijk 2023
1 Diverse incidentele lasten zwembad	-	105.000	82.725
2 Terugbetaling lessen door vervallen van activiteiten	-	36.000	36.000
Totaal incidentele lasten	-	141.000	118.725
Totaal incidentele baten	-	-	-
Saldo incidentele lasten en baten	-	141.000	118.725
Reservemutaties			
Totaal incidentele stortingen	-	-	-
Totaal incidentele onttrekkingen	-	-	-
Saldo incidentele reservemutaties	-	-	-
Totaal incidenteel programma 6	-	141.000	118.725

Incidentele baten en lasten programma 7

nr. Omschrijving	Primair 2023	Na wijziging 2023	Werkelijk 2023
1 Tekort specialistische jeugdzorg	73.300	-	-
2 Overheveling budget dak- en thuisloosheid	-	31.100	-
Totaal incidentele lasten	73.300	31.100	-
3 Inzet Wijkteams (DUVO-middelen)	-	-	13.103
Totaal incidentele baten	-	-	13.103
Saldo incidentele lasten en baten	73.300	31.100	-13.103
Reservemutaties			
4 Sociaal deelfonds	10.000	10.000	-
5 Onderhoud gebouwen	34.000	34.000	34.000
6 Opvang	-	1.195.800	1.195.764
Totaal incidentele stortingen	44.000	1.239.800	1.229.764
7 Innovatie- en preventiesubsidie	-	74.500	34.500
8 Mutatie algemene reserve door resultaatbestemming 2022	-	1.268.500	1.237.364
Totaal incidentele onttrekkingen	-	1.343.000	1.271.864
Saldo incidentele reservemutaties	44.000	-103.200	-42.100
Totaal incidenteel programma 7	117.300	-72.100	-55.203

Toelichting

Programma 1

1. Betreft kosten voor implementatie nieuw ICT-systeem voor burgerzaken.
2. Betreft nacalculatie inwonersbijdrage van de VRR over 2023.
3. Betreft kosten voor organiseren Tweede Kamer verkiezingen in november 2023.
4. Betreft baten vanwege uitstel van geplande investering in camera's op metrostations.
5. Betreft storting in reserve Groot onderhoud gebouwen op basis van de begroting.
6. Betreft onttrekking uit reserve Wethouderspensioenen, ter dekking van kosten diverse oud wethouders.
7. Betreft diverse onttrekkingen vanuit de Algemene reserve, die voortvloeien uit de jaaroverhevelingen zoals vastgesteld bij de resultaatbestemming uit 2022. De daadwerkelijke onttrekking is lager uitgevallen.

Programma 2

- 1 en 7. Betreft mutaties in de lasten en baten van de grondexploitaties Spui, Binnenland, Polder Albrandswaard en De Omloop.
- 2 en 8. Betreft mutaties in de totale lasten en baten van de marktinitiatieven in 2023.
3. Betreft onderzoeken naar nieuwe bouwlocaties, plaatsen van flexwoningen en de actualisatie van de woonvisie. Het meeste is niet uitgevoerd in 2023.
4. Betreft opstellen van een nieuwe Omgevingsvisie. Is niet uitgevoerd in 2023.
5. Betreft archeologisch onderzoek in de bodem, om verkoop kavels mogelijk te maken. Onderzoek wordt voltooid in 2024.
6. Betreft een onderzoek naar de bodemkwaliteit in Valckensteijn als gevolg van verzakkingen. Onderzoek wordt in 2024 uitgevoerd.
9. Betreft incidentele bate vanwege de vrijval van de voorziening Overhoeken. Voor deze voorziening was geen uitgavenplan meer beschikbaar. In overleg met het grondbedrijf is de voorziening daarom vrijgevallen.
10. Betreft ontvangen winstuitkering vanuit Essendeal.
11. Betreft storting in reserve Onderhoud gebouwen op basis van de begroting.

12. Betreft storting in reserve Betaalbare en bereikbare woningen als gevolg van ontvangen winstuitkering Essendeal.
13. Betreft storting in reserve Hoogspanningsleiding Poortugaal op basis van genomen raadsbesluit.
14. Betreft storting in reserve Ontwikkelingsprojecten vrije reserve, vanuit de Algemene reserve, om aan de bandbreedte-eis van deze reserve te voldoen.
15. Betreft onttrekking vanuit reserve Ontwikkelingsprojecten vrije reserve, om aan de bandbreedte-eis van deze reserve te voldoen.
16. Betreft diverse onttrekkingen vanuit de Algemene reserve, die voortvloeien uit de jaaroverhevelingen zoals vastgesteld bij de resultaatbestemming uit 2022. De daadwerkelijke onttrekking is lager uitgevallen.

Programma 3

- 1 en 2. Betreft (stel)posten waar nog geen uitgaven voor zijn gedaan in 2023. Het betreft stelposten voor het opstellen van een mobiliteitsvisie, basisemissiekaarten geluid en geluidsbelastingkaarten.
3. Betreft kosten voor snippergroen en extra aanpak van zwerfafval.
4. Betreft diverse verkopen snippergroen.
5. Betreft opbrengsten voor de extra aanpak van zwerfafval.
6. Betreft storting in reserve Onderhoud gebouwen op basis van de begroting.
7. Betreft onttrekking van reserve Baggeren op basis van de begroting.
8. Betreft onttrekkingen van de reserve Duurzaamheid in het kader van het uitvoeren van de klimaatagenda. De werkelijke onttrekking is lager t.o.v. van de begroting omdat er voor Duurzaamheid in 2023 subsidie vanuit het Rijk is gekomen.
9. Betreft diverse onttrekkingen vanuit de Algemene reserve, die voortvloeien uit de jaaroverhevelingen zoals vastgesteld bij de resultaatbestemming uit 2022. De daadwerkelijke onttrekking is lager uitgevallen.

Programma 4

1. Betreft storting in reserve Onderhoud gebouwen op basis van de begroting.

Programma 5

1. Betreft bouwrijp maken van grond voor plaatsing noodlokaal. Werkzaamheden hebben niet plaatsgevonden in 2023.
2. Betreft huur voor noodlokaal. Doordat het noodlokaal nog niet geplaatst is, zal de huur pas in 2024 starten.
3. Betreft herstel van pannendak van basisschool De Parel.
4. Betreft herstel constructie boeiborden van basisschool Julianaschool. Werkzaamheden hebben niet plaatsgevonden in 2023.
5. Betreft diverse onttrekkingen vanuit de Algemene reserve, die voortvloeien uit de jaaroverhevelingen zoals vastgesteld bij de resultaatbestemming uit 2022. De daadwerkelijke onttrekking is lager uitgevallen.

Programma 6

1. Betreft diverse lasten voor onderhoud, schoonmaak en reiniging van zwembad.
2. Betreft terugbetaling van reeds betaalde lessen door vervallen van activiteiten.

Programma 7

1. Betreft verwacht tekort GRJR in primaire begroting.
2. Betreft overheveling van budget voor aanpak dak- en thuisloosheid, zoals vastgesteld bij de resultaatbestemming 2022. Dit betreft een pilot, die ook in 2023 nog niet is ontwikkeld.
3. Betreft ontvangen middelen inzake het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming. Deze middelen zijn nog niet besteed en worden naar verwachting in 2024 wel besteed.
4. Betreft storting in reserve Sociaal deelfonds. Storting heeft niet plaatsgevonden omdat reserve op maximaal bedrag zit.

5. Betreft storting in reserve Onderhoud gebouwen op basis van de begroting.
6. Betreft storting in de nieuwe reserve Opvang, o.b.v. de resultaatbestemming 2022.
7. Betreft onttrekking uit reserve Innovatie- en preventiesubsidie in het kader van het projectplan dementievriendelijke gemeente Albrandswaard.
8. Betreft diverse onttrekkingen vanuit de Algemene reserve, die voortvloeien uit de jaaroverhevelingen zoals vastgesteld bij de resultaatbestemming uit 2022. De daadwerkelijke onttrekking is lager uitgevallen.

Structureel rekeningsaldo exclusief incidentele baten en lasten

Presentatie van het structureel rekeningsaldo (bedragen x € 1.000)	Begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Realisatie 2023
Saldo baten en lasten	1.296	-1.286	5.175
Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	895	-1.127	-2.200
Rekeningsaldo na bestemming	2.191	-2.413	2.975
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	275	-1.734	-127
Structureel rekeningsaldo	1.916	-679	3.102

+/- is voordeel

-/- is nadeel

Structurele toevoegingen en onttrekkingen reserves

Naast de incidentele stortingen en onttrekkingen zijn er ook structurele mutaties in de exploitatie die ten laste of ten gunste van de reserves gebracht worden. Voorbeelden hiervan zijn de bekleemde reserves welke in de begroting zijn opgenomen ter dekking van de structurele lasten van investeringen, de afschrijvingslasten. Een totaaloverzicht van daadwerkelijke structurele onttrekkingen aan de reserves is hieronder opgenomen.

Reserve	Begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Realisatie 2023
<u>Structurele onttrekkingen aan reserve</u>			
AW Mutatie reserve rentelast	354.000	354.000	354.000
AW Mutatie reserve ruimen begraafplaats Poortugaal	7.500	7.500	7.500
AW Mutatie reserve ruimen begraafplaats Rhoon	11.800	11.800	11.800
AW Mutatie reserve nieuwbouw sportzaal Portland	36.100	36.100	36.100
AW Mutatie reserve nieuwbouw buitendienst	42.400	42.400	42.400
AW Mutatie reserve nieuwbouw school Don Bosco	9.200	9.200	9.200
AW Mutatie reserve nieuwbouw school Valckesteijn	7.500	7.500	7.500

In het dienstjaar 2020 is een gedeelte van de opbrengst van de verkoop van de aandelen Eneco gestort in een reserve Rentelast. Besloten is om met deze opbrengst geen leningen vervroegd af te lossen, maar jaarlijks een bedrag vrij te laten vallen ter dekking van de rentelast.

Gezien de vrij unieke situatie heeft de commissie BBV 22 oktober 2020 besloten deze bate te zien als een structurele bate.

6 - WNT verantwoording 2023

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op gemeente Albrandswaard van toepassing zijnde regelgeving: Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (Uitvoeringsregeling WNT). Topfunctionarissen zijn bij de gemeente de gemeentesecretaris en de griffier. Het voor gemeente Albrandswaard toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2023 € 223.000.

Bezoldiging topfunctionarissen

bedragen x € 1	J.C.M. Cats	F. van der Linden	L. Groenenboom
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Gemeentesecretaris	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 – 31/12	01/07-31/12	01/01 – 31/12
Deeltijdfactor in fte	1	1	1
Dienstbetrekking?	Ja	Ja	Ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	126.695	58.944	97.422
Beloningen betaalbaar op termijn	22.488	10.045	16.133
Subtotaal	149.183	68.989	113.555
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	223.000	112.416	223.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	N.v.t.	Nvt	N.v.t.
Totale bezoldiging	149.183	68.989	113.555
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

Gegevens 2022			
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01/01 – 31/12	N.v.t.	01/01 – 31/12
Deeltijdfactor 2020 in fte	1	N.v.t.	1
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	126.142	N.v.t.	96.478
Beloningen betaalbaar op termijn	22.103	N.v.t.	16.324
Subtotaal	148.245	N.v.t.	112.802
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	216.000	N.v.t.	216.000
Totale bezoldiging 2022	148.245	N.v.t.	112.802

7 - Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid college burgemeester en wethouders

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit zijn het:

- begrotingscriterium;
- voorwaardencriterium, en
- misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium.

In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met de door het college vastgestelde kaders, zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen, en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de raad op 5 juni 2023 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

In het normenkader hebben we het lokale inkoopbeleid uitgesloten. Alleen de EU-aanbestedingen horen in het normenkader.

Het lokale inkoopbeleid is uiteraard wel onderdeel van de totale rechtmatigheidsanalyse.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de gemeenteraad bepaald en bedraagt 1% van de totale lasten inclusief mutaties in de reserves van de jaarrekening 2023 en is daarmee vastgesteld op **€ 763.839**.

Bevinding

Het college is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties niet rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens. De geconstateerde afwijkingen zitten uitsluitend in de programmarekening, en betreffen:

Categorie	Bruto-overschrijding van de lasten Basis oordeel rechtmatigheidsverantwoording.	Netto-overschrijding na correcties voor acceptabele overschrijdingen
Programmarekening	2.693.535	158.591
Investeringen	Geen overschrijdingen boven de rapportagegrens	Geen overschrijdingen boven de rapportagegrens
Voorwaarde criterium	0	0
M&O criterium	0	0
Totaal onrechtmatig	2.693.535	158.591

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV, en op basis van de afspraken met de raad, aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het college ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Verder is het college van mening dat er binnen het voorwaarden- en M&O-criterium is gehandeld.

8 - Taakvelden

Overzicht op taakvelden

	Werkelijk 2023				
	Lasten	Baten	Onttrekkingen	Stortingen	Saldo
0.1:Bestuur	3.104.480	461.323	0	0	-2.643.157
0.10:Mutaties reserves	0	0	3.127.119	5.327.431	-2.200.312
0.2:Burgerzaken	1.029.643	384.909	0	0	-644.734
0.3:Beheer overige gebouwen en gronden	545.144	20.134	0	0	-525.010
0.4:Overhead	9.037.706	71.400	0	0	-8.966.306
0.5:Treasury	253.204	441.097	0	0	187.893
0.61:OZB woningen	12.949	4.794.575	0	0	4.781.626
0.62:OZB niet-woningen	0	3.090.608	0	0	3.090.608
0.64:Belastingen overig	325.640	0	0	0	-325.640
0.7:Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	0	39.764.837	0	0	39.764.837
0.8:Overige baten en lasten	14.969	33.693	0	0	18.725
0.9:Vennootschapsbelasting (VpB)	407.324	0	0	0	-407.324
1.1:Crisisbeheersing en brandweer	1.541.476	109.698	0	0	-1.431.778
1.2:Openbare orde en veiligheid	1.093.724	13.362	0	0	-1.080.363
2.1:Verkeer en vervoer	4.219.794	181.977	0	0	-4.037.817
2.2:Parkeren	26.038	0	0	0	-26.038
2.3:Recreatieve havens	278	0	0	0	-278
2.4:Economische havens en waterwegen	769.047	4.450	0	0	-764.597
2.5:Openbaar vervoer	113.578	0	0	0	-113.578
3.1:Economische ontwikkeling	70.190	38.648	0	0	-31.542
3.2:Fysieke bedrijfsinfrastructuur	10.165	0	0	0	-10.165
3.3:Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	26.680	35.095	0	0	8.415
4.1:Openbaar basisonderwijs	216.243	0	0	0	-216.243
4.2:Onderwijshuisvesting	730.576	0	0	0	-730.576
4.3:Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	1.591.955	411.634	0	0	-1.180.320
5.1:Sportbeleid en activering	189.192	145.291	0	0	-43.901
5.2:Sportaccommodaties	1.934.044	635.882	0	0	-1.298.162
5.3:Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	106.201	30.397	0	0	-75.804
5.4:Musea	21.861	0	0	0	-21.861
5.5:Cultureel erfgoed	41.156	0	0	0	-41.156
5.6:Media	676.557	49.835	0	0	-626.722
5.7:Openbaar groen en (openlucht) recreatie	3.175.583	50.160	0	0	-3.125.423
6.1:Samenkracht en burgerparticipatie	2.595.028	3.814.352	0	0	1.219.324
6.2:Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	2.780.521	672.452	0	0	-2.108.068
6.3:Inkomensregelingen	8.481.633	5.366.550	0	0	-3.115.082
6.4:WSW en beschut werk	147.463	0	0	0	-147.463
6.5:Arbeidsparticipatie	735.802	28.299	0	0	-707.503

	Werkelijk 2023				
6.6:Maatwerkvoorzieningen (WMO)	1.630.211	179.525	0	0	-1.450.685
6.71:Maatwerkdienstverlening 18+	0	0	0	0	0
6.71A:Huishoudelijke hulp (WMO)	2.002.369	0	0	0	-2.002.369
6.71B:Begeleiding (WMO)	648.224	0	0	0	-648.224
6.71C:Dagbesteding (WMO)	306.824	0	0	0	-306.824
6.71D:Overige maatwerkarrangementen (WMO)	125.224	0	0	0	-125.224
6.72:Maatwerkdienstverlening 18-	0	0	0	0	0
6.72A:Jeugdzorg begeleiding	1.084.072	0	0	0	1.084.072
6.72B:Jeugdzorg behandeling	1.475.774	19.505	0	0	1.456.269
6.72C:Jeugdhulp dagbesteding	542.421	4.141	0	0	538.281
6.72D:Jeugdhulp zonder verblijf overig	307.720	0	0	0	307.720
6.73A:Pleegzorg	590.496	13.163	0	0	577.333
6.73B:Gezinsgericht	8.215	0	0	0	8.215
6.73C:Jeugdhulp met verblijf overig	571.973	12.634	0	0	559.339
6.74A:Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf	8.215	0	0	0	8.215
6.74B:Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	449.511	9.736	0	0	439.775
6.74C:Gesloten plaatsing	8.215	0	0	0	8.215
6.81A:Beschermd wonen (WMO)	1.114	0	0	0	1.114
6.81B:Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	12.012	0	0	0	12.012
6.82A:Jeugdbescherming	821.935	19.268	0	0	802.667
6.82B:Jeugdreclassering	146.856	2.814	0	0	144.042
7.1:Volksgezondheid	1.540.949	495.817	0	0	-1.045.132
7.2:Riolering	2.836.216	3.755.63.290	0	0	927.074
7.3:Afval	3.705.755	4.614.859	0	0	909.105
7.4:Milieubeheer	1.662.927	677.568	0	0	-985.359
7.5:Begraafplaatsen en crematoria	731.653	312.025	0	0	-419.628
8.1:Ruimte en leefomgeving	1.586.728	1.841.633	0	0	254.904
8.2:Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	1.540.979	2.636.518	0	0	1.095.539
8.3:Wonen en bouwen	684.072	978.004	0	0	293.932
Gerealiseerd resultaat	71.056.505	76.231.158	3.127.119	5.327.431	2.974.341

9 - SiSa-verantwoording

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 09-03-2024								
Verstrekkter	Litteringscode	Specifieke uitkering juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
JenV	A16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne Gemeenten	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde gemeentelijke plek per dag (GOO) (jaar T)	Vul in verschil bij hogere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst van A16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO)	Vul in vrijwillige teruggave bij lagere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst onder A16/01 (jaar T) – uitzonderingsbepaling (GOO)	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringskosten	Besteding (jaar T) uitvoeringskosten tbv de transitie	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (POO)
			Aard controle R Indicator: A16/01	Aard controle R Indicator: A16/02	Aard controle n.v.t. Indicator: A16/03	Aard controle R Indicator: A16/04	Aard controle R Indicator: A16/05	Aard controle R Indicator: A16/06
			€ 3.451.472	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 30.559
			Totaal bedrag vorderingen (f onrechtmatig uitgekeerde) verstrekkingen (jaar T) POO	Vul in totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) (jaar T)	Berekening totale besteding (jaar T) Som indicatoren 01/02/04/05/06/07 en 08	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)		
FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek Gemeenten	Aard controle R Indicator: A16/07	Aard controle R Indicator: A16/08	Aard controle n.v.t. Indicator: A16/09	Aard controle n.v.t. Indicator: A16/10		
			€ 0	€ 13.020	€ 3.495.051	€ 5.741.120		
			Aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (t/m jaar T)	Cumulatief aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (t/m jaar T)	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T)	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T)	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee)	Normbedragen voor e (ja/nee)
			Aard controle R Indicator: B2/01	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/02	Aard controle D2 Indicator: B2/03	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/04	Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2	Nee: reeks 1/ Ja: reeks 2
			25	130	15	32	Ja	Nee
			Wijziging keuze per (2023/2024)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	Reeks 1	Reeks 1		
			Aard controle n.v.t. Indicator: B2/07	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/08	Aard controle R Indicator: B2/09	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/10		
			N.V.T.	Nee	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1
			Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3)
			Werkelijke kosten	Werkelijke kosten	Keuze werkelijke kosten	Keuze werkelijke kosten	Werkelijke kosten	Werkelijke kosten
			Aard controle R Indicator: B2/11	Aard controle R Indicator: B2/13	Aard controle R Indicator: B2/14	Aard controle R Indicator: B2/15	Aard controle R Indicator: B2/16	Aard controle R Indicator: B2/16
			€ 192.829	€ 215.936	€ 179.869	€ 299.461	€ 0	€ 0
			Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2
			Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel d x aantal PVA's (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten en/of PVA's cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)
			Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen
			Aard controle R Indicator: B2/17	Aard controle R Indicator: B2/18	Aard controle R Indicator: B2/19	Aard controle R Indicator: B2/20	Aard controle R Indicator: B2/21	Aard controle R Indicator: B2/22
			€ 9.500	€ 49.400	€ 52.020	€ 110.976	€ 26.925	€ 57.440
			Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Totaal	
			Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (t/m jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Totaal verantwoord (jaar T) voor de SPUK B2 regeling	
			Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/27	
			Aard controle R Indicator: B2/23	Aard controle R Indicator: B2/24	Aard controle R Indicator: B2/25	Aard controle R Indicator: B2/26		
					€ 0	€ 0	€ 461.143	

C32	Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen	Beschikingsnummer /naam	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Start bouwactiviteiten uiterlijk 31 december 2023 (Ja/Nee)	Toelichting (verplicht als bij start bouwactiviteiten (indicator 04) 'Nee' is ingevuld)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
	Gemeenten	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/01	Aard controle R Indicator: C32/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/03	Aard controle D2 Indicator: C32/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/05	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/06
1		SUVIS21-00744280 De Grote Reis	€ 712.742	€ 712.742	Ja		Ja
2		SUVIS21-00744217 Don Bosco	€ 0	€ 0	Nee	De uiterlijke einddatum is verlengd naar 31 augustus 2025. Zie brief 26 mei 2023.	Nee
3		SUVIS21-00744292 Het Lichtpunt	€ 308.897	€ 442.358	Ja		Ja
4		SUVIS21-00744449 De Parel	€ 0	€ 158.951	Nee	De uiterlijke einddatum is verlengd naar 31 augustus 2025. Zie brief 26 mei 2023.	Nee
5		SUVIS21-00803553 De Overkant	€ 128.369	€ 187.829	Ja		Ja
6		SUVIS21-00803402 OBS Portland	€ 207.944	€ 280.553	Ja		Ja
7		SUVIS21-00803427 Valkesteijn Noord	€ 125.883	€ 171.049	Ja		Ja
8		SUVIS21-00745401 Julianaschool Sportlaan	€ 160.390	€ 228.635	Ja		Ja
9		SUVIS21-00745194 Julianaschool Julianastraat	€ 189.882	€ 271.790	Ja		Ja
10		SUVIS21-00803419 Valkesteijn Zuid	€ 169.939	€ 228.636	Ja		Ja
		Kopie Beschikingsnummer/Naam	Zijn de begrotingsposten waarvoor een uitkering is aangevraagd uitgevoerd? (Ja/Nee/N.v.t.)	Toelichting (verplicht als bij indicator 08 nee is ingevuld)			
		Aard controle n.v.t. Indicator: C32/07	Aard controle D2 Indicator: C32/08	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/09			
1		SUVIS21-00744280 De Grote Reis	Ja				
2		SUVIS21-00744217 Don Bosco	Nee	De uiterlijke einddatum is verlengd naar 31 augustus 2025. Zie brief 30 mei 2023.			
3		SUVIS21-00744292 Het Lichtpunt	Ja				
4		SUVIS21-00744449 De Parel	Nee	De uiterlijke einddatum is verlengd naar 31 augustus 2025. Zie brief 26 mei 2023.			
5		SUVIS21-00803553 De Overkant	Ja				
6		SUVIS21-00803402 OBS Portland	Ja				
7		SUVIS21-00803427 Valkesteijn Noord	Ja				
8		SUVIS21-00745401 Julianaschool Sportlaan	Ja				
9		SUVIS21-00745194 Julianaschool Julianastraat	Ja				
10		SUVIS21-00803419 Valkesteijn Zuid	Ja				

BZK	C55	Aanpak energiearmoede	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten
			Aard controle n.v.t. Indicator: C55/01	Aard controle R Indicator: C55/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/04	Aard controle R Indicator: C55/05	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/06
			294	€ 87.628	€ 105.408	81	€ 38.348	€ 38.348
			Het aantal huishoudens dat ondersteuning –bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen.	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten			
			Aard controle n.v.t. Indicator: C55/07	Aard controle R Indicator: C55/08	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/09			
			136	€ 28.075	€ 29.192			
			Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips)	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen)	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.)	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.)	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energieverbruik/energierekening tot gevolg.	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen
			Aard controle n.v.t. Indicator: C55/10	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/11	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/12	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/13	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/14	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/15
			136	136	229	0	136	0
BZK	C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			Aard controle R Indicator: C62/01	Aard controle n.v.t. Indicator: C62/02				
			€ 0	Nee				
BZK	C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	Besteding (jaar T)	Bedrag doorgeschoven naar t+1	Aantal informatiepunten dat de gemeente financiert	Aantal vragen dat in het afgelopen jaar bij de informatiepunten in de gemeente behandeld is	Aantal gebruikte leermiddelen	
			Aard controle R Indicator: C92/01	Aard controle R Indicator: C92/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C92/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C92/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C92/05	
			€ 25.025	€ 0	2	28	2	

BZK	C94	Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties	Beschikingsnummer	Besteding (jaar T)	Het aantal slecht geïsoleerde woningen [...], eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen zijn genomen [...]	Het aantal slecht geïsoleerde woningen [...] eventueel in samenhang [...] met een WOZ-waarde boven het gemeentelijk gemiddelde (peildatum 2022) of een WOZ-waarde van € 429.300	Het aantal woningen waarbij een hogere bijdrage dan € 4.000 is toegekend, het aantal woningen dat daarvan niet voldoet aan de betreffende uitzonderingsgevallen [...] en	Het totaalbedrag van de overschrijding boven de € 4.000 van die laatstbedeelde woningen
			Aard controle n.v.t. Indicator: C94/01	Aard controle R Indicator: C94/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C94/03	Aard controle R Indicator: C94/04	Aard controle R Indicator: C94/05	Aard controle R Indicator: C94/06
			1 LAI23-03470138	€ 4.083	0	0	0	€ 0
			Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan gerichte ondersteuning en/of het bedrag waarvoor derden met de benodigde expertise zijn ingeschakeld als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel a, van de regeling	Besteding van middelen ten behoeve van uitvoering als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel b	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan die energiebesparende isolatiemaatregelen, eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen.	Eindverantwoording (ja/nee)		
			Aard controle R Indicator: C94/07	Aard controle R Indicator: C94/08	Aard controle R Indicator: C94/09	Aard controle n.v.t. Indicator: C94/10		
			1	€ 4.083	€ 0	€ 0	Nee	
OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO)	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: D8/01	Aard controle R Indicator: D8/02	Aard controle R Indicator: D8/03	Aard controle R Indicator: D8/04	Aard controle R Indicator: D8/05	
			€ 221.127	€ 0	€ 49.939	€ 175.020	€ 141.920	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid		
			Aard controle n.v.t. Indicator: D8/06	Aard controle R Indicator: D8/07	Aard controle n.v.t. Indicator: D8/08	Aard controle R Indicator: D8/09		
			1					

OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	
			Aard controle R Indicator: D14/01	Aard controle R Indicator: D14/02	Aard controle R Indicator: D14/03	Aard controle R Indicator: D14/04	Aard controle R Indicator: D14/05	
			€ 36.002	€ 0	€ 28.663	€ 0	€ 151.974	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs		
			Aard controle n.v.t. Indicator: D14/06	Aard controle R Indicator: D14/07	Aard controle n.v.t. Indicator: D14/08	Aard controle R Indicator: D14/09		
		1						
EZK	F1	Regeling aankoop woningen onder een hoogspanningsverbinding	Projectnaam/UWHS-nummer	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen per woning	Is de bestemming gewijzigd (Ja/Nee)	Eindverantwoording per woning (Ja/Nee)	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T)	
			Aard controle n.v.t. Indicator: F1/01	Aard controle R Indicator: F1/02	Aard controle D1 Indicator: F1/03	Aard controle D1 Indicator: F1/04	Aard controle R Indicator: F1/05	
			1 UWHS170214	€ 115.348	Nee	Nee	€ 619.421	
			Besteding apparaatskosten (jaar T) : salarissen en sociale lasten voor ambtelijk personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): kosten voor ingeleend personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): overige goederen en diensten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) apparaatskosten	Besteding (jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten	
			Aard controle R Indicator: F28/01	Aard controle R Indicator: F28/02	Aard controle R Indicator: F28/03	Aard controle n.v.t. Indicator: F28/04	Aard controle R Indicator: F28/05	Aard controle n.v.t. Indicator: F28/06
			€ 175.205	€ 315.500	€ 14.654	€ 505.359	€ 0	€ 0
			Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			Aard controle n.v.t. Indicator: F28/07					
			Nee					

SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2023 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2/01</i>	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2/02</i>	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) <i>Aard controle R Indicator: G2/03</i>	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) <i>Aard controle R Indicator: G2/04</i>	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) <i>Aard controle R Indicator: G2/05</i>	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) <i>Aard controle R Indicator: G2/06</i>
			€ 5.168.722	€ 83.009	€ 132.046	€ 0	€ 41.847	€ 0
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) <i>Aard controle R Indicator: G2/07</i>	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud (exclusief Rijk) Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) <i>Aard controle R Indicator: G2/08</i>	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) <i>Aard controle R Indicator: G2/09</i>	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2/10</i>	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (exclusief Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2/11</i>	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2/12</i>
			€ 24.641	€ 4.000	€ 0	€ 223.088	€ 5.558	€ 0
			Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW) <i>Aard controle D2 Indicator: G2/13</i>	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G2/14</i>				
			€ 0	Ja				
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking) gemeentedeel 2023 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/01</i>	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/02</i>	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/03</i>	Besteding (jaar T) Bob Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/04</i>	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/05</i>	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/06</i>
			€ 0	€ 0	€ 4.235	€ 0	€ 0	€ 0
			BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/07</i>	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/08</i>	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/09</i>	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/10</i>	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G3/11</i>	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	

SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2023	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) levensonderhoud	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig)
		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr		Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01	Aard controle R Indicator: G4/02	Aard controle R Indicator: G4/03	Aard controle R Indicator: G4/04	Aard controle R Indicator: G4/05	Aard controle R Indicator: G4/06
		1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 1.212	€ 20.411	€ 0
		2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 4.678	€ 0
		3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 5.454	€ 0
		4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 4.207	€ 0
		5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 1.989	€ 0
		6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 1.212	€ 36.739	€ 0	€ 0
		Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)			
			Gemeente	Gemeente	Gemeente			
		Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07	Aard controle R Indicator: G4/08	Aard controle R Indicator: G4/09	Aard controle n.v.t. Indicator: G4/10			
		1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Ja			
		2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Ja			
		3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Ja			
		4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Ja			
		5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Ja			
		6 Totaal	0	0	N.v.t.			
		Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)		
		Aard controle n.v.t. Indicator: G4/11	Aard controle R Indicator: G4/12	Aard controle R Indicator: G4/13	Aard controle R Indicator: G4/14	Aard controle R Indicator: G4/15		
		1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)						
		2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)						
		3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)						
		4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)						
		5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)						
		6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
		Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire			
			Gemeente	Gemeente	Gemeente			
		Aard controle n.v.t. Indicator: G4/16	Aard controle R Indicator: G4/17	Aard controle D2 Indicator: G4/18	Aard controle R Indicator: G4/19			
		1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
		2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
		3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
		4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
		5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
		6 Totaal	0	0	0			

SZW	G10	Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2023 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) Gemeente
-----	-----	--	--

VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Totale werkelijke berekende subsidie			
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: H4/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02			
			€ 175.660	€ 233.570			
		Activiteiten	Totale werkelijke berekende subsidie per project (jaar T)	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) Onroerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) roerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) overige kosten	Toelichting - Verplicht als het een activiteit betreft welke NIET in de toekenning meegenomen is
			Aard controle n.v.t. Indicator: H4/03	Aard controle R Indicator: H4/04	Aard controle R Indicator: H4/05	Aard controle R Indicator: H4/06	Aard controle R Indicator: H4/07
		1 AW2022 Vervangen klimaatinstallaties zwembad		€ 11.413			Betreft nog nagekomen kosten die niet (meer) waren voorzien in boekjaar 2023. Investering nu afgerond. Is via 1e tussenrapportage 2023 doorgeschoven van 2022 naar 2023.
		2 AW2023 Renovatie velden Omloop WCR 1+VV Rhoon 2	€ 11.413	€ 18.181			Is bij de 1e tussenrapportage 2023 bijgeraamd met vervolgens ook de werkelijke kosten in 2023.
		3 AW2024 Renovatie velden Omloop WCR 2+VV Rhoon 3	€ 18.181	€ 1.227			Investeringsraming is opgenomen in de begroting 2024. De eerste kosten zijn echter toch al in boekjaar 2023 gemaakt.
		4 Sporthal Rhoon	€ 1.227	€ 622			
		5 Zwembad	€ 622		€ 69.751		
		6 Sporthal Rhoon	€ 69.751		€ 10.088		
		7 Sportzaal Portland	€ 10.088		€ 5.105		
		8 Gymlokaal Rhoon	€ 5.105		€ 5.306		
		9 Gymlokaal Poortugaal	€ 5.306		€ 3.950		
		10 Sportcomplex Korfbal Poortugaal	€ 3.950		€ 2.780		
		11 Sportcomplex Omloopseweg Rhoon - velden	€ 2.780		€ 24.465		
		12 Sportcomplex Albrandswaardseweg Poortugaal - velden	€ 24.465		€ 28.608		
		13 Mengpercentage	€ 28.608			€ 52.696	
		14 Nummer 4 MJOP noodzakelijk in mindering op posten beheer en exploitatie. Sluit hiermee ook aan op alle specificaties en wijze van verantwoordingen ook bij SPUK 2019 tot en met 2022.	€ 52.696	-€ 622	-€ 622		

VWS	H8	Regeling Sportakkoord 2020-2022	Beschikingsnummer	Totaal bedrag volgens beschikking	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T)	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T)	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T)	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T)
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/02</i>	Gerealiseerd <i>Aard controle R Indicator: H8/03</i>	Gerealiseerd <i>Aard controle R Indicator: H8/04</i>	Gerealiseerd <i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/05</i>	Gerealiseerd <i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/06</i>
			1 beschikingsnummer 1042236, relatienummer 2005053, verplichtingnummer 0560131255	€ 37.717	€ 0	€ 37.717	€ 0	€ 37.717
			2					
			3					
			4					
			Kopie beschikingsnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/08</i>				
			1 beschikingsnummer 1042236, relatienummer 2005053, verplichtingnummer 0560131255	Ja				
			2					
			3					
			4					
VWS	H12	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Is voldaan aan de uitvoering van het lokale preventieakkoord of aanpak? (Ja/Nee)	Eindverantwoording? (Ja/Nee)		
			<i>Aard controle R Indicator: H12/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: H12/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H12/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H12/04</i>		
			€ 35.541	€ 56.220	Ja	Nee		

VWS	H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	Naam onderdeel	Totaalbedrag (jaar T) toegekend per onderdeel	Besteding (jaar T) per onderdeel	Welk bedrag per onderdeel neemt u mee van 2023 naar 2024?	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) per onderdeel	Voldaan aan afspraken in akkoorden (Ja/ Nee/ n.v.t.)?
			Aard controle n.v.t. Indicator: H30/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/02	Aard controle R Indicator: H30/03	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/04	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/05	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/06
			1 Lokaal Sportakkoord	€ 15.384	€ 0	€ 3.077	€ 0	Ja
			2 Brede regeling combinatiefuncties	€ 105.912	€ 105.912	€ 0	€ 105.912	Ja
			3 Terugdringen Gezondheidsachterstanden	€ 23.668	€ 20.088	€ 3.580	€ 20.088	Ja
			4 Kansrijke Start	€ 17.751	€ 10.580	€ 3.550	€ 10.580	Ja
			5 Mentale Gezondheid	€ 8.284	€ 6.871	€ 1.413	€ 6.871	Ja
			6 Aanpak overgewicht en obesitas	€ 20.709	€ 16.810	€ 3.899	€ 16.810	Ja
			7 Valpreventie	€ 60.944	€ 42.789	€ 12.189	€ 42.789	Ja
			8 Leefomgeving	€ 11.834	€ 0	€ 2.367	€ 0	Ja
			9 OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	€ 2.958	€ 2.500	€ 458	€ 2.500	Ja
			10 Versterken sociale basis	€ 43.193	€ 35.581	€ 7.612	€ 35.581	Ja
			11 Mantelzorg	€ 11.834	€ 9.500	€ 2.334	€ 9.500	Ja
			12 Eén tegen eenzaamheid	€ 11.834	€ 11.516	€ 318	€ 11.516	Ja
			13 Welzijn op recept	€ 6.509	€ 0	€ 1.302	€ 0	Ja
			14 Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	€ 2.958	€ 2.958	€ 0	€ 2.958	Ja
			15 Coördinatiekosten regionale aanpak	€ 10.532	€ 0	€ 2.106	€ 0	Ja
			Kopie naam onderdeel	Meegewerkt aan de monitoring (Ja/Nee/ n.v.t.)?				
			Aard controle n.v.t. Indicator: H30/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/08				
			1 Lokaal Sportakkoord	N.v.t.				
			2 Brede regeling combinatiefuncties	N.v.t.				
			3 Terugdringen Gezondheidsachterstanden	N.v.t.				
			4 Kansrijke Start	N.v.t.				
			5 Mentale Gezondheid	N.v.t.				
			6 Aanpak overgewicht en obesitas	N.v.t.				
			7 Valpreventie	N.v.t.				
			8 Leefomgeving	N.v.t.				
			9 OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	N.v.t.				
			10 Versterken sociale basis	N.v.t.				
			11 Mantelzorg	N.v.t.				
			12 Eén tegen eenzaamheid	N.v.t.				
			13 Welzijn op recept	N.v.t.				
			14 Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	N.v.t.				
			15 Coördinatiekosten regionale aanpak	N.v.t.				
			Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			Aard controle n.v.t. Indicator: H30/09					
			Nee					

VWS	H31	Regeling Specifieke uitkering noodfonds energie amateursportverenigingen	Beschikingsnummer / kenmerk	Totaal ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Eindverantwoording (Ja/Nee)	Toelichting		
			Aard controle n.v.t. Indicator: H31/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H31/02	Aard controle R Indicator: H31/03	Aard controle n.v.t. Indicator: H31/04	Aard controle n.v.t. Indicator: H31/05		
			Verplichtingennummer 560173865, Relatienummer 2079924, Kenmerk SPUKNEAS230128	€ 1.694	€ 1.694	Ja			
VWS	H32	Regeling specifieke uitkering Meerkosten Energie Openbare Zwembaden	Beschikingsnummer / kenmerk	Totaal ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) Automatisch berekend	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen Automatisch berekend				
			Aard controle n.v.t. Indicator: H32/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H32/02	Aard controle n.v.t. Indicator: H32/03				
			MEOZ23055	€ 179.891	€ 102.530				
				Naam zwembad	Totale verlening per zwembad (jaar T)	Cumulatieve besteding per zwembad (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Verduurzamingsplan aanwezig (Ja/Nee)	Toelichting	
				Aard controle n.v.t. Indicator: H32/04	Aard controle n.v.t. Indicator: H32/05	Aard controle R Indicator: H32/06	Aard controle D1 Indicator: H32/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H32/08	
			1	Zwem en Recreatiebad Albrandswaard	€ 179.891	€ 102.530	Ja		
			2						
20									
VWS	H35B	Specifieke uitkering IZA-doelen 2023-2026 (SiSa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Besteding (jaar T)					
			Aard controle n.v.t. Indicator: H35B/01	Aard controle R Indicator: H35B/02					
			061930 Gemeente Nissewaard	€ 110.893					

BIJLAGEN

Bijlage 1 - Gewaarborgde geldleningen

Woningcorporaties trekken leningen aan om het bouwen en onderhouden van sociale huurwoningen te financieren. Het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) staat hiervoor borg. Als een corporatie niet meer kan voldoen aan haar betalingsverplichtingen, neemt het WSW de leningen over. Er zijn verschillende buffers en vangnetten. Als deze niet toereikend zijn, vraagt WSW renteloze leningen op bij Rijk en gemeenten. Het Rijk staat voor 50% in de achtervang. 25% wordt verdeeld over alle gemeenten die borg staan. 25% wordt opgevraagd bij de gemeente die in de leningovereenkomst is genoemd.

Oorspronkelijk bedrag van de geldlening	Naam van de geldgever	Doel van de geldlening of leningsnummer	Soort financiering	Naam van de geldnemer	Namen van de andere borgen	Door de gemeente gewaarborgde deel	Rente %	Restantbedrag van de geldlening aan het begin van het dienstjaar 2023	Waaraan door de gemeente gewaarborgd	Restantbedrag van de geldlening aan het einde van het dienstjaar 2023	Waaraan door de gemeente gewaarborgd	Aflossingsvorm F = lineair A = annuïteit
1.361.340,65	BNG	40.091.014		WBV Poortugaal	WSW	25%	5,03%	269.642	67.411	184.135	46.034	A
952.938,45	NWB	1W0010242RH		WBV Poortugaal	WSW	25%	4,43%	558.818	139.704	534.000	133.500	A
1.800.000,00	BNG	40.101.565		WBV Poortugaal	WSW	25%	4,34%	1.800.000	450.000	-	-	F
1.800.000,00	BNG	40.101.566		WBV Poortugaal	WSW	25%	4,35%	1.800.000	450.000	-	-	F
2.600.000,00	BNG	40.103.164		WBV Poortugaal	WSW	25%	4,79%	2.600.000	650.000	2.600.000	650.000	F
2.500.000,00	BNG	40.103.834		WBV Poortugaal	WSW	25%	5,06%	1.429.317	357.329	1.300.012	325.003	A
18.000.000,00	BNG	40.103.839		WBV Poortugaal	WSW	25%	4,96%	11.515.502	2.878.875	10.813.320	2.703.330	A
2.700.000,00	BNG	40.106.852		WBV Poortugaal	WSW	25%	4,22%	1.350.000	337.500	1.215.000	303.750	L
3.400.000,00	BNG	40.106.853		WBV Poortugaal	WSW	25%	4,62%	1.870.000	467.500	1.700.000	425.000	L
1.429.407,68	BNG	40.68390.01	Woningbouw	Wooncompas (vh WBV Volksbel)	WSW	25%	3,55%	622.947	155.737	569.155	142.289	A
1.588.230,76	BNG	406.839.102	Woningbouw	Wooncompas (vh WBV Volksbel)	WSW	25%	3,56%	783.612	195.903	730.131	182.533	A
4.750.000,00	BNG	40.103.574		Wooncompas (vh WBV Volksbel)	WSW	25%	4,69%	3.385.412	846.353	3.245.856	811.464	A
8.000.000,00	BNG	40.104.025	(Her)financiering	Wooncompas (vh WBV Volksbel)	WSW	25%	5,25%	6.900.447	1.725.112	6.780.689	1.695.172	A
15.000.000,00	BNG	40.113.733		Stichting Wooncompas	WSW	25%	0,27%	15.000.000	3.750.000	15.000.000	3.750.000	F
3.342.000,00	NWB	1W0022961		St. Woonzorg Ned.	WSW	25%	4,80%	491.436	122.859	251.000	62.750	A
2.138.000,00	BNG	40.104.833		St. Woonzorg Ned.	WSW	25%	4,72%	1.069.000	267.250	986.769	246.692	L
11.068.000,00	FMS Wert-	38.429		St. Woonzorg Ned.	WSW	25%	4,60%	11.068.000	2.767.000	-	-	F
20.085.000,00	BNG	40.105.938		St. Woonzorg Ned.	WSW	25%	3,98%	12.720.500	3.180.125	12.051.000	3.012.750	L
20.000.000,00	BNG	40.111.888	Bedrijfsfinanciering	Stichting Havensteder	WSW	25%	3,94%	20.000.000	5.000.000	20.000.000	5.000.000	F
20.000.000,00	NWB	1W0026847RH	Bedrijfsfinanciering	Stichting Havensteder	WSW	25%	1,75%	20.000.000	5.000.000	20.000.000	5.000.000	F
6.500.000,00	BNG	40.112.247	Bedrijfsfinanciering	Stichting Havensteder	WSW	25%	1,92%	6.500.000	1.625.000	6.500.000	1.625.000	F
7.500.000,00	BNG	40.112.991	Bedrijfsfinanciering	Stichting Havensteder	WSW	25%	3,83%	7.500.000	1.875.000	7.500.000	1.875.000	F
Leningen geborgd door het Waarborgfonds Sociale Woningbouw met achtervangfunctie Rijk en gemeente								129.234.633	32.308.658	111.961.067	27.990.267	

Oorspronkelijk bedrag van de geldlening	Naam van de geldgever	Doel van de geldlening of leningsnummer	Soort financiering	Naam van de geldnemer	Namen van de andere borgtoeg	Door de gemeente gewaarborgde deel	Rente %	Restantbedrag vande geldlening aan het begin van het dienstjaar 2023	Waarvan door de gemeente gewaarborgd	Restantbedrag van de geldlening aan het einde van het dienstjaar 2023	Waarvan door de gemeente gewaarborgd	Aflossingsvorm P = fae L = Lineair A = annuïteit
			verdeelsleutel									
45.818.000,00	BNG	WOL.033	1,6%	Stichting Havensteder	WSW	25,0%		736.000	184.000	841.000	210.250	
25.000.000,00	NWB	2-31072	1,6%	Stichting Havensteder	WSW	25,0%		402.000	100.500	405.000	101.250	
25.000.000,00	BNG	40.115.074	1,6%	Stichting Havensteder	WSW	25,0%		402.000	100.500	405.000	101.250	
25.000.000,00	NWB	1-31074	1,6%	Stichting Havensteder	WSW	25,0%		402.000	100.500	405.000	101.250	
9.594.000,00	NWB	10031200	1,6%	Stichting Havensteder	WSW	25,0%		154.000	38.500	155.000	38.750	
25.000.000,00	BNG	40.115.267	1,6%	Stichting Havensteder	WSW	25,0%		402.000	100.500	405.000	101.250	
25.000.000,00	BNG	40.115.266	1,6%	Stichting Havensteder	WSW	25,0%		402.000	100.500	405.000	101.250	
25.000.000,00	BNG	40.115.405	1,6%	Stichting Havensteder	WSW	25,0%		402.000	100.500	405.000	101.250	
25.000.000,00	BNG	40.115.404	1,6%	Stichting Havensteder	WSW	25,0%		402.000	100.500	405.000	101.250	
25.000.000,00	BNG	40.115.493	1,6%	Stichting Havensteder	WSW	25,0%		402.000	100.500	405.000	101.250	
25.000.000,00	NWB	1-31474	1,6%	Stichting Havensteder	WSW	25,0%		402.000	100.500	405.000	101.250	
25.000.000,00	BNG	40-1155590	1,6%	Stichting Havensteder	WSW	25,0%		402.000	100.500	405.000	101.250	
25.000.000,00	BNG	40.115.638	1,6%	Stichting Havensteder	WSW	25,0%		402.000	100.500	405.000	101.250	
25.000.000,00	BNG	40.115.710	1,6%	Stichting Havensteder	WSW	25,0%		402.000	100.500	405.000	101.250	
25.000.000,00	BNG	40.115.732	1,6%	Stichting Havensteder	WSW	25,0%		402.000	100.500	405.000	101.250	
25.000.000,00	BNG	40.115.813	1,6%	Stichting Havensteder	WSW	25,0%		402.000	100.500	405.000	101.250	
25.000.000,00	BNG	40.115.994	1,6%	Stichting Havensteder	WSW	25,0%		402.000	100.500	405.000	101.250	
25.000.000,00	BNG	40.115.995	1,6%	Stichting Havensteder	WSW	25,0%		402.000	100.500	405.000	101.250	
15.000.000,00	NWB	2-31792	1,6%	Stichting Havensteder	WSW	25,0%		-	-	243.000	60.750	
20.000.000,00	NWB	1-40083	1,6%	Stichting Havensteder	WSW	25,0%		-	-	324.000	81.000	
16.000.000,00	NWB	1-40084	1,6%	Stichting Havensteder	WSW	25,0%		-	-	259.000	64.750	
15.000.000,00	BNG	40.116.529	1,6%	Stichting Havensteder	WSW	25,0%		-	-	243.000	60.750	
2.900.000,00	BNG	40.116.662	1,6%	Stichting Havensteder	WSW	25,0%		-	-	47.000	11.750	
15.000.000,00	NWB	1-40179	1,6%	Stichting Havensteder	WSW	25,0%		-	-	243.000	60.750	
15.000.000,00	BNG	40.116.782	1,6%	Stichting Havensteder	WSW	25,0%		-	-	243.000	60.750	
7.179.000,00	NWB	NRV13225	9,0%	Stichting Wooncompas	WSW	25,0%		636.000	159.000	616.000	154.000	
644.000,00	BNG	WOL.001	100,0%	WBV Poortugaal	WSW	25,0%		644.000	161.000	613.000	153.250	
351.000,00	NWB	10031327	100,0%	WBV Poortugaal	WSW	25,0%		351.000	87.750	351.000	87.750	
1.800.000,00	BNG	40.116.824	100,0%	WBV Poortugaal	WSW	25,0%				1.800.000	450.000	
47.387.000,00	BNG	WOL.086	0,5%	Woonzorg Nederland	WSW	25,0%		251.000	62.750	254.000	63.500	
13.848.000,00	NWB	10031305	0,5%	Woonzorg Nederland	WSW	25,0%		73.000	18.250	74.000	18.500	
25.000.000,00	NWB	2-31452	0,5%	Woonzorg Nederland	WSW	25,0%		131.000	32.750	133.000	33.250	
25.000.000,00	NWB	2-31451	0,5%	Woonzorg Nederland	WSW	25,0%		131.000	32.750	133.000	33.250	
25.000.000,00	BNG	40.115.563	0,5%	Woonzorg Nederland	WSW	25,0%		131.000	32.750	133.000	33.250	
25.000.000,00	NWB	1-31493	0,5%	Woonzorg Nederland	WSW	25,0%		131.000	32.750	133.000	33.250	
25.000.000,00	BNG	40.115.865	0,5%	Woonzorg Nederland	WSW	25,0%		131.000	32.750	133.000	33.250	
5.000.000,00	BNG	40.108.932	0,5%	Woonzorg Nederland	WSW	25,0%		26.000	6.500	-	-	
6.000.000,00	NWB	1-27889	0,5%	Woonzorg Nederland	WSW	25,0%		32.000	8.000	32.000	8.000	
25.000.000,00	NWB	1-31748	0,5%	Woonzorg Nederland	WSW	25,0%		131.000	32.750	133.000	33.250	
25.000.000,00	NWB	2-31749	0,5%	Woonzorg Nederland	WSW	25,0%		131.000	32.750	133.000	33.250	
25.000.000,00	NWB	1-40038	0,5%	Woonzorg Nederland	WSW	25,0%		-	-	133.000	33.250	
25.000.000,00	BNG	40.116.330	0,5%	Woonzorg Nederland	BNG	25,0%		-	-	133.000	33.250	
25.000.000,00	BNG	40.116.491	0,5%	Woonzorg Nederland	BNG	25,0%		-	-	133.000	33.250	
4.775.000,00	NWB	1-24437	0,5%	Woonzorg Nederland	NWB	25,0%		-	-	25.000	6.250	
8.435.000,00	BNG	40.115.133	0,5%	Woonzorg Nederland	BNG	25,0%		-	-	45.000	11.250	
4.000.000,00	BNG	4.099.752	0,5%	Woonzorg Nederland	BNG	25,0%		-	-	7.000	1.750	
5.000.000,00	BNG	4.099.075	0,5%	Woonzorg Nederland	BNG	25,0%		-	-	10.000	2.500	
20.000.000,00	BNG	40.116.938	0,5%	Woonzorg Nederland	BNG	25,0%		-	-	107.000	26.750	
11.068.000,00	NWB	1-319929	100,0%	Woonzorg Nederland	NWB	25,0%		-	-	11.068.000	2.767.000	
Leningen geborgd door Waarborgfonds Sociale Woningbouw > 1 augustus 2021 met verdeelsleutel markwaarde DAEB-bezit betreffende coöperatie								10.252.000	2.563.000	25.410.000	6.352.500	
1.096.313.917,54							Totaal	139.486.633	34.871.658	137.371.067	34.342.767	

Bijlage 2 - Gegarandeerde geldleningen

Naam van de geldgever	Gewaarborgd 31-12-2022	Restant 31-12-2023	Bedrag opgebouwde waarde 31-12-2023	Gewaarborgd 31-12-2023
Rabobank	50.479	34.846		34.846
Totaal	50.479	34.846	-	34.846

Bijlage 3 - Staat van kredieten

Nr.	Investerings	Totaal beschikbaar gesteld krediet	Begroting 2023	Doorgeschoven vanuit 2022	Investerings begin 2023	Mutaties 2023	Geraamde uitgaven 2023	Werkelijke uitgaven 2023	Restant geraamde uitgaven 2023	Doorschui-ven naar 2024	Afslui-ten J/N
			1	2	3=1+2	4	5=3+4	6	7=5-6		
	Camera toezicht bij metrostations	150.000		108.500	108.500	41.500	150.000	158.100	-8.100		J
1	Aanleg parkeerterrein locatie Sonneheerd	157.000	157.000	-300	156.700	-136.700	20.000	-	20.000	20.000	N
	Aanleg parkeerterrein locatie Sonneheerd (bate)	-60.000	-60.000	300	-59.700	59.700	-	-	-		N
2	Reconstructie de Gaarde, Jasmijn en Sering	532.800		505.100	505.100	-	505.100	182.800	322.300	322.300	N
3	Renovatie park Rhooon en Sportlaan	693.000		13.500	13.500	26.000	39.500	31.700	7.800	7.800	N
4	Fietsverbinding Park Rhooon	254.800		122.900	122.900	105.000	227.900	146.600	81.300	5.000	N
4	Fietsverbinding Park Rhooon (bate)	-74.900		-61.400	-61.400	-	-61.400	-61.000	-400		N
	005 ARM Portlandse Baan	23.400		5.600	5.600	-	5.600	19.500	-13.900		J
	Reconstructies wegen 2023	810.600	810.600	92.800	903.400	-903.400	-	-	-		N
5	Rehabilitatie Akkerstraat	100.000		98.500	98.500	-	98.500	110.200	-11.700		N
6	Rehabilitatie wegen Warnaar	92.800		-	-	92.800	92.800	39.600	53.200	53.200	N
	Bruggen Rhooon/Portugaal 2023	91.900	61.900	-	61.900	30.000	91.900	94.200	-2.300		J
7	Verhogen verkeersveiligheid Albrandswaard (bate)	-	-	-	-	-	-	-70.500	70.500		J
8	Verhogen verkeersveiligheid Albrandswaard 2023	231.700	500.000	867.300	1.367.300	-1.135.600	231.700	37.100	194.600	194.600	N
	Metrostations knopen	150.000		-	-	-	-	-	-		N
9	Tijdsdijk Fietsstraat	200.000		-	-	-	-	30.200	-30.200	-30.200	N
10	Welhoeksedijk Fietsstraat + poller	250.000		-	-	250.000	250.000	26.000	224.000	224.000	N
	Welhoeksedijk Fietsstraat + poller (bate)	-128.000		-	-	-128.000	-128.000	-	-128.000	-128.000	N
10	Dorpsdijk Fietsstraat	170.600		-	-	170.600	170.600	21.800	148.800	148.800	N
	Dorpsdijk Fietsstraat (bate)	-139.000		-	-	-139.000	-139.000	-	-139.000	-139.000	N
10	Herinrichting F. vd Poest Clementlaan	365.000		-	-	365.000	365.000	43.600	321.400	321.400	N
	Herinrichting F. vd Poest Clementlaan (bate)	-182.000		-	-	-182.000	-182.000	-	-182.000	-182.000	N
	Fietsstraat Hoogvlietse Kerkweg Poortugaal	-		-	-	-	-	4.300	-4.300		J
	Schoolzone Julianaschool Rhooon	-		-	-	-	-	3.900	-3.900		J
11	Kleine verkeersmaatregelen Albrandswaard	25.000		13.600	13.600	-	13.600	2.500	11.100	11.100	N
	OVL vervangen armaturen 2022	77.600		18.800	18.800	2.600	21.400	21.400	-		J
	OVL vervangen armaturen 2023	155.000	155.000	-	155.000	-	155.000	153.900	1.100		J
12	Beschoeiingen 2023	47.600	87.600	-	87.600	-40.000	47.600	17.000	30.600	22.000	N
	Ventilatie scholen Julianaschool Julianastr	177.500		95.600	95.600	-	95.600	95.600	-		J
	Ventilatie scholen Julianaschool Julianastr (bate)	-81.900		-	-	-	-	-	-		J
	Ventilatie scholen Julianaschool Sportlaan	147.900		79.700	79.700	-	79.700	79.600	100		J
	Ventilatie scholen Julianaschool Sportlaan (bate)	-68.200		-	-	-	-	-	-		J
	Ventilatie scholen De Overkant	128.800	128.800	-59.500	69.300	-	69.300	69.400	-100		J
	Ventilatie scholen De Overkant (bate)	-59.500	-59.500	59.500	-	-	-	-	-		J
13	Ventilatie scholen De Parel	344.400		185.500	185.500	-	185.500	-	185.500	185.000	N
	Ventilatie scholen De Parel (bate)	-158.900		-	-	-	-	-	-		N
14	Ventilatie scholen Don Bosco	455.000		455.000	455.000	-245.000	210.000	-	210.000	210.000	N
14	Ventilatie scholen Don Bosco (bate)	-210.000		-210.000	-210.000	-	-210.000	-	-210.000	-210.000	N
	Ventilatie scholen Valkesteijn Zuid	127.200	127.200	-58.700	68.500	-	68.500	68.500	-		J
	Ventilatie scholen Valkesteijn Zuid (bate)	-58.700	-58.700	58.700	-	-	-	-	-		J
	Ventilatie scholen Het Lichtpunt	289.200		155.700	155.700	-	155.700	155.700	-		J
	Ventilatie scholen Het Lichtpunt (bate)	-133.700		-200	-200	-	-200	-	-200		J
	Ventilatie scholen De Grote Reis	455.000	455.000	-	455.000	-	455.000	455.000	-		J
	Ventilatie scholen De Grote Reis (bate)	-210.000	-210.000	-	-210.000	-	-210.000	-210.000	-		J
	Ventilatie scholen OBS Portland	157.300	157.300	-72.600	84.700	-	84.700	84.700	-		J
	Ventilatie scholen OBS Portland (bate)	-72.600	-72.600	72.600	-	-	-	-	-		J
15	Aanschaf onderwijsleerpakken 1e inrichting	60.800		27.000	27.000	33.800	60.800	-	60.800	60.800	N
	Ventilatie scholen Valkesteijn Noord	97.900	97.900	-45.200	52.700	-	52.700	52.700	-		J
	Ventilatie scholen Valkesteijn Noord (bate)	-45.200	-45.200	45.200	-	-	-	-	-		J
	Vervangen klimaatinstallaties zwembad	129.300		76.400	76.400	-	76.400	65.200	11.200		J
	Vervangen klimaatinstallaties zwembad (bate)	-9.300		-	-	-	-	-11.400	11.400		J
	Voorber.verplaatsen sportpark Omloopseweg	225.000		52.200	52.200	75.000	127.200	64.100	63.100		J
	Renovatie velden Omloop WCR 1+VV Rhooon 2	80.000		-	-	80.000	80.000	103.900	-23.900		J
	Renovatie velden Omloop WCR 1+VV Rhooon 2 (bate)	-		-	-	-	-	-18.200	18.200		J
16	Renovatie velden Omloop WCR 2+VV Rhooon 3	-		-	-	-	-	7.000	-7.000	-5.800	N
	Renovatie velden Omloop WCR 2+VV Rhooon 3 (bate)	-		-	-	-	-	-1.200	1.200		N
	Speelvoorzieningen 2023	232.400	173.600	23.000	196.600	35.800	232.400	231.500	900		J
17	Vervangen putten 2023	293.000	293.000	-	293.000	-	293.000	-	293.000	293.000	N
17	Ondergrondse containers 2023	416.200	416.200	-	416.200	-	416.200	44.100	372.100	372.100	N
17	Reconstructie terreinen verwijderde putten	160.000	160.000	-	160.000	-	160.000	-	160.000	160.000	N
17	Aanschaf ondergrondse containers	279.800		90.800	90.800	-	90.800	-	90.800	90.800	N
17	Ondergrondse containers Papier	275.400		146.800	146.800	-	146.800	-	146.800	146.800	N
17	Toegangscontrole Papier+GFT+Restafval	206.700		85.500	85.500	-	85.500	-	85.500	85.500	N
18	Overhoeken (subsidieproject)	935.100		231.000	231.000	-	231.000	-	231.000		J
	Overhoeken (subsidieproject) (bate)	-704.100		-	-	-	-	-	-		J
	Blaauwe Verbinding Rhooonse Baan	1.974.800		-	-	-	-	-	-		J
	Blaauwe Verbinding Rhooonse Baan (bate)	-1.974.800		-	-	-	-	-	-		J
19	Voorb herontw Schutskooiwijk/Poortugaal West	179.400		-	-	100.000	100.000	143.600	-43.600		N
	Voorber. 2022 Woningbouw De Omloop	250.000		14.400	14.400	50.000	64.400	77.600	-13.200		J
	Totaal	8.286.100	3.275.100	3.293.600	6.568.700	-1.391.900	5.176.800	2.570.300	2.606.500	2.239.200	

Toelichting

1. Aanleg parkeerterrein locatie Sonneheerdt

Het bedrag is bestemd als gemeentelijke bijdrage aan de inrichting van de openbare parkeerplaats aan de zuidzijde van Sonneheerdt te realiseren door de ontwikkelaar van het sloop nieuwbouw project Sonneheerdt (23 woningen en 24 zorgunits).

Omdat dit project vanwege de bouwkosten in november 2022 niet meer haalbaar bleek is dit tijdelijk stopgezet. De ontwikkelaar komt naar verwachting in het 2e kwartaal van 2024 meteen aangepast plan dat dient te passen in het nieuwe bestemmingsplan. De bouwvergunning wordt aangevraagd als dit ook blijkt. Tegelijk zal dan ook het inrichtingsplan worden voltooid waarvoor de bijdrage is bedoeld. Vooralsnog zal dit nog in 2024 plaats kunnen vinden.

2. Reconstructie de Gaarde, Jasmiijn en Sering

Project is in 2023 gestart en wordt in april 2024 afgerond. De vertraging is ontstaan doordat de voorbereiding van dit project langer heeft geduurd dan verwacht.

Verder heeft, na de aanbesteding, het bestellen van materialen en het uitwerken van oplossingen van de uitdagingen die er nog waren veel tijd gekost.

3. Renovatie park Rhoon en Sportlaan

Het project is bijna afgerond. In 2024 is nog budget nodig voor het vervangen van bomen.

4. Fietsverbinding Park Rhoon

Het project is bijna afgerond. In 2024 alleen nog wat afrondende werkzaamheden. De aanbesteding is veel lager uitgevallen waardoor er nu een voordeel is ontstaan. De subsidie van de MRDH moet nog worden vastgesteld.

5. Rehabilitatie Akkerstraat

Het project is nagenoeg afgerond. In 2024 alleen nog wat kleine herstelwerkzaamheden.

6. Rehabilitatie wegen Warnaar

Het ontwerp met de klimaatdoelen is nog niet afgerond. Intern is eerst afstemming met diverse disciplines benodigd.

7. Verhogen verkeersveiligheid Albrandswaard

De ontvangen inkomst betreft subsidie die is verleend n.a.v. de uitgaven voor halte-toegankelijkheid in 2021.

8. Verhogen verkeersveiligheid Albrandswaard 2023

Dit bedrag moet worden verdeeld over de diverse projecten. Veel van deze projecten lopen in 2024 door en dit bedrag moet daar over worden verdeeld. vandaar dat het moet worden doorgeschoven naar 2024.

9. Tijsjesdijk Fietsstraat

Dit project wordt uitgevoerd in 2024. Budget moet dus worden doorgezet. Het budget moet in 2024 nog verhoogd worden 'uit het budget "verhogen verkeerveiligheid Albrandswaard".

10. Welhoeksedijk Fietsstraat + poller, Dorpsdijk Fietsstraat en Herinrichting F. v.d. Poest Clementlaan

Deze budgetten moeten worden doorgeschoven omdat deze pas in 2024 (verder) worden uitgevoerd. De budgetten afgelopen jaar al geraamd, omdat er al wel uren op werden geschreven. Echter worden de 'echte' werkzaamheden pas in 2024 uitgevoerd.

11. Kleine verkeersmaatregelen Albrandswaard

Het restantkrediet van dit project schuift door naar 2024. Wegens onduidelijkheid over het

onderscheid tussen dit krediet en het krediet Verhogen verkeersveiligheid zal het restantbudget van de Kleine verkeersmaatregelen in 2024 in de 1e tussenrapportage 2024 toegevoegd worden aan het budget van Verhogen verkeersveiligheid.

12. Beschoeiingen 2023

In park Rhoon moet nabij de nieuwe gymzaal nog een watergang met beschoeiing worden aangelegd, echter door de mogelijke komst van noodlokalen op deze locatie is de uitvoering hiervan opgeschort. Ook voor het project wijkrenovatie omgeving Warnaar was vervangen van beschoeiing voorzien. Dit project wordt later uitgevoerd. Voorgesteld wordt het gereserveerde budget door te schuiven.

13. Ventilatie scholen De Parel

Door de aard en inrichting van het gebouw hebben we voor het aanbrengen van de ventilatie voorzieningen diverse plannen moeten opstellen. dit heeft extra tijd gekost, waardoor de afronding van het project in 2024 zal plaatsvinden. De Rijkdienst voor ondernemend Nederland heeft hiervoor uitstel verleend.

14. Ventilatie scholen Don Bosco

Door gebrek aan installateurs en materialen is dit project naar 2024 doorgeschoven. De Rijkdienst voor ondernemend Nederland heeft hiervoor uitstel verleend.

15. Aanschaf onderwijsleerplekken 1e inrichting

De eerste inrichting van de klaslokalen voor groep 17 en 18 van de Julianaschool en groep 15 en 16 van de Don Boscoschool zal in 2024 gerealiseerd worden. Het gaat hier om lokalen voor tijdelijke huisvesting. Dit stond oorspronkelijk gepland in 2023 maar is uitgesteld tot 2024.

16. Renovatie velden Omloop WCR 2+VV Rhoon 3

De uitvoering van dit project is gepland en geraamd in 2024. In 2023 zijn voor dit project al wel kosten gemaakt m.b.t.de voorbereiding van de werkzaamheden in 2024. De gemaakte kosten dienen ten laste te komen van het budget in 2024.

17. Investerings voor de afvalverwerking

In 2023 is er weinig van deze investeringen terecht gekomen omdat de onderaannemer die de onderaannemer die de containers zou leveren is failliet gegaan. In 2023 heeft er al wel een selectie plaatsgevonden van een nieuwe onderaannemer die hetzelfde kon leveren, conform de leidraad van de Europese aanbesteding. Inmiddels is de eerste bestelling gedaan en in 2024 zullen de eerste containers geleverd worden.

18. Overhoeken (subsidieproject)

Dit project wordt niet meer uitgevoerd zoals het is bedacht. Het is onuitvoerbaar geworden, dus er moet een andere strategie bedacht worden. Het voorstel is om het project af te sluiten. Dit voorstel moet uitgewerkt worden en via een college- en raadsbesluit bekrachtigd worden. Dat gaan we in 2024 voorbereiden.

Door prioriteiten voor andere projecten zijn we daar in 2023 niet aan toe gekomen. Mochten er in 2024 nieuwe plannen komen dan zal er een nieuw krediet worden aangevraagd.

19. Voorbereiding herontwikkeling Schutskooiwijk/Poortugaal-West

In het afgelopen jaar (2023) is de concept-grondexploitatie geactualiseerd, en is samen met WBVP verkend met welke exacte uitgangspunten het vervolgtraject kan worden opgepakt, en zijn mogelijke optimalisaties benoemd ter uitwerking. Dit heeft geleid tot een meer concrete businesscase die in het komende jaar zodanig wordt uitgewerkt dat een grondexploitatie kan worden vastgesteld. Dit proces vroeg veel meer tijd en inzet dan begin van 2023 was voorzien. Bij de raadsinformatiebrief van december 2023 heeft het college de raad geïnformeerd dat dit voorbereidingskrediet met € 90.000 verhoogd moet worden. Die

verhoging zal in de 1e tussenrapportage van 2024, conform de raadsinformatiebrief, meegenomen worden (minus de overschrijding van het budget in 2023).

Bijlage 4 - Toelichting reserves

Algemene reserve

Naam reserve	Algemene Reserve					
Budgethouder	Regie Albrandswaard					
Aard	Algemene reserve					
Doel	Voldoende weerstand bieden aan onverwachte financiële tegenvallers.					
Benodigd saldo	Het benodigd saldo wordt bepaald aan de hand van de risico's die de organisatie loopt. Via een jaarlijkse risicoinventarisatie wordt het benodigde weerstandsvermogen bepaald. Op basis van deze actualisatie is het benodigde saldo berekend op € 3.067.618. De beschikbare weerstandscapaciteit bedraagt € 17,974,566 en bestaat uit de Algemene reserve ad € 15,055.705 de reserve Ontwikkelingsprojecten Vrije reserve € 918,861 en reserve Sociaal deelfonds ad € 2,000.000. Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar de weerstandsparagraaf.					
	2022	2023				
saldo 1 januari	13.495.785	11.107.725				
saldo 31 december	11.107.725	15.055.705				
	Mutatieverloop					
	Toevoegingen			Onttrekkingen		Opmerkingen
	2022	2023		2022	2023	
Omschrijving	Werkelijk	Raming	Werkelijk	Werkelijk	Raming	Werkelijk
Rekeningresultaat 2021	1.137.356					JR 2021
Rekeningresultaat 2022			4.583.632			JR 2022
Storting in de reserve rekenkamer				2.500		JR 2021
Sportbeleid				5.500		JR 2021
Uitvoeringsplan I&P BAR				42.700		JR 2021
Optimalisatie fisc.beh. BAR				1.952		JR 2021
Kunstobject Rode Boog 654015				59.800		JR 2021
Planmatig onderhoud				7.500		JR 2021
Culturele vorming				8.100		JR 2021
Uitvoeringskosten Tozo BAR				12.300		JR 2021
Implementatie omgevingswet BAR				52.500		JR 2021
Volksgesondheid				14.800		JR 2021
Proj.dig. bouwdoSSIERS BAR				6.120		JR 2021
Plan Rhoonse stort 681053				20.800		JR 2021
Formatieonderzoek				111.900		2e TR 2022
Mutatie vrije reserve ontwikkelingsprojecten			863.013	3.328.944		nota R&V
Vrijval reserve BOR	150.000					JR 2021
Vorming reserve opvang					1.195.800	1.195.764 JR 2022
Ongeregistreerd grondgebruik					35.000	35.000 JR 2022
Educatieve agenda					15.000	12.200 JR 2022
Dak en thuisloosheid					31.100	- JR 2022
Volksgesondheid					41.600	41.600 JR 2022
Kerkervisie					12.700	6.900 JR 2022
Slot Valckensteinsedijk 5					97.000	28.400 JR 2022
Verkeersplan en veiligheid					159.900	36.500 JR 2022
Geluid					35.800	17.900 JR 2022
Zetting Valckensteijn					45.000	- JR 2022
Implementatie Omgevingswet (BAR)					115.600	60.800 JR 2022
Optimalisatie fiscalw beheersing (BAR)					16.200	4.600 JR 2022
Leidraad Inrichting Openbare Ruimte (BAR)					11.300	11.300 JR 2022
Implementatie Wet Inburgering (BAR)					11.200	11.200 JR 2022
Uitvoeringskosten ELIP - inzet klantmanager (BAR)					6.300	6.300 JR 2022
Uitvoeringskosten Tozo (BAR)					30.200	30.200 JR 2022
Totaal	1.287.356	-	5.446.645	3.675.416	1.859.700	1.498.664

Ontwikkelingsprojecten vrije reserve

Naam reserve	Ontwikkelingsprojecten Vrije reserve					
Budgethouder	Regie Albrandswaard					
Aard	Reserve grondbedrijf					
Doel	Jaarlijkse resultaten en risico's die verbonden zijn aan ruimtelijke projecten binnen het grondbedrijf af te dekken zodat de algemene reserve niet belast hoeft te worden.					
Benodigd saldo	n.v.t					
	2022	2023				
saldo 1 januari	1.745.774	1.089.520				
saldo 31 december	1.089.520	918.861				
	Mutatieverloop					
	Toevoegingen			Onttrekkingen		Opmerkingen
	2022	2023		2022	2023	
Omschrijving	Werkelijk	Raming	Werkelijk	Werkelijk	Raming	Werkelijk
Op peil brengen vz. afw.Portland						MPO
Op peil brengen vz. afw.COP						MPO
Op peil brengen vz Polder AW			153.550	35.360		MPO
Op peil brengen vz Spui			287.698	2.763.003		MPO
Op peil brengen vz Binnenland			251.106	289.884		MPO
De Meijle naar res betaalbare woningen				896.952		1e TR 2022
Mutatie algemene reserve	3.328.944				863.013	MPO
Totaal	3.328.944	-	692.354	3.985.198	-	863.013

Strategisch verbinden

Naam reserve	Strategisch verbinden						
Budgethouder	Regie Albrandswaard						
Aard	Reserve grondbedrijf						
Doel	Op basis van de Nota Kostenverhaal 2014 is deze reserve gevormd. Het programma 'Dorpse Verbindingen' is gericht op de verbetering van de verbindingen tussen de dorpskernen en de beleving van de dorpskernen zelf. De aandacht gaat hierbij uit naar comfort, de ruimtelijke kwaliteit en vermindering van de barriere-werking. Verbetering van de verblijfskwaliteit en recreatie beleving van de dorpen zijn de kernwoorden. Het programma Groene- en blauwe verbindingen is gericht op verbetering van de recreatieve hoofdinfrastructuur binnen de gemeente. De recreatieve hoofdinfrastructuur verbindt de 12 gebiedsprogramma's die zijn opgenomen in de structuurvisie en sluit aan op zowel de Dorpse Verbindingen als de recreatieve verbindingen die vanuit de regio (Rotterdam, Barendrecht, Hoeksche Waard, Hoogvliet) de gemeente binnenkomen. Het gaat hierbij voornamelijk om 'grijze' verbindingen (wand, fiets, snelverkeer en OV), maar ook maatregelen gericht op groene en blauwe verbindingen kunnen betaald worden uit de reserve.						
Benodigd saldo	n.v.t.						
Dotatie	Alle bouwplannen leveren een bijdrage aan deze reserve (tenzij het project is opgenomen als verlieslatend project). Om de reserve te vullen wordt een bijdrage gehanteerd van € 6 per m² uitgeefbaar terrein.						
	2022	2023					
saldo 1 januari	321.368	321.368					
saldo 31 december	321.368	321.368					
	Mutatieverloop						
	Toevoegingen			Onttrekkingen			Opmerkingen
	2022	2023		2022	2023		
Omschrijving	Werkelijk	Raming	Werkelijk	Werkelijk	Raming	Werkelijk	
Totaal	-	-	-	-	-	-	

Vitaal Albrandswaard

Naam reserve	Vitaal Albrandswaard					
Budgethouder	Regie Albrandswaard					
Aard	Reserve grondbedrijf					
Doel	Op basis van de Nota Kostenverhaal 2014 is deze reserve gevormd. Het wordt enerzijds ingezet om herstructurering van woongebieden mogelijk te maken. Daarnaast heeft de reserve als doel de functies horeca, zorg, recreatie en leisure te bevorderen. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan het realiseren van ontmoetingsplekken in de dorpen of het toeristisch-recreatieve profiel van de gemeente Albrandswaard, opwaarderen van bestaande recreatieve gebieden, maar ook financiering van de onrendabele top bij sociale woningbouw.					
Benodigd saldo	n.v.t.					
Dotatie	Alle bouwplannen met de volgende (hoofd)functie leveren een bijdrage (tenzij het project is opgenomen als verlieslatend project): wonen, zorg, horeca, recreatie en leisure. De te betalen bijdrage is afhankelijk van het te realiseren programma en bedraagt € 1.500 per equivalent.					
	2022	2023				
saldo 1 januari	84.315	84.315				
saldo 31 december	84.315	84.315				
	Mutatieverloop					
	Toevoegingen			Onttrekkingen		Opmerkingen
	2022	2023		2022	2023	
Omschrijving	Werkelijk	Raming	Werkelijk	Werkelijk	Raming	Werkelijk
Bems						
Totaal	-	-	-	-	-	-

Ondernemend Albrandswaard

Naam reserve	Ondernemend Albrandswaard					
Budgethouder	Regie Albrandswaard					
Aard	Reserve grondbedrijf					
Doel	Op basis van de Nota Kostenverhaal 2014 is deze reserve gevormd. Het wordt ingezet voor de herstructurering en clustervorming van bedrijventerreinen, detailhandelclusters, de ontwikkeling van kleinschalige kantoorvilla's en bedrijfsruimte op sleutellocaties. De projecten die voor de reserve in aanmerking komen zijn in de Structuurvisie Albrandswaard opgenomen.					
Benodigd saldo	n.v.t.					
Dotatie	Alle bouwplannen met als (hoofd)functie bedrijven(terreinen), kantoren en winkels (detailhandel) leveren een bijdrage (tenzij het project is opgenomen als verlieslatend project). De te betalen bijdrage is afhankelijk van het te realiseren programma. Om de reserve Ondernemend Albrandswaard te vullen wordt een bijdrage gehanteerd van € 1.500 per equivalent.					
	2022	2023				
saldo 1 januari	89.980	89.980				
saldo 31 december	89.980	89.980				
	Mutatieverloop					
	Toevoegingen			Onttrekkingen		Opmerkingen
	2022	2023		2022	2023	
Omschrijving	Werkelijk	Raming	Werkelijk	Werkelijk	Raming	Werkelijk
Totaal	-	-	-	-	-	-

Baggeren

Naam reserve	Baggeren					
Budgethouder	Regie Albrandswaard					
Aard	Overige bestemmingsreserve					
Doel	Egalisatie van de onderhoudskosten van het baggeren binnen het product "Waterwegen".					
Benodigd saldo	n.v.t.					
Dotatie	Dotaties komen uit de bespaarde kapitaallasten van de uit het investeringsplan 2007 e.v. en de in 2006 afgeboekte boekwaarden.					
Bijzonderheden	Sinds de invoering het BBV is het verboden baggeren te activeren. Om de lasten hiervan te egaliseren is een reserve ingesteld.					
	2022	2023				
saldo 1 januari	447.986	392.086				
saldo 31 december	392.086	336.186				
	Mutatieverloop					
	Toevoegingen			Onttrekkingen		Opmerkingen
	2022	2023		2022	2023	
Omschrijving	Werkelijk	Raming	Werkelijk	Werkelijk	Raming	Werkelijk
Koedoodsepassen				55.900	55.900	55.900
Totaal	-	-	-	55.900	55.900	55.900

Grootonderhoud gebouwen

Naam reserve		Grootonderhoud gebouwen	
Budgethouder		Regie Albrandswaard	
Aard		Overige bestemmingsreserve	
Doel		Egalisatie onderhoudskosten van het product "Onderhoud gebouwen".	
Benodigd saldo		n.v.t.	
Dotatie		Dotaties zijn afhankelijk van het overschot of tekort op het product "Onderhoud gebouwen".	
Bijzonderheden		Een geactualiseerd gebouwenbeheersplan is het uitgangspunt voor mutaties in deze reserve.	
	2022	2023	
saldo 1 januari	850.871	956.217	
saldo 31 december	956.217	1.072.517	
Mutatieverloop			
	Toevoegingen		Onttrekkingen
	2022	2023	2023
	2022	2023	2023
Omschrijving	Werkelijk	Raming	Werkelijk
Primaire begroting	10.800	10.800	10.800
Zorg Portland	10.000	10.000	10.000
Niet geraamde huurinkomsten gemeentewerf	25.000	25.000	25.000
ICI 667060 wegvallen huurlast	21.500	21.500	21.500
ICI 671461 niet geraamde huurinkomsten	24.000	24.000	24.000
Primaire begroting	25.000	25.000	25.000
Verv. Dak berging begraafplaatsen			10.954
Totaal	116.300	116.300	10.954

Bestemmingsreserve Wethouderspensionen

Naam reserve	Bestemmingsreserve Wethouderspensionen					
Budgethouder	Regie Albrandswaard					
Aard	Overige bestemmingsreserve					
Doel	De reserve dient als dekking voor de uitbetaalde pensioenen van de vm wethouders					
Benodigd saldo	n.v.t.					
Dotatie	Met ingang van 2021 worden de gevormde budgetten in de voorziening voor gepensioneerde wethouders niet meer overgeheveld naar deze reserve. De voorziening wethouderspensionen wordt jaarlijks op peil gebracht naar aanleiding van de actuariële berekeningen.					
	2022	2023				
saldo 1 januari	544.677	489.608				
saldo 31 december	489.608	424.566				
Mutatieverloop						
	Toevoegingen			Onttrekkingen		Opmerkingen
	2022	2023		2022	2023	
Omschrijving	Werkelijk	Raming	Werkelijk	Werkelijk	Raming	Werkelijk
Primaire begroting				55.069	55.200	65.042
Totaal	-	-	-	55.069	55.200	65.042

Sociaal deelfonds

Naam reserve	Sociaal deelfonds				
Budgethouder	Regie Albrandswaard				
Aard	Overige bestemmingsreserve				
Doel	Het doel van deze reserve is eventuele onvoorziene tekorten voortkomend uit de drie decentralisaties (de participatiewet, de WMO en de wet Jeugdzorg) te dekken.				
Benodigd saldo	In de raad van 2 juli 2018 is besloten (rb 1318590) de financiële omvang van de reserve te laten aansluiten met het financiële risicoprofiel van het sociaal domein met een bandbreedte van € 1,6 - 2 miljoen. Het overschot of tekort op de reserve wordt gedekt door een mutatie in de Algemene reserve.				
Dotatie	Bestemming rekeningresultaat jaarrekening 2012 (rb 130.133).				
	2022	2023			
saldo 1 januari	2.000.000	2.000.000			
saldo 31 december	2.000.000	2.000.000			
Mutatieverloop					
	Toevoegingen		Onttrekkingen		Opmerkingen
	2022	2023	2022	2023	
Omschrijving	Werkelijk	Raming	Werkelijk	Raming	Werkelijk
Resultaat product	317.100		218.100		
Dupliceren begroting	10.000	10.000			
Res. SD ged. Dekking wachtlijsten 666200			65.000		
Res. SD dekking terugdr. Wachtlijsten			44.000	-	
Totaal	327.100	10.000	-	327.100	-

Betaalbare en bereikbare woningen

Naam reserve	Betaalbare en bereikbare woningen		
Budgethouder	Regie Albrandswaard		
Aard	Overige bestemmingsreserve		
Doel	Het (doen) realiseren van betaalbare woningen voor jongeren, ouderen en starters op de woningmarkt. De reserve wordt gevormd vanuit de resterende nog niet geraamde winstuitkering die de gemeente ontvangt vanwege haar deelname in GEM Essendael CV.		
Benodigd saldo	n.v.t		
Dotatie			
	2022	2023	
saldo 1 januari	2.120.000	3.016.952	
saldo 31 december	3.016.952	3.976.952	
Mutatieverloop			
	Toevoegingen		Onttrekkingen
	2022	2023	2022
			2023
Omschrijving	Werkelijk	Raming	Werkelijk
Verkoop de Meijle uit vrije reserve ontw. proj.	896.952		
Winstuitkering Essendael		960.000	960.000
Totaal	896.952	960.000	960.000

Duurzaamheid

Naam reserve	Duurzaamheid						
Budgethouder	Regie Albrandswaard						
Aard	Overige bestemmingsreserve						
Doel	Projecten en andere onderzoeken of impulsen ter bevordering van de duurzaamheid of die een bijdrage leveren aan de energietransitie						
Benodigd saldo	n.v.t						
Dotatie							
	2022	2023					
saldo 1 januari	2.824.803	2.592.003					
saldo 31 december	2.592.003	2.450.503					
Mutatieverloop							
	Toevoegingen			Onttrekkingen			Opmerkingen
	2022	2023		2022	2023		
Omschrijving	Werkelijk	Raming	Werkelijk	Werkelijk	Raming	Werkelijk	
Uitvoering klimaatagenda				232.800	141.500	141.500	Primaire begroting/2e tr 2023
Totaal	-	-	-	232.800	141.500	141.500	

Rentelasten

Naam reserve	Rentelasten					
Budgethouder	Regie Albrandswaard					
Aard	Overige bestemmingsreserve					
Doel	De opbrengst van de verkoop van de aandelen Eneco is voor een deel gebruikt om een reserve rentelasten te vormen. Er is besloten deze opbrengst niet te gebruiken voor het vervroegd aflossen van langlopende geldleningen. Jaarlijks wordt een bedrag uit de reserve overgeheveld naar de exploitatie ter dekking van de rentelasten langlopende geldleningen.					
Benodigd saldo	n.v.t					
Dotatie						
	2022	2023				
saldo 1 januari	1.389.000	956.000				
saldo 31 december	956.000	602.000				
Mutatieverloop						
	Toevoegingen		Onttrekkingen	Opmerkingen		
	2022	2023	2022	2023		
Omschrijving	Werkelijk	Raming	Werkelijk	Raming	Werkelijk	
Primaire begroting			433.000	354.000	354.000	
Totaal	-	-	-	433.000	354.000	354.000

Negatieve prognose De Omloop

Naam reserve		Negatieve prognose De Omloop				
Budgethouder		Regie Albrandswaard				
Aard		Overige bestemmingsreserve				
Doel		Dekking van de negatieve prognose van De Omloop.				
Benodigd saldo		n.v.t				
Dotatie						
		2022		2023		
saldo 1 januari		3.700.000		3.700.000		
saldo 31 december		3.700.000		3.700.000		
Mutatieverloop						
		Toevoegingen			Onttrekkingen	Opmerkingen
		2022	2023		2022	2023
Omschrijving		Werkelijk	Raming	Werkelijk	Werkelijk	Raming
Totaal		-	-	-	-	-

Innovatie en preventiesubsidie

Naam reserve	Innovatie en preventiesubsidie					
Budgethouder	Regie Albrandswaard					
Aard	Overige bestemmingsreserve					
Doel	Dekking voor 10 jaar van innovatie en preventiesubsidies in het sociaal domein.					
Benodigd saldo	n.v.t					
Dotatie						
	2022	2023				
saldo 1 januari	669.000	669.000				
saldo 31 december	669.000	634.500				
Mutatieverloop						
	Toevoegingen			Onttrekkingen		
	2022	2023		2022	2023	
Omschrijving	Werkelijk	Raming	Werkelijk	Werkelijk	Raming	Werkelijk
Multiprobleem hh					15.000	
Campagne dementie					10.000	
Communicatieplan gezondheid					5.000	
Initiatieven openbare ruimte					10.000	
Dementie vriendelijke gemeente					34.500	34.500
						Primaire begroting
Totaal	-	-	-	-	74.500	34.500

Rekenkamer

Naam reserve	Rekenkamer					
Budgethouder	Regie Albrandswaard					
Aard	Overige bestemmingsreserve					
Doel	Conform artikel 6, lid 6, van de verordening op de Rekenkamer Albrandswaard 2020 is de Rekenkamer gemachtigd om een deel van het budget tot een maximum van 40 procent te reserveren als onderzoeksreserve. Met de reserve kan de rekenkamer de continuïteit alsmede haar onafhankelijkheid aangaande reikwijdte en diepgang waarborgen. In geval van een complexer wederhoor dan gedacht, kunnen er meer uitgaven nodig zijn dan begroot. Om te voorkomen dat een onderzoek dan opeens tijdelijk gestopt moet worden, is uitputting uit een reserve wenselijk.					
Benodigd saldo	n.v.t					
Dotatie						
	2022	2023				
saldo 1 januari	8.100	10.600				
saldo 31 december	10.600	10.600				
Mutatieverloop						
	Toevoegingen			Onttrekkingen		
	2022	2023		2022	2023	
Omschrijving	Werkelijk	Raming	Werkelijk	Werkelijk	Raming	Werkelijk
Storting overschot	2.500					
Totaal	2.500	-	-	-	-	-

Hoogspanningsleiding Poortugaal

Naam reserve	Hoogspanningsleiding Poortugaal					
Budgethouder	Regie Albrandswaard					
Aard	Overige bestemmingsreserve					
Doel	Dekking kosten ondergronds brengen hoogspanningsleiding door Tennet					
Benodigd saldo	n.v.t					
Dotatie						
	2022	2023				
saldo 1 januari	-	-				
saldo 31 december	-	1.500.000				
Mutatieverloop						
	Toevoegingen			Onttrekkingen		
	2022	2023		2022	2023	
Omschrijving	Werkelijk	Raming	Werkelijk	Werkelijk	Raming	Werkelijk
Vorming reserve		1.500.000	1.500.000			
						2e tr 2023
Totaal	-	1.500.000	1.500.000	-	-	-

Opvang

Naam reserve	Opvang					
Budgethouder	Regie Albrandswaard					
Aard	Overige bestemmingsreserve					
Doel	Dekken van toekomstige kosten voor opvang van diverse minderheden					
Benodigd saldo	n.v.t					
Dotatie	Overschot op rijksvergoeding opvang Oekraïne					
	2022	2023				
saldo 1 januari	-	-				
saldo 31 december	-	1.195.764				
Mutatieverloop						
	Toevoegingen			Onttrekkingen		Opmerkingen
	2022	2023		2022	2023	
Omschrijving	Werkelijk	Raming	Werkelijk	Werkelijk	Raming	Werkelijk
Overschot jaarrekening 2022		1.195.800	1.195.764			
Totaal	-	1.195.800	1.195.764	-	-	-

Afvalstoffenheffing

Naam reserve	Afvalstoffenheffing		
Budgethouder	Regie Albrandswaard		
Aard	Overige bestemmingsreserve		
Doel	De reserve is gevormd met als doel de éénmalige verlaging van de afvalstoffenheffing te dekken.		
Benodigd saldo	n.v.t		
Dotatie	De reserve is gevormd vanuit de voorziening afvalstoffenheffing.		
	2022	2023	
saldo 1 januari	59.100	59.100	
saldo 31 december	59.100	59.100	
Mutatieverloop			
	Toevoegingen		Onttrekkingen
	2022	2023	2022
			2023
Omschrijving	Werkelijk	Raming	Werkelijk
Totaal	-	-	-

Nieuwbouw school Don Bosco

Naam reserve	Nieuwbouw school Don Bosco					
Budgethouder	Regie Albrandswaard					
Aard	Bestemmingsreserve kapitaallasten					
Doel	Dekking van afschrijvingslasten van de nieuwbouw school Don Bosco gedurende de afschrijvingstermijn.					
Benodigd saldo	n.v.t.					
Dotatie	Heeft plaatsgevonden vanuit de Algemene reserve.					
	2022	2023				
saldo 1 januari	211.766	202.566				
saldo 31 december	202.566	193.366				
Mutatieverloop						
	Toevoegingen			Onttrekkingen		Opmerkingen
	2022	2023		2022	2023	
Omschrijving	Werkelijk	Raming	Werkelijk	Werkelijk	Raming	Werkelijk
Primaire begroting				9.200	9.200	9.200
Totaal	-	-	-	9.200	9.200	9.200

Nieuwbouw sportzaal Portland

Naam reserve	Nieuwbouw sportzaal Portland					
Budgethouder	Regie Albrandswaard					
Aard	Bestemmingsreserve kapitaallasten					
Doel	Dekking van afschrijvingslasten van de nieuwbouw sportzaal Portland gedurende de afschrijvingstermijn.					
Benodigd saldo	n.v.t.					
Dotatie	Heeft plaatsgevonden vanuit de reserve Bovenwijkse Voorzieningen.					
	2022	2023				
saldo 1 januari	1.170.564	1.134.464				
saldo 31 december	1.134.464	1.098.364				
Mutatieverloop						
	Toevoegingen			Onttrekkingen		Opmerkingen
	2022	2023		2022	2023	
Omschrijving	Werkelijk	Raming	Werkelijk	Werkelijk	Raming	Werkelijk
Primaire begroting				36.100	36.100	36.100
Totaal	-	-	-	36.100	36.100	36.100

Nieuwbouw Buitendienst

Naam reserve	Nieuwbouw Buitendienst					
Budgethouder	Regie Albrandswaard					
Aard	Bestemmingsreserve kapitaallasten					
Doel	Dekking van afschrijvingslasten van de nieuwbouw Buitendienst gedurende de afschrijvingstermijn.					
Benodigd saldo	n.v.t.					
Dotatie	Heeft plaatsgevonden vanuit de reserve Bovenwijkse Voorzieningen. In 2005 is Achterweg 3 verkocht. Conform eerdere besluitvorming wordt de netto-opbrengst gebruikt ter dekking van de kosten van de nieuwbouw Buitendienst aan de Nijverheidsweg. De storting is € 325.000 geweest.					
	2022	2023				
saldo 1 januari	974.931	932.531				
saldo 31 december	932.531	890.131				
Mutatieverloop						
	Toevoegingen			Onttrekkingen	Opmerkingen	
	2022	2023		2022	2023	
Omschrijving	Werkelijk	Raming	Werkelijk	Werkelijk	Raming	Werkelijk
Primaire begroting				42.400	42.400	42.400
Totaal	-	-	-	42.400	42.400	42.400

Nieuwbouw school Valckesteyn

Naam reserve	Nieuwbouw school Valckesteyn					
Budgethouder	Regie Albrandswaard					
Aard	Bestemmingsreserve kapitaallasten					
Doel	Dekking van afschrijvingslasten van de nieuwbouw school Valckesteyn gedurende de afschrijvingstermijn.					
Benodigd saldo	n.v.t.					
Dotatie	Heeft plaatsgevonden vanuit de Algemene reserve.					
	2022	2023				
saldo 1 januari	172.636	165.136				
saldo 31 december	165.136	157.636				
Mutatieverloop						
	Toevoegingen			Onttrekkingen		Opmerkingen
	2022	2023		2022	2023	
Omschrijving	Werkelijk	Raming	Werkelijk	Werkelijk	Raming	Werkelijk
Primaire begroting				7.500	7.500	7.500
Totaal	-	-	-	7.500	7.500	7.500

Ruiming begraafplaats Poortugaal

Naam reserve	Ruiming begraafplaats Poortugaal				
Budgethouder	Regie Albrandswaard				
Aard	Bestemmingsreserve kapitaallasten				
Doel	Dekking van afschrijvingslasten voor de ruiming van de begraafplaats Poortugaal gedurende de afschrijvingstermijn.				
Benodigd saldo	n.v.t.				
Dotatie	Conform de programmabegroting 2006 is een bedrag gedoteerd vanuit de Algemene reserve.				
	2022	2023			
saldo 1 januari	74.783	67.283			
saldo 31 december	67.283	59.783			
Mutatieverloop					
	Toevoegingen		Onttrekkingen	Opmerkingen	
	2022	2023	2022	2023	
Omschrijving	Werkelijk	Raming	Werkelijk	Raming	Werkelijk
Primaire begroting			7.500	7.500	7.500
Totaal	-	-	7.500	7.500	7.500

Ruiming begraafplaats Rhoon

Naam reserve	Ruiming begraafplaats Rhoon				
Budgethouder	Regie Albrandswaard				
Aard	Bestemmingsreserve kapitaallasten				
Doel	Dekking van afschrijvingslasten voor de ruiming van de begraafplaats Rhoon gedurende de afschrijvingstermijn.				
Benodigd saldo	n.v.t.				
Dotatie	Conform de programmabegroting 2007 is een bedrag gedoteerd vanuit de Algemene reserve.				
	2022	2023			
saldo 1 januari	293.550	281.750			
saldo 31 december	281.750	269.950			
Mutatieverloop					
	Toevoegingen		Onttrekkingen		Opmerkingen
	2022	2023	2022	2023	
Omschrijving	Werkelijk	Raming	Werkelijk	Raming	Werkelijk
Primaire begroting			11.800	11.800	11.800
Totaal	-	-	11.800	11.800	11.800

Bijlage 5 - Toelichting voorzieningen

Dubieuze debiteuren

Naam voorziening	Dubieuze debiteuren					
Budgethouder	Regie Albrandswaard					
Aard	Voorziening dubieuze debiteuren					
Doel	Afdekking van nota's o.b.v. risicoanalyse openstaande vorderingen					
Benodigd saldo	Afhankelijk van het aantal uitstaande debiteuren					
Dotatie	Te berekenen op basis van risicoanalyse openstaande vorderingen					
	2022	2023				
saldo 1 januari	95.956	95.593				
saldo 31 december	95.593	61.271				
Mutatieverloop						
	Toevoegingen		Onttrekkingen		Opmerkingen	
	2022	2023	2022	2023		
Omschrijving	Werkelijk	Raming	Werkelijk	Werkelijk	Raming	Werkelijk
Oninbare vorderingen				19.351		24.468
Op peil brengen voorziening SVHW	40.536					6.489
Op peil brengen voorziening regulier				21.548		3.365
Totaal	40.536	-	-	40.899	-	34.322

Wethouderspensioenen

Naam voorziening	Wethouderspensioenen					
Budgethouder	Regie Albrandswaard					
Aard	Voorziening verplichtingen, verliezen en risico's					
Doel	Conform de op 15 augustus 2001 in werking getreden wetwijziging in de Algemene Pensioenwet Politieke Ambtsdragers is de gemeente verplicht de toekomstige pensioenoverdrachten van de wethouders af te dekken.					
Benodigd saldo	Zie onder					
Dotatie	Op basis van jaarlijkse actuariële berekeningen wordt het benodigde saldo berekend en hierop wordt de jaarlijkse dotatie afgestemd					
	2022	2023				
saldo 1 januari	1.766.360	1.321.581				
saldo 31 december	1.321.581	1.454.635				
Mutatieverloop						
	Toevoegingen			Onttrekkingen		Opmerkingen
	2022	2023		2022	2023	
Omschrijving	Werkelijk	Raming	Werkelijk	Werkelijk	Raming	Werkelijk
Op peil brengen voorziening	-	100.000	150.223	431.812		
Mutatie betalingen		-		12.967		17.169
Totaal	-	100.000	150.223	444.779	-	17.169

Wachtgeld voormalig wethouders

Naam voorziening	Wachtgeld vm wethouders				
Budgethouder	Regie Albrandswaard				
Aard	Voorziening verplichtingen, verliezen en risico's				
Doel	Dekking wachtgeld vm wethouders				
Benodigd saldo	Zie onder				
Dotatie	Op basis van jaarlijkse berekeningen wordt het benodigde saldo berekend en hierop wordt de jaarlijkse dotatie afgestemd				
	2022	2023			
saldo 1 januari	112.497	308.316			
saldo 31 december	308.316	98.361			
Mutatieverloop					
	Toevoegingen			Onttrekkingen	Opmerkingen
	2022	2023		2022	2023
Omschrijving	Werkelijk	Raming	Werkelijk	Werkelijk	Raming
Uitbetaling wachtgeld				164.175	44.800
Op peil brengen voorziening	359.993				79.004
		-	-		
Totaal	359.993	-	-	164.175	44.800
				209.955	

Afwikkelingskosten Ontwikkeling Centrum Poortugaal

Naam voorziening	Afwikkelingskosten Ontwikkeling Centrum Poortugaal				
Budgethouder					
Aard	Voorziening verplichtingen, verliezen en risico's				
Doel	Dekking afwikkelingskosten Ontwikkeling Centrum Poortugaal				
Benodigd saldo					
Dotatie					
	2022	2023			
saldo 1 januari	157.693	20.013			
saldo 31 december	20.013	19.275			
Mutatieverloop					
	Toevoegingen		Onttrekkingen		Opmerkingen
	2022	2023	2022	2023	
Omschrijving	Werkelijk	Raming	Werkelijk	Raming	Werkelijk
Afwikkeling			137.680		738
Totaal	-	-	137.680	-	738

Afwikkelingskosten Portland

Naam voorziening	Afwikkelingskosten Portland				
Budgethouder					
Aard	Voorziening verplichtingen, verliezen en risico's				
Doel	Het dekken van de afwikkelingskosten Portland				
Benodigd saldo					
Dotatie					
	2022	2023			
saldo 1 januari	334.998	15.452			
saldo 31 december	15.452	-			
Mutatieverloop					
	Toevoegingen		Onttrekkingen		Opmerkingen
	2022	2023	2022	2023	
	Werkelijk	Raming	Werkelijk	Raming	Werkelijk
Omschrijving	Werkelijk	Raming	Werkelijk	Raming	Werkelijk
Afwikkeling grex			319.546		15.452
Totaal	-	-	-	319.546	- 15.452

Spaarvoorziening riolering

Naam voorziening		Spaarvoorziening riolering				
Budgethouder		Regie Albrandswaard				
Aard		Voorziening middelen derden met bestedingsverplichting				
Doel		Sparen voor grootonderhoud riolering.				
Benodigd saldo		n.v.t.				
Dotatie		Afhankelijk van de jaarlijkse saldering van de kosten en baten riolering.				
		2022	2023			
saldo 1 januari		5.678.408	6.317.215			
		6.317.215	5.807.779			
Mutatieverloop						
		Toevoegingen		Onttrekkingen		Opmerkingen
		2022	2023	2022	2023	
Omschrijving		Werkelijk	Raming	Werkelijk	Werkelijk	
Saldo product		638.807			292.700	509.436
Totaal		638.807	-	-	292.700	509.436

Beklemde middelen afvalstoffenheffing

Naam voorziening		Beklemden middelen afvalstoffenheffing				
Budgethouder		Regie Albrandswaard				
Aard		Voorziening middelen derden met bestedingsverplichting				
Doel		Egalisatie afvalstoffenheffing				
Benodigd saldo						
Dotatie						
Bijzonderheden		In de jaarrekening 2014 is de reserve egalisatie reinigingstarieven gewijzigd in een voorziening afvalstoffenheffing.				
		2022	2023			
saldo 1 januari		-	247.768			
saldo 31 december		247.768	453.447			
Mutatieverloop						
	Toevoegingen			Onttrekkingen		Opmerkingen
	2022	2023		2022	2023	
Omschrijving	Werkelijk	Raming	Werkelijk	Werkelijk	Raming	Werkelijk
Saldo product afval	247.768	-	205.679			
Totaal	247.768	-	205.679	-	-	-

Project Overhoeken

Naam voorziening		Project Overhoeken	
Budgethouder	Regie Albrandswaard		
Aard	Voorziening middelen derden met bestedingsverplichting		
Doel	Het dekken van de kosten voor het project Overhoeken		
Benodigd saldo			
Dotatie			
Bijzonderheden	In de jaarrekening 2019 is de ontvangen subsidie van de voormalige Stadsregio overgeheveld naar een voorziening, omdat er geen terugbetalingsplicht was.		
	2022	2023	
saldo 1 januari	499.590	496.464	
saldo 31 december	496.464	0	
Mutatieverloop			
	Toevoegingen		Onttrekkingen
	2022	2023	Opmerkingen
	2022	2023	
Omschrijving	Werkelijk	Raming	Werkelijk
Mutaties boekjaar			
Vrijval voorziening			
Totaal	-	-	-

Plan Spui

Naam voorziening	Plan Spui				
Budgethouder	Regie Albrandswaard				
Aard	Voorziening grondexploitaties				
Doel	Dekking verwacht tekort grondexploitatie				
Benodigd saldo	Zie onder				
Dotatie	Dotatie is afhankelijk van het verwachte verlies en wordt bepaald bij het opstellen van de jaarrekening				
	2022	2023			
saldo 1 januari	3.066.225	3.356.109			
saldo 31 december	3.356.109	3.068.410			
Mutatieverloop					
	Toevoegingen		Onttrekkingen		Opmerkingen
	2022	2023	2022	2023	
Omschrijving	Werkelijk	Raming	Werkelijk	Raming	Werkelijk
Op peil brengen voorziening	289.884		-		287.698
Totaal	289.884	-	-	-	287.698

Voorziening Polder Albrandswaard

Naam voorziening		Voorziening Polder Albrandswaard					
Budgethouder	Regie Albrandswaard						
Aard	Voorziening grondexploitaties						
Doel	Dekking verwacht tekort grondexploitatie						
Benodigd saldo	Zie onder						
Dotatie	Dotatie is afhankelijk van het verwachte verlies en wordt bepaald bij het opstellen van de jaarrekening						
	2022	2023					
saldo 1 januari	551.127	586.487					
saldo 31 december	586.487	432.937					
Mutatieverloop							
	Toevoegingen		Onttrekkingen	Opmerkingen			
	2022	2023	2022	2023			
Omschrijving	Werkelijk	Raming	Werkelijk	Raming	Werkelijk		
Op peil brengen voorziening	35.360		-			153.550	MPO
Totaal	35.360	-	-	-	153.550		

Voorziening Binnenland

Naam voorziening		Voorziening Binnenland			
Budgethouder	Regie Albrandswaard				
Aard	Voorziening grondexploitaties				
Doel	Dekking verwacht tekort grondexploitatie				
Benodigd saldo	Zie onder				
Dotatie	Dotatie is afhankelijk van het verwachte verlies en wordt bepaald bij het opstellen van de jaarrekening				
	2022	2023			
saldo 1 januari	-	2.763.003			
saldo 31 december	2.763.003	2.511.897			
Mutatieverloop					
	Toevoegingen		Onttrekkingen	Opmerkingen	
	2022	2023	2022	2023	
Omschrijving	Werkelijk	Raming	Werkelijk	Werkelijk	
Op peil brengen voorziening	2.763.003		-	251.106	MPO
Totaal	2.763.003	-	-	-	251.106

Sporthal Portland

Naam voorziening	Sporthal Portland						
Budgethouder	Regie Albrandswaard						
Aard	Voorziening onderhoud egalisatie						
Doel	Egalisatie onderhoudskosten van het product "Sporthal Portland"						
Benodigd saldo	n.v.t.						
Bijzonderheden	Met de stichting Beheer Registergoederen Albrandswaard is contractueel afgesproken jaarlijk op basis van de onderhoudsraming € 19.409 te reserveren voor onderhoud van de sportzaal. In 2007 is voor de periode 2004 tot en met 2007 € 77.636 gestort.						
Dotatie	Dotaties zijn afhankelijk van het overschot of tekort op het product "Onderhoud gebouwen"						
	2022	2023					
saldo 1 januari	349.320	368.720					
saldo 31 december	368.720	388.120					
Mutatieverloop							
	Toevoegingen			Onttrekkingen			Opmerkingen
	2022	2023		2022	2023		
Omschrijving	Werkelijk	Raming	Werkelijk	Werkelijk	Raming	Werkelijk	
Primaire begroting	19.400	19.400	19.400				
Totaal	19.400	19.400	19.400	-	-	-	

R.V.U.

Naam voorziening	R.V.U.						
Budgethouder	Regie Albrandswaard						
Aard	Voorziening Regeling Vervroegde Uittreding						
Doel	Dekking kosten RVU						
Benodigd saldo	n.v.t.						
Bijzonderheden							
Dotatie	Dotatie afhankelijk van afgesloten overeenkomsten						
	2022	2023					
saldo 1 januari	-	-					
saldo 31 december	-	45.822					
Mutatieverloop							
	Toevoegingen			Onttrekkingen			Opmerkingen
	2022	2023		2022	2023		
Omschrijving	Werkelijk	Raming	Werkelijk	Werkelijk	Raming	Werkelijk	
Primaire begroting	-	-	45.822				
Totaal	-	-	45.822	-	-	-	

Bijlage 6 - Afgeronde speerpunten

Wat willen we bereiken?

CWP 1.2.1 Heldere, duidelijke, en herkenbare communicatie met onze inwoners.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

CWP 1.2.1c We bouwen een vernieuwde website, met meer informatie over ontwikkelingen in de gemeente en de mogelijkheid van interactie. Er komen 'polls' waar inwoners hun mening kunnen geven.

Stand van zaken

Vanaf maart 2023 is de nieuwe website van Albrandswaard 'live'. Deze is tot stand gekomen na een aanbestedingstraject voor een nieuw CMS voor de websites van de drie gemeenten. Daarbij heeft Albrandswaard ervoor gekozen een gedeelte met algemene informatie over de gemeente toe te voegen aan het dienstverleningsdeel. De gemeente heeft een professioneel bureau een eigen vormgeving laten ontwikkelen, waardoor de website een geheel eigen Albrandswaards uiterlijk heeft gekregen. In januari en februari is hard gewerkt aan het vullen van de vernieuwde website, zodat deze op 1 maart aan gelanceerd kon worden. De website is interactief en geeft inzicht in de ambities en resultaten (voortgang van) in het oog springende projecten en beleidsdoelen van de gemeente. Daarmee bouwt onze website aan vertrouwen en relatie tussen de gemeente en haar inwoners en vertelt het "verhaal" van Albrandswaard.

Wat willen we bereiken?

CWP 1.2.2 Inwoners van Albrandswaard zijn bereid een bijdrage te leveren aan hun wijk of buurt. Inwoners zijn bereid om mee te praten over vraagstukken waarbij de gemeente om de mening van haar inwoners vraagt. Inwoners weten wijkregie te vinden.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

CWP 1.2.2a Onderzoek doen naar gelote dorpskernraad.

Stand van zaken

In het eerste en tweede kwartaal van 2023 is er een behoefteanalyse geweest voor deelname aan een gelote dorpskernraad. Er zijn gesprekken geweest met organisaties en gemeenten die hier ervaring mee hebben. Ook is er in de burgerpeiling 'Waar staat je gemeente' vragen opgenomen over de manier waarop onze inwoners willen participeren.

Uit de gesprekken en onderzoeken blijkt dat onze inwoners een bijdrage willen leveren aan maatschappelijke vraagstukken en beleid. Zij willen dit op een laagdrempelige manier doen waar weinig tijd in zit. Het onderzoek toont aan dat er momenteel geen draagvlak is voor het vormen van een gelote dorpskernraad. Hiermee stopt het onderzoek en is dit speerpunt voltooid.

Wat willen we bereiken?

CWP 3.2.1 Cultuur in Albrandswaard verrijkt, verbindt en versterkt. Cultuur is een onmisbaar onderdeel van de Albrandswaardse samenleving. Wij koesteren het cultuurhistorische karakter van Albrandswaard en vragen aandacht voor culturele profilering.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

CWP 3.2.1a Op een aantal zuilen in Huis van Albrandswaard wordt de geschiedenis en het culturele bezit zichtbaar.

Stand van zaken

De informatiezuilen maken de geschiedenis en het culturele bezit van Albrandswaard toegankelijker en zichtbaarder voor alle inwoners. De informatiezuilen zijn verspreid op verschillende locaties:

- Huis van Albrandswaard: Dorpskernenzuil (?) en kinderkuil
- Welzijn Albrandswaard: Burgerzuil - Praatmee
- Boekenstal: Dorpskernenzuil (?)
- Wijkcentrum Portland: Monumentenzuil
- Restaurant Abel: Slideshow

De afgelopen weken zijn de informatiezuilen door Tijdlab vormgegeven en door ons getest. Er worden nog wat aanpassingen en updates toegevoegd, waarop we nogmaals kritisch gaan kijken naar het gebruik van de zuilen. De verwachting is dat eind augustus alle aanpassingen zijn doorgevoerd en klaar voor gebruik.

Wat willen we bereiken?

CWP 3.3.1 Het gemeentelijk vastgoed wordt nu en in de toekomst effectief en efficiënt benut en sluit aan bij de behoefte van de gebruikers. In het uitvoeringsplan wordt de bezettingsgraad van het huidige gemeentelijk vastgoed onderzocht.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

CWP 3.3.1a Een strategie ontwikkelen voor de gemeentelijke vastgoedportefeuille waarin onderhoudsstaat en de bezettingsgraad van gemeentelijk vastgoed helder is vastgelegd.

Stand van zaken

De meer jaren onderhoudsplannen (MJOP's) voor de gemeentelijke objecten zijn afgelopen periode door de afdeling Bouwkunde in kaart gebracht. De afdeling Vastgoedbeheer heeft naar aanleiding van deze gegevens de basis van diverse gebouw gebonden aspecten en maatschappelijke onderdelen de strategie opgesteld.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

CWP 3.3.1b MeerJarenOnderhoudsplannen actueel maken voor de gemeentelijke vastgoedportefeuille.

Stand van zaken

De afdeling Bouwkunde heeft de gemeentelijke MJOP's geactualiseerd. Bij het actualiseren zijn een aantal opvallende zaken naar voren gekomen die invloed hebben op de vervolgstrategie. Hierdoor is gekozen om deze vaststelling van de MJOP's en de vervolgstrategie samen te voegen in een voorstel (zie CWP 3.3.1.a). Bij het opstellen van de onderhoudsplannen (MJOP's) zijn naar aanleiding van de opvallend hoge onderhoudskosten voor de komende periode een viertal objecten naar voren gekomen. Voor deze vier objecten

is een verdiepingsonderzoek uitgevoerd om te kijken of de onderhoudskosten in verhouding staan tot het maatschappelijk rendement/gebruik van het gebouw.

Wat willen we bereiken?

CWP 4.1.4 De invoering van deze wetswijziging Rechtmatigheidsverantwoording goed voorbereiden en ervoor zorgen dat onze organisatie klaar is voor de verandering in de wijze van het afleggen van verantwoording bij de jaarrekening 2023.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

CWP 4.1.4a De lopende pilot Rechtmatigheidsverantwoording verlengen in 2023.

Stand van zaken

Inmiddels heeft u als raad een nieuwe financiële verordening vastgesteld, inclusief de benodigde onderdelen voor de rechtmatigheidsverantwoording. Het speerpunt is bij deze afgehandeld. De ontwikkelingen rondom de BAR-Organisatie en het opbouwen van een eigen organisatie zullen ertoe leiden dat er ook een nieuwe financiële verordening moet worden opgesteld. Dit zal gebeuren vanuit het speerpunt 4.1.2.b.

Wat willen we bereiken?

CWP 7.1.1 Iedereen krijgt mogelijkheden om mee te doen aan werk, onderwijs, activiteiten, sport en cultuur etc. om zijn/haar talenten te ontwikkelen en om plezier te hebben.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

CWP 7.1.1a We stellen een lokale Inclusieagenda op.

Stand van zaken

De Lokale Inclusieagenda is in juni 2023 vastgesteld door het college en met raadsinformatiebrief 2023-002018 aan de gemeenteraad verstuurd. Het uiteindelijke doel van de Lokale Inclusie Agenda is dat er meer bewustwording gecreëerd wordt en meer aandacht gaat naar inclusiviteit. De aandacht voor toegankelijkheid voor mensen met een beperking heeft een zodanig effect dat het een vanzelfsprekend onderdeel is geworden in onze beleidsontwikkeling, dienstverlening en communicatie.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

CWP 7.1.1c Om multi-probleem huishoudens te helpen nemen we een budget op voor de inzet van de 'doorbraakmethode'.

Stand van zaken

Het Wijkteam of de Wmo loopt af en toe aan tegen hulpvragen die net buiten de huidige hulpmogelijkheden vallen of waarvan de procedure wat langer duurt. Dit bedrag geeft ons de mogelijkheid om personen en/of gezinnen die snel hulp nodig hebben maar net buiten de geëigende hulp vallen te helpen. Of dit wel of niet nodig is wordt bepaald in het Wijkteam. Deze "doorbraak" methode heeft zich de afgelopen jaren tijdens een pilot bewezen.

Het budget en gebruik daarvan is inmiddels onderdeel van het reguliere werk. Daarom kan dit speerpunt als voltooid worden beschouwd.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

CWP 7.1.1e Bij een (zware) hulpvraag direct welzijn betrekken om de persoon/het gezin te ondersteunen voor en tijdens het hulptraject.

Stand van zaken

Personen, en met name jeugd en jongeren, krijgen vaak een "stempel" als zij hulp nodig hebben. Wij vinden het belangrijk dat zij naast de nodige hulp een zo normaal mogelijk leven hebben. Het is dan ook onze wens om bij een zware hulpvraag direct Welzijn te betrekken. Enerzijds om de jongere direct in de hulpvraag te ondersteunen in zijn eigen omgeving, en anderzijds om de jongere zo normaal mogelijk te laten opgroeien en zo mogelijk zijn/haar talenten te laten ontwikkelen.

Het liefst met zijn eigen vrienden en vriendinnen bij Albrandswaardse verenigingen. De jongerencoach, die zowel bij Welzijn als bij het Wijkteam betrokken is, zorgt voor deze verbinding.

Bij Vraagwijzer, de ingang voor een zorghulpvraag, moeten inwoners voor "zwaardere" hulp soms doorverwezen worden naar het Wijkteam. Ook hier leggen we de verbinding met Welzijnsoplossingen zodat er ook in het normale leven ondersteuning is voor de hulpvrager. We hebben dit al geïmplementeerd maar leggen hier de komende periode nog meer de nadruk op. Omdat dit een continu proces is kan het speerpunt als voltooid worden gezien.

Wat willen we bereiken?

CWP 7.2.1 In onze dorpse gemeenschap heeft iedereen oog voor elkaar en helpt elkaar. Wanneer iemand niet meer voor zichzelf kan zorgen en/of (externe) hulp nodig heeft, is die hulp goed vindbaar en bereikbaar.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

CWP 7.2.1c Ouderen: we gaan samen met de Stichting Welzijn Albrandswaard onze senioren (zilveren kracht) actief benaderen om hun kennis en ervaring in te zetten voor de gemeenschap.

Stand van zaken

De leeftijd voor de huisbezoeken van de SWA is opgetrokken van 75 naar 77 jaar. Bij de bezoeken wordt aandacht besteed aan de behoeftes van de 77-jarigen op het gebied van wonen, zorg en welzijn. Daarnaast wordt hen gevraagd of zij vrijwilligerswerk willen/kunnen doen zodat hun ervaring en talent ingezet kan worden voor verenigingen of maatjesprojecten. Dit speerpunt is inmiddels geïmplementeerd en kan als afgerond worden beschouwd.

Wat willen we bereiken?

CWP 7.2.2 Inwoners van jong tot oud, zijn (langer) vitaal, gelukkig en gezond. Naast actief en gezond, passen mensen in Albrandswaard en Albrandswaard past bij de inwoners. Leef gezond en gelukkig met elkaar, maak plezier met elkaar, help elkaar.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

CWP 7.2.2a Onze partners stimuleren om een communicatieplan inclusief campagne uit te voeren, gericht op herkenning, bewustwording, voorlichting over gezondheid, bewegen, gezonde voeding en verminderen alcohol- en drugsgebruik.

Stand van zaken

Niet bewegen/sporten, ongezonde voeding en alcohol en drugsgebruik hebben een negatieve invloed op de (ervaren) gezondheid en als gevolg daarvan op de zorgkosten. Iedere burger krijgt daardoor te maken met die hogere kosten. Samen met onze partners van het akkoord van Albrandswaard maken we onze bewoners hiervan bewust en voeren we campagne om mensen gezonder te laten leven.

In 2023 zijn op sportaccommodaties borden geplaatst om roken bij sportaccommodaties te verbieden.

Voor jongeren is een bijeenkomst georganiseerd door het jongerenwerk in samenwerking met team enkelband. Hier is o.a. mentale weerbaarheid van jongeren aan de orde gekomen.

De gemeente heeft vanuit het rijk SPUK GALA middelen ontvangen die ook ingezet zijn voor deze preventieve activiteiten.

Inmiddels zijn de diverse campagnes onderdeel van het reguliere werk, zowel van de gemeente als onze partners. Daarmee kan dit speerpunt als voltooid worden beschouwd.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

CWP 7.2.2b Verlengen en uitbreiden van de inzet POH-GGZ Jeugd (praktijkondersteuner huisartsenzorg geestelijke gezondheidszorg).

Stand van zaken

De POH/GGZ is aanwezig in of nabij de huisartsenpraktijken zodat de verwijzing naar specialistische hulp beter verloopt. Op dit moment wordt dat voor 16 uur per week gedaan in Portland en Rhon. We breiden dit uit naar 32 uur zodat dit ook in Poortugaal kan worden ingezet. De gesprekken over de invulling van de uren worden op dit moment gevoerd en zodra de uren zijn ingevuld kan dit speerpunt als voltooid worden beschouwd.

Wat willen we bereiken?

CWP 7.4.1 Voor iedereen, zowel jongeren als ouderen, is er werk of een activiteit te vinden die voor de persoon zelf voldoening geeft, die bijdraagt aan zijn/haar welbevinden en die meerwaarde geeft aan de ontwikkeling van de persoon en samenleving.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

CWP 7.4.1a Jongeren: samen met jongeren initiatieven ontwikkelen die bijdragen aan een gezamenlijk doel en het gemeenschappelijk nut in de openbare ruimte.

Stand van zaken

Via de jongerenwerker hebben we signalen dat jongeren zelf goede ideeën hebben over het inrichten van de openbare ruimte voor jongeren. Uitgangspunt voor ons is dat overlast vermeden of verminderd moet worden en dat het ook past binnen de openbare ruimte.

Door het beschikbaar stellen van een budget worden jongeren uitgedaagd om de goede ideeën die zij hebben ook ten uitvoer te brengen. De jongerenwerker is inmiddels met jongeren in gesprek om een initiatief uit te werken voor een activiteit in Het Lokaal om "hang" jongeren van de straat te krijgen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

CWP 7.4.1b Jongeren: inzetten op een integrale aanpak van activering, preventie en voorlichting door en voor jongeren.

Stand van zaken

Samen met Sport, Welzijn, Gezondheid, het akkoord van Albrandswaard, Zorg en Veiligheid, het jongerenwerk en de buurtsportcoaches zetten we in op preventie van ongewenste zaken als alcohol, drugs en overmatig gamen. Daarnaast promoten we een gezonde levensstijl.

In het voorjaar is er een bijeenkomst geweest voor jongeren over groepsdruk door Team Enkelband.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

CWP 7.4.1c Jongeren: we verbeteren de verbinding onderwijs/jeugdhulp/welzijn om kinderen de mogelijkheid te bieden hun talenten te ontwikkelen.

Stand van zaken

In het raadsakkoord is aangegeven dat basisscholen, buitenschoolse opvang, kinderdagverblijven, sport en cultuur een netwerk moeten gaan vormen van voorzieningen. Ook welzijn en jeugdhulp maken hier deel van uit. Doel is om een optimale omgeving te creëren waarin jongeren zich kunnen ontwikkelen. Door de zorg zo laagdrempelig mogelijk te maken, de zorg te normaliseren en door welzijn te betrekken gaan wij vanuit het sociale domein ook deelnemen in dit netwerk.

Organisaties zoals het onderwijs en de deelnemers van het akkoord van Albrandswaard worden ingezet voor de talentontwikkeling. Er heeft begin 2023 al een geslaagd project plaats gevonden met naschoolse activiteiten.

In samenwerking met Welzijn Albrandswaard, het akkoord van Albrandswaard en de buurtsportcoaches worden activiteiten voor jong en oud georganiseerd op het gebied van sport en cultuur. De activiteiten zijn te vinden op de website www.albrandswaardactief.nl.

Dit is inmiddels onderdeel van het reguliere werk van de maatschappelijk makelaar en de buurtsportcoaches waarmee we dit speerpunt als afgerond kunnen beschouwen.

Bijlage 7 – Afkortingenlijst

APV	Algemene Plaatselijke Verordening
BAR	Barendrecht, Albrandswaard en Ridderkerk
BBS	Basisschool
BIE	Bouwgronden In Exploitatie
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BV	Besloten Vennootschap
CDOKE	Capaciteit Decentrale Overheden voor Klimaat- en Energiebeleid
CJG	Centrum Jeugd en Gezin
CROW	Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegbouw en de Verkeerstechniek
CV	Commanditaire Vennootschap
DBP	De BedrijfsvoeringsPartner
DUVO	Decentralisatie Uitkering Vrouwenopvang
ECL	Economische classificatie (kostensoort)
FCL	Functionele classificatie (kostenplaats)
GR	Gemeenschappelijke Regeling
GRJR	Gemeenschappelijk Regeling Jeugdhulp Rijnmond
GreX	Grondexploitatie
HGKM	Huiselijk Geweld en Kindermishandeling
IZA	Integraal Zorg Akkoord
LED	Light Emitting Diode
MI	Marktinitiatief
MPO	Meerjaren Perspectief Ontwikkelpojecten
MRDH	Metropoolregio Rotterdam Den Haag
NCW	Netto Contante Waarde
Nibud	Nationaal Instituut voor Budgetvoorlichting
NPO	Nationaal Programma Onderwijs
NV	Naamloze Vennootschap
OAB	Onderwijsachterstandenbeleid
OZB	Onroerend Zaak Belasting
PGB	Persoonsgebonden Budget
RDW	Dienst Wegverkeer
RO	Ruimtelijke Ordening
SiSa	Single information, Single audit
SMI	Sociaal Medische Indicatie
SPUK	Specifieke Uitkering
TURAP	Tussenrapportage
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VRR	Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond
WABO	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
Wet BUIG	Wet Bundeling Uitkering Inkomensverstrekking Gemeenten
WMO	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
WNT	Wet Normering Topinkomens
ZIN	Zorg In Natura